

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

28 Αυγούστου 2026

ΤΕΥΧΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Αρ. Φύλλου 702

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/95753/3267

Έγκριση Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία και την Εφοδιαστική Αλυσίδα και περιβαλλοντική έγκριση αυτού.

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Α. Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 4 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν. 5306/2026, Α' 88),

β) του άρθρου 3 του π.δ. 90/2018 «Αρμόδια διοικητικά όργανα, διαδικασίες και προθεσμίες έγκρισης, αναθεώρησης και τροποποίησης των πλαισίων και σχεδίων του συστήματος χωρικού σχεδιασμού του ν. 4447/2016 (Α' 241), καθώς και ειδικότερο περιεχόμενο αυτών» (Α' 162).

2. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).

3. Το π.δ. 132/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ)» (Α' 160).

4. Το π.δ. 5/2022 «Οργανισμός Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» (Α' 15).

5. Το π.δ. 32/2024 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 91).

6. Το π.δ. 27/2025 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτή Υπουργού, Υφυπουργών και Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης» (Α' 44).

7. Το π.δ. 35/2026 «Διορισμός Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Α' 93).

8. Την υπ' αρ. 22421/18.3.2025 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Ανάπτυξης, Λάζαρο Τσαβδαρίδη» (Β' 1315).

9. Την υπ' αρ. 67715/4814/16.6.2026 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Μαρία Ελένη Σούκουλη - Βιλιάλη» (Β' 3485).

10. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/28.8.2006 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ "σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων" του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001» (Β' 1225), όπως τροποποιήθηκε με την οικ. 40238/28.09.2017 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 3759), την ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/38181/2695/15.04.2022 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών (Β' 1923) και την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΠΠ/80937/1523/15.07.2026 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 4361).

11. Την υπ' αρ. 6876/4871/12.06.2008 απόφαση της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον Τομέα του Χωροταξικού Σχεδιασμού και της Αειφόρου Ανάπτυξης «Έγκριση του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης» (Α' 128).

12. Την υπ' αρ. 11508/18.02.2009 απόφαση της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον Τομέα του Χωροταξικού Σχεδιασμού και της Αειφόρου Ανάπτυξης «Έγκριση ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης για τη βιομηχανία και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού» (ΑΑΠ 151).

13. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/63196/854/20.06.2022 απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Σύσταση και συγκρότηση Διυπουργικής Επιτελικής Επιτροπής Συντονισμού και Παρακολούθησης της μελέτης για την αξιολόγηση και αναθεώρηση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία» (Β' 3805).

14. Τη μελέτη για την Αξιολόγηση και Αναθεώρηση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία.

15. Τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.) για την Αναθεώρηση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία (Απρίλιος 2026).

16. Τα υπ' αρ. 48952/410/30.04.2026, 57780/514/22.05.2026, 63233/601/05.06.2026 και 87407/1086/29.07.2026 έγγραφα της Διεύθυνσης Χωροταξικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

17. Τα υπ' αρ. 51474/444/07.05.2026, 626971/589/04.06.2026 και 63374/4319/05.06.2026 έγγραφα της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

18. Το υπ' αρ. 62162/588/04.06.2026 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

19. Τις απόψεις που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία και της Σ.Μ.Π.Ε. αυτού.

20. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/84063/5821/21.07.2026 εισήγηση της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΝ για την περιβαλλοντική έγκριση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία και την Εφοδιαστική Αλυσίδα, κατόπιν αξιολόγησης της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Σχεδίου (ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ στις 25.08.2026 με ΥΠΕΝ/ΓΔΠΠ/84063/1707/21.07.2026).

21. Την υπ' αρ. 115/21.07.2026 γνωμοδότηση του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας.

22. Την υπό στοιχεία 4/συν. 3η/28.07.2026 γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων.

23. Την ανάγκη αξιολόγησης και αναθεώρησης του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία.

24. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ - ΜΙΤΟΣ.

25. Το άρθρο 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

26. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/87877/2291/06.08.2026 εισήγηση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με την οποία, από τις διατάξεις της παρούσας, δεν προκύπτει επίπτωση στον κρατικό προϋπολογισμό και δεν επηρεάζεται ο Πολυετής Δημοσιονομικός Προγραμματισμός.

27. Την υπ' αρ. 68150/06.08.2026 εισήγηση της Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης, σύμφωνα με την οποία από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν προκαλείται πρόσθετη δαπάνη επί του Προϋπολογισμού του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Β. Εκτιμώντας ιδίως τα ακόλουθα:

1. Η βιώσιμη ανάπτυξη, σύμφωνα και με την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, είναι ένας στόχος μείζονος στρατηγικής σημασίας που πρέπει να κατευθύνει το σύνολο των πολιτικών που διαμορφώνονται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.). Περιλαμβάνει τρεις (3) διαστάσεις, την προστασία του περιβάλλοντος, την κοινωνική ισότητα και συνοχή και την οικονομική ευημερία. Η βιομηχανία έχει άμεση σχέση με τις εν λόγω διαστάσεις, δεδομένου ότι έχει περιβαλλοντικές επιπτώσεις, απορροφά ένα μεγάλο μέρος της απασχόλησης και η εξέλιξή της επηρεάζει την κοινωνική συνοχή, ενώ ταυτόχρονα αποτελεί τη βασική συνιστώσα της συνολικής οικονομικής δραστηριότητας.

2. Ο δευτερογενής τομέας παραγωγής περιλαμβάνει τη βιομηχανία, την εξόρυξη, την ενέργεια, και τη συλλογή και διανομή νερού. Η βιομηχανία αποτελεί τον πυρήνα του δευτερογενούς τομέα και συγκροτεί μια ομάδα κλάδων με σημαντικά κοινά χαρακτηριστικά από άποψη οικονομικών αλλά και χωροθετικών παραμέτρων. Η συνοχή αυτή, σε συνδυασμό με το μέγεθός της, επιβάλλουν αυτοτελή προσέγγιση της χωροταξικής οργάνωσης της βιομηχανίας. Ως εκ τούτου, το παρόν Πλαίσιο εστιάζεται σαφώς στη βιομηχανία και την εφοδιαστική αλυσίδα, καθώς η δεύτερη αποτελεί κλάδο άμεσα συνδεδεμένο με τη βιομηχανική παραγωγή, ενώ έχει ήδη αναδειχθεί ως μείζων τομέας δραστηριότητας με διεθνή προσανατολισμό. Οι λοιποί κλάδοι του δευτερογενούς τομέα λαμβάνονται υπόψη, αλλά ενσωματώνονται στο Πλαίσιο στο μέτρο που διατηρούν διασυνδέσεις με τη βιομηχανία.

3. Η Ε.Ε. έχει υιοθετήσει, από περίπου τα μέσα της προηγούμενης δεκαετίας, μια νέα θετική προσέγγιση για τον βιομηχανικό τομέα, και στοχεύει πλέον στην επανάκαμψη μέρους τουλάχιστον των βιομηχανικών κλάδων στον ευρωπαϊκό χώρο. Αντίστοιχη, πιο καθυστερημένη χρονικά, στροφή διαφαίνεται και στην Ελλάδα. Οι επιλογές της Ε.Ε. για την πράσινη ανάπτυξη γίνονται βαθμιαία και σταδιακά κανόνας σε ευρύτερες περιοχές του κόσμου. Οι υιοθετημένες πολιτικές για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και για τα δίκτυα μεταφορών, διευρωπαϊκά και εθνικά, κάνουν επιλογές που υιοθετούν την αποδοτική και περιβαλλοντικά συμβατή βιομηχανική και εφοδιαστική δραστηριότητα και είναι ευνοϊκοί παράγοντες για την ανάπτυξή τους στον ελληνικό χώρο.

4. Η διαμόρφωση και εφαρμογή του νέου αναθεωρημένου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία και την Εφοδιαστική Αλυσίδα θα γίνει σε ένα πολύ διαφορετικό γενικό πλαίσιο συνθηκών σε σχέση με το αναθεωρούμενο. Την περίοδο 2000-2018 το προϊόν της ελληνικής οικονομίας, αυξάνεται με μέσο ετήσιο ρυθμό +1,2%. Όμως, με μικρότερο ρυθμό ετησίως, +0,3%, αυξάνεται το προϊόν της μεταποίησης. Παράλληλα, ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής της συνολικής απασχόλησης στη χώρα είναι -0,4%, ενώ στη μεταποίηση η πτώση είναι σημαντικά μεγαλύτερη, -2,6% ετησίως. Προκύπτει ότι το μερίδιο της μεταποίησης μειώνεται συνεχώς τόσο στο προϊόν, όσο και στην απασχόληση. Η βιομηχανία ήταν ο ασθμαίνων τομέας της οικονομίας στην περίοδο 2001-2009, ενώ δείχνει σημεία μεγαλύτερης αντοχής από άλλους τομείς στην περίοδο της κρίσης. Η ανατροπή της χαμηλής ανάπτυξης της βιομηχανίας θα στηριχθεί και στους μεγάλους παραδοσιακούς κλάδους και στους αναδυόμενους μικρούς, χωρίς όμως να αγνοούνται υποσχόμενες πρωτοβουλίες και στους υπόλοιπους κλάδους. Χρειάζεται συνολική στρατηγική για τη βιομηχανία και αποτελεσματικές πολιτικές ενίσχυσης με αξιοποίηση πόρων από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, αλλά και ιδιωτικών κεφαλαίων σε άμεσες επενδύσεις τόσο σε παραγωγικό εξοπλισμό, όσο και σε υποδομές βιομηχανίας και εφοδιαστικής.

5. Η εφοδιαστική δεν ήταν αντικείμενο ειδικής ρύθμισης στο αναθεωρούμενο ειδικό χωροταξικό πλαίσιο για τη Βιομηχανία. Η διαχρονική συμμετοχή του τομέα στο σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων της χώρας, μετά από μία σύντομη πτώση στα πρώτα χρόνια της οικονομικής κρίσης, είναι αισθητά ανοδική μετά το 2015 αντιπροσωπεύοντας περισσότερο από 7% της προστιθέμενης αξίας και 5% της απασχόλησης το 2019. Λόγω της γεωγραφικής θέσης και μορφολογίας της χώρας, οι θαλάσσιες μεταφορές και η σχετική με αυτές εφοδιαστική δραστηριότητα είναι ήδη σημαντικές και αναμένεται να αναπτυχθούν περαιτέρω, σε συνδυασμό με την αναμενόμενη περαιτέρω ανάπτυξη της διακίνησης διεθνών φορτίων μέσω των λιμανιών Πειραιά και Θεσσαλονίκης. Η συνέχιση της καλής πορείας και η ανάπτυξη της εφοδιαστικής δραστηριότητας είναι προσανατολισμός της εθνικής πολιτικής. Παράλληλα όμως, στην εσωτερική αγορά, η οργάνωση των δραστηριοτήτων εφοδιαστικής εξακολουθεί να στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό σε παραδοσιακή οργάνωση των μεταφορών για ίδιο λογαριασμό και με στόλο μικρών, συνήθως ατομικών, επιχειρήσεων φορτηγών αυτοκινήτων. Η ανάγκη μείωσης του κόστους μεταφοράς ασκεί πιέσεις για αποτελεσματικότερη οργάνωση στην εσωτερική αγορά, ιδιαίτερα για τις νησιωτικές περιοχές.

6. Ο ρόλος της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής αλυσίδας αλλάζει στις νέες συνθήκες, καθώς αποκτούν μεγαλύτερη σημασία ως τομείς δραστηριότητας που έχουν διεθνή προσανατολισμό, ικανότητα να αντέχουν σε συνθήκες αβεβαιότητας ή κρίσης και να ενσωματώνουν τα πλεονεκτήματα της εξέλιξης της γνώσης. Ακόμη και το περιεχόμενο της βιομηχανίας επηρεάζεται. Θα είναι πλέον βιομηχανία που στηρίζεται στην γνώση, αλλά και βιομηχανία της γνώσης. Ταυτόχρονα, καινούρια ώθηση στις βιομηχανικές επενδύσεις μπορούν να δώσουν παράγοντες όπως οι αναδιαμορφώσεις που συντελούνται αφενός στον τομέα της ενέργειας (π.χ. απολιγνιτοποίηση) και, αφετέρου, στο γεωπολιτικό πεδίο.

7. Ο κλάδος των τροφίμων είναι κυρίαρχος στην ελληνική μεταποίηση αντιπροσωπεύοντας το 34,7% του συνόλου της μεταποιητικής απασχόλησης το 2018. Μαζί με τον κλάδο ποτών, αντιπροσώπευε το 20,7% της συνολικής μεταποιητικής απασχόλησης στη χώρα το 2003 και αύξησε αυτό το μερίδιο σε 25,1% το 2010 και 34,7% το 2018. Σημαντικοί είναι και οι κλάδοι παραγωγής χημικών ουσιών και προϊόντων και παραγωγής βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών σκευασμάτων, οι οποίοι αύξησαν το μερίδιό τους στη συνολική μεταποιητική απασχόληση στη χώρα από 4,2% το 2003 σε 5,2% το 2010 και 6,1% το 2018. Στον αντίποδα, οι τρεις κλάδοι που σχετίζονται έντονα με την κατασκευαστική δραστηριότητα, δηλαδή η παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων, η παραγωγή βασικών μετάλλων και η κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού, συρρικνώνονται μετά το 2010 με αποτέλεσμα να αντιπροσωπεύουν το 16,2% της συνολικής μεταποιητικής δραστηριότητας το 2018, από 22,5% το 2010. Οι κλάδοι που είχαν σχετικά καλύτερη επίδοση στο παρελθόν είναι και εκείνοι που επενδύουν περισσότερο και έχουν την δυνατότητα να εξελίσσονται δυναμικότερα και στο μέλλον με προοπτική να οδηγήσουν σε σημαντική ανάκαμψη της ελληνικής βιομηχανίας.

8. Η χωροταξική κατανομή της βιομηχανίας συνεχίζει να χαρακτηρίζεται από έντονη συγκέντρωση σε λίγες περιοχές, και ιδίως στις ευρύτερες μητροπολιτικές ζώνες Αθήνας και Θεσσαλονίκης. Τέσσερις Περιφέρειες συγκεντρώνουν το 76,1% της συνολικής μεταποιητικής απασχόλησης στη χώρα: Αττική (39,4%), Κεντρική Μακεδονία (21,6%), Στερεά Ελλάδα (9,0%) και Θεσσαλία (6,1%). Περιφερειακές Ενότητες που έχουν υψηλή ειδίκευση στην μεταποίηση κατά κανόνα εντάσσονται σε αυτές τις περιφέρειες και αποτελούν τον κορμό του άξονα «S», Πάτρα-Αθήνα-Θεσσαλονίκη-Καβάλα. Πραγματιστικά, δεν είναι δυνατόν να υπάρξει ανάπτυξη της βιομηχανίας στην Ελλάδα χωρίς να αναπτύσσεται και στους πόλους και άξονες που είναι ήδη αναπτυγμένη. Ως εκ τούτου, χρειάζεται να υπάρξουν πολιτικές διευθέτησης της περαιτέρω ανάπτυξης στους πόλους συγκέντρωσης, παράλληλα με πολιτικές ενθάρρυνσης της αποκέντρωσης και ενίσχυσης αναδυόμενων περιοχών, χωρίς να αγνοούνται οι υπόλοιπες περιοχές και το επενδυτικό ενδιαφέρον που προσελκύουν. Ειδικά στις περιοχές που επηρεάζονται από τις αναδιαμορφώσεις στον τομέα της ενέργειας και στους γεωπολιτικούς ανασχηματισμούς, η προοπτική μείζονος εξέλιξης προς την κατεύθυνση δημιουργίας νέων βιομηχανικών πόλων είναι επιδιωκόμενη και ήδη ορατή.

9. Η μεμονωμένη χωροθέτηση βιομηχανικών μονάδων εκτός οργανωμένων υποδοχέων μεταποιητικών δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.) συνεχίζει να αποτελεί τον κανόνα. Έστω και εάν κάποιες εγκαθίστανται εντός περιοχών στις οποίες έχει καθοριστεί από το πρώτο επίπεδο πολεοδομικού σχεδιασμού η χρήση της βιομηχανίας ή εφοδιαστικής (χονδρικού εμπορίου), εφαρμόζονται οι όροι για την εκτός σχεδίου δόμηση. Λόγω και της χαλαρής εν γένει εφαρμογής των κανόνων πολεοδομικής και περιβαλλοντικής συμβατότητας στις εκτός Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. περιοχές, ευνοείται σημαντικά από άποψη κόστους η επιλογή εκτός σχεδίου εγκατάστασης. Απαιτείται τροποποίηση των όρων εκτός σχεδίου δόμησης και εγκατάστασης, ενίσχυση της επιλογής εγκατάστασης εντός Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. και κεφαλαιακές και διαδικαστικές ρυθμίσεις μείωσης του κόστους γης εντός αυτών, προκειμένου να επιτευχθούν οι σωστοί στόχοι που έχουν τεθεί και από το αναθεωρούμενο ειδικό χωροταξικό πλαίσιο.

10. Κατά την περίοδο εφαρμογής του αναθεωρούμενου ειδικού χωροταξικού πλαισίου, διατέθηκαν αυξημένοι πόροι στις μη αναπτυγμένες Περιφέρειες, ωστόσο υπήρξε περιορισμένη ικανότητα των τοπικών παραγωγικών μονάδων να απορροφήσουν τις εγκεκριμένες επενδυτικές ενισχύσεις. Με το ΕΣΠΑ 2014-2020 και 2021-2027 και τον αναπτυξιακό νόμο εξειδικεύεται η στόχευση ενίσχυσης της εξωστρεφούς και καινοτόμου δραστηριότητας. Η βιομηχανική και η εφοδιαστική δραστηριότητα αποτελούν κατ' εξοχήν τομείς που χαρακτηρίζονται από εξωστρέφεια και ανταγωνιστικότητα και, ως εκ τούτου, προβλέπονται σημαντικοί πόροι για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, τη δημιουργία υποδομών στήριξής της, τόσο στα τομεακά, όσο και στα περιφερειακά προγράμματα. Ταυτόχρονα, πολύ αυξημένοι πόροι, ύψους 5,5 δις €, θα είναι διαθέσιμοι στα Υπουργεία Περιβάλλοντος, Ανάπτυξης και Μεταφορών και Υποδομών για επενδύσεις. Ορισμένοι από αυτούς τους πόρους μπορούν να διατεθούν σε τομείς που επηρεάζουν την ανάπτυξη και χωροθέτηση της βιομηχανικής και εφοδιαστικής δραστηριότητας. Πρέπει να βελτιωθεί η αποδοτικότητα των κατανεμόμενων πόρων αφενός με ενθάρρυνση συνεργασιών και κοινών προγραμμάτων/έργων με μονάδες αναπτυγμένων πόλων και, αφετέρου, με συσχέτιση των ενισχύσεων με τις επιδόσεις των παραγωγικών μονάδων τόσο των αναπτυγμένων, όσο και των μη αναπτυγμένων Περιφερειών.

11. Οι κλαδικές και ειδικές παράμετροι που προβλέφθηκαν στο αναθεωρούμενο χωροταξικό πλαίσιο για την χωρική εγκατάσταση της βιομηχανίας λειτούργησαν θετικά και εν γένει αποτελεσματικά. Στις νέες συνθήκες, δεν κρίνεται αναγκαίο να διαφοροποιηθούν, αλλά μόνο να συμπληρωθούν. Οι παραπάνω κατηγοριοποιήσεις και οι κατευθύνσεις και ρυθμίσεις που συνδέονται με αυτές χρειάζονται επικαιροποίηση. Η ενίσχυση της βιομηχανικής βάσης της χώρας προϋποθέτει τη διατήρηση, αναβάθμιση και λελογισμένη επέκταση υφιστάμενων βιομηχανικών πόλων, αναπτυξιακών αξόνων και αλυσίδων αξίας, ιδίως όταν αυτοί συνδέονται με εγκατεστημένη παραγωγική δραστηριότητα, εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό, μεταφορικές και ενεργειακές υποδομές, εξορυκτική δραστηριότητα, μεταποίηση ορυκτών πρώτων υλών και δραστηριότητες στρατηγικής ή κρίσιμης σημασίας κατά το ενωσιακό δίκαιο.

12. Η πρόκληση για το νέο ειδικό χωροταξικό πλαίσιο για τη βιομηχανία και την εφοδιαστική αλυσίδα είναι να αποτελέσει μία από τις βάσεις για την αναμόρφωση της ελληνικής βιομηχανίας και της ελληνικής οικονομίας συνολικά. Γι' αυτό τον λόγο πρέπει να αντιμετωπιστεί ως στοιχείο ενός ολοκληρωμένου στρατηγικού σχεδίου και προγράμματος που θα προωθή την εξέλιξη. Το ειδικό χωροταξικό πλαίσιο δεν μπορεί να περιορίζεται σε στενά πλαίσια χωροθετικής πολιτικής. Ειδικότερα, οφείλει να λαμβάνει υπόψη την κλιματική ευαλωτότητα των περιοχών υποδοχής δραστηριοτήτων βιομηχανίας και εφοδιαστικής, ενσωματώνοντας κριτήρια προσαρμογής και ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή, να προωθή τις αρχές της κυκλικής οικονομίας μέσω της αποδοτικής χρήσης των πόρων, με βάση τις αρχές της βιομηχανικής συμβίωσης. Άλλωστε, τα συμπεράσματα από την περίοδο εφαρμογής του αναθεωρούμενου πλαισίου υποδεικνύουν ότι στενές ρυθμίσεις που δεν συνοδεύονται

από παράλληλη ωρίμανση γενικότερων αλλαγών σε θεσμικές, ρυθμιστικές, χρηματοδοτικές και διοικητικές διαδικασίες, όχι μόνο δεν φέρνουν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα, αλλά ατονούν στην πράξη, υπονομεύοντας και την αξιοπιστία του ρυθμιστικού, κανονιστικού και στρατηγικού τους ρόλου. Επιμέρους ρυθμίσεις δεν αρκούν εάν δεν συναρθρώνονται σε ένα συνεπές ολοκληρωμένο σύνολο πολιτικών, αποφασίζουμε:

Άρθρο Πρώτο

Εγκρίνεται το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τη Βιομηχανία και την Εφοδιαστική Αλυσίδα, το κείμενο του οποίου ακολουθεί.

Στο Πλαίσιο αυτό, ενσωματώνονται οι αναγκαίοι όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και τη διαχείριση του περιβάλλοντος που έχουν προκύψει κατά τη διαδικασία στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης, και περιγράφονται στο Παράρτημα IV, που συνοδεύει την παρούσα απόφαση, συνδημοσιεύεται και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής.

ΕΙΔΙΚΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Σκοπός - Πεδίο εφαρμογής

1. Σκοπός του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία και την Εφοδιαστική Αλυσίδα είναι ο μετασχηματισμός της χωρικής διάρθρωσης του εθνικής σημασίας τομέα της βιομηχανίας, περιλαμβανομένου και του κλάδου της εφοδιαστικής αλυσίδας, προς την κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης, η οποία περιλαμβάνει τρεις διαστάσεις: α) την προστασία του περιβάλλοντος, β) την κοινωνική ισότητα και συνοχή και γ) την οικονομική ευημερία και ανάπτυξη. Ειδικότερος σκοπός της παρούσας 1ης Αναθεώρησης του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία και την Εφοδιαστική Αλυσίδα είναι η αναμόρφωση του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία που δημοσιεύθηκε το έτος 2009 (ΑΑΠ 151), κατόπιν αξιολόγησης της εφαρμογής του, ώστε να ενισχυθεί η εφαρμογή και αποτελεσματικότητα των περιλαμβανόμενων σε αυτό κατευθύνσεων και ρυθμίσεων χωρικού σχεδιασμού, μέσα από την επικαιροποίηση, διασαφήνιση και συμπλήρωση των προβλέψεών του, υπό το πρίσμα των νομοθετικών αλλαγών, της παραχθείσας νομολογίας, σύγχρονων αναγκών αλλά και προκλήσεων με τις οποίες είναι αντιμέτωποι οι συγκεκριμένοι τομείς.

2. Για το σκοπό αυτό, το Πλαίσιο περιλαμβάνει κατευθύνσεις που αφορούν στη μακροχωρική οργάνωση της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής αλυσίδας, καθώς και στη χωροθέτηση των σχετικών δραστηριοτήτων σε τοπικό επίπεδο σε συνάρτηση με τις χρήσεις γης. Ειδικότερα, περιλαμβάνει κατευθύνσεις για το εθνικό πρότυπο χωροταξικής οργάνωσης της βιομηχανίας και του κλάδου της εφοδιαστικής αλυσίδας, με εξειδίκευση σε περιφερειακό και υποπεριφερειακό επίπεδο (Περιφερειακή Ενότητα), κατευθύνσεις ανά κατηγορία δραστηριοτήτων, κατευθύνσεις για το καθεστώς και τους όρους οργανωμένης χωροθέτησης της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής αλυσίδας, καθώς και για τη χωροθέτηση των σχετικών δραστηριοτήτων σε εκτός σχεδίου περιοχές. Επίσης, προσδιορίζει κίνητρα και κριτήρια ως προς τη συμβατότητα χωροθέτησης των βιομηχανικών μονάδων και υποδοχέων, κατευθύνσεις για τον υποκείμενο χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό, καθώς και πρόγραμμα ενεργειών και προτεραιοτήτων, στο οποίο εξειδικεύονται οι απαιτούμενες για την εφαρμογή τους ενέργειες και δράσεις, το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσής τους, καθώς και οι φορείς εφαρμογής τους.

3. Στους σκοπούς της παρούσας συνεκτιμάται η ανάγκη διατήρησης και ενίσχυσης υφιστάμενων βιομηχανικών πόλων εθνικής ή διαπεριφερειακής σημασίας, καθώς και η ανάγκη χωρικής υποστήριξης εγκαταστάσεων και αλυσίδων αξίας που συνδέονται με κρίσιμες πρώτες ύλες και πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας, στρατηγικές ή εμβληματικές βιομηχανικές επενδύσεις καθώς και έργα κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος.

4. Οι χρονικοί ορίζοντες του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου είναι το 2040 (μακροπρόθεσμος) και το 2030 (βραχυπρόθεσμος). Ανάλογα με τον χαρακτήρα τους, οι κατευθύνσεις που περιλαμβάνονται αναφέρονται σε έναν ή περισσότερους χρονικούς ορίζοντες.

5. Το παρόν Πλαίσιο λαμβάνει υπόψη τις κατευθύνσεις των λοιπών Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων και, αντιστοίχως, κατά την κατάρτιση, αναθεώρηση ή τροποποίησή τους συνεκτιμώνται οι κατευθύνσεις του παρόντος ως προς τη μεταποίηση και την εφοδιαστική αλυσίδα. Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται για τις παράκτιες περιοχές, τις λιμενικές και παραλιμενικές ζώνες και τις περιοχές μικτών χρήσεων, με αντιμετώπιση του χερσαίου και θαλάσσιου παράκτιου χώρου ως ενιαίου πεδίου χωρικής πολιτικής.

Άρθρο 2

Ορισμοί και πεδίο εφαρμογής

1. Χρησιμοποιούνται οι παρακάτω ορισμοί:

α. Βιομηχανία: Η «βιομηχανία - βιοτεχνία» κατά τον ορισμό του άρθρου 17 παρ. 1 του ν. 3982/2011 (Α' 143), συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων των παρ. 3, 4 και 5 του ίδιου άρθρου. Για τους σκοπούς της παρούσας, οι δραστηριότητες μεταποίησης και βιομηχανίας είναι ταυτόσημες, στις οποίες περιλαμβάνονται οι μονάδες αφαλάτωσης που δεν είναι αυτόνομες αλλά αποτελούν συνοδό έργο βιομηχανικής εγκατάστασης.

β. Εγκατάσταση ή ίδρυση: Η διαδικασία κατά τον ορισμό του άρθρου 17 παρ. 7 του ν. 3982/2011 (Α' 143).

γ. Διαδικασίες μετασχηματισμού (επέκταση και εκσυγχρονισμός) βιομηχανικών μονάδων στην υφιστάμενη θέση: Οι διαδικασίες, κατά τους ορισμούς του άρθρου 17 παρ. 9 και 10 του ν. 3982/2011 (Α' 143), περιλαμβανομένης και της επέκτασης σε χώρους με άμεση χωρική ή/και λειτουργική σχέση με την αρχική (υφιστάμενη) εγκατάσταση (επέκταση σε όμορα γήπεδα, λειτουργικά ενωμένα κοκ.).

δ. Εφοδιαστική (Logistics): το σύνολο των διεργασιών που είναι απαραίτητες για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και τον έλεγχο της ροής (της μεταφοράς, της διαμεταφοράς και της αποθήκευσης) αγαθών και εμπορευμάτων από οποιοδήποτε σημείο προέλευσης σε οποιοδήποτε σημείο προορισμού και αντιστρόφως, καθώς και για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και τον έλεγχο της παροχής συναφών υπηρεσιών και της σχετικής πληροφορίας, κατά τον ορισμό του άρθρου 1 περ. α) του ν. 4302/2014 (Α' 225). Ως συνώνυμο του όρου διαδικασία εφοδιαστικής χρησιμοποιείται και ο όρος εφοδιαστική αλυσίδα.

ε. Μεσαίες, μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις: Οι ομώνυμες μονάδες κατά τον ορισμό του άρθρου 4 του ν. 4887/2022 (Α' 16).

στ. Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.): α) οι χώροι που είχαν οργανωθεί ως Βιομηχανικές Περιοχές (ΒΙ.ΠΕ.), σύμφωνα με τον ν. 4458/1965 (Α' 33), β) Βιομηχανικά Πάρκα (ΒΙ.ΠΑ.), Βιοτεχνικά Πάρκα (ΒΙΟ.ΠΑ.), Τεχνοπόλεις και άλλες μορφές Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.ΠΕ.), σύμφωνα με τον ν. 2545/1997 (Α' 254), γ) Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.), σύμφωνα με το Τρίτο Μέρος του ν. 3982/2011 (Α' 143), και οργανώνονται σύμφωνα με τον ν. 4982/2022 (Α' 195).

ζ. Άτυπη Βιομηχανική Συγκέντρωση (Α.Β.Σ.): η περιοχή που παρουσιάζει αυξημένη συγκέντρωση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, με έλλειψη υποδομών, πολεοδομικά και περιβαλλοντικά προβλήματα, με αποτέλεσμα να χρήζει περιβαλλοντικής και λειτουργικής εξυγίανσης, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 3 παρ. 1 περ. β του ν. 4982/2022 (Α' 195). Επιπροσθέτως, ως Α.Β.Σ. στο παρόν σχέδιο νοούνται και οι περιοχές με χαρακτηριστικά Α.Β.Σ., όπως προκύπτουν από το Επιχειρησιακό Σχέδιο για την Ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων στην Ελληνική Επικράτεια, συμπεριλαμβανομένων τυχόν επικαιροποιήσεων και αναθεωρήσεων αυτού της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας.

Οι Α.Β.Σ. δεν αποτελούν, καθαυτές, οργανωμένους υποδοχείς επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, αλλά περιοχές που χρήζουν περιβαλλοντικής και λειτουργικής εξυγίανσης και δύνανται να υπαχθούν σε διαδικασίες εξυγίανσης και οργάνωσης ιδίως μέσω Επιχειρηματικού Πάρκου Εξυγίανσης (Ε.Π.Ε.), σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

η. Επιχειρηματικό Πάρκο (Ε.Π.): Το οργανικά ολοκληρωμένο σύνολο δομών, υπηρεσιών και υποδομών που ιδρύεται και λειτουργεί για την υποστήριξη των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 3 παρ. 1 περ. α' του ν. 4982/2022 (Α' 195).

θ. Επιχειρηματικό Πάρκο Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας (Ε.Π.Μ.Μ.Μ.): Το Ε.Π. κατά το άρθρο 4 παρ. 1 περ. δ' του ν. 4982/2022 (Α' 195), που οργανώνεται σε περιοχή όπου είναι εγκατεστημένη και λειτουργεί ή πρόκειται να εγκατασταθεί και να λειτουργήσει μεμονωμένη μεγάλη μονάδα (Μ.Μ.Μ.), σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 19 του ν. 4982/2022 (Α' 195).

ι. Επιχειρηματικό Πάρκο Εξυγίανσης (Ε.Π.Ε.): το κατά το άρθρο 4 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4982/2022 (Α' 195) Ε.Π. που οργανώνεται για την περιβαλλοντική εξυγίανση περιοχών με Άτυπη Βιομηχανική Συγκέντρωση (Α.Β.Σ.) και την αντιμετώπιση λειτουργικών προβλημάτων των επιχειρήσεων που χωροθετούνται σε αυτή, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 20 του ν. 4982/2022 (Α' 195).

ια. Διάσπαρτη χωροθέτηση της βιομηχανίας: Χωροθέτηση εκτός Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. ή εκτός ζωνών χρήσεων γης στον αστικό ή εξωαστικό χώρο που προορίζονται ειδικά για τη βιομηχανία.

ιβ. Μεμονωμένη χωροθέτηση βιομηχανίας και εφοδιαστικής: Η χωροθέτηση μέσω Ε.Π.Μ.Μ.Μ. ή εντός ζωνών χρήσεων γης που προορίζονται για τη βιομηχανία και την εφοδιαστική που επιβάλλεται για λόγους συνδεόμενους με κλαδικές ή άλλες παραμέτρους (μέγεθος, τοπική τελική αγορά ή αγορά εργασίας) ή που έχουν ειδικές εξαρτήσεις από πρώτες ύλες ή ειδικές κατηγορίες χώρου.

ιγ. Οικολογικό Πάρκο: δύνανται να χαρακτηρίζονται οι τύποι Επιχειρηματικών Πάρκων της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4982/2022, εφόσον οργανώνονται και λειτουργούν με τέτοιο τρόπο, ώστε να υποδέχονται δραστηριό-

τητες, με τις οποίες επιτυγχάνονται περιβαλλοντικοί στόχοι, μετρήσιμοι με βασικούς δείκτες αποδοτικότητας ως προς τη χρήση ενέργειας, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, πρώτων υλών, υδάτων και γης και ως προς τις επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα και την κυκλική οικονομία (παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 4982/2022).

ιδ. Ποσοστό κάλυψης του οικοπέδου: Ο λόγος της μέγιστης επιφάνειας που επιτρέπεται να καλυφθεί προς τη συνολική επιφάνεια του οικοπέδου.

ιε. Εξωαστικός χώρος ή εξωαστικές περιοχές: Περιοχές εκτός σχεδίων πόλεων και εκτός ορίων οικισμών προ του 1923 ή οικισμών κάτω των 2.000 κατοίκων.

ιστ. Περιαστικές ζώνες: Ζώνες που περιβάλλουν τους οικισμούς, σε απόσταση τέτοια που να καθιστά πιθανές τις άμεσες οχλήσεις των οικιστικών δραστηριοτήτων από τη βιομηχανική δραστηριότητα.

ιζ. Ορεινός χώρος: Περιοχές με υψόμετρο άνω των 600 μ.

ιη. Νησιωτικός χώρος: Όλα τα νησιά της ελληνικής επικράτειας. Η κατηγορία αυτή καταλαμβάνει το σύνολο της νησιωτικής επικράτειας της χώρας, εξαιρουμένης της ηπειρωτικής Ελλάδας, της Εύβοιας και της Κρήτης.

ιθ. Παράκτια ζώνη, ως ορίζεται στην παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 4546/2018 (Α' 101), είναι η γεωμορφολογική περιοχή εκατέρωθεν της ακτογραμμής, στην οποία η αλληλεπίδραση μεταξύ του θαλάσσιου και του χερσαίου τμήματος αποκτά τη μορφή πολύπλοκων συστημάτων οικολογικών στοιχείων και πόρων αποτελούμενων από βιοτικές και αβιοτικές συνιστώσες που συνυπάρχουν και αλληλεπιδρούν με τις ανθρώπινες κοινότητες και τις σχετικές κοινωνικοοικονομικές δραστηριότητες.

κ. Οργανωμένες μορφές ανάπτυξης βιομηχανικών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων εφοδιαστικής αποτελούν ιδίως:

κα. οι Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.) όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παρ. 1 περ. η του ν. 4982/2022 (Α' 195).

κβ. τα Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.) του ν. 4982/2022 (Α' 195).

κγ. τα Επιχειρηματικά/Εμπορευματικά Πάρκα Εφοδιαστικής Εθνικής Εμβέλειας του Δεύτερου μέρους του ν. 4302/2014 (Α' 225).

κδ. οι περιοχές παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (Π.Ε.Δ.) του άρθρου 21 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν. 5306/2026, Α' 88) και εν γένει περιοχές με θεσμοθετημένες χρήσεις γης συμβατές με τη βιομηχανία και την εφοδιαστική χρήσεις γης, από εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου.

κε. Οι περιοχές που έχουν καθοριστεί από άλλα πολεοδομικά σχέδια ή εν γένει σχέδια χρήσεων γης που σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία έχουν αντίστοιχες αρμοδιότητες με τα πολεοδομικά σχέδια, εφόσον επιτρέπουν εγκατάσταση και δραστηριότητες μεταποίησης και εφοδιαστικής.

λ. Υποδοχέας βιομηχανίας ή/και εφοδιαστικής ενδιάμεσου βαθμού οργάνωσης (ΥΒΕΒΟ): Ο ΥΒΕΒΟ αποτελεί κατεύθυνση χωρικής πολιτικής του παρόντος πλαισίου, η οποία αποσκοπεί στην ενδιάμεση οργάνωση περιοχών με υφιστάμενη ή προτεινόμενη συγκέντρωση βιομηχανικών ή/και εφοδιαστικών δραστηριοτήτων. Η συμπερίληψή του στους ορισμούς γίνεται για λόγους εννοιολογικής και συστηματικής συνοχής. Δεν αποτελεί τύπο Επιχειρηματικού Πάρκου, Οργανωμένου Υποδοχέα ή άλλη αυτοτελή νομική κατηγορία υποδοχέα και δεν συστήνεται με το παρόν αλλά προτείνεται η θέσπισή του στο οικείο ειδικό θεσμικό πλαίσιο (ν. 4982/2022). Προτείνεται ως μια ειδικότερη μορφή οργανωμένου υποδοχέα σε περιοχές που διατηρούν το καθεστώς εκτός σχεδίου αλλά με ειδικό χαρακτήρα. Σε αυτούς, συνιστάται να διερευνηθεί η διασφάλιση επαρκούς επιπέδου εσωτερικής οργάνωσης, ειδικότεροι όροι δόμησης με βάση τις προβλέψεις της κείμενης πολεοδομικής νομοθεσίας ή και ειδικότερους κατά περίπτωση κανόνες και προϋποθέσεις για τη βιώσιμη εγκατάσταση, χωρική οργάνωση και ανάπτυξη δραστηριοτήτων βιομηχανίας και εφοδιαστικής. Αντίστοιχα οι προτεινόμενοι όροι δόμησης οφείλουν να διερευνηθούν ώστε να διασφαλίζουν συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι της μεμονωμένης εκτός σχεδίου εγκατάστασης (ως κίνητρο χωρικής συγκέντρωσης), εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα ότι υπολείπονται των όρων που δίνονται στα οργανωμένα Επιχειρηματικά Πάρκα του ν. 4982/2022, ώστε να μην υπονομεύεται η ανταγωνιστικότητα των τελευταίων.

μ. Στο πλαίσιο του παρόντος πλαισίου, ως υφιστάμενες δραστηριότητες, νοούνται οι δραστηριότητες ή τα επενδυτικά σχέδια υφιστάμενες πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας.

2. Με την παρούσα απόφαση ρυθμίζονται θέματα χωρικής οργάνωσης των δραστηριοτήτων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3982/2011 (Α' 143) και των δραστηριοτήτων εφοδιαστικής αλυσίδας του ν. 4302/2014 (Α' 225), καθώς και άλλα θέματα ειδικού και κλαδικού χαρακτήρα που συνδέονται με τη χωρική οργάνωση των παραπάνω τομέων για τα οποία υπάρχει ρητή πρόβλεψη.

3. Οι συντομογραφίες που χρησιμοποιούνται παρατίθενται ολογράφως στον πίνακα του Παραρτήματος II του παρόντος Ειδικού Πλαισίου.

Άρθρο 3

Στόχοι του Ειδικού Πλαισίου

Οι στόχοι του παρόντος Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου είναι οι εξής:

α) Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής, καθώς και του ευρύτερου οικονομικού και χωρικού ρόλου τους, μέσω της προώθησης ενός χωρικού προτύπου που δημιουργεί αύξηση της συνολικής παραγωγικότητας, εξωτερικές οικονομίες στους τομείς ή σε διασυνδεδεμένους τομείς και μειώνει τις εξωτερικές παρενέργειες σε τομείς, περιοχές ή ομάδες πληθυσμού.

β) Η ενδυνάμωση της παραγωγικότητας μέσα από την ανάπτυξη των τομέων της βιομηχανίας και εφοδιαστικής, με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την εξασφάλιση κατάλληλης και επαρκούς γης για την κάλυψη των αναγκών, για την ανάπτυξη νέων βιομηχανικών μονάδων και εγκαταστάσεων εφοδιαστικής, τον μετασχηματισμό, επέκταση ή και εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων μονάδων και εγκαταστάσεων στις σημερινές τους θέσεις.

γ) Η αναβάθμιση του ρόλου της βιομηχανίας, ώστε να αποτελεί σταθερότερη και ανθεκτική στις μελλοντικές αβεβαιότητες βάση για το σύνολο των δραστηριοτήτων στην ελληνική οικονομία. Η ενίσχυση της βιομηχανίας θα στηριχθεί τόσο στους μεγάλους παραδοσιακούς κλάδους όσο και στους αναδυόμενους (π.χ. βιομηχανία τεχνολογιών καθαρών εκπομπών, φαρμακευτική βιομηχανία και βιομηχανία παραγωγής κρίσιμων και στρατηγικών υλών της Ε.Ε., αμυντική βιομηχανία κ.λπ.) ή νεοφυείς κλάδους, χωρίς όμως να αγνοούνται δυναμικές που παρατηρούνται και στους υπόλοιπους κλάδους.

δ) Η ανάδειξη, αναβάθμιση και περαιτέρω ενίσχυση της εφοδιαστικής ως μείζονος σημασίας τομέα δραστηριότητας με:

δα. διεθνή προσανατολισμό,

δβ. ανάπτυξη συνοδών δραστηριοτήτων προστιθέμενης αξίας (π.χ. ελαφρά μεταποίηση),

δγ. αποτελεσματικότερη οργάνωση δραστηριοτήτων εφοδιαστικής στην εσωτερική αγορά, ιδιαίτερα για δραστηριότητες εφοδιαστικής σχετιζόμενες με περιοχές αγροτικής παραγωγής, νησιωτικές και αστικές-μητροπολιτικές περιοχές.

ε) Η βιώσιμη και περιβαλλοντικά συμβατή παραγωγή της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής. Η χωρική διάρθρωση των δραστηριοτήτων της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής πραγματοποιείται, κατά βάση, μέσω οργανωμένων μορφών ανάπτυξης, συνοδευόμενη από παράλληλη εφαρμογή κριτηρίων περιβαλλοντικής συμβατότητας σε όλους τους τομείς παραγωγής.

στ) Η διάθεση των αναγκαίων χρηματοδοτικών πόρων για τη βιώσιμη ανάπτυξη της βιομηχανίας και εφοδιαστικής, με διασφάλιση της αποδοτικότητάς τους σε ανταγωνιστικές παραγωγικές επενδύσεις και δημόσιες υποδομές, που υποστηρίζουν την παραγωγική λειτουργία ή κοινωνικές ανάγκες.

ζ) Η ενίσχυση πολιτικών αξιοποίησης πόρων από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, αλλά και ιδιωτικών κεφαλαίων σε άμεσες επενδύσεις τόσο σε παραγωγικό εξοπλισμό, όσο και σε υποδομές βιομηχανίας και εφοδιαστικής.

η) Η κατά το δυνατόν ισότιμη και δίκαιη χωρική κατανομή δραστηριοτήτων βιομηχανίας και εφοδιαστικής, ώστε όλος ο εθνικός χώρος να αξιοποιήσει τις δυνατότητες που διαθέτει. Ειδικότερα, ενισχύονται οι περιοχές που αντιμετωπίζουν είτε προοπτική αναδιάρθρωσης του παραγωγικού τους δυναμικού υπό την επίδραση της αλλαγής του μοντέλου ενεργειακής παραγωγής, είτε προκλήσεις ανάληψης νέου ρόλου στις υπό διαμόρφωση νέες γεωπολιτικές συνθήκες, είτε αδυναμία απορρόφησης διαθέσιμων πόρων ιδιαίτερα για εγκεκριμένες επενδυτικές ενισχύσεις.

θ) Η επιλεκτική διεύρυνση της γεωγραφικής βάσης της βιομηχανίας σε περιφερειακή και ενδοπεριφερειακή κλίμακα, με την προώθηση ενός πιο πολυκεντρικού προτύπου οργάνωσης, και η στοχευμένη αποκέντρωση από τις μητροπολιτικές περιοχές Αθήνας και Θεσσαλονίκης για ορισμένου τύπου δραστηριότητες.

ι) Η μετάβαση της παραγωγικής βάσης της χώρας από το κυρίαρχο μοντέλο της εγκατάστασης σε περιοχές εκτός σχεδίου και εκτός ζωνών χρήσεων γης, σε οργανωμένες μορφές ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρηματικών πάρκων, και σε περιοχές ή κατηγορίες περιοχών στις οποίες επιτρέπεται η άσκηση των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τον θεσμοθετημένο χωρικό σχεδιασμό.

ια) Η ισόρροπη ανάπτυξη της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής αλυσίδας με κλάδους ή δραστηριότητες με τις οποίες υπάρχει δυνητικός ανταγωνισμός σε επίπεδο χρήσεων γης ή ανταγωνισμός για την αξιοποίηση των ίδιων πόρων, με παράλληλη επιδίωξη τη διατήρηση και την υπό προϋποθέσεις επέκταση του βιομηχανικού ιστού και των δραστηριοτήτων εφοδιαστικής.

ιβ) Η χωρική υποστήριξη - μέσω του σχεδιασμού και της οργάνωσης - βιομηχανικών εγκαταστάσεων που συνδέονται με την εξόρυξη, επεξεργασία, μεταποίηση, ανακύκλωση ή/και καθετοποίηση αλυσίδων αξίας

ορυκτών και κρίσιμων πρώτων υλών, ιδίως όταν αυτές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (Ε.Ε.) 2024/1252 ή χαρακτηρίζονται ως έργα στρατηγικής ή κρίσιμης σημασίας κατά το ενωσιακό δίκαιο, αποτελεί ειδικό στόχο του παρόντος Πλαισίου, ενόψει της συμβολής τους στη στρατηγική αυτονομία, την ασφάλεια εφοδιασμού, την πράσινη μετάβαση και τη βιομηχανική ανταγωνιστικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Χώρας.

ιγ) Η διασφάλιση της συνέχειας και λειτουργικής αναβάθμισης υφιστάμενων βιομηχανικών πόλων, ιδίως σε περιοχές όπου υπάρχουν ήδη διακλαδικά παραγωγικά συμπλέγματα, εξορυκτικές δραστηριότητες, εγκαταστάσεις μεταποίησης ορυκτών πρώτων υλών, παραγωγή ενέργειας ή δραστηριότητες εφοδιαστικής, εφόσον η διατήρηση και ενίσχυσή τους συμβάλλει στην παραγωγική ανθεκτικότητα, τη στρατηγική αυτονομία, την ασφάλεια εφοδιασμού και την πράσινη μετάβαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΧΩΡΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗΣ

Άρθρο 4

Εθνικό πρότυπο χωροταξικής οργάνωσης της βιομηχανίας

1. Το εθνικό πρότυπο χωροταξικής οργάνωσης της βιομηχανίας προσδιορίζεται διαγραμματικά αφενός σε εθνικό επίπεδο (Παράρτημα ΙΙΙ - ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Ι), και αφετέρου με αναφορά σε διοικητικά όρια (Παράρτημα ΙΙΙ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΙΙΙ), με βάση την επιδίωξη ανάπτυξης της μεταποίησης και τις πολιτικές που πρέπει να εφαρμοστούν για την υλοποίηση αυτής της επιδίωξης.

Σε εθνικό επίπεδο προσδιορίζονται διαγραμματικά πόλοι άξονες και ευρείες περιοχές, που θεματικά εντάσσονται στις εξής κατηγορίες:

α) Εντατικοποίησης: περιοχές που διαθέτουν ήδη σχετικά ισχυρή βιομηχανική βάση, σε συνδυασμό με υποδομές και άλλα συγκριτικά πλεονεκτήματα που μπορούν να στηρίξουν την περαιτέρω ενίσχυσή της. Η γενική κατεύθυνση πολιτικής είναι η στήριξη αυτής της προοπτικής, με παράλληλη λήψη άμεσων μέτρων για την αποφυγή δυσμενών επιπτώσεων χωρικού ή περιβαλλοντικού χαρακτήρα.

β) Επέκτασης: περιοχές στις οποίες διαμορφώνονται ή θα διαμορφωθούν, μέσω δράσεων του σχεδιασμού ή/και από εξωγενείς παράγοντες και τις τάσεις της αγοράς, δυνατότητες εκκίνησης διαδικασιών ανάπτυξης της βιομηχανίας. Η γενική κατεύθυνση πολιτικής είναι η στήριξη αυτής της προοπτικής, με παράλληλη λήψη μέτρων για την αποφυγή μεταγενέστερων δυσμενών επιπτώσεων χωρικού ή περιβαλλοντικού χαρακτήρα.

γ) Ποιοτικής αναδιάρθρωσης: περιοχές που συνδυάζουν συγκριτικά πλεονεκτήματα και ήδη αναπτυγμένη βιομηχανική βάση με συγκριτικά δυναμική κλαδική φυσιογνωμία, με δεδομένες τις γενικότερες διαρθρωτικές αδυναμίες της ελληνικής βιομηχανίας. Η γενική κατεύθυνση πολιτικής είναι η αναδιάρθρωση της βιομηχανικής βάσης για την αντιμετώπιση αυτών των αδυναμιών.

δ) Στήριξης: Περιοχές με αναπτυγμένη βιομηχανική βάση παραδοσιακού χαρακτήρα που υφίστανται πιέσεις, ιδίως όταν δεν υπάρχουν σαφείς εναλλακτικές δυνατότητες ειδίκευσης ή/και όταν η ευρύτερη ζώνη τους υφίσταται πιέσεις και σε άλλους τομείς και ειδικότερα στη γεωργία. Η γενική κατεύθυνση πολιτικής είναι η στήριξη της ήπιας και σταδιακής προσαρμογής τους και η αποφυγή παρεμβάσεων που μπορεί να πυροδοτήσουν φαινόμενα γρήγορης αποβιομηχάνισης και αποσταθεροποίησης της αγοράς εργασίας.

2. Οι Κατευθύνσεις με βάση τα διοικητικά όρια προσδιορίζονται σε επίπεδο Περιφερειακών Ενοτήτων.

Οι Περιφερειακές Ενότητες (Π.Ε.) της Χώρας διαρθρώνονται σε τέσσερις Ομάδες (κατηγορίες), για τις οποίες προσδιορίζονται κατευθύνσεις χωροταξικής πολιτικής με βάση την επιδίωξη και το επίπεδο ανάπτυξης της βιομηχανίας:

α) Ομάδα Α: Μητροπολιτικές Περιοχές. Στην Ομάδα αυτή εντάσσονται η Μητροπολιτική Περιοχή της Αθήνας (Μ.Π.Α. - προσδιοριζόμενη στα διοικητικά όρια της Περιφέρειας Αττικής) και η Μητροπολιτική Περιοχή της Θεσσαλονίκης (Μ.Π.Θ. - προσδιοριζόμενη στα διοικητικά όρια της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης).

Οι περιοχές αυτές συγκεντρώνουν τον κύριο όγκο της ελληνικής μεταποίησης, με όρους απασχόλησης, ΑΠΑ, μεγάλων μονάδων και περιφερειακών βιομηχανικών εξειδικεύσεων, και θα διατηρήσουν κατά βάση τον ίδιο ρόλο τουλάχιστον μεσοπρόθεσμα (χρονικό ορίζοντα του παρόντος Πλαισίου). Χαρακτηρίζονται από θετικό ισοζύγιο απασχόλησης μεταξύ τόπου εργασίας και τόπου κατοικίας (δηλαδή που συνολικά δέχονται μετακινήσεις απασχολούμενων προς τις μονάδες από κατοικίες σε άλλες ΠΕ). Συγκεντρώνουν σχεδόν το 60% του πληθυσμού της χώρας, και μεγαλύτερο ποσοστό του συνολικού ΑΕΠ και κατ'επέκταση και της τελικής ζήτησης για βιομηχανικά προϊόντα μη εισαγόμενα. Είναι στο επίκεντρο της βιομηχανικής πολιτικής, χωρικής και αναπτυξιακής, καθώς καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό την πορεία της βιομηχανίας αναπτυξιακά. Από αυτές θα

εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό η μεσοχρόνια πορεία της βιομηχανίας στην Ελλάδα, σε μια περίοδο που η σημασία της βιομηχανίας ως αναπτυξιακής και γεωοικονομικής παραμέτρου επανεκτιμάται θετικά. Οι περιοχές αυτές έχουν ανεπτυγμένα οδικά και σιδηροδρομικά δίκτυα, αλλά χρειάζονται συμπληρωματικές παρεμβάσεις που θα τις καθιστούσαν κατάλληλες για εμπορευματικές μεταφορές. Συνεπώς προωθείται κατά προτεραιότητα η συμπλήρωση των ελλείψεων αυτών.

Για τις περιοχές αυτές επιδιώκεται η ανάπτυξη τους μέσω:

αα) της προσέλευσης κατά κύριο λόγο μονάδων υψηλότερης τεχνολογίας και στρατηγικού χαρακτήρα και/ή διεθνούς προσανατολισμού, οι οποίες έχουν ανάγκη το μητροπολιτικό περιβάλλον,

αβ) του εκσυγχρονισμού των υφιστάμενων δραστηριοτήτων, ιδιαίτερα αυτών που είναι αναγκαίες για την ολοκλήρωση του μητροπολιτικού βιομηχανικού ιστού λόγω διακλαδικών συνεργειών, καθώς και του εκσυγχρονισμού και επέκτασης των υφιστάμενων μονάδων που χαρακτηρίζονται ήδη από πολύ μεγάλης κλίμακας επενδύσεις σε υποδομές,

αγ) της προώθησης της επιλεκτικής αποκέντρωσης μονάδων που δεν ανήκουν στις δύο προαναφερόμενες περιπτώσεις και σήμερα βρίσκονται εντός αστικού ιστού και

αδ) της εξυγίανσης των Α.Β.Σ. Επιπρόσθετα, επιδιώκεται η κάλυψη ελλείψεων εξωτερικών υποδομών σύνδεσης των Επιχειρηματικών Πάρκων με τις μεγάλες υπερτοπικές υποδομές (υψηλή), και συνδυαστικά βελτίωση των υποδομών για διασύνδεση με τις όμορες ΠΕ.

Επίσης ακολουθούνται οι παρακάτω ειδικότερες κατευθύνσεις:

i) η εξυγίανση των Α.Β.Σ. (πολύ υψηλή προτεραιότητα),

ii) η ανάπτυξη νέων Επιχειρηματικών Πάρκων, όλων των κατηγοριών, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά των περιοχών εγκατάστασης. Προωθείται ο μετασχηματισμός και ο χαρακτηρισμός των Ε.Π. ως Οικολογικών Πάρκων, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου,

iii) η παροχή κινήτρων μετεγκατάστασης υφιστάμενων μονάδων εντός Επιχειρηματικών Πάρκων,

iv) η ενίσχυση των μονάδων υψηλότερης τεχνολογίας,

v) ο μετασχηματισμός (επέκταση και εκσυγχρονισμός) των νομίμως υφισταμένων δραστηριοτήτων. Για τις δραστηριότητες οι οποίες χωροθετούνται σε περιοχές της παρ. 1 του άρθρου 250 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν. 5306/2026, Α'88), απαιτείται ειδική τεκμηρίωση στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης,

vi) ο μετασχηματισμός όσων υφιστάμενων βιομηχανικών μονάδων πληρούν τις απαιτήσεις της οικείας νομοθεσίας για τις χωροθετήσεις Ε.Π.Μ.Μ.Μ. Επιπρόσθετα, η χωροθέτηση Ε.Π.Μ.Μ.Μ. στις μητροπολιτικές περιοχές δεν υπόκειται σε οριζόντια κατεύθυνση αποφυγής, αλλά αξιολογείται κατά περίπτωση με βάση τις προϋποθέσεις του ν. 4982/2022 (Α' 195). Ως οργανωμένη μορφή ανάπτυξης προκρίνεται έναντι της μη οργανωμένης μεμονωμένης χωροθέτησης μεγάλης μονάδας, εφόσον πληρούνται όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις. Παράλληλα, προτείνεται η διερεύνηση σκοπιμότητας χωροθέτησης νέων Ε.Π.Μ.Μ.Μ. των δραστηριοτήτων των παρ. 2 και 6 του άρθρου 7 της παρούσας,

vii) η λήψη και η τήρηση ισχυρών διαρθρωτικών και προληπτικών μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος,

viii) η εγκατάσταση νέων μονάδων ανώτερης βαθμίδας Seveso αποφεύγεται με εξαίρεση τις διαδικασίες μετασχηματισμού των νομίμως υφιστάμενων δραστηριοτήτων. Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι οδηγίες για τις εγκαταστάσεις Seveso για την αποφυγή πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων (domino effect) κατά τη χωροθέτησή τους,

ix) η απαγόρευση ίδρυσης νέων μονάδων εκτός Ε.Π. ή εκτός ζωνών με θεσμοθετημένες βιομηχανικές χρήσεις, με την επιφύλαξη των οριζόμενων από τα άρθρα 7 και 8 της παρούσας,

x) η διάσπαρτη χωροθέτηση της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής απαγορεύεται.

β) Ομάδα Β: Ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες περιοχές. Στην ομάδα αυτή εντάσσονται οι Περιφερειακές Ενότητες: Βοιωτίας, Εύβοιας, Μαγνησίας, Λάρισας, Αχαΐας, Ηρακλείου, Ιωαννίνων, Φθιώτιδας, Ροδόπης, Μεσσηνίας, Έβρου, Αρκαδίας, Κιλκίς, Ημαθίας, Καβάλας.

Οι περιοχές αυτές διαθέτουν ήδη σχετικά ισχυρή βιομηχανική βάση, σε συνδυασμό με υποδομές και άλλα συγκριτικά πλεονεκτήματα που μπορούν να στηρίξουν την περαιτέρω ενίσχυση του ρόλου τους, ενώ, ταυτοχρόνως, είτε αποτελούν κέντρα περιφερειακής, είτε/και έχουν σημαντική αγροτική ενδοχώρα την οποία εξυπηρετούν.

Η βιομηχανική τους βάση, είναι πολύ μικρότερη σε απόλυτα μεγέθη (απασχόληση στον τόπο εργασίας, ΑΠΑ) από αυτές των Μητροπολιτικών Περιοχών, αλλά μεγαλύτερη από αυτές των δύο χαμηλότερων κατηγοριών, και επίσης μεγάλο αριθμό Π.Ε. εξειδικευμένων σε διπήφιους κλάδους της μεταποίησης. Με όρους

σχετικής συγκέντρωσης επίσης τοποθετούνται στην δεύτερη θέση, όπως και με όρους εμβαδού ΑΒΣ καθώς και εξειδικεύσεων σε διψήφιους κλάδους της μεταποίησης.

Κατά κανόνα έχουν συγκριτικά πλεονεκτήματα χωρικού χαρακτήρα και ικανή οδική και σιδηροδρομική υπερτοπική προσπελασιμότητα. Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των εμπορευματικών μεταφορών, και υποστήριξη των μελλοντικών αναγκών διαμετακόμισης προωθείται η αναβάθμιση και συμπλήρωση των σχετικών υποδομών. Η ελκυστικότητά τους ως προς την βιομηχανία αποτυπώνεται και στην συχνή ύπαρξη μεγάλου εμβαδού Α.Β.Σ.. Συνολικά, η φυσιογνωμία τους μπορεί να στηρίξει την περαιτέρω ενίσχυση του βιομηχανικού ρόλου καθώς παρουσίασαν τη μικρότερη απώλεια απασχόλησης στον τόπο εργασίας στη μεταποίησης μεταξύ των ετών 2011 και 2022.

Για το λόγο αυτό επιδιώκεται:

βα) η συνέχιση της ανάπτυξής τους αξιοποιώντας τον ρόλο τους στην ευρύτερη Περιφέρεια και την αγροτική ενδοχώρα τους [στην περίπτωση της Π.Ε. που εντάσσεται στο Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΣΔΑΜ), η εκκίνηση ενός νέου κύκλου βιομηχανικής ανάπτυξης] και η αξιοποίηση των δυνατοτήτων τους ως δευτερευόντων βιομηχανικών πόλων,

ββ) ο εκσυγχρονισμός της παραγωγικής τους βάσης για διατηρήσιμη και αυξανόμενη ανταγωνιστικότητα στην εθνική κυρίως αγορά και

βγ) η εξυγίανση των Α.Β.Σ.

Για τις περιοχές αυτές ακολουθούνται οι παρακάτω ειδικότερες κατευθύνσεις:

i) Επιδίωξη συνέχισης της ανάπτυξής τους, αξιοποιώντας τον ρόλο τους στην ευρύτερη Περιφέρεια και την οικεία αγροτική ενδοχώρα.

ii) Εκσυγχρονισμός της παραγωγικής τους βάσης για διατηρήσιμη και διαρκώς αυξανόμενη ανταγωνιστικότητα στην εθνική κυρίως αγορά.

iii) Κάλυψη των ελλείψεων υφιστάμενων εθνικών υποδομών και κυρίως τοπικής εμβέλειας.

iv) Εξυγίανση των υφιστάμενων ΑΒΣ (υψηλή προτεραιότητα).

v) Μετασχηματισμός (επέκταση και εκσυγχρονισμός) των νομίμως υφισταμένων δραστηριοτήτων. Για τις δραστηριότητες οι οποίες χωροθετούνται σε περιοχές της παρ. 1 του άρθρου 250 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν. 5306/2026, Α'88), απαιτείται ειδική τεκμηρίωση στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

vi) Ανάπτυξη νέων Επιχειρηματικών Πάρκων. Προωθείται ο μετασχηματισμός και ο χαρακτηρισμός των Ε.Π. ως Οικολογικών Πάρκων, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου.

vii) Διερεύνηση σκοπιμότητας υλοποίησης ΥΒΕΒΟ σε περιοχές που δεν έχουν επαρκή βιομηχανική δυναμική για τη δημιουργία υποδοχέων άλλων κατηγοριών.

viii) Εφαρμογή των προβλεπόμενων στο άρθρο 10 παρ. 4 της παρούσας οριζόντιων μέτρων περιορισμού της εκτός σχεδίου δόμησης, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στα άρθρα 7 και 8 για τις ειδικές κατηγορίες.

ix) Λήψη και τήρηση ισχυρών διαρθρωτικών και προληπτικών μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος.

x) Μέριμνα για την τήρηση των οδηγιών για τις εγκαταστάσεις Seveso για την αποφυγή πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων (domino effect) κατά τη χωροθέτησή τους, λαμβάνοντας υπόψη και τα οριζόμενα στο άρθρο 10 της παρούσας.

γ) Ομάδα Γ: Περιοχές Ενίσχυσης. Στην ομάδα αυτή εντάσσονται οι Περιφερειακές Ενότητες Χανίων, Κοζάνης, Δράμας, Πιερίας, Κορινθίας, Ρεθύμνου, Σερρών, Πρέβεζας, Αιτωλοακαρνανίας, Άρτας, Τρικάλων, Καρδίτσας, Αργολίδας, Θεσπρωτίας και Ξάνθης.

Οι περιοχές αυτές διαθέτουν ήδη μία βιομηχανική βάση, ενώ μέσω κατάλληλων πολιτικών μπορούν να βελτιώσουν τις επιδόσεις τους, καθώς βρίσκονται πάνω ή σε εγγύτητα με άξονες ανάπτυξης και μεγάλα αστικά κέντρα-βιομηχανικούς πόλους. Για το λόγο αυτό ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις:

i) Σημαντική ενίσχυση της μεταποιητικής δραστηριότητας μέσω επιχορηγήσεων και φορολογικών κινήτρων.

ii) Κάλυψη ελλείψεων υφιστάμενων υποδομών υπερτοπικής εμβέλειας.

iii) Εξυγίανση των Α.Β.Σ. (μέση προτεραιότητα).

iv) Ανάπτυξη νέων Επιχειρηματικών Πάρκων ανάλογα με τις ανάγκες νέων χωροθετήσεων. Προωθείται ο μετασχηματισμός και ο χαρακτηρισμός των Ε.Π. ως Οικολογικών Πάρκων, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου.

v) Μετασχηματισμός (επέκταση και εκσυγχρονισμός) των νομίμως υφισταμένων δραστηριοτήτων. Για τις δραστηριότητες οι οποίες χωροθετούνται σε περιοχές της παρ. 1 του άρθρου 250 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν. 5306/2026, Α'88), απαιτείται ειδική τεκμηρίωση στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

vi) Ανάπτυξη νέων Επιχειρηματικών Πάρκων και διερεύνηση της σκοπιμότητας υλοποίησης ΥΒΕΒΟ σε περιοχές που δεν έχουν επαρκή βιομηχανική δυναμική για τη δημιουργία υποδοχέων άλλων κατηγοριών.

vii) Εφαρμογή των οριζόντιων μέτρων περιορισμού της εκτός σχεδίου δόμησης που προβλέπονται στο άρθρο 10 παρ. 4 της παρούσας, με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων των άρθρων 7 και 8 για τις ειδικές κατηγορίες.

viii) Λήψη και τήρηση ισχυρών διαρθρωτικών και προληπτικών μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος και

ix) Μέριμνα για την τήρηση των οδηγιών για τις εγκαταστάσεις Seveso για την αποφυγή πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων (domino effect) κατά τη χωροθέτησή τους, λαμβάνοντας υπόψη και τα οριζόμενα στο άρθρο 10.

δ) Ομάδα Δ: Περιοχές ειδικής ενίσχυσης. Στην ομάδα αυτή εντάσσονται όλες οι νησιωτικές Περιφερειακές Ενότητες πλην Ηρακλείου, Χανίων και Ρεθύμνου Κρήτης και οι εξής εννέα (9) Περιφερειακές Ενότητες της ηπειρωτικής χώρας: Γρεβενών, Πέλλας, Φλώρινας, Ηλείας, Χαλκιδικής, Καστοριάς, Λακωνίας, Ευρυτανίας, Φωκίδας.

Για τις περιοχές αυτές επιδιώκεται η ανάπτυξη της μεταποιητικής δραστηριότητας μέσω κατά κύριο λόγο της αξιοποίησης των τοπικών πρώτων υλών, της καλλιέργειας συνεργιών με την αγροτική και, κυρίως, την τουριστική δραστηριότητα και της ανάπτυξης συνεργασιών/συνεργιών με επιχειρήσεις των μεγαλύτερων αστικών κέντρων της χώρας.

Ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις:

i) Δυνατότητα πρόβλεψης ευνοϊκότερων όρων οργάνωσης και ανάπτυξης Ε.Π. Εξυγίανσης κατά την αναθεώρηση του οικείου θεσμικού πλαισίου.

ii) Ισχυρή ενίσχυση της μεταποιητικής δραστηριότητας μέσω επιχορηγήσεων και παροχής φορολογικών κινήτρων.

iii) Κάλυψη ελλείψεων υφιστάμενων υποδομών υπερτοπικής και τοπικής εμβέλειας.

iv) Εξυγίανση Α.Β.Σ. (Χαμηλή προτεραιότητα στις ηπειρωτικές περιοχές, υψηλή προτεραιότητα στις νησιωτικές περιοχές).

v) Μετασχηματισμός (επέκταση και εκσυγχρονισμός) των νομίμως υφισταμένων δραστηριοτήτων. Για τις δραστηριότητες οι οποίες χωροθετούνται σε περιοχές της παρ. 1 του άρθρου 250 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν. 5306/2026, Α'88), απαιτείται ειδική τεκμηρίωση στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

vi) Διερεύνηση δυνατότητας ανάπτυξης νέων Ε.Π. και πλήρωσης των υφιστάμενων και διερεύνηση σκοπιμότητας υλοποίησης ΥΒΕΒΟ. Παράλληλα, προωθείται ο μετασχηματισμός και ο χαρακτηρισμός των Ε.Π. ως Οικολογικών Πάρκων, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου.

vii) Εφαρμογή των οριζόμενων στο άρθρο 10 παρ. 4 της παρούσας οριζόντιων μέτρων περιορισμού της εκτός σχεδίου δόμησης, με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων των άρθρων 7 και 8 για τις ειδικές κατηγορίες.

viii) Λήψη και τήρηση ισχυρών διαρθρωτικών και προληπτικών μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος και

ix) Μέριμνα για την τήρηση των οδηγιών για τις εγκαταστάσεις Seveso για την αποφυγή πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων (domino effect) κατά τη χωροθέτησή τους, λαμβάνοντας υπόψη και τα οριζόμενα στο άρθρο 10 της παρούσας.

Στον πίνακα που ακολουθεί εμφανίζονται είτε με την ένδειξη «✓», είτε λεκτικά οι επιμέρους πολιτικές, των οποίων επιδιώκεται η υλοποίηση αντιστοίχως για τις Ομάδες Α, Β, Γ και Δ.

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΟΜΑΔΑΣ			
	Α	Β	Γ	Δ
Ανάπτυξη νέων Επιχειρηματικών Πάρκων	Κατά προτεραιότητα	Κατά προτεραιότητα	ανάλογα με τις ανάγκες χωροθετήσεων	ανάλογα με τις ανάγκες χωροθετήσεων
Εκσυγχρονισμός των νομίμως υφισταμένων δραστηριοτήτων	✓	✓	✓	✓
Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος	✓	✓	✓	✓
Ανάπτυξη ανθρωπίνου δυναμικού και δεξιότητες	✓	✓	✓	✓

Επιχορηγήσεις επενδύσεων		✓	✓	✓
Φορολογικά κίνητρα επενδύσεων		✓	✓	✓
Καινοτομία	✓	✓	✓	✓
Αύξηση ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφεια	✓	✓	✓	✓
Επιχειρήσεις υψηλής τεχνολογίας (κατά προτεραιότητα)	✓			
Ψηφιακός μετασχηματισμός	✓	✓	✓	✓
Πράσινος μετασχηματισμός	✓	✓	✓	✓
Οργανωτικές βελτιώσεις	✓	✓	✓	✓
Ενισχύσεις εγκατάστασης ή μετέγκαταστασης εντός Ε.Π.	✓	✓	✓	✓
Κάλυψη των ελλείψεων των υφιστάμενων υποδομών	✓	✓	✓	✓
Προτεραιότητα εξυγίανση Α.Β.Σ.	ΠΟΛΥ ΙΣΧΥΡΗ	ΙΣΧΥΡΗ	ΜΕΣΗ	ΧΑΜΗΛΗ
Ισχυρά διαρθρωτικά και προληπτικά μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος	✓	✓	✓	✓
Χωροθέτηση νέων μονάδων Seveso	Κατ' εξαίρεση τις διαδικασίες μετασχηματισμού των νομίμως υφιστάμενων	✓	✓	✓

Άρθρο 5

Εθνικό πρότυπο χωροταξικής οργάνωσης της εφοδιαστικής αλυσίδας

1. Με το παρόν άρθρο διατυπώνονται οι κατευθύνσεις για την ανάπτυξη της εφοδιαστικής αλυσίδας στον χώρο, επί τη βάσει των διαπιστώσεων-αξιολογήσεων που περιλαμβάνονται στην παρ. 2, και εξειδικεύονται ανά Περιφερειακή Ενότητα. Το εθνικό πρότυπο χωροταξικής οργάνωσης της εφοδιαστικής αλυσίδας προσδιορίζεται διαγραμματικά, με αναφορά σε διοικητικά όρια (Παράρτημα ΙΙΙ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΙΙΙ), με βάση την επιδίωξη ανάπτυξης της εφοδιαστικής και τις πολιτικές που πρέπει να εφαρμοστούν για την υλοποίηση αυτής της επιδίωξης.

Η χωρική οργάνωση της εφοδιαστικής αλυσίδας συνδέεται άμεσα με το εθνικό πρότυπο χωροταξικής οργάνωσης της βιομηχανίας και υποστηρίζει κατά προτεραιότητα τη διατήρηση, λειτουργική αναβάθμιση και διασύνδεση υφιστάμενων βιομηχανικών πόλων, ιδίως εκείνων που συνδέονται με μεταποίηση, ενέργεια, εξόρυξη, επεξεργασία, ανακύκλωση ή καθετοποίηση ορυκτών και κρίσιμων πρώτων υλών. Για τον σκοπό αυτό, κατά τον υποκείμενο χωρικό (χωροταξικό και πολεοδομικό) σχεδιασμό λαμβάνεται ειδικώς υπόψη η

ανάγκη διασύνδεσης των πόλων αυτών με κατάλληλες οδικές, σιδηροδρομικές, λιμενικές, ενεργειακές, εφοδιαστικές και περιβαλλοντικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των υποδομών διαχείρισης αποβλήτων, υποπροϊόντων και δευτερογενών πρώτων υλών, σύμφωνα με την περιβαλλοντική νομοθεσία και τις αρχές της κυκλικής οικονομίας.

Λαμβάνεται μέριμνα, ώστε να προωθούνται το ταχύτερο δυνατόν έργα συμπλήρωσης ή αναβάθμισης υποδομών, κυρίως, αλλά όχι μόνο, μεταφορών, τόσο υπερτοπικού, διαπεριφερειακού ή εθνικού χαρακτήρα και διεθνούς δικτύωσης της χώρας, στα πλαίσια του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Μεταφορών, τα οποία έργα είναι αναγκαία για την εξυπηρέτηση της λειτουργίας των συγκεντρώσεων μεταποιητικών και εφοδιαστικών δραστηριοτήτων.

2. Διαπιστώσεις - Αξιολογήσεις - Δυνατότητες.

α) Ανάπτυξη εφοδιαστικής δραστηριότητας ανά κλάδο:

Σύμφωνα με τα υφιστάμενα δεδομένα αναμένεται να διπλασιαστεί έως το 2032 η προσέλευση και διακίνηση διεθνών φορτίων σε εμπορευματοκιβώτια με προορισμό και προέλευση τρίτες χώρες. Η διαχείριση εμπορευμάτων προορισμού/προέλευσης εξωτερικού με αντίστοιχη προέλευση/προορισμό τη χώρα, όπως και εμπορευμάτων εσωτερικής διακίνησης στη χώρα προβλέπεται ότι θα εξελίσσεται με ρυθμό ίσο με ή λίγο μεγαλύτερο από τον ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ, κοντά στο 2% κατά μέσο ετήσιο όρο στην περίοδο 2022-2032. Η χωρική οργάνωση της εφοδιαστικής αλυσίδας συνδέεται άμεσα με το εθνικό πρότυπο χωροταξικής οργάνωσης της βιομηχανίας, ιδίως στις περιοχές όπου υφίστανται συγκροτημένοι βιομηχανικοί πόλοι, άξονες παραγωγής, δραστηριότητες μεταποίησης, ενέργειας, εξόρυξης ή καθετοποίησης ορυκτών πρώτων υλών. Στις περιπτώσεις αυτές, οι κατευθύνσεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται κατά τρόπο που να υποστηρίζει τη διατήρηση, λειτουργική αναβάθμιση και διασύνδεση των υφιστάμενων βιομηχανικών συγκεντρώσεων με εθνικά και διεθνή δίκτυα μεταφορών, αποθήκευσης, διακίνησης και εφοδιαστικής υποστήριξης.

β) Εξελίξεις ανά Περιφέρεια:

Η Αττική είχε το 2022 και αναμένεται να διατηρήσει και στο μέλλον μεγάλο μερίδιο του εθνικού συνόλου σε όλα τα είδη μεταφοράς/κλάδους εφοδιαστικής. Η Κεντρική Μακεδονία έχει και θα διατηρήσει σημαντικό μερίδιο σε όλες τις κατηγορίες/κλάδους εκτός των εσωτερικών θαλάσσιων μεταφορών χύδην στερεών. Η Κρήτη και το Νότιο Αιγαίο θα έχουν σημαντικά μερίδια στις εσωτερικές θαλάσσιες μεταφορές τόσο χύδην, όσο και μοναδοποιησίμων φορτίων, γεγονός που υποδεικνύει την αλληλεξάρτηση με την ηπειρωτική χώρα και κυρίως την Αττική. Η ίδια εικόνα, με μικρότερο όμως μερίδιο στην συνολική δραστηριότητα της χώρας, επαναλαμβάνεται και για το Βόρειο Αιγαίο. Στις χύδην μεταφορές στερεών φορτίων τόσο εσωτερικού όσο και εξωτερικού θα έχουν σημαντικό μερίδιο, όπως και σήμερα, οι Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας, Θεσσαλίας και Νότιου Αιγαίου, λόγω των μεγάλων μονάδων παραγωγής και διακίνησης ορυκτών προϊόντων και προϊόντων επεξεργασίας μη μεταλλικών ορυκτών προς/από τόσο την εσωτερική αγορά, όσο και αγορές του εξωτερικού.

γ) Χωροθέτηση της εφοδιαστικής εντός και εκτός οργανωμένων υποδοχέων:

Εκτιμάται ότι για τον όγκο διακινούμενων φορτίων που θα προκύψει λόγω των αυξημένων αναγκών έως το 2032, θα χρειαστούν επιπλέον περίπου 29 χιλιάδες στρέμματα. Από αυτά, για περίπου 24 χιλιάδες στρέμματα (83%) θα υπάρξει ζήτηση εντός νέων Ε.Π. (απλών ή μεγάλων μεμονωμένων μονάδων εφοδιαστικής). Για τα υπόλοιπα 5 χιλιάδες στρέμματα θεωρείται πιθανό ότι η ζήτηση χώρου θα προσανατολιστεί εκτός Ε.Π. (π.χ. σε περιοχές εκτός σχεδίου, κοντά στις περιοχές παραγωγής των αντίστοιχων πρώτων γεωργικών ή ορυκτών πρώτων υλών). Προτεραιότητα αποδίδεται στη διασφάλιση ειδικών οργανωμένων χώρων αποθήκευσης και διαχείρισης υγρών φορτίων (κυρίως καυσίμων) για τα οποία εκτιμάται ότι χρειάζονται περίπου 5 χιλιάδες στρέμματα για τις πρόσθετες νέες ανάγκες έως το 2032.

δ) Λειτουργική κατηγοριοποίηση των κέντρων εφοδιαστικής.

δα) Κέντρα διεθνούς εφοδιαστικής:

Σχεδιάζεται - προγραμματίζεται η ανάπτυξη διεθνούς εφοδιαστικής δραστηριότητας που καλύπτει τη διακίνηση φορτίων διεθνών μεταφορών από και προς την κεντρική και νοτιοανατολική Ευρώπη, κυρίως στην Αττική και δευτερευόντως στη Θεσσαλονίκη. Συγκεκριμένα οργανώνονται και λειτουργούν τα εφοδιαστικά κέντρα «Θριάσιο Ι», «Θριάσιο ΙΙ» και «Στρατόπεδο Γκόνου».

δβ) Κέντρα εθνικής εφοδιαστικής μοναδοποιησίμων φορτίων:

Προγραμματίζονται και αναπτύσσονται εφοδιαστικά κέντρα εξυπηρέτησης εθνικής εφοδιαστικής οδικώς και θαλασσίως μεταφερόμενων στην εσωτερική αγορά μοναδοποιησίμων φορτίων με τα εξής χαρακτηριστικά:

i) Σε Αττική και Θεσσαλονίκη είναι σημαντικού μεγέθους, έως και άνω των 300 στρεμμάτων κάθε ένα. Μέρος μόνο, όχι περισσότερο του 1/3, των συνολικών αναγκών καλύπτεται στο προγραμματιζόμενο κέντρο στην

Φυλή. Αναγνωρίζεται η δυνατότητα δημιουργίας κέντρων μικρού μεγέθους, ακόμη και μικρότερου των 10 στρεμμάτων, στην περιφέρεια των μητροπολιτικών περιοχών και ακόμη μικρότερα, εντός του αστικού ιστού, για να εξυπηρετούν την αστική εφοδιαστική.

ii) Στις υπόλοιπες ηπειρωτικές Π.Ε. είναι σημαντικά μικρότερου μεγέθους, κατά κανόνα λιγότερο από 50 στρέμματα κάθε ένα. Αναπτύσσονται στην περιφέρεια του κύριου αστικού κέντρου κάθε Π.Ε. Αναγνωρίζεται η δυνατότητα δημιουργίας κέντρων μικρού μεγέθους, ακόμη και μικρότερου των 10 στρεμμάτων, στις περιοχές παραγωγής νωπών γεωργικών προϊόντων, για να εξυπηρετούν την αγροτική εφοδιαστική.

iii) Στις νησιωτικές Π.Ε., και ειδικότερα στα μεγαλύτερα νησιά, αναπτύσσονται σε συσχετισμό με τα λιμάνια εξυπηρέτησης θαλάσσιων εμπορευματικών μεταφορών, είτε σε νέες θέσεις εμπορικών λιμένων, εάν προβλέπονται, είτε και σε εσωτερική περιοχή, σε κοντινή απόσταση από τα λιμάνια. Αναγνωρίζεται η δυνατότητα δημιουργίας κέντρων μικρού μεγέθους, ακόμη και λιγότερο των 10 στρεμμάτων, λόγω της δυσκολίας εξεύρεσης κατάλληλων χώρων.

iv) Για την εξυπηρέτηση μοναδοποιήσιμων φορτίων διεθνών συναλλαγών της χώρας (εισαγωγές/εξαγωγές) λειτουργούν κέντρα εφοδιαστικής, αφενός, στην Αττική, σε συσχετισμό με το λιμάνι του Πειραιά, και, αφετέρου, στις πύλες διακίνησης του εξωτερικού εμπορίου της χώρας, ήτοι στη Θεσσαλονίκη, την Ηγουμενίτσα και την Πάτρα, τα οποία μπορεί να συνδυάζουν και εξυπηρέτηση φορτίων εσωτερικής αγοράς.

δγ) Κέντρα εφοδιαστικής για οδικώς και θαλασσίως μεταφερόμενα χύμα φορτία:

Τα θαλασσίως μεταφερόμενα στερεά και υγρά εμπορεύματα τόσο εσωτερικής αγοράς, όσο και διεθνών συναλλαγών της χώρας, αφορούν κυρίως μεγάλες μονάδες, που καλύπτουν τις ανάγκες τους σε ίδιους χώρους με μέτωπο στην θάλασσα. Υφιστάμενες μονάδες που διαχειρίζονται μεγάλα φορτία επεκτείνονται ή και νέες ιδρύονται σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.

3. Κατηγοριοποίηση των Π.Ε. και κατευθύνσεις ως προς την ανάπτυξη της εφοδιαστικής.

Οι Π.Ε. κατηγοριοποιούνται σε πέντε (5) ομάδες ανάλογα με το μέγεθος εφοδιαστικής δραστηριότητας που συγκεντρώνουν και τον ρόλο τους.

α) Ομάδα Α: Μητροπολιτικά εφοδιαστικά κέντρα. Στην ομάδα αυτή εντάσσονται οι Π.Ε. Αττικής και Θεσσαλονίκης (όπως ορίζονται παραπάνω, παρ. 2 του άρθρου 4 της παρούσας).

Για τα συγκεκριμένα εφοδιαστικά κέντρα επιδιώκεται να μετατραπούν, μέσα από την ανάπτυξή τους, σε πύλη εισόδου διεθνών φορτίων για την κεντρική και ανατολική Ευρώπη, καθώς και να αποτελέσουν υπόδειγμα αναβάθμισης του συστήματος μεταφοράς και διαχείρισης των φορτίων του εξωτερικού εμπορίου της χώρας και του διαπεριφερειακού εσωτερικού εμπορίου.

Για τις περιοχές της Ομάδας Α καθορίζονται οι παρακάτω κατευθύνσεις:

i. Εξυγίανση Άτυπων Συγκεντρώσεων Εφοδιαστικής, κατά προτεραιότητα σε περιοχές χωρίς θεσμοθετημένες χρήσεις γης (Πολύ υψηλή προτεραιότητα).

ii. Οργάνωση ειδικευμένων Επιχειρηματικών Πάρκων Εφοδιαστικής του ν. 4302/2014 (Α' 225) και διερεύνηση σκοπιμότητας υλοποίησης ΥΒΕΒΟ σε περιοχές με αυξημένες πιέσεις ή/και ζήτηση γης για την έγκαιρη αποτροπή φαινομένων άναρχης ή απρογραμματίστης ανάπτυξης δραστηριοτήτων Εφοδιαστικής, έως την ίδρυση/μετασχηματισμό τους σε πιο σύνθετες μορφές Ε.Π. του ν. 4982/2022 (Α' 195),

iii. Καθιέρωση ειδικών κινήτρων πράσινης εφοδιαστικής.

iv. Ενίσχυση εισαγωγής σύγχρονων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας

v. Κίνητρα για οργάνωση συστημάτων χαμηλού κόστους νησιωτικής εφοδιαστικής από Πειραιά προς μεγάλα νησιά.

vi. Κίνητρα μετεγκατάστασης υφιστάμενων μονάδων εφοδιαστικής εντός Ε.Π. Προωθείται ο μετασχηματισμός και ο χαρακτηρισμός των Ε.Π. ως Οικολογικών Πάρκων, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου,

vii. Κάλυψη ελλείψεων υφιστάμενων υποδομών κυρίως τοπικής αλλά και υπερτοπικής εμβέλειας, προώθηση δυνατοτήτων ανάπτυξης διεθνούς ρόλου σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

viii. Μετασχηματισμός (επέκταση και εκσυγχρονισμός) των νομίμως υφισταμένων δραστηριοτήτων. Για τις δραστηριότητες οι οποίες χωροθετούνται σε περιοχές της παρ. 1 του άρθρου 250 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν. 5306/2026, Α'88), απαιτείται ειδική τεκμηρίωση στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

ix. Μετασχηματισμός όσων υφιστάμενων μονάδων εφοδιαστικής πληρούν τις απαιτήσεις της οικείας νομοθεσίας για τις χωροθετήσεις Ε.Π.Μ.Μ., καθώς και προώθηση των δραστηριοτήτων εφοδιαστικής με ανάγκες χωροθέτησης σε άμεση επαφή με το θαλάσσιο μέτωπο του άρθρου 7 παρ. 6 της παρούσας και των δραστηριοτήτων εφοδιαστικής που χρειάζονται άμεση πρόσβαση σε υφιστάμενες υποδομές συνδυασμένης μεταφοράς κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4302/2014 (Α' 225).

χ. Λήψη και τήρηση ισχυρών διαρθρωτικών και προληπτικών μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος.
xi. Αποφυγή εγκατάστασης νέων μονάδων εκτός Ε.Π. ή εκτός ζωνών με θεσμοθετημένη χρήση εφοδιαστικής και εγκατάσταση στις ζώνες με θεσμοθετημένες χρήσεις. Εφαρμογή των οριζόντιων μέτρων περιορισμού της εκτός σχεδίου δόμησης που προβλέπονται στο άρθρο 10 παρ. 5 της παρούσας, με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων του άρθρου 8 για τις ειδικές κατηγορίες χώρου.

β) Ομάδα Β: Μεγάλα εφοδιαστικά κέντρα και πύλες εισόδου. Στην ομάδα αυτή εντάσσονται οι Περιφερειακές Ενότητες (Π.Ε.) Ηρακλείου, Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Αχαΐας, Βοιωτίας, Εύβοιας και Μαγνησίας.

Πρόκειται για Π.Ε. που έχουν ήδη σημαντική εφοδιαστική δραστηριότητα, είτε λόγω μεγέθους του πληθυσμού εξυπηρέτησης, είτε λόγω αυξημένων αναγκών της παραγωγικής τους βάσης, είτε λόγω του ρόλου τους ως πυλών εισόδου/εξόδου προϊόντων του εξωτερικού και εσωτερικού εμπορίου της χώρας. Για τις συγκεκριμένες Π.Ε. επιδιώκεται η συνέχιση της ανάπτυξης τους αξιοποιώντας τον ρόλο τους στην ευρύτερη Περιφέρεια και την αστική και αγροτική ενδοχώρα τους, καθώς και ο εκσυγχρονισμός της παραγωγικής τους βάσης με σκοπό τη διατηρήσιμη και αυξανόμενη ανταγωνιστικότητα στην εθνική κυρίως αγορά.

Για τις περιοχές της Ομάδας Β καθορίζονται οι παρακάτω κατευθύνσεις:

i) Κάλυψη ελλείψεων υφιστάμενων υποδομών κυρίως τοπικής εμβέλειας.

ii) Εξυγίανση Άτυπων Συγκεντρώσεων Εφοδιαστικής (Υψηλή προτεραιότητα).

iii) Μετασχηματισμός (επέκταση και εκσυγχρονισμός) των νομίμως υφισταμένων δραστηριοτήτων. Για τις δραστηριότητες οι οποίες χωροθετούνται σε περιοχές της παρ. 1 του άρθρου 250 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν. 5306/2026, Α'88), απαιτείται ειδική τεκμηρίωση στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

iv) Ανάπτυξη νέων Ε.Π. που επιτρέπουν τη δραστηριότητα της Εφοδιαστικής. Προωθείται ο μετασχηματισμός και ο χαρακτηρισμός των Ε.Π. ως Οικολογικών Πάρκων, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου,

v) Διερεύνηση της σκοπιμότητας της οργάνωσης της εφοδιαστικής δραστηριότητας προϊόντων αγροτικής παραγωγής και αγροεφοδίων μέσω υλοποίησης ΥΒΕΒΟ.

vi) Προώθηση δυνατοτήτων ανάπτυξης διεθνούς ρόλου στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων και της ανατολικής Μεσογείου.

vii) Εφαρμογή των οριζόμενων στο άρθρο 10 παρ. 4 της παρούσας οριζόντιων μέτρων περιορισμού της εκτός σχεδίου δόμησης και περιορισμός ίδρυσης νέων εκτός ζωνών με θεσμοθετημένες συμβατές χρήσεις, με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων του άρθρου 8 για τις ειδικές κατηγορίες χώρου.

viii) Λήψη και τήρηση ισχυρών διαρθρωτικών και προληπτικών μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος.

ix) Ενίσχυση εισαγωγής σύγχρονων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας.

χ) Παροχή κινήτρων για την οργάνωση συστημάτων χαμηλού κόστους νησιωτικής εφοδιαστικής για Ηράκλειο.

γ) Ομάδα Γ: Ενδιάμεσα Εφοδιαστικά κέντρα διαπεριφερειακής εμβέλειας. Στην ομάδα αυτή εντάσσονται οι Π.Ε. Κω, Ρόδου, Μυκόνου, Νάξου, Πάρου, Σύρου, Τήνου, Χανίων, Έβρου, Καβάλας, Ημαθίας, Πέλλας, Σερρών, Κοζάνης, Λάρισας, Αιτωλοακαρνανίας, Φθιώτιδας, Κορινθίας και Μεσσηνίας.

Πρόκειται για Π.Ε. που έχουν ήδη μέτρια εφοδιαστική δραστηριότητα, είτε λόγω του μεγέθους των νησιών που περιλαμβάνουν και των αυξημένων αναγκών εξυπηρέτησης τουριστικής κίνησης, είτε λόγω ειδικών αναγκών της παραγωγικής τους βάσης και κυρίως των αγροτικών προϊόντων ή των ορυκτών πρώτων υλών ή χημικών προϊόντων που παράγουν, είτε λόγω του ρόλου τους ως δυνητικών πυλών διεθνούς εφοδιαστικής.

Για τις συγκεκριμένες Π.Ε. επιδιώκεται η συνέχιση της ανάπτυξής τους αξιοποιώντας τον ρόλο τους στην ευρύτερη Περιφέρεια και την οικεία αγροτική ενδοχώρα, η οργάνωση συστημάτων νησιωτικής εφοδιαστικής που αξιοποιούν τα πλεονεκτήματα κόστους διακίνησης ασυνόδευτων μοναδοποιήσιμων φορτίων και ο εκσυγχρονισμός της παραγωγικής τους βάσης με σκοπό τη μείωση του κόστους των υπηρεσιών εφοδιαστικής.

Για τις περιοχές της Ομάδας Γ καθορίζονται οι παρακάτω κατευθύνσεις:

i. Εξυγίανση Άτυπων Συγκεντρώσεων Εφοδιαστικής (μέση προτεραιότητα).

ii. Κάλυψη ελλείψεων υφιστάμενων υποδομών κυρίως τοπικής εμβέλειας.

iii. Μετασχηματισμός (επέκταση και εκσυγχρονισμός) των νομίμως υφισταμένων δραστηριοτήτων. Για τις δραστηριότητες οι οποίες χωροθετούνται σε περιοχές της παρ. 1 του άρθρου 250 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν. 5306/2026, Α'88), απαιτείται ειδική τεκμηρίωση στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

iv. Δυνατότητα χωροθέτησης Ε.Π.Μ.Μ.Μ.

ν. Ανάπτυξη νέων Ε.Π. όλων των τύπων στα οποία θα επιτρέπεται η δραστηριότητα της Εφοδιαστικής για τα μεγάλα νησιωτικά κέντρα, σχεδιάζεται σε συνδυασμό με την ανάπτυξη εμπορευματικών λιμένων, όπου ενδείκνυται. Προωθείται ο μετασχηματισμός και ο χαρακτηρισμός των Ε.Π. ως Οικολογικών Πάρκων, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου,

vi. Διερεύνηση της σκοπιμότητας της οργάνωσης εφοδιαστικής δραστηριότητας προϊόντων αγροτικής παραγωγής και αγροεφοδίων μέσω υλοποίησης ΥΒΕΒΟ.

vii. Καλλιέργεια δυνατοτήτων ανάπτυξης διεθνούς ρόλου στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων και της ανατολικής Μεσογείου για την Καβάλα και την Αλεξανδρούπολη.

viii. Εφαρμογή των οριζόμενων στο άρθρο 10 παρ. 4 της παρούσας οριζόντιων μέτρων περιορισμού της εκτός σχεδίου δόμησης, με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων του άρθρου 8 για τις ειδικές κατηγορίες χώρου.

ix. Λήψη και τήρηση ισχυρών διαρθρωτικών και προληπτικών μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος.

χ. Παροχή κινήτρων για την οργάνωση συστημάτων χαμηλού κόστους νησιωτικής εφοδιαστικής στα μεγάλα νησιά.

δ) Ομάδα Δ: Μικρά εφοδιαστικά κέντρα τοπικής εμβέλειας. Στην ομάδα αυτή εντάσσονται οι Π.Ε. Λασιθίου, Ρεθύμνου, Πιερίας, Χαλκιδικής, Άρτας, Πρέβεζας, Ηλείας, Αργολίδας, Αρκαδίας και, Λακωνίας, Πρόκειται για Π.Ε. που έχουν περιορισμένη εφοδιαστική δραστηριότητα, εξυπηρέτησης τοπικών κυρίως αναγκών.

Για τις συγκεκριμένες Π.Ε. τίθενται οι παρακάτω κατευθύνσεις:

i. Εξυγίανση Άτυπων Συγκεντρώσεων Εφοδιαστικής (Χαμηλή προτεραιότητα).

ii. Κάλυψη ελλείψεων υφιστάμενων υποδομών κυρίως τοπικής εμβέλειας.

iii. Μετασχηματισμός (επέκταση και εκσυγχρονισμός) των νομίμως υφισταμένων δραστηριοτήτων. Για τις δραστηριότητες οι οποίες χωροθετούνται σε περιοχές της παρ. 1 του άρθρου 250 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν. 5306/2026, Α'88), απαιτείται ειδική τεκμηρίωση στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

iv. Δυνατότητα χωροθέτησης Ε.Π.Μ.Μ.Μ.

ν. Ανάπτυξη νέων ΕΠ. Για τα μεγάλα νησιωτικά κέντρα και τα κέντρα εφοδιαστικής αγροτικής παραγωγής και αγροεφοδίων, η ανάπτυξη νέων ΕΠ θα είναι και μικρού μεγέθους, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη εμπορευματικών λιμένων, όπου ενδείκνυται. Προωθείται ο μετασχηματισμός και ο χαρακτηρισμός των Ε.Π. ως Οικολογικών Πάρκων, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου.

vi. Εφαρμογή των οριζόμενων στο άρθρο 10 παρ. 4 της παρούσας οριζόντιων μέτρων περιορισμού της εκτός σχεδίου δόμησης, με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων του άρθρου 8 για τις ειδικές κατηγορίες χώρου.

vii. Παροχή κινήτρων για την οργάνωση συστημάτων χαμηλού κόστους νησιωτικής εφοδιαστικής στα μεγάλα νησιά.

ε) Ομάδα Ε: Πολύ μικρά εφοδιαστικά κέντρα. Στην ομάδα αυτή εντάσσονται οι Π.Ε. Λέσβου, Λήμνου, Ικαρίας, Σάμου, Χίου, Ξάνθης, Ροδόπης, Δράμας, Θάσου, Κιλκίς, Γρεβενών, Καστοριάς, Φλώρινας, Καρδίτσας, Τρικάλων, Ζακύνθου, Κερκύρας, Ιθάκης, Κεφαλληνίας, Λευκάδας, Ευρυτανίας και Φωκίδας. Πρόκειται για Π.Ε. που έχουν πολύ μικρή εφοδιαστική δραστηριότητα εξυπηρέτησης τοπικών κυρίως αναγκών.

Για τις συγκεκριμένες Π.Ε. τίθενται οι παρακάτω κατευθύνσεις:

i) Εξυγίανση Άτυπων Συγκεντρώσεων Εφοδιαστικής (Χαμηλή προτεραιότητα).

ii) Κάλυψη ελλείψεων υφιστάμενων υποδομών κυρίως τοπικής εμβέλειας.

iii) Μετασχηματισμός (επέκταση και εκσυγχρονισμός) των νομίμως υφισταμένων δραστηριοτήτων. Για τις δραστηριότητες οι οποίες χωροθετούνται σε περιοχές της παρ. 1 του άρθρου 250 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν. 5306/2026, Α'88), απαιτείται ειδική τεκμηρίωση στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

iv) Ενίσχυση της δυνατότητας χωροθέτησης Ε.Π.Μ.Μ.Μ. στις περιοχές όπου δεν υφίστανται Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. και διερεύνηση σκοπιμότητας υλοποίησης ΥΒΕΒΟ,

v) Εφαρμογή των οριζόμενων στο άρθρο 10 παρ. 4 της παρούσας οριζόντιων μέτρων περιορισμού της εκτός σχεδίου δόμησης, με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων του άρθρου 8 για τις ειδικές κατηγορίες χώρου.

Στον πίνακα που αμέσως ακολουθεί εμφανίζονται είτε με την ένδειξη «✓», είτε λεκτικά οι επιμέρους πολιτικές, των οποίων επιδιώκεται η υλοποίηση αντιστοίχως για τις Ομάδες Α, Β, Γ, Δ και Ε.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΟΜΑΔΑΣ				
	A	B	Γ	Δ	Ε
Ανάπτυξη νέων Επιχειρηματι- κών Πάρκων	Κατά προτεραιότητα	Κατά προτεραιότητα	ανάλογα με τις ανάγκες χωροθετήσεων	ανάλογα με τις ανάγκες χωροθετήσεων	ανάλογα με τις ανάγκες χωροθετήσεων
Εκσυγχρονισμός των νομίμως υφισταμένων δραστηριοτή- των	✓	✓	✓	✓	✓
Εξυγίανση υφιστάμενων Άτυπων Συγκε- ντρώσεων Εφο- διαστικής	Κατά προτεραιότητα	✓	✓	✓	✓
Οργάνωση ειδι- κευμένων Ε.Π.	✓	✓	✓	✓	✓
Καθιέρωση ει- δικών κινήτρων πράσινης εφοδι- αστικής	✓	✓	✓	✓	✓
Ενίσχυση εισαγωγής σύγχρονων τε- χνολογιών πλη- ροφορίας και επικοινωνίας	✓	✓	✓		
Κάλυψη ελλεί- ψεων υφιστάμε- νων υποδομών κυρίως τοπικής εμβέλειας.	✓	✓	✓	✓	✓
Αποφυγή δημιουργίας Ε.Π.Μ.Μ.Μ.	✓				
Ισχυρά διαρ- θρωτικά και προληπτικά μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος	✓	✓	✓		
Απαγόρευση εγκατάστασης νέων μονάδων εκτός Ε.Π. ή εκτός θεσμοθε- τημένης χρήσης	✓				
Ανάπτυξη νέων ΕΠ μικρού και πολύ μικρού με- γέθους				✓	✓

Άρθρο 6

Περιβαλλοντική έγκριση

Με την παρούσα απόφαση εγκρίνεται περιβαλλοντικά το Ειδικό χωροταξικό Πλαίσιο της Βιομηχανίας και της Εφοδιαστικής Αλυσίδας και καθορίζονται (Α) περιβαλλοντικές δεσμεύσεις και (Β) όροι και περιορισμοί:

Α. Περιβαλλοντικές δεσμεύσεις:

1. Οι περιβαλλοντικές δεσμεύσεις αναφορικά με τη χωροθέτηση βιομηχανικών - μεταποιητικών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων εφοδιαστικής αλυσίδας είναι οι εξής:

α) Αποκλείεται η χωροθέτηση βιομηχανικών - μεταποιητικών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων εφοδιαστικής αλυσίδας εντός:

αα) Των εγγεγραμμένων μνημείων στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO και των θεσμοθετημένων αρχαιολογικών ζωνών προστασίας Α', σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4858/2021 (Α' 220).

αβ) Των αισθητικών και προστατευτικών δασών και των αναδασωτέων εκτάσεων.

αγ) Των διατηρητέων μνημείων της φύσης.

αδ) Των περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως απάτητα βουνά, όπως ορίζεται η Περιοχή Άνευ Δρόμων (ΠΑΔ).

αε) Των Πυρήνων των Εθνικών Δρυμών.

αστ) Των Μικρών Νησιωτικών Υγροτόπων και των Υγροτόπων Αττικής, σύμφωνα με το άρθρο 54 του ν. 4559/2018 (Α' 142).

αζ) Των ζωνών απολύτου προστασίας της φύσης και των ζωνών προστασίας της φύσης του ν. 1650/1986 (Α' 160), συμπεριλαμβανομένων των Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας (Υγρότοποι Ραμσάρ).

αη) Των απάτητων παραλιών.

β) Εντός των περιοχών προστασίας του άρθρου 19 του ν. 1650/1986, για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί τα προβλεπόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 1650/1986 Προεδρικά Διατάγματα, η εγκατάσταση βιομηχανικών μονάδων ή εγκαταστάσεων εφοδιαστικής, εφόσον αυτή επιτρέπεται από το ειδικό καθεστώς προστασίας των ως άνω περιοχών, λαμβάνει χώρα υπό την τήρηση των ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων που θεσπίζονται από αυτό. Η εγκατάσταση βιομηχανικών μονάδων ή εγκαταστάσεων εφοδιαστικής διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 4014/2011 (Α' 209) και του άρθρου 9 του ν. 3937/2011 (Α' 60), ως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν. Κατά συνέπεια απαγορεύεται:

βα) Η εγκατάσταση ιδιαίτερος οχλουσών και επικίνδυνων βιομηχανικών εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στις διατάξεις της οικείας νομοθεσίας για τις εγκαταστάσεις Seveso και

ββ) στις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ) και τις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (Ζ.Ε.Π.), εκτός οικοτόπων προτεραιότητας και ενδιαιτημάτων των ειδών προτεραιότητας, επιτρέπεται, κατά περίπτωση, η χωροθέτηση έργων και η έγκριση σχεδίων, των οποίων οι επιπτώσεις έχουν εκτιμηθεί ως πολύ σημαντικές στην αντίστοιχη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, μόνο εάν, στη βάση επαρκούς τεκμηρίωσης, αξιολογηθούν ως επιτακτικού δημόσιου οικονομικού ή κοινωνικού συμφέροντος, δεν υπάρχει εναλλακτική λύση και έχουν προβλεφθεί ικανά για την περίπτωση αντισταθμιστικά μέτρα, ώστε να διασφαλισθεί η συνολική συνοχή του δικτύου προστατευόμενων περιοχών Natura 2000. Μέσα σε δύο μήνες από την έγκριση των έργων και σχεδίων αυτών, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις αναμενόμενες επιπτώσεις και τα αντισταθμιστικά μέτρα που ελήφθησαν (παρ. 4 άρθρου 10 του ν. 4014/2011).

γ) Η χωροθέτηση βιομηχανικών μονάδων ή εγκαταστάσεων εφοδιαστικής εντός των προστατευόμενων περιοχών της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 1650/1986 επιτρέπεται σύμφωνα με το θεσπισμένο κανονιστικό πλαίσιο για λόγους προστασίας της φύσης της οικείας προστατευόμενης περιοχής ή, ελλείποντος αυτού, σύμφωνα με τις προβλέψεις της οικείας εγκεκριμένης Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης εκάστης προστατευόμενης περιοχής.

1. Για τη χωροθέτηση μονάδων βιομηχανίας και εγκαταστάσεων εφοδιαστικής αξιολογούνται κατά προτεραιότητα, τόσο από τον υποκείμενο σχεδιασμό όσο και στο στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης τα παρακάτω αναφερόμενα στοιχεία, ώστε για τη χωροθέτηση να τίθενται κατάλληλοι όροι και περιορισμοί για την προστασία του περιβάλλοντος και την βιώσιμη ανάπτυξη της μεταποίησης και της εφοδιαστικής. Συγκεκριμένα συνεκτιμάται η ύπαρξη:

α) Αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων, αρχαίων μνημείων, χαρακτηρισμένων ή αυτοδικαίως προστατευόμενων, καθώς και χαρακτηρισμένων - σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 4858/2021 - μνημείων μεταγενέστερων του 1830, επιπρόσθετα δε και ζωνών Β' προστασίας αυτών,

β) Τοπίων Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους,

γ) μνημείων παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO (γεωπάρκων-γεωτόπων),

- δ) δασών και δασικών εκτάσεων,
- ε) ζωνών αποκλεισμού Καταφυγίων Άγριας Ζωής (ΚΑΖ),
- στ) ζωνών αποκλεισμού σε προστατευόμενα τοπία και προστατευόμενους φυσικούς σχηματισμούς, μέχρι την έκδοση των Π.Δ. του άρθρου 21 παρ. 4 του ν. 1650/1986 (Α' 160),
- ζ) υδατικών συστημάτων (επιφανειακά και υπόγεια ύδατα με κακή ποιοτική και ποσοτική κατάσταση),
- η) περιοχών ευαίσθητων σε νιτρορύπανση,
- θ) περιοχών που προορίζονται για την άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση, σύμφωνα με το άρθρο 7 του π.δ. 51/2007 (Α' 54) (άρθρο 7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ),
- ι) υδατικών συστημάτων που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής, συμπεριλαμβανομένων περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα κολύμβησης,
- ια) περιοχών ευαίσθητων στην παρουσία θρεπτικών ουσιών, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευπρόσβλητες ζώνες, και των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευαίσθητες σύμφωνα με το οικείο εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ και
- ιβ) περιοχών που σχετίζονται με κινδύνους μεγάλων ατυχημάτων σύμφωνα με την υπ' αρ. 172058/11.02.2016 (Β' 354) κοινή υπουργική απόφαση.

2. Για υφιστάμενες ή προτεινόμενες βιομηχανικές εγκαταστάσεις και πόλους που συνδέονται με ορυκτές, κρίσιμες ή στρατηγικές πρώτες ύλες, κατά την έννοια της ενωσιακής νομοθεσίας και ιδίως του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1252, τα ανωτέρω στοιχεία συνεκτιμώνται σε συνδυασμό με την ανάγκη περιβαλλοντικά συμβατής διατήρησης, αναβάθμισης ή καθετοποίησης των σχετικών δραστηριοτήτων, υπό την προϋπόθεση τήρησης της ενωσιακής και εθνικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας και επιβολής των κατάλληλων όρων και μέτρων προστασίας.

Β. Κατά τα λοιπά, για την πληρέστερη προστασία και την ορθολογική διαχείριση του περιβάλλοντος, ισχύουν οι όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις που πρέπει να τηρούνται κατά την εξειδίκευση, έγκριση και υλοποίηση του Πλαισίου, καθώς και το Σύστημα παρακολούθησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του, όπως παρατίθενται στο Παράρτημα IV της παρούσας.

Οι κατευθύνσεις και οι όροι του Παραρτήματος εφαρμόζονται από τις κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές εντός του πεδίου της εκάστοτε ισχύουσας ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας και με την επιφύλαξη ειδικότερων ή μεταβατικών διατάξεων.

Ειδικώς ως προς τους ΟΥΜΕΔ, τα Επιχειρηματικά Πάρκα και τις Άτυπες Βιομηχανικές Συγκεντρώσεις, οι κατευθύνσεις, οι όροι και τα μέτρα του παρόντος εφαρμόζονται εντός του ειδικού θεσμικού πλαισίου του ν. 4982/2022 και των κατ' εξουσιοδότησή του κανονιστικών πράξεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗΣ

Άρθρο 7

Κατευθύνσεις ανά κατηγορία δραστηριότητας

1. Οι δραστηριότητες που χρήζουν ειδικότερης αντιμετώπισης κατατάσσονται σε πέντε επιμέρους κατηγορίες για καθεμία εκ των οποίων ορίζονται συγκεκριμένες στρατηγικές κατευθύνσεις.

2. Μείζονος σημασίας ή στρατηγικές επενδύσεις:

α) Επενδύσεις υψηλής τεχνολογίας και βιομηχανικές επενδύσεις μείζονος σημασίας για την εθνική οικονομία:

Αφορούν κατηγορίες βιομηχανικών επενδύσεων οι οποίες προσδιορίζονται ως στρατηγικές επενδύσεις του ν. 4864/2021 (Α' 237), επενδύσεις υψηλής τεχνολογίας με την κείμενη νομοθεσία και βιομηχανικές επενδύσεις μείζονος σημασίας για την εθνική οικονομία σύμφωνα με τη διαδικασία της περ. ι) της παρ. 2.2 του άρθρου 15 της παρούσας. Για τις επενδύσεις αυτές αξιολογείται ιδιαίτερα ευνοϊκά η εγκατάσταση νέων, καθώς και ο μετασχηματισμός των υφιστάμενων μονάδων, υπό την προϋπόθεση βελτίωσης της περιβαλλοντικής τους επίδοσης στις εξής περιοχές: α) κατά προτεραιότητα στις περιοχές των Ομάδων Α και Β ανάπτυξης της βιομηχανίας και β) σε περιοχές των Ομάδων Γ και Δ της παρούσας, οι οποίες εντάσσονται σε πόλους, άξονες και ευρείες περιοχές ανάπτυξης. Ειδικότερα, αξιολογούνται θετικά οι περιοχές που διαθέτουν πανεπιστημιακά ιδρύματα, ερευνητικά κέντρα και εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό για την ανάπτυξη επενδύσεων υψηλής τεχνολογίας.

β) Βιομηχανικές Επενδύσεις κρίσιμης ή στρατηγικής σημασίας για την αυτονομία και πράσινη μετάβαση της Ε.Ε.:

Αφορούν συγκεκριμένους τομείς-κατηγορίες επενδύσεων στον τομέα της βιομηχανίας, που χαρακτηρίζονται ως στρατηγικής ή κρίσιμης σημασίας με βάση την κείμενη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τέτοιες

επενδύσεις απορρέουν ιδίως από τη Συμφωνία για Καθαρή Βιομηχανία (COM(2025)85 final), το Βιομηχανικό Σχέδιο για την Πράσινη Συμφωνία (COM(2023)62 final), το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης για τον Χάλυβα και τα Μέταλλα (COM(2025)125 final), το βιομηχανικό σχέδιο δράσης για την ευρωπαϊκή αυτοκινητοβιομηχανία (COM(2025)95 final), το Σχέδιο ReArm Europe για την ευρωπαϊκή άμυνα, καθώς και τους κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμούς που εγκρίνονται βάσει αυτών.

Μεταξύ άλλων βιομηχανικών τομέων δραστηριότητας που περιλαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία επενδύσεων εντοπίζονται οι τομείς:

- i. Μεταποίησης/επεξεργασίας Κρίσιμων Πρώτων Υλών (Κανονισμός ΕΕ 2024/1252) για τις οποίες υπάρχουν ήδη εντοπισμένα αποθέματα και εν εξελίξει επενδυτικά σχέδια στη χώρα.
- ii. Παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών (Κανονισμός ΕΕ 2024/1735).
- iii. Παραγωγής φαρμάκων κρίσιμης σημασίας της ΕΕ (υπό έγκριση Κανονισμός για την ενίσχυση της διαθεσιμότητας και της ασφάλειας του εφοδιασμού με φάρμακα κρίσιμης σημασίας).
- iv. Παραγωγής αμυντικών συστημάτων (υπό έγκριση Κανονισμός για την επιτάχυνση έργων αμυντικής ετοιμότητας).
- v. Παραγωγής ημιαγωγών (Κανονισμός ΕΕ 2023/1781).
- vi. Παραγωγής που εμπίπτουν στην Πράξη της ΕΕ για την επιτάχυνση της απανθρακοποίησης και της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας (υπό έγκριση Κανονισμός Industrial Accelerator Act).

Οι επενδύσεις στους παραπάνω τομείς, που χαρακτηρίζονται ως στρατηγικά έργα ή έργα κρίσιμης σημασίας με βάση τους οικείους κατά περίπτωση Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς, αποτελούν έργα υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος και αξιολογούνται ως τέτοια ιδίως στο πλαίσιο των διαδικασιών αδειοδότησης.

Κατά την κατάρτιση αναπτυξιακών προγραμμάτων εξετάζεται κατά προτεραιότητα η ένταξη και υλοποίηση έργων δημόσιων υποδομών προς εξυπηρέτηση και αναβάθμιση των περιοχών στις οποίες χωροθετούνται έργα στρατηγικής/κρίσιμης σημασίας της Ε.Ε.

Ειδικά, στην Κατηγορία Εγκαταστάσεων Μεταποίησης/επεξεργασίας Κρίσιμων Πρώτων Υλών (Κανονισμός Ε.Ε. 2024/1252) για τις οποίες υπάρχουν ήδη εντοπισμένα αποθέματα και εν εξελίξει επενδυτικά σχέδια στη χώρα, περιλαμβάνονται όχι μόνο νέες εγκαταστάσεις, αλλά και η διατήρηση, επέκταση, εκσυγχρονισμός ή καθετοποίηση υφιστάμενων βιομηχανικών εγκαταστάσεων, οργανωμένων υποδοχέων ή ευρύτερων βιομηχανικών πόλων, εφόσον αυτοί συμμετέχουν ή δύνανται να συμμετάσχουν σε αλυσίδες αξίας ορυκτών, κρίσιμων ή στρατηγικών πρώτων υλών, κατά την έννοια της ενωσιακής νομοθεσίας και ιδίως του Κανονισμού (Ε.Ε.) 2024/1252.

3. Μονάδες της υπ' αρ. 172058/11.02.2016 (Β' 354) κοινής υπουργικής απόφασης.

Αφορά τις εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υπ' αρ. 172058/11.02.2016 (Β' 354) κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός κανόνων, μέτρων και όρων για την αντιμετώπιση κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες, λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2012/18/Ε.Ε. "για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες και για την τροποποίηση και στη συνέχεια την κατάργηση της οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου" του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012. Αντικατάσταση της υπ' αρ. 12044/613/19.03.2007 (Β' 376), όπως διορθώθηκε (Β' 2259/2007)», για τις οποίες δίνονται οι παρακάτω κατευθύνσεις:

α) Στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης εγκαταστάσεων ανώτερης βαθμίδας εκπονείται Προμελέτη Ελέγχου Διακινδύνευσης, στην οποία συνυπολογίζονται τυχόν πολλαπλασιαστικά φαινόμενα, με βάση το δυσμενέστερο σενάριο ατυχήματος στην εγκατάσταση. Βάσει της Προμελέτης αυτής καθορίζονται οι Ζώνες I, II και III, όπως αυτές ορίζονται στην υπ' αρ. 172058/11.02.2016 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 354).

β) Για τη χωροθέτηση νέων εγκαταστάσεων οποιασδήποτε βαθμίδας εφαρμόζονται απαρέγκλιτα οι περιβαλλοντικές δεσμεύσεις του άρθρου 6 της παρούσας (σε συνδυασμό με το Παράρτημα IV), αναφορικά με τα κριτήρια αποκλεισμού και αξιολόγησης της περιβαλλοντικής συμβατότητας ορισμένης εγκατάστασης.

γ) Χωροθέτηση νέας εγκατάστασης ανώτερης βαθμίδας: Με βάση το περιεχόμενο των διατάξεων της Οδηγίας SEVESO III, οι αρμόδιες αρχές του κάθε Κράτους Μέλους της Ε.Ε. σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για τον χωροταξικό, περιβαλλοντικό και πολεοδομικό σχεδιασμό, μεριμνούν ώστε οι στόχοι της πρόληψης μεγάλων ατυχημάτων και του περιορισμού των συνεπειών τους να λαμβάνονται υπόψη κατά την κατάρτιση των σχεδίων χρήσεων γης. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 13 της Οδηγίας 2012/18/Ε.Ε. του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες, κάθε κράτος μέλος πρέπει να λαμβάνει υπόψη στις εθνικές πολιτικές χωροταξίας, στο πλαίσιο του χωροταξικού σχεδιασμού της βιομηχανίας και σε άλλες σχετικές πολιτικές σχεδιασμού χρήσεων γης, τους στόχους

της πρόληψης μεγάλων βιομηχανικών ατυχημάτων και της μείωσης των επιπτώσεών τους στον άνθρωπο και στο περιβάλλον. Αυτοί οι στόχοι, σύμφωνα με την Οδηγία, επιτυγχάνονται με προβλέψεις, ρυθμίσεις, περιορισμούς και ελέγχους στη χωροθέτηση των μονάδων Seveso, οι οποίες ενέχουν κινδύνους ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας που σχετίζονται με επικίνδυνες ουσίες, καθώς και στον καθορισμό του τύπου των χρήσεων και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος που γειτνιάζει με τέτοιες μονάδες. Στις υφιστάμενες μονάδες κατάλληλες τροποποιήσεις μπορεί να οδηγήσουν στους ίδιους στόχους. Έως τη θεσμοθέτηση του ειδικού κανονιστικού πλαισίου για τον προσδιορισμό της ευπάθειας των ζωνών επιπτώσεων SEVESO, η περιβαλλοντική αδειοδότηση και χωροθέτηση νέων μονάδων ή η επέκταση υφιστάμενων πραγματοποιείται υποχρεωτικά με την εκπόνηση Ποσοτικής Εκτίμησης Διακινδύνευσης (QRA), η οποία εγκρίνεται από την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εφαρμόζοντας τις βέλτιστες ευρωπαϊκές πρακτικές (π.χ. συνδυασμένες ζώνες ατομικού και συλλογικού κινδύνου). Με το κανονιστικό πλαίσιο θα καθοριστούν οι προϋποθέσεις χωροθέτησης τόσο των μονάδων SEVESO όσο και των λοιπών δραστηριοτήτων/ειδικών χρήσεων εντός των ζωνών επιπτώσεων, προσδιορίζοντας ειδικούς περιορισμούς ή/και απαγορεύσεις ως προς τη συμπερίληψη εντός των ζωνών επιπτώσεων ειδικών χρήσεων και δραστηριοτήτων με υψηλή συγκέντρωση πληθυσμού (δημόσιες υπηρεσίες, εκκλησίες, αθλητικοί χώροι, κ.λπ.), συνάθροιση ευπαθών ομάδων (νοσοκομεία, σχολικές μονάδες, παιδικοί σταθμοί, μονάδες υγείας, ΚΑΠΗ κ.λπ.), κρίσιμων υποδομών (σταθμοί εγκαταστάσεων μέσων μαζικής μεταφοράς, εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας κ.λπ.) και οικισμών.

δ) Σε περίπτωση χωροθέτησης νέας εγκατάστασης ανώτερης ή και κατώτερης βαθμίδας εκτός οργανωμένων υποδοχέων, σχετικά με τον προσδιορισμό της ευπάθειας της περιοχής γύρω από τις περιβάλλουσες ζώνες επιπτώσεων της Οδηγίας Seveso, εφαρμόζονται οι προβλέψεις, οι όροι και οι περιορισμοί που προβλέπονται από το οικείο πλαίσιο.

4. Βιομηχανικές δραστηριότητες με χωροθετική εξάρτηση από αγροτικές πρώτες ύλες.

Στην κατηγορία αυτήν περιλαμβάνονται βιομηχανίες που χρησιμοποιούν αγροτικές πρώτες ύλες και πληρούν τουλάχιστον ένα από τα παρακάτω κριτήρια:

α) Βιομηχανικές δραστηριότητες που χρησιμοποιούν αγροτικές πρώτες ύλες ιδιαίτερα ευπαθείς στη μεταφορά,

β) βιομηχανικές μονάδες μεταποίησης προϊόντων γεωγραφικής ένδειξης (Π.Γ.Ε.) ή/και προϊόντων προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης (Π.Ο.Π.). και

γ) βιομηχανικές δραστηριότητες που χρησιμοποιούν αγροτικές πρώτες ύλες που προέρχονται από σχετικά ευρείες ζώνες αγροτικής γης υψηλής παραγωγικότητας ή ανάλογου χαρακτήρα. Στην περίπτωση γ) το κριτήριο αυτό ενισχύεται όταν με την μεταποίηση περιορίζεται σημαντικά ο όγκος της πρώτης ύλης. Για την υπαγωγή ή μη μιας μονάδας στην κατηγορία αυτής της παραγράφου γνωμοδοτούν, βάσει των ανωτέρω κριτηρίων, οι Διευθύνσεις Αγροτικής Ανάπτυξης των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων. Για τις δραστηριότητες αυτές ισχύουν οι παρακάτω κατευθύνσεις:

i. Η ίδρυση νέων ή ο μετασχηματισμός υφιστάμενων μονάδων που τεκμηριώνεται ότι έχουν χωροθετική εξάρτηση από αγροτικές πρώτες ύλες, ιδίως μονάδων μεταποίησης αγροτικών προϊόντων, δύναται να χωροθετείται σε περιοχές Αγροτικής Γης Υψηλής Παραγωγικότητας (Α.Γ.Υ.Π.), εφόσον συντρέχουν οι ειδικοί όροι και προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας και του οικείου χωρικού και περιβαλλοντικού σχεδιασμού.

Ο χαρακτηρισμός της Α.Γ.Υ.Π. λαμβάνεται υπόψη είτε έχει προκύψει από θεσμοθετημένη οριοθέτηση/χωρικό σχεδιασμό, είτε από την αρμόδια διοικητική διαδικασία χαρακτηρισμού. Η ύπαρξη άρδευσης, εγγειοβελτιωτικών έργων ή αναδασμού συνεκτιμάται ως κριτήριο χαρακτηρισμού της αγροτικής γης σε κατηγορίες παραγωγικότητας και δεν συνιστά αυτοτελή βάση επιτρεπτότητας χωροθέτησης.

ii. Ειδικότερα, η διενέργεια των παραπάνω επεμβάσεων στις προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura επιτρέπεται εφόσον είναι σύμφωνη με τις σχετικές πρόνοιες των ειδικότερων προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων προστασίας. Σε περίπτωση ελλείψεως των ως άνω κανονιστικών πράξεων για τη διενέργεια των επεμβάσεων ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 10 του ν. 4014/2011 (Α' 209).

iii. Επιτρέπεται η χωροθέτησή τους σε δάση και δασικές εκτάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 51 παρ. 2 του ν. 998/1979 (Α' 289), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

iv. Επιτρέπεται η ίδρυση ή ο μετασχηματισμός υφιστάμενων μονάδων εντός κτηνοτροφικών ζωνών και πάρκων του ν. 4056/2012 (Α' 52) όπως ισχύει, για μονάδες επεξεργασίας και μεταποίησης των προϊόντων των εν λόγω ζωνών ή πάρκων.

v. Επιτρέπεται η ίδρυση ή ο μετασχηματισμός υφιστάμενων μονάδων εντός Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (Π.Ο.Α.Υ.), για την επεξεργασία και μεταποίηση των προϊόντων των Π.Ο.Α.Υ. και για όσο χρόνο διαρκεί η παραχώρηση της σχετικής υδάτινης έκτασης και τυχόν συνοδού χερσαίας έκτασης, ή σε αποκλειστικά χερσαίες εγκαταστάσεις εκτροφής.

5. Δραστηριότητες με χωροθετική εξάρτηση από πρώτες ύλες προερχόμενες από εξόρυξη.

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται, μετά από σχετική γνωμοδότηση των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης:

α) Εγκαταστάσεις πρωτογενούς επεξεργασίας ορυκτών πρώτων υλών (των λατομικών ορυκτών συμπεριλαμβανομένων) στις περιοχές εξόρυξής τους,

β) Μονάδες μεταποίησης χωροθετημένες σε περιοχές εκμετάλλευσης ορυκτών πρώτων υλών, τις οποίες οι μονάδες αυτές καθετοποιούν και

γ) Μονάδες ηλεκτροπαραγωγής με εξάρτηση από ορυκτές πρώτες ύλες στις περιοχές εξόρυξής τους. Για την ίδρυση ή τον μετασχηματισμό υφιστάμενων μονάδων που ανήκουν στις δραστηριότητες αυτές ισχύουν τα εξής:

i. Σε χωροθετημένα μεταλλεία ή λατομεία επιτρέπονται μονάδες, εφόσον παρουσιάζουν εξάρτηση από πρώτες ύλες που παράγονται στον αντίστοιχο χώρο.

ii. Επιτρέπεται η χωροθέτηση εντός περιοχών προστασίας του ν. 1650/1986 (Α' 160), όπως ισχύει, εφόσον προβλέπονται από το ειδικό καθεστώς προστασίας των ως άνω περιοχών και υπό την τήρηση και των ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων αυτού.

Ειδικότερα, η διενέργεια των παραπάνω επεμβάσεων στις προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura 2000 επιτρέπεται εφόσον είναι σύμφωνη με τις σχετικές πρόνοιες των ειδικότερων προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων προστασίας. Σε περίπτωση ελλείψεως των ως άνω κανονιστικών πράξεων για τη διενέργεια των επεμβάσεων ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 10 του ν. 4014/2011 (Α' 209).

iii. Επιτρέπεται η εγκατάσταση των βιομηχανικών μονάδων της παρούσας παραγράφου σε δάση ή δασικές εκτάσεις, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, όταν δεν είναι τεchnικοοικονομικά πρόσφορη ή εφικτή η εγκατάσταση εκτός των περιοχών αυτών.

iv. Οι δραστηριότητες της παρούσας παραγράφου δύνανται να λαμβάνουν χώρα σε καθορισμένες λατομικές περιοχές (λατομεία αδρανών υλικών), λατομεία/ορυχεία βιομηχανικών ορυκτών, τόσο για τις ανάγκες της τσιμεντοβιομηχανίας, όσο και για εξαγωγικούς σκοπούς.

v. Για δραστηριότητες της παρούσας παραγράφου που συνδέονται με στρατηγικές πρώτες ύλες ή μείζονες επενδύσεις, για τις οποίες απαιτείται σύνθετη στάθμιση περιβαλλοντικών και αναπτυξιακών παραμέτρων, η αδειοδοτική και χωροταξική αξιολόγηση πραγματοποιείται κατόπιν συντονισμένης εξέτασης των αρμόδιων υπηρεσιών των συναρμόδιων Υπουργείων, ιδίως δε του ΥΠΕΝ και του ΥΠΑΝ, έως την ολοκλήρωση των ειδικότερων κανονιστικών και χωρικών πλαισίων που τις αφορούν.

6. Βιομηχανικές δραστηριότητες και δραστηριότητες εφοδιαστικής με ανάγκη χωροθέτησης σε άμεση επαφή με θαλάσσιο μέτωπο.

Στην κατηγορία αυτήν περιλαμβάνονται όσες δραστηριότητες βιομηχανίας (πχ. ναυπηγοεπισκευαστικές) και εφοδιαστικής πληρούν τουλάχιστον ένα από τα παρακάτω κριτήρια:

α) Μονάδες - συμπεριλαμβανομένων των ενεργειακών μονάδων και των μονάδων εφοδιαστικής - που για τεchnικοοικονομικούς λόγους επιβάλλεται να έχουν ίδιες λιμενικές εγκαταστάσεις,

β) Μονάδες που επιβαρύνουν με πολύ μεγάλα φορτία τα χερσαία δίκτυα μεταφορών ή συνδέονται με επικίνδυνα φορτία, για τα οποία η θαλάσσια μετακίνηση κρίνεται ασφαλέστερη,

γ) Μονάδες που έχουν άμεση εξάρτηση από τη θάλασσα (αλυκές κ.λπ.). Η υπαγωγή μιας μονάδας στην κατηγορία της παρούσας παραγράφου γίνεται με απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης, ύστερα από γνώμη του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

Για την ίδρυση ή το μετασχηματισμό υφιστάμενων μονάδων που υπάγονται στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, καθώς και για την ίδρυση οργανωμένων υποδοχέων που εξειδικεύονται σε μονάδες ανάλογου χαρακτήρα, που λόγω της κλίμακάς τους δεν μπορούν να δημιουργήσουν αυτοτελείς λιμενικές εγκαταστάσεις, ισχύουν τα εξής:

i. Επιτρέπεται υπό προϋποθέσεις, που σχετίζονται με την οργάνωση του χώρου, η χωροθέτησή τους στον παράκτιο χώρο.

ii. Εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις περί παραχώρησης αιγιαλού και παραλίας που προβλέπει για τα Επιχειρηματικά Πάρκα το άρθρο 14 του ν. 4982/2022 (Α' 254).

iii. Επιτρέπεται η χωροθέτηση εντός περιοχών προστασίας του ν. 1650/1986 (Α' 160), εφόσον προβλέπονται από το ειδικό καθεστώς προστασίας των ως άνω περιοχών και υπό την τήρηση και των ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων αυτού. Ειδικότερα η διενέργεια των παραπάνω επεμβάσεων στις προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura 2000, επιτρέπεται εφόσον είναι σύμφωνη με τις σχετικές πρόνοιες των ειδικότερων προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων προστασίας. Σε περίπτωση ελλείψεως των ως άνω

κανονιστικών πράξεων για τη διενέργεια των επεμβάσεων ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 10 του ν. 4014/2011 (Α' 209).

iv. Για τις μονάδες της κατηγορίας της παρούσας παραγράφου, προωθείται κατά προτεραιότητα η ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων Μεγάλης Μεμονωμένης Μονάδας (ΕΠΜΜΜ) και Επιχειρηματικών Πάρκων Εξυγίανσης (ΕΠΕ).

v. Οι πιο πάνω κατευθύνσεις εφαρμόζονται αναλογικά και για τη χωροθέτηση σε επαφή με λιμναίο μέτωπο.

Άρθρο 8

Κατευθύνσεις σχετικά με κατηγορίες χώρου

Για καθεμία από τις έξι (6) κατηγορίες χώρου, όπως αυτές εξειδικεύονται στο παρόν άρθρο, τίθενται οι παρακάτω ειδικότερες κατευθύνσεις:

1. Για τον ορεινό χώρο:

Επιδιώκεται η διατήρηση ενός ιστού βιομηχανικών μονάδων, ιδιαίτερα αυτών που αξιοποιούν τοπικούς πόρους, ώστε να περιοριστεί ο οικονομικός και δημογραφικός μαρασμός στις περιοχές αυτές. Η προσπάθεια αυτή επιβάλλει ένα πιο ευέλικτο σύστημα ρυθμίσεων για τις μονάδες σε σχέση με τις οριζόντιες οριζόμενες πολιτικές περιορισμού της εκτός σχεδίου δόμησης. Ωστόσο, απαιτούνται παράλληλα οριζόντια μέτρα για την αποφυγή αλλοίωσης του τοπίου, συγκρούσεων με άλλες χρήσεις, αρνητικών επιπτώσεων στους παραδοσιακούς οικισμούς και επιβάρυνσης του περιβάλλοντος. Τίθενται οι παρακάτω γενικές και ειδικότερες κατευθύνσεις:

i) Η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων να πραγματοποιείται σε περιοχές που προσδιορίζονται τον υποκείμενο περιφερειακό χωροταξικό σχεδιασμό ή τον πολεοδομικό σχεδιασμό για την αποφυγή συγκρούσεων γης με άλλους κλάδους.

ii) Η δυνατότητα πρόβλεψης ευνοϊκότερων όρων οργάνωσης και ανάπτυξης Ε.Π. Εξυγίανσης κατά την αναθεώρηση του οικείου θεσμικού πλαισίου.

2. Για τον παράκτιο χώρο:

Στην παράκτια ζώνη εφαρμόζονται οι οριζόντιες κατευθύνσεις περιορισμού της εκτός σχεδίου δόμησης του άρθρου 10 παρ. 4 της παρούσας. Είναι επιτρεπτή η χωροθέτηση των βιομηχανικών δραστηριοτήτων και των δραστηριοτήτων εφοδιαστικής αλυσίδας που έχουν ανάγκη χωροθέτησης σε άμεση επαφή με το θαλάσσιο μέτωπο σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 7 παρ. 6 της παρούσας.

3. Για τον νησιωτικό χώρο:

Ορίζεται ότι τα νησιά Εύβοια και Κρήτη αντιμετωπίζονται λόγω του μεγέθους τους και της δυναμικής τους, όπως ο ηπειρωτικός χώρος.

Οι κατευθύνσεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται συμπληρωματικά προς τις κατευθύνσεις που καθορίζονται για τις περιφερειακές ενότητες στις οποίες ανήκουν νησιά, των άρθρων 4 και 5 της παρούσας.

α) Για τα μεγάλα νησιά (Νάξος, Σύρος, Κως, Ρόδος, Λέσβος, Χίος, Κεφαλονιά, Κέρκυρα):

i. Επιδιώκεται η διατήρηση ενός ιστού βιομηχανικών μονάδων, ιδιαίτερα αυτών που αξιοποιούν τοπικούς πόρους, ώστε να γίνει προσπάθεια άμβλυνσης της εποχικότητας και άσκησης δραστηριοτήτων εναλλακτικών από εκείνες του τουρισμού. Πρέπει, επίσης, να προωθηθεί η χρήση νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών και να ενισχυθεί η αξιοποίηση παραδοσιακών κτισμάτων για τη λειτουργία βιομηχανικών μονάδων.

ii. Τίθεται ως γενική κατεύθυνση ότι η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων πραγματοποιείται σε περιοχές που προσδιορίζονται από τον υποκείμενο σχεδιασμό για την αποφυγή αλλοίωσης του τοπίου και συγκρούσεων γης με άλλους κλάδους όπως ο τουρισμός.

iii. Προωθείται κατά προτεραιότητα η δημιουργία οργανωμένων υποδοχέων σε αυτά τα νησιά εάν υπάρξει επιχειρηματικό ενδιαφέρον.

iv. Δυνατότητα πρόβλεψης ευνοϊκότερων όρων οργάνωσης και ανάπτυξης Ε.Π. Εξυγίανσης κατά την αναθεώρηση του οικείου θεσμικού πλαισίου.

β) Στα λοιπά νησιά

i) Επιδιώκεται η διατήρηση ενός ιστού βιομηχανικών μονάδων, ιδιαίτερα αυτών που αξιοποιούν τοπικούς πόρους, ώστε να γίνει προσπάθεια άμβλυνσης της εποχικότητας και άσκησης δραστηριοτήτων εναλλακτικών του τουρισμού. Πρέπει, επίσης, να προωθηθεί η χρήση νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών και να ενισχυθεί η αξιοποίηση παραδοσιακών κτισμάτων για τη λειτουργία βιομηχανικών μονάδων.

ii) Τίθεται ως γενική κατεύθυνση ότι η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων πραγματοποιείται σε περιοχές που προσδιορίζονται από τον υποκείμενο σχεδιασμό για την αποφυγή συγκρούσεων γης με άλλους κλάδους όπως ο τουρισμός.

iii) Δυνατότητα πρόβλεψης ευνοϊκότερων όρων οργάνωσης και ανάπτυξης Ε.Π. Εξυγίανσης κατά την αναθεώρηση του οικείου θεσμικού πλαισίου.

4. Για την αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας:

Δίνεται κατεύθυνση προς το υποκείμενο επίπεδο πολεοδομικού σχεδιασμού απαγόρευσης ίδρυσης νέων βιομηχανικών μονάδων ή οργανωμένων υποδοχέων σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας με την εξαίρεση των Επιχειρηματικών Πάρκων Εξυγίανσης υφιστάμενων ΑΒΣ, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο άρθρο 7 παρ. 4, καθώς και την εξαίρεση εκτάσεων εκμετάλλευσης βιομηχανικών ορυκτών, οι οποίες τεκμηριωμένα συνδέονται με τη θέση του κοιτάσματος και σε συμφωνία με τους τυχόν ειδικότερους όρους του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ορυκτές Πρώτες Ύλεις, εφόσον αυτό θεσμοθετηθεί.

5. Για τις περιοχές του εθνικού συστήματος προστατευόμενων περιοχών:

Η χωροθέτηση βιομηχανικών μονάδων ή εγκαταστάσεων εφοδιαστικής εντός των προστατευόμενων περιοχών της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 1650/1986 (Α' 160), επιτρέπεται σύμφωνα με το θεσπισμένο κανονιστικό πλαίσιο για λόγους προστασίας της φύσης της οικείας προστατευόμενης περιοχής ή, ελλείποντος αυτού, σύμφωνα με τις προβλέψεις της οικείας εγκεκριμένης Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης εκάστης προστατευόμενης περιοχής.

6. Για τις περιοχές που εμπίπτουν στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας:

Για τη μεταποίηση και την εξόρυξη ισχύουν τα οριζόμενα στον ν. 998/1979 (Α' 289), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Παράλληλα προτείνονται οι παρακάτω κατευθύνσεις:

α) Επιτρέπεται η εγκατάσταση βιομηχανιών κοπής και επεξεργασίας ξύλου ή βιομηχανιών που έχουν ως πρώτη ύλη το ξύλο ή άλλα προϊόντα του δάσους, όπως και η κατασκευή εργοστασίων άντλησης και εμφιάλωσης νερού μετά των αναγκαίων αγωγών προσαγωγής τους, με κατάταξη Α2 και Β του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209) σε εκτάσεις της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (Α' 289) που εμπίπτουν στην κατηγορία γ' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ίδιου νόμου, σε δάση και δασικές εκτάσεις της περ. ε' της παρ. 1 και των περ. β', γ' και στ' της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 998/1979 (Α' 289), καθώς και σε δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του ίδιου νόμου.

β) Επιτρέπεται η εγκατάσταση μονάδων μεταποίησης γεωργικών προϊόντων που παράγονται στην περιοχή, τυροκομικών μονάδων επεξεργασίας γάλακτος, οινοποιείων, αποσταγματοποιείων, ποτοποιείων, εμφιαλωτηρίων, ελαιοτριβείων και σφαγείων, με κατάταξη Α2 και Β του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209) σε δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (Α' 289) και, ελλείψει αυτών, σε δασικές εκτάσεις των λοιπών περιπτώσεων της αυτής παραγράφου.

γ) Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, επιτρέπονται οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης πετρελαιοειδών για συγκεκριμένες κατηγορίες δασικών και εν γένει δασικών εκτάσεων του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (Α' 289), εφόσον επιβάλλεται η εγκατάστασή τους στις εκτάσεις αυτές λόγω της φύσης τους και μετά από εγκεκριμένη μελέτη αντιπυρικής προστασίας.

δ) Σε χωροθετημένα μεταλλεία ή λατομεία επιτρέπονται μονάδες του παρόντος άρθρου, εφόσον παρουσιάζουν εξάρτηση από πρώτες ύλες που παράγονται στον αντίστοιχο χώρο. Είναι κατ' αρχήν αποδεκτή η εγκατάσταση των βιομηχανικών μονάδων σε δάση ή δασικές εκτάσεις, στο πλαίσιο των διατάξεων της δασικής νομοθεσίας, όταν δεν είναι τεchnοοικονομικά πρόσφορη ή εφικτή η εγκατάσταση εκτός των περιοχών αυτών. Στο πλαίσιο αυτό, εξετάζεται η ύπαρξη κατάλληλων θέσεων σε δασική έκταση, και μόνον όταν αυτή δεν είναι δυνατή εξετάζεται η χωροθέτηση σε δάσος. Σε περιπτώσεις που παρά την κατεύθυνση αυτή δεν γίνεται δεκτή μια τέτοια χωροθέτηση, διερευνάται η δυνατότητα έγκρισης της χωροθέτησης υπό τον όρο της δάσωσης με δαπάνες του φορέα της μονάδας έκτασης μη δασικού χαρακτήρα χωροθετημένης σε μια ευρύτερη περιοχή κλίμακας περιφερειακής ενότητας, εμβαδού τουλάχιστον ίσου με τη δασική περιοχή στην οποία γίνεται η επέμβαση.

ε) Στους υφιστάμενους οριοθετημένους Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. μπορεί να περιλαμβάνονται κάθε είδους δασικές εν γένει εκτάσεις του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (Α' 289), εφόσον η οριοθέτησή τους έχει προκύψει ύστερα από θετική γνωμοδότηση της αρμόδιας δασικής υπηρεσίας. Κατά τη διαδικασία πολεοδόμησης των προαναφερθέντων Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. εφόσον περιλαμβάνεται τμήμα δάσους, τούτο δεν εκχερσώνεται αλλά παραμένει υποχρεωτικά ως χώρος πρασίνου σύμφωνα με τα οριζόμενα από την παρ. 3 του άρθρου 51 του ν. 998/1979 (Α' 289).

στ) Για την οριοθέτηση και πολεοδόμηση νέων Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. δύναται να περιλαμβάνονται συγκεκριμένες κατηγορίες δασικών και εν γένει δασικών εκτάσεων του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (Α' 289). Το τμήμα δάσους δεν εκχερσώνεται αλλά παραμένει υποχρεωτικά ως χώρος πρασίνου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 51 του ν. 998/1979 (Α' 289).

ζ) Στις παραπάνω παραγράφους το προσδιοριζόμενο δασικό τμήμα προσμετράται αποκλειστικά για τον υπολογισμό της αρτιότητας και της ελάχιστης οριοθετούμενης έκτασης. Εντός της οριοθετημένης έκτασης επιτρέπονται δίκτυα και έργα υποδομής σε δασικές εκτάσεις της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 998/1979, που

εμπίπτουν στην κατηγορία γ' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ίδιου νόμου, σε δασικές εκτάσεις της περ. ε' της παρ. 1 και στις περ. β', γ' και στ' της παρ. 2 του ως άνω άρθρου 4, καθώς και σε δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979.

Άρθρο 9

Κατευθύνσεις σχετικά με τις ευρύτερες
μητροπολιτικές περιοχές

1. Για τις ευρύτερες μητροπολιτικές περιοχές Αθήνας και Θεσσαλονίκης ισχύουν οι παρακάτω κατευθύνσεις:
2. Για τη ευρύτερη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας (Ε.Μ.Π.Α.):

Η Ευρύτερη Μητροπολιτική Περιοχή της Αθήνας (Ε.Μ.Π.Α.) στο πλαίσιο του παρόντος άρθρου, περιλαμβάνει την Περιφέρεια Αττικής και μια ευρύτερη περιοχή επιρροής εκτεινόμενη εκτός των διοικητικών ορίων της περιλαμβάνοντας: (α) το ηπειρωτικό τμήμα της ΠΕ Κορινθίας βορείως του Ισθμού και την άμεση ζώνη νοτίως του Ισθμού, (β) περίπου το μισό νοτιότερο τμήμα της ΠΕ Βοιωτίας, (γ) καθώς και την άμεση ζώνη της πόλεως της Χαλκίδας).

Η περιοχή αυτή συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό της μεταποίησης και της εφοδιαστικής της χώρας. Η παροχή κατευθύνσεων και στρατηγικών σε επίπεδο μητροπολιτικής περιοχής είναι απαραίτητη καθώς οι δραστηριότητες της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής δεν ολοκληρώνονται χωρικά εντός της Περιφέρειας Αττικής αλλά εξαρτώνται λειτουργικά με τις όμορες ΠΕ. Είναι, συνεπώς, απαραίτητος ο ενιαίος χωρικός σχεδιασμός στρατηγικού χαρακτήρα, προκειμένου να υπάρχει χωρική ολοκλήρωση και περιορισμένες αντιφάσεις μεταξύ των κατευθύνσεων των ΠΕ και του υποκείμενου σχεδιασμού. Για την ευρύτερη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας δίδονται οι κάτωθι κατευθύνσεις, επιπρόσθετα των κατευθύνσεων που τίθενται στο άρθρο 4 για κάθε κατηγορία περιοχών και υπερισχύουν αυτές που είναι πιο περιοριστικές:

α) Διατήρηση και ενίσχυση του ρόλου της ως τόπου εγκατάστασης δραστηριοτήτων για τις οποίες η μητροπολιτική χωροθέτηση αποτελεί βασικό όρο της αποτελεσματικής λειτουργίας τους, ιδιαίτερα αυτών που έχουν στρατηγική σημασία για την αναπτυξιακή διαδικασία σε εθνική κλίμακα και το διεθνή ρόλο της χώρας.

β) Ενίσχυση της Ε.Μ.Π.Α. ως ευρωπαϊκής εμπορευματικής/επιχειρηματικής πύλης που διαθέτει διευρωπαϊκούς άξονες, το σιδηροδρομικό δίκτυο, τον διεθνούς εμβέλειας εμπορευματικό λιμένα του Πειραιά και τον διεθνούς εμβέλειας αερολιμένα του Ελ. Βενιζέλου.

γ) Ενίσχυση του ρόλου του λιμένα του Πειραιά ως διαμετακομιστικού κέντρου και λιμένα διεθνούς εμβέλειας.

δ) Προσέλκυση κατά κύριο λόγο μονάδων υψηλής τεχνολογίας στην Ε.Μ.Π.Α. και παροχή κινήτρων για την προσέλκυσή τους.

ε) Αντιμετώπιση των πολεοδομικών και των περιβαλλοντικών προβλημάτων, καθώς και των συγκρούσεων γης που προκαλούνται από τη συγκέντρωση μονάδων μεταποίησης και εφοδιαστικής εντός του πυκνοδομημένου αστικού ιστού και κατά μήκος βασικών οδικών αξόνων.

στ) Αποτροπή της διάσπαρτης χωροθέτησης βιομηχανίας και εφοδιαστικής και ειδικά της παρόδιας ανάπτυξης στο Πρωτεύον και Δευτερεύον εθνικό οδικό δίκτυο των περιοχών.

ζ) Πολύ υψηλή προτεραιότητα εξυγίανσης υφιστάμενων περιοχών ΑΒΣ μέσω ΕΠΕ του ν. 4982/2022 (Α' 195).

η) Δημιουργία νέων Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. κατά προτεραιότητα.

θ) Παροχή κινήτρων για την μετεγκατάσταση υφιστάμενων μονάδων μεταποίησης και εφοδιαστικής εντός Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.

ι) Στις υφιστάμενες χωροθετήσεις προωθείται η ανάπτυξη Ε.Π. κάθε τύπου.

ια) Σημαντική προτεραιότητα που συνδέεται με την υφιστάμενη βιομηχανική βάση είναι η ανάγκη αξιοποίησης των θυλάκων βιομηχανικής χρήσης ή κτηρίων που εγκαταλείπονται λόγω διακοπής λειτουργίας ή/και λόγω πιέσεων μετεγκατάστασης (αδειοδοτικές δυσκολίες, αλλαγή του πολεοδομικού χαρακτήρα της περιοχής με αποτέλεσμα την άσκηση πιέσεων σε επίπεδο αγοράς γης κ.λπ.) μέσω επανασχεδιασμού των χρήσεων γης.

ιβ) Θεμιτή είναι η σταδιακή αποσυμφόρηση των περιοχών εντός του πυκνοδομημένου μητροπολιτικού αστικού ιστού. Προωθείται, ωστόσο, η επιλεκτική διατήρηση της υφιστάμενης χωροθέτησης κάποιου αριθμού υπαρχουσών μονάδων στην ίδια θέση, με την προϋπόθεση ότι δεν δημιουργούν προβλήματα περιβαλλοντικού χαρακτήρα και χωρικής οργάνωσης. Παράλληλα, προωθείται ο εκσυγχρονισμός και η καινοτομία στις ως άνω επιχειρήσεις.

ιγ) Ολοκλήρωση των προγραμματιζόμενων κέντρων εφοδιαστικής στο Θριάσιο Πεδίο και στη Φυλή.

ιδ) Σύνδεση του λιμένα Πειραιά με τα προγραμματιζόμενα κέντρα εφοδιαστικής του Θριάσιου Πεδίου και της Φυλής μέσω σιδηροδρομικού δικτύου.

ιε) Καθιέρωση ειδικών κινήτρων πράσινης εφοδιαστικής.

ιστ) Κίνητρα για οργάνωση συστημάτων χαμηλού κόστους νησιωτικής εφοδιαστικής από Πειραιά προς μεγάλα νησιά.

3. Για την ευρύτερη μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης (Ε.Μ.Π.Θ.):

Η Ευρύτερη Μητροπολιτική Περιοχή της Θεσσαλονίκης (Ε.Μ.Π.Θ.), στο πλαίσιο του παρόντος άρθρου, περιλαμβάνει την ΠΕ Θεσσαλονίκης και μια ευρύτερη περιοχή επιρροής εκτεινόμενη εκτός των διοικητικών ορίων της ήτοι: (α) σχεδόν το σύνολο της ΠΕ Κιλκίς, (β) το ανατολικό τμήμα της ΠΕ Πέλλας, (γ) το ανατολικό τμήμα της ΠΕ Ημαθίας, (δ) το βόρειο τμήμα της ΠΕ Πιερίας και (ε) το βορειοδυτικό τμήμα της ΠΕ Χαλκιδικής.

Η παροχή κατευθύνσεων και στρατηγικών σε επίπεδο μητροπολιτικής περιοχής είναι απαραίτητη, καθώς οι δραστηριότητες της μεταποίησης και της εφοδιαστικής δεν ολοκληρώνονται χωρικά εντός της ΠΕ Θεσσαλονίκης αλλά εξαρτώνται λειτουργικά με τις όμορες Π.Ε. Είναι, συνεπώς, απαραίτητος ο ενιαίος χωρικός σχεδιασμός στρατηγικού χαρακτήρα, προκειμένου να υπάρχει χωρική ολοκλήρωση και περιορισμένες αντιφάσεις μεταξύ των κατευθύνσεων των Π.Ε. και του υποκείμενου σχεδιασμού. Για τη ευρύτερη μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης δίνονται οι κάτωθι κατευθύνσεις, επιπρόσθετα των κατευθύνσεων που τίθενται στο άρθρο 4 για κάθε κατηγορία περιοχών και υπερισχύουν αυτές που είναι πιο περιοριστικές:

α) Διατήρηση και ενίσχυση του ρόλου της ως τόπου εγκατάστασης δραστηριοτήτων για τις οποίες η μητροπολιτική χωροθέτηση αποτελεί βασικό όρο της αποτελεσματικής λειτουργίας τους, ιδιαίτερα αυτών που έχουν στρατηγική σημασία για την αναπτυξιακή διαδικασία σε εθνική κλίμακα και το διεθνή ρόλο της χώρας.

β) Ενίσχυση της Ε.Μ.Π.Θ. ως εμπορευματικής και επιχειρηματικής πύλης των Βαλκανίων διαθέτοντας διευρωπαϊκούς άξονες, σιδηροδρομικό δίκτυο, το εμπορικό λιμάνι της Θεσσαλονίκης και αεροδρόμιο.

γ) Ανάδειξη του ρόλου της Θεσσαλονίκης ως κέντρου ευρύτερης βαλκανικής ενδοχώρας.

δ) Προσέλκυση, κατά κύριο λόγο, μονάδων υψηλής τεχνολογίας στην Π.Ε. Θεσσαλονίκης και παροχή κινήτρων για την προσέλκυσή τους.

ε) Επιλεκτική αποκέντρωση δραστηριοτήτων, που δεν συνάδουν με το μητροπολιτικό χαρακτήρα της περιοχής προς τις όμορες Π.Ε.

στ) Εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων δραστηριοτήτων - ιδιαίτερα αυτών που είναι αναγκαίες για την ολοκλήρωση του μητροπολιτικού βιομηχανικού ιστού.

ζ) Αντιμετώπιση των πολεοδομικών και των περιβαλλοντικών προβλημάτων, καθώς και των συγκρούσεων γης που προκαλούνται από την συγκέντρωση μονάδων μεταποίησης και εφοδιαστικής περιμετρικά του αστικού ιστού.

η) Αποτροπή της διάσπαρτης χωροθέτησης βιομηχανίας και εφοδιαστικής και ειδικά της παρόδιας ανάπτυξης στο Πρωτεύον και Δευτερεύον εθνικό οδικό δίκτυο.

θ) Η χωροθέτηση νέων μονάδων στις εκτός σχεδίου και στις εκτός ζώνης με θεσμοθετημένη βιομηχανική χρήση ή χρήση εφοδιαστικής/εμπορίου περιοχές, απαγορεύεται στην ΠΕ Θεσσαλονίκης. Στις υπόλοιπες περιοχές της Μητροπολιτικής περιοχής, που εκτείνονται εκτός ΠΕ Θεσσαλονίκης ισχύουν τα οριζόντια μέτρα για τον περιορισμό της εκτός σχεδίου δόμησης του άρθρου 10 παρ. 4 και 5.

ι) Σημαντική προτεραιότητα που συνδέεται με την υφιστάμενη βιομηχανική βάση είναι η ανάγκη αξιοποίησης των θυλάκων βιομηχανικής χρήσης ή κτηρίων που εγκαταλείπονται λόγω διακοπής λειτουργίας ή/και λόγω πιέσεων μετεγκατάστασης (αδειοδοτικές δυσκολίες, αλλαγή του πολεοδομικού χαρακτήρα της περιοχής με αποτέλεσμα την άσκηση πιέσεων σε επίπεδο αγοράς γης κ.λπ.) μέσω επανασχεδιασμού των χρήσεων γης.

ια) Πολύ υψηλή προτεραιότητα αποτελεί η εξυγίανση υφιστάμενων περιοχών ΑΒΣ μέσω ΕΠΕ του ν. 4982/2022 (Α' 195).

ιβ) Ολοκλήρωση των προγραμματιζόμενων κέντρων εφοδιαστικής στο στρατόπεδο Γκόνου.

ιγ) Δημιουργία νέων Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. κατά προτεραιότητα.

ιδ) Παροχή κινήτρων για τη μετεγκατάσταση υφιστάμενων μονάδων μεταποίησης και εφοδιαστικής εντός Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.

ιε) Καθιέρωση ειδικών κινήτρων πράσινης εφοδιαστικής.

ιστ) Στις υφιστάμενες χωροθετήσεις προωθείται η ανάπτυξη Ε.Π. κάθε τύπου.

Άρθρο 10

Κατευθύνσεις σχετικά με καθεστώτα χωροθέτησης,
οργανωμένους υποδοχείς, εκτός σχεδίου δόμηση

1. Με τις κατευθύνσεις των επόμενων παραγράφων επιδιώκεται να αποφευχθούν οι στρεβλώσεις μονοπωλιακών καταστάσεων στην αγορά γης, όπου μπορούν να εγκαθίστανται παραγωγικές μονάδες μεταποίησης και εφοδιαστικής και παράλληλα να γίνει ελκυστική η εγκατάσταση βιομηχανικών μονάδων ή εγκαταστάσεων εφοδιαστικής εντός Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.

2. Παραγωγικές δραστηριότητες μεταποίησης και εφοδιαστικής μπορούν να εγκαθίστανται σύμφωνα με τους όρους, κατευθύνσεις και κατά περίπτωση ρυθμίσεις του παρόντος Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου, καθώς και σύμφωνα με τους όρους που περιγράφονται στις επόμενες διατάξεις και συμπληρωματικά σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία:

α. Εντός Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.

β. Εντός περιοχών οι οποίες έχουν προβλεφθεί από ισχύοντα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια με βάση την αρμοδιότητά τους για "ε) τη χωρική οργάνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων ή άλλων χρήσεων στον μη αστικό, ιδίως, χώρο," και "στ) στις χρήσεις γης και τους όρους δόμησης," [παρ. 3.ε και 3.στ αντίστοιχα, του άρθρου 5 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν. 5306/2026, Α'88)], εφόσον οι κατευθύνσεις των Πλαισίων αυτών αφορούν δραστηριότητες μεταποίησης ή/και εφοδιαστικής και το επιτρέπουν.

γ. Εντός περιοχών:

γα. (κατηγοριών χώρου) που έχουν καθοριστεί από Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια ή Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια σχεδιασμού [άρθρα 21 παρ. 3 και 22 παρ. 2 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν. 5306/2026, Α'88), αντιστοίχως], στις οποίες επιτρέπονται οι ειδικές χρήσεις του άρθρου 284 του ίδιου Κώδικα: (20) Αποθήκες, (21) Εγκαταστάσεις Εφοδιαστικής, (22) Επαγγελματικά εργαστήρια και (23) Βιοτεχνικές και βιομηχανικές εγκαταστάσεις, σύμφωνα με τους κατά περίπτωση τυχόν ειδικότερους όρους και περιορισμούς.

γβ. που έχουν καθοριστεί από άλλα πολεοδομικά σχέδια ή εν γένει σχέδια χρήσεων γης που σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία έχουν αντίστοιχες αρμοδιότητες με τα Πολεοδομικά Σχέδια της περ. (γα) της παρούσας παραγράφου, εφόσον επιτρέπουν δραστηριότητες μεταποίησης και εφοδιαστικής.

δ. Τα αναφερόμενα στην παρ. γ. ισχύουν και για γήπεδα του άρθρου 250 παρ. 2 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν. 5306/2026, Α'88), εφόσον σε αυτά έχουν καθοριστεί χρήσεις που επιτρέπουν δραστηριότητες μεταποίησης και εφοδιαστικής.

ε. Σε γήπεδα του άρθρου 250 παρ. 1 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν. 5306/2026, Α'88), σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της εκτός σχεδίου δόμησης, με την έννοια που έχει ο όρος αυτός στο άρθρο αυτό, (εξαιρουμένων των Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας Αττικής και της Π.Ε. Θεσσαλονίκης), με την επιφύλαξη των οριζόμενων στις ειδικές κατηγορίες δραστηριοτήτων και χώρου, σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 του παρόντος Πλαισίου.

3. Για την ενίσχυση της εγκατάστασης βιομηχανικών μονάδων ή επιχειρήσεων εφοδιαστικής εντός υφιστάμενων ή νέων Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. είναι αναγκαίο να αναπτυχθούν νέοι Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. και να υποστηριχθούν οι οργανωμένες μορφές ανάπτυξης της βιομηχανίας για τις ανάγκες επέκτασης της μεταποιητικής δραστηριότητας έως το 2032. Η συνολική τους έκταση εκτιμάται σε 57 χιλ. στρέμματα σε όλη την χώρα. Το 2032 η ΑΠΑ της μεταποίησης θα είναι αυξημένη κατά 11,1 δις. έναντι του 2022. Ως στόχος τίθεται, μέσω των κατάλληλων μέτρων, μόνον το 1/3 των νέων μονάδων (αντί του 80% που έχει παρατηρηθεί στο παρελθόν κατά μέσο όρο) να εγκατασταθεί εκτός Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. και εκτός οργανωμένων μορφών ανάπτυξης. Συστήνεται η διερεύνηση σκοπιμότητας δημιουργίας/χωροθέτησης ΥΒΕΟ σε: α) περιοχές αυξημένες πιέσεις ή ζήτηση για νέα βιομηχανική γη, προκειμένου προληφθούν εγκαίρως φαινόμενα δημιουργίας άναρχων και απρογραμματίστων αναπτύξεων β) σε περιοχές που δεν έχουν επαρκή βιομηχανική δυναμική για τη δημιουργία υποδοχέων άλλων κατηγοριών.

Δίνονται οι εξής κατευθύνσεις, που υλοποιούνται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15 της παρούσας:

α) Η ίδρυση και λειτουργία Επιχειρηματικών Πάρκων κάθε κατηγορίας διέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις των ν. 4982/2022 (Α' 195), 4302/2014 (Α' 225) και 3982/2011 (Α' 143). Είναι σκόπιμη η διατήρηση διαφορετικών ορίων ελάχιστης έκτασης ανά κατηγορία Ε.Π. του 4982/2022 (Α' 195), ανάλογα με τα γεωγραφικά και αναπτυξιακά χαρακτηριστικά του χώρου.

β) Επιχορηγείται το κόστος των έργων υποδομής των Επιχειρηματικών Πάρκων από δημόσιους πόρους.

γ) Διασφαλίζεται η ένταξη των νέων Επιχειρηματικών Πάρκων σε χρηματοδοτικά προγράμματα με ελκυστικούς όρους (όπως π.χ. Ταμείο Εκσυγχρονισμού).

δ) Προωθείται η βελτίωση του θεσμικού πλαισίου για την απλοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης και λειτουργίας επιχειρήσεων που εγκαθίστανται εντός Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.

ε) Θεσμοθετείται η αρμοδιότητα του φορέα διαχείρισης των Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. για τον έλεγχο της περιβαλλοντικής και πολεοδομικής συμβατότητας της εγκατάστασης και λειτουργίας των εγκατεστημένων παραγωγικών μονάδων εντός Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.

στ) Για την εγκατάσταση βιομηχανικών μονάδων ή επιχειρήσεων εφοδιαστικής εντός Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. ισχύουν οι συντελεστές αξιοποίησης οικοπέδου που προβλέπονται από την εκάστοτε ισχύουσα ειδικότερη νομοθεσία περί ίδρυσης, ανάπτυξης και οργάνωσης των υποδοχέων.

4. Για την εγκατάσταση βιομηχανικών μονάδων ή επιχειρήσεων εφοδιαστικής σε εκτός σχεδίου περιοχές της παρ. 1 του άρθρου 250 του ν. 5306/2026 (Α' 88) δίνονται οι εξής κατευθύνσεις:

α) Μέχρι την έγκριση του σχεδίου του Α' επιπέδου πολεοδομικού σχεδιασμού επιτρέπεται η εγκατάσταση μονάδων, εξαιρουμένων των μονάδων που εγκαθίστανται στις Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας Αττικής και στην Π.Ε. Θεσσαλονίκης, υπό τους περιορισμούς της ισχύουσας νομοθεσίας με τους εξής επιπλέον όρους, για τους οποίους αναλαμβάνεται σχετική νομοθετική πρωτοβουλία:

αα) Αύξηση της αρτιότητας σε 10 στρέμματα.

αβ) Μείωση του ποσοστού κάλυψης σε 20% για τις βιομηχανικές μονάδες και 30% για τις μονάδες εφοδιαστικής [με εξαίρεση το ποσοστό κάλυψης αποθηκών κατακόρυφου τύπου (SILO) συναρμολογούμενων (βιδωτών), βιομηχανικών, επίσης συναρμολογούμενων και δεξαμενών υγρών καυσίμων, όπου το μέγιστο ποσοστό κάλυψης μπορεί να φτάνει 40%].

β) Τα ισχύοντα σήμερα πολεοδομικά μεγέθη αρτιότητας δύναται να διατηρηθούν ως έχουν στον ορεινό χώρο και στις ομάδες II: Μεγάλα νησιά και III: Λοιπά κατοικημένα νησιά των νησιωτικών περιοχών, με εξαίρεση της διατάξεις που αφορούν παρεκκλίσεις ως προς το ποσοστό κάλυψης.

γ) Γύρω από πόλεις και οικισμούς με πληθυσμό μεγαλύτερο από δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους σύμφωνα με την τελευταία κάθε φορά απογραφή και σε ζώνη που εκτείνεται σε πλάτος επτακόσια (700) μ., για πόλεις και οικισμούς με πληθυσμό από δύο χιλιάδες έναν (2.001) μέχρι και δέκα χιλιάδες (10.000) κατοίκους, και χίλια (1.000) μ. για πόλεις με πληθυσμό πάνω από δέκα χιλιάδες (10.000) κατοίκους εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 254 του ν. 5306/2026 (Α'88). Γύρω από οικισμούς με πληθυσμό κάτω των δύο χιλιάδων (2.000) κατοίκων, περιλαμβανομένων και των προϋφιστάμενων του 1923, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 242 του ν. 5306/2026 και σύμφωνα με την λοιπή οικεία νομοθεσία. Επιτρέπεται ο μετασχηματισμός των νομίμως υφισταμένων Α1 και Α2 δραστηριοτήτων, εφόσον υπάρχει ειδική τεκμηρίωση στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης που θα βασίζεται στην ύπαρξη νέων τεχνολογιών που επιτρέπουν τον επαρκή έλεγχο των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στις ως άνω πόλεις και οικισμούς.

5. Λαμβάνεται μέριμνα, ώστε να προωθούνται το ταχύτερο δυνατόν έργα συμπλήρωσης ή αναβάθμισης υποδομών, κυρίως, αλλά όχι μόνο, μεταφορών τόσο υπερτοπικού, διαπεριφερειακού ή εθνικού χαρακτήρα, όσο και διεθνούς δικτύωσης της χώρας, στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Μεταφορών, τα οποία έργα είναι αναγκαία για την εξυπηρέτηση της λειτουργίας των συγκεντρώσεων μεταποιητικών και εφοδιαστικών δραστηριοτήτων, όπως, ενδεικτικά, ο άξονας Ελευσίνας-Υλίκης, οι διατροπικοί άξονες σύνδεσης των βασικών αξόνων της χώρας με τις όμορες χώρες (όπως Πύθιο-Ορμένιο), όσο και τοπικού χαρακτήρα, όπως συνδέσεις σημαντικών υφιστάμενων ή νέων αναπτυσσόμενων λιμένων με το σιδηροδρομικό δίκτυο και τους κύριους άξονες του εθνικού οδικού δικτύου. Ελέγχεται η δυνατότητα σύνδεσης των Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. με το σιδηροδρομικό δίκτυο, ενώ δίνεται κατεύθυνση για την εισαγωγή στην νομοθεσία του θεσμού του βιομηχανικού λιμένα προκειμένου να προβλεφθεί συγκεκριμένη διαδικασία αδειοδότησης, παραμονής και εκσυγχρονισμού των λιμενικών εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούν αποκλειστικά οι βιομηχανίες.

6. Χωροθέτηση βιομηχανικών και μεταποιητικών δραστηριοτήτων στην εκτός σχεδίου περιοχή: Η ίδρυση και λειτουργία βιομηχανικών ή μεταποιητικών δραστηριοτήτων, καθώς και οργανωμένου υποδοχέα βιομηχανίας επιτρέπεται εφόσον δεν αντίκειται στις κατευθύνσεις, χρήσεις γης, όρους και περιορισμούς θεσμοθετημένου χωροταξικού, ρυθμιστικού ή πολεοδομικού σχεδίου ή άλλης ειδικής κανονιστικής ή διοικητικής πράξης. Σε περιοχές όπου δεν έχουν καθορισθεί ειδικώς ζώνες ή περιοχές υποδοχής βιομηχανικών ή μεταποιητικών δραστηριοτήτων, η καταλληλότητα της συγκεκριμένης θέσης εξετάζεται κατά την οικεία περιβαλλοντική αδειοδότηση ή υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις, σύμφωνα με τον ν. 4014/2011 (Α'209) και σύμφωνα με την κείμενη χωροταξική ή πολεοδομική νομοθεσία. Η χωροθέτηση οργανωμένων υποδοχέων μεταποιητικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων διέπεται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο που ρυθμίζει την ίδρυση, ανάπτυξη, αδειοδότηση, διαχείριση και λειτουργία τους. Τα υποκείμενα επίπεδα χωρικού σχεδιασμού καθορίζουν επαρκείς και κατάλληλες περιοχές με θεσμοθετημένες παραγωγικές χρήσεις και με πρόβλεψη των αναγκαίων υποδομών.

Άρθρο 11

Κριτήρια χωροθέτησης

1. Κριτήρια χωροθέτησης βιομηχανικών μονάδων σε εκτός σχεδίου περιοχές και Επιχειρηματικών Πάρκων:

α) Ένταξη σε πόλους, άξονες και ευρείες περιοχές ανάπτυξης, υφιστάμενους και προγραμματιζόμενους, που αναφέρονται στην Εθνική Χωροταξική Στρατηγική (ΕΧΣ), στο παρόν ΕΧΠ, στα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια (ΠΧΠ) ή άλλα σημαντικά σχέδια, όπως Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών.

β) Πολύ καλή υπερτοπική προσπελασιμότητα και κατά προτίμηση εγγύτητα με κόμβους συνδυασμένων μεταφορών. Αποτελεί κριτήριο για όλους τους οργανωμένους υποδοχείς πλην των Επιχειρηματικών Πάρκων Εξυγίανσης και ΥΒΕΒΟ.

γ) Καλή τοπική προσπελασιμότητα. Η έλλειψή της δεν αποτελεί αρνητικό παράγοντα, όταν προβλέπεται επαρκής βελτίωσή της με έργα εξωτερικών υποδομών.

δ) Εγγύτητα σε ενεργειακά δίκτυα (μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου). Η έλλειψή τους δεν αποτελεί αρνητικό παράγοντα, όταν προβλέπεται επαρκής κάλυψη των αναγκών του υποδοχέα με έργα εξωτερικών υποδομών.

ε) Εγγύτητα σε χώρους διάθεσης/επεξεργασίας στερεών και υγρών αποβλήτων. Η έλλειψή τους δεν αποτελεί αρνητικό παράγοντα, όταν προβλέπεται επαρκής κάλυψη των αναγκών του υποδοχέα μέσω εσωτερικών ή εξωτερικών υποδομών και διαχειριστικών μέτρων.

στ) Επάρκεια υδατικών πόρων. Η έλλειψή τους δεν αποτελεί αρνητικό παράγοντα, όταν προβλέπεται επαρκής κάλυψη των αναγκών του υποδοχέα μέσω εσωτερικών ή εξωτερικών υποδομών και διαχειριστικών μέτρων, λαμβάνοντας υπόψη και τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

ζ) Για τη χωροθέτηση βιομηχανικών μονάδων και οργανωμένων υποδοχέων να λαμβάνονται υπόψη τα οικεία Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής (ΣΔΛΑΠ) και τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας.

η) Αποτροπή της παρόδιας ανάπτυξης μονάδων μεταποίησης κυρίως στο Πρωτεύον εθνικό και Δευτερεύον εθνικό οδικό δίκτυο, και στο σιδηροδρομικό δίκτυο των ισχυρών στοιχείων της χωρικής οργάνωσης της βιομηχανίας.

θ) Αποτροπή χωροθέτησης νέων μονάδων στις περιαστικές ζώνες σημαντικών αστικών κέντρων με τους υφιστάμενους όρους για την εκτός σχεδίου δόμησης.

ι) Απαγορεύεται η δόμηση βιομηχανικών κτιρίων σε εκτός σχεδίου περιοχές σε αποστάσεις μικρότερες των εκατό (100) μέτρων από τον άξονα αυτοκινητοδρόμων, εξήντα (60) μέτρων από τον άξονα εθνικών οδών και είκοσι πέντε (25) μέτρων από τον άξονα επαρχιακών οδών. Οι ανωτέρω αποστάσεις συνιστούν τα ελάχιστα δεσμευτικά όρια εφαρμογής, με την επιφύλαξη τυχόν αυστηρότερων ρυθμίσεων που προβλέπονται στα θεσμοθετημένα σχέδια πολεοδομικού σχεδιασμού. Οι ως άνω αυξημένες αποστάσεις δεν εφαρμόζονται επί ιδιοκτησιών για τις οποίες έχει ήδη εκδοθεί προέγκριση οικοδομικής άδειας ή έχει υποβληθεί αίτημα για έκδοση βεβαίωσης όρων δόμησης ή προέγκρισης.

2. Κριτήρια χωροθέτησης μονάδων εφοδιαστικής σε εκτός σχεδίου περιοχές και Επιχειρηματικών Πάρκων:

α) Ένταξη σε πόλους και άξονες και ευρείες περιοχές ανάπτυξης υφιστάμενους και προγραμματιζόμενους που αναφέρονται στην Εθνική Χωροταξική Στρατηγική (ΕΧΣ), στο παρόν ΕΧΠ, στα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια (ΠΧΠ) ή άλλα σημαντικά σχέδια όπως Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών.

β) Πολύ καλή υπερτοπική προσπελασιμότητα και κατά προτίμηση εγγύτητα με κόμβους συνδυασμένων μεταφορών. Αποτελεί κριτήριο για όλους τους οργανωμένους υποδοχείς πλην των ΕΠΕ.

γ) Ύπαρξη εμπορευματικού λιμένα.

δ) Είναι επιθυμητή η συνύπαρξη βιομηχανίας - εφοδιαστικής και ανάπτυξης των κλάδων τους σε ίδιο Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.

ε) Καλή τοπική προσπελασιμότητα. Η έλλειψή της δεν αποτελεί αρνητικό παράγοντα, όταν προβλέπεται επαρκής βελτίωσή της με έργα εξωτερικών υποδομών.

στ) Εγγύτητα σε ενεργειακά δίκτυα (μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου). Η έλλειψή τους δεν αποτελεί αρνητικό παράγοντα, όταν προβλέπεται επαρκής κάλυψη των αναγκών του υποδοχέα με έργα εξωτερικών υποδομών.

ζ) Για τη χωροθέτηση μονάδων εφοδιαστικής και οργανωμένων υποδοχέων να λαμβάνονται υπόψη τα οικεία Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής (ΣΔΛΑΠ) και τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας.

η) Η χωροθέτηση στον περιαστικό χώρο υποδοχέων κατηγορίας Α κατάταξης έργων και δραστηριοτήτων ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον του ν. 4014/2011 (Α' 209), συνεκτιμάται αρνητικά, χωρίς να αποκλείεται εξ ορισμού.

θ) Απαγορεύεται η δόμηση κτιρίων εφοδιαστικής δραστηριότητας σε εκτός σχεδίου περιοχές σε αποστάσεις μικρότερες των εκατό (100) μέτρων από τον άξονα αυτοκινητοδρόμων, εξήντα (60) μέτρων από τον άξονα εθνικών οδών και είκοσι πέντε (25) μέτρων από τον άξονα επαρχιακών οδών. Οι ανωτέρω αποστάσεις συνιστούν τα ελάχιστα δεσμευτικά όρια εφαρμογής, με την επιφύλαξη τυχόν αυστηρότερων ρυθμίσεων που προβλέπονται στα θεσμοθετημένα σχέδια πολεοδομικού σχεδιασμού. Ειδικά για τον νησιωτικό χώρο, λόγω της περιορισμένης εδαφικής έκτασης, δύναται να ορίζονται διαφορετικές αποστάσεις στο πλαίσιο του σχεδιασμού υποκείμενου επιπέδου. Οι ως άνω αυξημένες αποστάσεις δεν εφαρμόζονται επί ιδιοκτησιών για τις οποίες έχει ήδη εκδοθεί προέγκριση οικοδομικής άδειας ή έχει υποβληθεί αίτημα για έκδοση βεβαίωσης όρων δόμησης ή προέγκρισης.

3. Κριτήρια χωροθέτησης νέων μονάδων Seveso III:

Για τη χωροθέτηση νέων υποδοχέων ή μονάδων που εμπίπτουν στην εφαρμογή της Οδηγίας Seveso III λαμβάνονται υπόψη τα εξής ειδικότερα κριτήρια:

α) Εγγύτητα πρόσβασης σε κύριους οδικούς άξονες, αλλά σε ικανή απόσταση από αυτούς. Ειδικά για τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης πετρελαιοειδών ισχύουν οι κατευθύνσεις της παρ. 3 του άρθρου 7 του παρόντος.

β) Χωροθέτηση σε ικανή απόσταση από αστικά κέντρα και οικισμούς καθώς και πιθανές επεκτάσεις τους, τηρουμένων των σχετικών κατευθύνσεων του άρθρου 7 παρ. 3.

γ) Χωροθέτηση σε περιοχές με χαμηλή ένταση χρήσεων γης, δηλαδή με μειωμένη παρουσία μόνιμου ή μη πληθυσμού, τηρουμένων των σχετικών κατευθύνσεων του άρθρου 7 παρ. 3.

δ) Για τη χωροθέτηση των νέων εγκαταστάσεων Seveso ανώτερης βαθμίδας λαμβάνονται υπόψη τα Εσωτερικά Σχέδια Έκτακτης Ανάγκης των υφιστάμενων εγκαταστάσεων Seveso ανώτερης βαθμίδας στα όρια του Δήμου της προτεινόμενης χωροθέτησης.

ε) Στο στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης νέων εγκαταστάσεων Seveso ανώτερης βαθμίδας, εκπονείται Προμελέτη Ελέγχου Διακινδύνευσης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 7 παρ. 3 περ. α' της παρούσας, προκειμένου να εξεταστεί η πιθανότητα πολλαπλασιαστικών φαινομένων σε συνδυασμό με τις υφιστάμενες γειτονικές εγκαταστάσεις.

στ) Μετά την έκδοση της ΑΕΠΟ, ακολουθούνται οι διαδικασίες που ορίζονται στα άρθρα 9 και 11 της υπ' αρ. 172058/2016 (Β' 354) κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός κανόνων, μέτρων και όρων για την αντιμετώπιση κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες, λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2012/18/Ε.Ε. "για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες και για την τροποποίηση και στη συνέχεια την κατάργηση της οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου" του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012. Αντικατάσταση της υπ' αρ. 12044/613/2007 (Β' 376), όπως διορθώθηκε (Β' 2259/2007)».

ζ) Για την κατάρτιση του Ειδικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης η αρμόδια αρχή λαμβάνει υπόψη τις καταχωρημένες Μελέτες Ασφαλείας, συνεκτιμώντας σε κάθε περίπτωση και την πιθανότητα πολλαπλασιαστικών φαινομένων σε συνδυασμό με τις υφιστάμενες γειτονικές εγκαταστάσεις. Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (ΚΥΑ 172058/2016 - SEVESO III) η επικαιροποίηση του Ειδικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης θα πρέπει να πραγματοποιείται με ευθύνη της αρμόδιας αρχής κάθε τρία (3) χρόνια ή σε περίπτωση σημαντικών αλλαγών.

4. Κριτήρια χωροθέτησης μεμονωμένων μονάδων σε εκτός σχεδίου περιοχές.

α) Τα κριτήρια της παρ. 1 του παρόντος άρθρου ισχύουν αναλογικά για τις μεμονωμένες μονάδες, με προσαρμογή των σχετικών κατευθύνσεων.

β) Οι κλαδικές προτεραιότητες σε επίπεδο περιφέρειας και περιφερειακής ενότητας συνεκτιμώνται θετικά για μονάδες που ανήκουν στους αντίστοιχους κλάδους.

γ) Η πολύ καλή υπερτοπική προσπελασιμότητα συνεκτιμάται θετικά για τις μεγαλύτερες μονάδες που απευθύνονται σε υπερτοπικές αγορές.

δ) Η χωροθέτηση στον αστικό χώρο συνεκτιμάται θετικά, προκειμένου για μικρές και πολύ μικρές μονάδες

Άρθρο 12

Κατευθύνσεις ανά Περιφέρεια και Περιφερειακή Ενότητα

Οι κατευθύνσεις ανά Περιφέρεια και Περιφερειακή Ενότητα αναφέρονται στο Παράρτημα Ι της παρούσας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΟΡΦΕΣ
ΚΑΙ ΕΠΙΠΕΔΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Άρθρο 13

Κατευθύνσεις για τη συνέργεια με τα υπόλοιπα

Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια και για την επίλυση
τυχόν ασυμβατοτήτων μεταξύ τους

Η σχέση των ειδικών χωροταξικών πλαισίων διέπεται από την αρχή της κατά το δυνατόν σύμμετρης και αρμονικής συνύπαρξης των κατευθύνσεων τους, σε συνδυασμό με τη μη σύγκρουση των επιλογών του ενός προς τις θεμελιώδεις κατευθύνσεις (τον πυρήνα των επιλογών) του άλλου. Σε περίπτωση που η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του παρόντος Πλαισίου σε μια περιοχή οδηγεί σε σύγκρουση με κατευθύνσεις άλλων ισχυόντων Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων, εφαρμόζεται η διαδικασία που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 457 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν. 5306/2026, Α'88), δηλ. η παραπομπή του θέματος στο ΚΕΣΥΧΩΘΑ. Ειδικότερα:

1. Σχέση του παρόντος ειδικού πλαισίου με το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό:

Η άσκηση εξορυκτικών δραστηριοτήτων, η πρωτογενής επεξεργασία των ορυκτών πρώτων υλών στους χώρους εξόρυξης και η εξασφάλιση των αναγκών θαλάσσιων διεξόδων για τη διακίνηση των προϊόντων εντός των περιοχών που κατατάσσονται με το παρόν στις κατηγορίες Α' και Β' ή χαρακτηρίζονται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό Α' επιπέδου ως περιοχές προτεραιότητας τουρισμού, δεν μπορεί να αποκλειστεί λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και της φύσης της ανωτέρω δραστηριότητας. Η επέκταση της δραστηριότητας στις περιοχές αυτές και σε τμήματα που εντοπίζονται νέα κοιτάσματα, είναι δυνατή κατά την προβλεπόμενη αδειοδοτική διαδικασία και σε συνέργεια με τις ειδικότερες κατευθύνσεις/ρυθμίσεις των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων Βιομηχανίας (ΕΧΠ-Β) και Ορυκτών Πρώτων Υλών (ΕΧΠ-ΟΠΥ), ύστερα από συνεκτίμηση κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων (εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων εξόρυξης, επεξεργασίας, μεταφοράς, διαχείρισης αποβλήτων, περιορισμού/αντιμετώπισης των οχλήσεων και αποκατάστασης του τοπίου).

Παράλληλα, είναι επιθυμητή η συνύπαρξη των παραδοσιακών κλάδων βιοτεχνίας και χειροτεχνίας καθώς και των μονάδων τυποποίησης τοπικών ΠΟΠ, αγροτικών προϊόντων (π.χ. αμπέλια, ελαιώνες κ.ά.) με τον τουρισμό, ενώ δύνανται να υπάρξουν συμπληρωματικότητες μεταξύ του παραγόμενου αγροτουριστικού προϊόντος, που περιλαμβάνει διαμονή, διατροφή-εστίαση, παραγωγή και διάθεση προϊόντων της πρωτογενούς παραγωγής, και της μεταποιητικής δραστηριότητας (π.χ. οινοποίηση).

2. Σχέση του παρόντος ειδικού πλαισίου με το Ειδικό Χωροταξικό πλαίσιο για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ):

Είναι επιτρεπτή, μετά από σχετική αιτιολογία - κατά τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης - η χωροθέτηση συστημάτων ΑΠΕ σε εγγύτητα ή/και εντός (στέγες κτιριακών εγκαταστάσεων, στέγαστρα κ.λπ.) ακινήτων με εγκαταστάσεις βιομηχανίας και εφοδιαστικής, καθώς και σε οργανωμένους υποδοχείς, κατά προτεραιότητα για την ενεργειακή κάλυψη των ως άνω εγκαταστάσεων. Κατά την εγκατάσταση των ως άνω δραστηριοτήτων συνεκτιμώνται τα ειδικότερα κριτήρια χωροθέτησης, όπως αυτά τίθενται από τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια για την Βιομηχανία - Εφοδιαστικής και για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος.

3. Σχέση του παρόντος ειδικού πλαισίου με το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο Ορυκτών Πρώτων Υλών (ΟΠΥ):

Τα ζητήματα χωρικής οργάνωσης των δραστηριοτήτων εξόρυξης, της επεξεργασίας της αποθήκευσης και της διαχείρισης προϊόντων εξορυκτικών δραστηριοτήτων, αντιμετωπίζονται κατά κύριο λόγο στο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις Ορυκτές Πρώτες Ύλες, σε συνέργεια με το παρόν Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τη Βιομηχανία και την Εφοδιαστική Αλυσίδα. Όπου τεκμηριώνεται λειτουργική ανάγκη θαλάσσιας μεταφοράς ή εξαγωγικής διακίνησης, η χωροθέτηση αναγκών συνοδών λιμενικών ή παραλιμενικών εγκαταστάσεων εξετάζεται σύμφωνα με το οικείο νομοθετικό πλαίσιο.

4. Σχέση του παρόντος ειδικού πλαισίου με το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις Υδατοκαλλιέργειες:

Σε χερσαίες ζώνες Περιοχών Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΑΥ) και Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών ή εγγύς αυτών, δύναται να χωροθετηθούν στο παράκτιο μέτωπο, μονάδες μεταποίησης και εφοδιαστικής που χρησιμοποιούν τα προϊόντα ή εφόδια υδατοκαλλιέργειας ως πρώτη ύλη, συμπληρωματικά και σε αλληλεξάρτηση. Είναι επιτρεπτή η μεμονωμένη χωροθέτηση τέτοιων μονάδων προκειμένου να εξασφαλισθεί η εγγύτητα με την πρώτη ύλη. Σε κάθε περίπτωση προκρίνεται η χωροθέτησή τους να γίνεται κυρίως σε οργανωμένους υποδοχείς, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ως άνω δραστηριότητες παρουσιάζουν χωρική εξάρτηση από το κρίσιμο θαλάσσιο οικοσύστημα- παράκτιο χώρο και άλλα σημαντικά υδατικά συστήματα (λίμνες και ποταμούς), και υπό την προϋπόθεση ότι δεν δημιουργούνται συγκρούσεις χρήσεων γης (π.χ. με τον τουρισμό ή άλλες βιομηχανικές δραστηριότητες). Κατά την αναθεώρηση ή τροποποίηση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Υδατοκαλλιέργειες (Β' 2505/2011) εξειδικεύονται κατευθύνσεις και κριτήρια για τη χωρική και λειτουργική συνύπαρξη των υδατοκαλλιεργειών με τις δραστηριότητες του παρόντος πλαισίου και τις συνδεδεμένες υποδομές λιμενικών εγκαταστάσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθύνσεις του παρόντος πλαισίου.

Άρθρο 14

Κατευθύνσεις για τον υποκείμενο χωρικό σχεδιασμό
(Χωροταξικό και Πολεοδομικό) και για την επίλυση
τυχόν ασυμβατοτήτων μεταξύ τους

1. Κατευθύνσεις προς τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια (ΠΧΠ):

α) Τα Περιφερειακά Πλαίσια προσαρμόζονται, εξειδικεύουν και συμπληρώνουν σε επίπεδο Περιφέρειας στις κατευθύνσεις του παρόντος ΕΧ. Ιδιαίτερα ενδιαφέρουν τα ζητήματα επίλυσης του ανταγωνισμού με άλλες δραστηριότητες για τα οποία θα πρέπει να παρέχονται κατευθύνσεις.

β) Αξιολόγηση των όρων συνύπαρξης με άλλες δραστηριότητες, συμπληρωματικές ή ανταγωνιστικές και διατύπωση προτάσεων για τη χωρική τους ρύθμιση με βάση τις κατευθύνσεις του παρόντος πλαισίου.

γ) Προωθείται η ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων. Τα Περιφερειακά Πλαίσια επιτρέπουν ρητά και προωθούν την ανάπτυξή τους και εκτός των ευρύτερων ζωνών ανάπτυξης μεταποίησης και εφοδιαστικής των ΠΧΠ, υπό τους όρους της υφιστάμενης νομοθεσίας, εφόσον δεν επισημαίνουν σύγκρουση με άλλες χρήσεις.

δ) Τα ΠΧΠ μπορούν να διατυπώνουν αναλυτικότερα, να εξειδικεύουν και να συμπληρώνουν τις κατευθύνσεις ή ρυθμίσεις του παρόντος ΕΧΠ και να προσθέτουν νέα στοιχεία σε αυτές, τα οποία όμως δεν θα έρχονται σε αντίθεση με τον πυρήνα αυτών των κατευθύνσεων ή ρυθμίσεων του παρόντος.

ε) Τα ΠΧΠ υποδεικνύουν ευρύτερες περιοχές, εντός των ορίων τους, για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων βιομηχανίας και εφοδιαστικής αλυσίδας, εξειδικεύοντας χωρικά το ΕΧΠ-Βιομηχανίας και Εφοδιαστικής Αλυσίδας ως προς τις περιοχές προτεραιότητας για την ανάπτυξη των ως άνω δραστηριοτήτων εντός των υπό μελέτη περιοχών τους. Η εξειδίκευση αυτή ωστόσο δεν θα πρέπει να έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος ΕΧΠ για τη Βιομηχανία και την Εφοδιαστική Αλυσίδα.

στ) Απαιτείται αναθεώρηση ή τροποποίηση των ΠΧΠ προκειμένου να καταργηθούν ή να αναδιατυπωθούν οι διατάξεις εκείνες που δημιουργούν αντιθέσεις ή αντιφάσεις ως προς τις κατευθύνσεις και ρυθμίσεις του παρόντος ΕΧΠ.

ζ) Επιτρέπεται η εγκατάσταση βιομηχανικών δραστηριοτήτων εντός περιοχών οι οποίες έχουν προβλεφθεί από ισχύοντα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια με βάση την αρμοδιότητά τους για τη χωρική οργάνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων ή άλλων χρήσεων στον μη αστικό, ιδίως, χώρο.

η) Για την αποφυγή συγκρούσεων όσον αφορά τη χρήση γης, οι οποίες αναμένεται να δημιουργήσουν εμπόδια στην υλοποίηση ή/και συνέχιση λειτουργίας έργων κρίσιμης ή στρατηγικής σημασίας με βάση τη νομοθεσία της Ε.Ε., κατά την κατάρτιση ή αναθεώρηση των περιφερειακών χωροταξικών πλαισίων, λαμβάνεται ειδική μέριμνα προκειμένου να διασφαλίζονται τα εν λόγω έργα/δραστηριότητες, σύμφωνα με τις προβλέψεις των ευρωπαϊκών κανονισμών στη βάση των οποίων εγκρίνονται.

θ) Κατά την κατάρτιση ή αναθεώρηση των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων λαμβάνονται υπόψη οι κατευθύνσεις του παρόντος για τη διατήρηση, λειτουργική αναβάθμιση και χωρική υποστήριξη υφιστάμενων βιομηχανικών πόλων, ιδίως όταν αυτοί συνδέονται με δραστηριότητες μεταποίησης, ενέργειας, εφοδιαστικής, εξόρυξης, επεξεργασίας, ανακύκλωσης ή καθετοποίησης ορυκτών, κρίσιμων ή στρατηγικών πρώτων υλών. Διερευνάται η δυνατότητα και σκοπιμότητα θέσπισης ειδικών κατευθύνσεων ή κατά περίπτωση ρυθμίσεων χωρικού σχεδιασμού για τον ορισμό ειδικών περιοχών χωροθέτησης των δραστηριοτήτων της περ. Β της παρ. 2 του άρθρου 7 του παρόντος Πλαισίου, υπό την προϋπόθεση ότι το ειδικότερο κανονιστικό πλαίσιο που τις διέπει περιέχει προβλέψεις για τη θέσπιση ειδικού τύπου ζωνών/περιοχών.

2. Γενικές Κατευθύνσεις προς τον υποκείμενο χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό:

α) Ως κατεύθυνση τίθεται ο περιορισμός της διάσπαρτης ίδρυσης νέων βιομηχανικών μονάδων με τους όρους της γενικής νομοθεσίας περί εκτός σχεδίου δόμησης.

Λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του Κώδικα Χωροταξίας Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν. 5306/2026, Α' 88) για την εναρμόνιση των ΠΧΠ προς τις κατευθύνσεις και ρυθμίσεις των ΕΧΠ (άρθρο 5 παρ. 5), και τα ΤΠΣ και ΕΠΣ που εγκρίνονται σε κάθε Περιφέρεια πρέπει να εναρμονίζονται με τις αντίστοιχες κατευθύνσεις, ανά δήμο ή δημοτική ενότητα, του οικείου ΠΧΠ (άρθρο 5 παρ. 3 τελευταίο εδάφιο), σε περίπτωση που ένα ΠΧΠ έχει εγκριθεί προγενέστερα από το αναθεωρημένο ΕΧΠ-ΒΕ και δεν έχει εναρμονιστεί με αυτό, τα ΤΠΣ και ΕΠΣ μπορούν να λαμβάνουν υπόψη απευθείας το ΕΧΠ-ΒΕ.

β) Τα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΤΠΣ) και τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΕΠΣ) προσδιορίζουν, τόσο εντός όσο και εκτός σχεδίου, Περιοχές Παραγωγικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Π.Ε.Δ.) με επαρκή έκταση για να υποδέχονται δραστηριότητες βιομηχανίας και εφοδιαστικής, ανάλογα με την ομάδα των άρθρων 4 και 5 της παρούσας, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις αυτής και όπως αυτές εξειδικεύονται στο Παράρτημα Ι και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής.

γ) Συνδυαστικά με τις κατευθύνσεις της παρούσας παραγράφου, προωθούνται η οργανωμένη χωροθέτηση της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής μέσω του προσδιορισμού Περιοχών παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (Π.Ε.Δ.) σε θέσεις με κατάλληλα συγκριτικά πλεονεκτήματα και στις οποίες υπάρχουν ή προβλέπονται από το Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο αναγκαίες υποστηρικτικές υποδομές, που θα διευκολύνουν την ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων.

δ) Οι εκτάσεις Άτυπων Βιομηχανικών Συγκεντρώσεων (ΑΒΣ) ή Άτυπων Συγκεντρώσεων Εφοδιαστικής (ΑΣΕ), κατά προτεραιότητα δε αυτές στις οποίες εντοπίζονται μεγάλες πιέσεις, έντονα περιβαλλοντικά και κυκλοφοριακά προβλήματα και μεγάλης έκτασης συνεκτικά τμήματα, χαρακτηρίζονται κατά προτεραιότητα

ως Περιοχές παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (Π.Ε.Δ.) για τις αντίστοιχες δραστηριότητες με στόχο τη δημιουργία με την οικεία διαδικασία Επιχειρηματικών Πάρκων Εξυγίανσης (Ε.Π.Ε.).

ε) Προωθείται η ανάπτυξη μηχανισμών και κινήτρων περιβαλλοντικής αναβάθμισης και μετασχηματισμού στις υφιστάμενες θέσεις, μεταξύ άλλων και για λόγους που συνδέονται με τη διατήρηση της τοπικής οικονομίας, απασχόλησης, της παραγωγικής βάσης καθώς και για την πρόληψη σημαντικών αναπτυξιακών ανισορροπιών ή ακόμη και νεότερων περιβαλλοντικών ζητημάτων (πχ. σπατάλη βιομηχανικής γης) που μπορεί να προκύψουν από μία γενικευμένη εφαρμογή υποχρεώσεων μετεγκατάστασης από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού σε νομίμως υφιστάμενες δραστηριότητες. Παράλληλα διερευνάται η σκοπιμότητα θέσπισης διοικητικών, πολεοδομικών και χρηματοδοτικών κινήτρων για την οργανωμένη μετάβαση νομίμως υφιστάμενων εκτός σχεδίου μονάδων σε Ε.Π.Μ.Μ.Μ., Ε.Π.Ε., άλλους Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. ή κατάλληλες Π.Ε.Δ., κατά περίπτωση και εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, με προτεραιότητα σε περιοχές περιβαλλοντικής ή κυκλοφοριακής πίεσης.

στ) Προκρίνεται η χωροθέτηση μεταποίησης και εφοδιαστικής σε περιοχές που έχουν προσδιοριστεί χρήσεις γης αντί της σημειακής χωροθέτησης.

ζ) Επανεξετάζεται η προθεσμία που προβλέπεται από το άρθρο 7 του ν. 3325/2005 (Α' 68) για την απομάκρυνση νομίμως υφιστάμενων μονάδων στις οποίες έχουν καθοριστεί από προγενέστερα πολεοδομικά σχέδια ή άλλα σχέδια χρήσεων γης ασύμβατες χρήσεις. Η γενική κατεύθυνση της παρούσας είναι να μην προκύπτει υποχρέωση μετεγκατάστασης, για όσο χρονικό διάστημα ο οικείος Ο.Τ.Α. δεν διαθέτει ΟΥΜΕΔ ή επαρκή έκταση γης σε ΟΥΜΕΔ.

η) Για την αποφυγή ανταγωνισμού ή συγκρούσεων όσον αφορά τη χρήση γης, οι οποίες αναμένεται να δημιουργήσουν εμπόδια ή σημαντικές καθυστερήσεις στην υλοποίηση έργων στρατηγικής ή κρίσιμης σημασίας του άρθρου 7 παρ. 2Β της παρούσας, κατά την κατάρτιση ή αναθεώρηση πολεοδομικών σχεδίων θα πρέπει να διασφαλίζονται κατάλληλοι όροι ή/και προϋποθέσεις για τη χωροθέτηση και μελλοντική βιώσιμη χωρική οργάνωση και ανάπτυξη των δραστηριοτήτων σε περιοχές ενδιαφέροντος ή με συγκριτικά πλεονεκτήματα για την ανάπτυξη των παραπάνω τομέων.

3. Ειδικές κατευθύνσεις προς τον πολεοδομικό σχεδιασμό:

α) Τα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια και τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια μπορούν να εξειδικεύουν και να εισαγάγουν περιοριστικές ρυθμίσεις για την ανάπτυξη βιομηχανικών εγκαταστάσεων και εγκαταστάσεων εφοδιαστικής, εφόσον είναι συμβατές με τις διατάξεις της παρούσας.

β) Για την εγκατάσταση βιομηχανικών μονάδων ή επιχειρήσεων εφοδιαστικής σε γήπεδα που βρίσκονται σε εκτός σχεδίου περιοχές, ο υποκείμενος σχεδιασμός δύναται να ορίσει:

i. αυξημένο ελάχιστο όριο αρτιότητας σε σχέση με το προβλεπόμενο από την κείμενη νομοθεσία για την εκτός σχεδίου δόμηση.

ii. Ανώτατο επιτρεπόμενο ποσοστό κάλυψης 30% για τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις και 40% για τις εγκαταστάσεις εφοδιαστικής χωρίς παρεκκλίσεις [με εξαίρεση το ποσοστό κάλυψης αποθηκών κατακόρυφου τύπου (SILO) συναρμολογούμενων (βιδωτών), βιομηχανικών, επίσης συναρμολογούμενων και δεξαμενών υγρών καυσίμων, όπου το μέγιστο ποσοστό κάλυψης μπορεί να φτάνει 40%].

iii. Κατ' εξαίρεση, τα πολεοδομικά μεγέθη που ισχύουν σήμερα για την εκτός σχεδίου δόμηση (αρτιότητα, κάλυψη κ.λπ.) δύναται να διατηρηθούν ως έχουν από τον υποκείμενο σχεδιασμό στον ορεινό χώρο και στις ομάδες II: Μεγάλα νησιά και III: Λοιπά κατοικημένα νησιά των νησιωτικών περιοχών, υπό την προϋπόθεση της κατάργησης των παρεκκλίσεων αναφορικά με το ποσοστό κάλυψης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

Άρθρο 15

Πρόγραμμα δράσης

Στις επόμενες παραγράφους προσδιορίζονται οι αναγκαίες δράσεις για την επίτευξη των στόχων της παρούσας ανά φορέα της Διοίκησης και ανά περίοδο υλοποίησης.

1. Η συνολική παρακολούθηση της υλοποίησης του προγράμματος και η αξιολόγηση της πορείας εφαρμογής του γίνεται σε επιτελικό επίπεδο. Ειδικότερα:

α) Η παρακολούθηση της υλοποίησης του προγράμματος γίνεται μέσω διμελούς διυπουργικής επιστημονικής γραμματείας, οριζόμενης από τα Υπουργεία Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) και Ανάπτυξης (ΥΠΑΝ), η οποία συντάσσει ετήσιες απολογιστικές εκθέσεις που περιλαμβάνουν αξιολόγηση της πορείας του προγράμματος και πρόταση αναθεώρησής του, εάν συντρέχει λόγος.

β) Η παρακολούθηση διενεργείται βάσει ολοκληρωμένων ποσοτικοποιημένων μεθόδων εκτίμησης των σωρευτικών επιπτώσεων, ανά Ομάδα ΠΕ, για:

i. Συνολική ανάπτυξη μεταποίησης και εφοδιαστικής,

- ii. Κατανομή της ανάπτυξης αυτής στον χώρο,
- iii. Χωροθέτηση δραστηριοτήτων και περιβαλλοντική προστασία.

γ) Με βάση τις προτάσεις της επιστημονικής γραμματείας και με συμμετοχή εκπροσώπων των φορέων στους οποίους αφορούν, αποφασίζονται τα βήματα για την αναθεώρηση του προγράμματος, όταν παρίσταται ανάγκη.

2. Οι αρμόδιοι για την υλοποίηση και την παρακολούθηση του προγράμματος υλοποίησης του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία και την Εφοδιαστική Αλυσίδα, φορείς και οι σχετικές αρμοδιότητες καθενός από αυτούς προσδιορίζονται ως εξής:

2.1. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ):

α. Θεσμοθετεί την τροποποίηση των όρων δόμησης στις εκτός σχεδίου περιοχές (αύξηση της αρτιότητας, μείωση του ποσοστού κάλυψης), όπως αυτή προτείνεται στο άρθρο 10 παρ. 4 της παρούσας.

β. Εποπτεύει την τήρηση των δεσμευτικών κατευθύνσεων που υιοθετούνται από το παρόν πλαίσιο από το υποκείμενο επίπεδο σχεδιασμού και παρακολουθεί την εφαρμογή τους.

γ. Επιμελείται την εναρμόνιση των εγκεκριμένων, καθώς και των υπό θεσμοθέτηση Περιφερειακών Πλαισίων προς τις κατευθύνσεις του παρόντος.

δ. Επιμελείται την εναρμόνιση των Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΤΠΣ) και των Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΕΠΣ) με τις κατευθύνσεις του παρόντος Ειδικού Πλαισίου.

ε. Εντάσσει κριτήρια επιλογής έργων που εναρμονίζονται με τις κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου.

στ. Καθορίζει με απόφασή του τα στοιχεία που θα παρακολουθεί η ΕΛΣΤΑΤ από κοινού με το ΥΠΑΝ.

ζ. Ορίζει τα στελέχη της διυπουργικής γραμματείας της παρ. 1 περ. β' του παρόντος άρθρου σε συνεργασία με το ΥΠΑΝ.

η. Επιμελείται την ετήσια προσαρμογή όλων των παραπάνω, βάσει του τυχόν αναθεωρημένου προγράμματος, όταν παρίσταται ανάγκη.

θ. Θεσπίζει πλαίσιο χωροθέτησης δραστηριοτήτων και σχεδιασμού χρήσεων γης στις περιβάλλουσες ζώνες επιπτώσεων της Οδηγίας SEVESO, κατ' εφαρμογή των προβλέψεων του άρθρου 12 «Σχεδιασμός Χρήσεων Γης» της υπ' αρ. 172058/2016 (Β' 354) κοινής υπουργικής απόφασης.

2.2 Υπουργείο Ανάπτυξης (ΥΠΑΝ):

α) Διαμορφώνει και υλοποιεί τα προγράμματα που υλοποιούν την εθνική βιομηχανική στρατηγική.

β) Διαμορφώνει κίνητρα για τις επενδύσεις σε Περιοχές Ενίσχυσης και σε Περιοχές Ειδικής Ενίσχυσης του άρθρου 4 παρ. 2 περ. γ' και δ' και επιμελείται την αποτελεσματική αξιοποίησή τους.

γ) Διαμορφώνει κίνητρα επενδύσεων για τη δημιουργία νέων Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. και κίνητρα για την μετεγκατάσταση επιχειρήσεων που λειτουργούν σε εκτός σχεδίου περιοχές εντός Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.

δ) Διαμορφώνει κίνητρα για υλοποίηση δράσεων πράσινης αστικής εφοδιαστικής, που αποβλέπουν στη βιώσιμη διακίνηση εμπορευμάτων από τις περιφέρειες των μεγάλων αστικών συγκεντρώσεων με μείωση του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος (π.χ. δημιουργία μικρών ή μεγαλύτερων εφοδιαστικών κέντρων στην περίμετρο των πόλεων, χρήση ήπιων μέσων μεταφοράς για τη διανομή εντός της πόλης). Για το σκοπό αυτό συνεργάζεται με το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών.

ε) Προκηρύσσει προγράμματα δημιουργίας Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. με ενίσχυση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας ή με ΣΔΙΤ.

στ) Επιμελείται την υλοποίηση προτάσεων της Παγκόσμιας Τράπεζας για να αναπτυχθούν και να λειτουργήσουν αποτελεσματικά τα κέντρα διεθνούς εφοδιαστικής σε Θριάσιο και στρατόπεδο Γκόνου.

ζ) Καθορίζει με απόφασή του τα στοιχεία που θα παρακολουθεί η ΕΛΣΤΑΤ από κοινού με το ΥΠΕΝ.

η) Ορίζει τα στελέχη της διυπουργικής γραμματείας της παρ. 1 περ. α' του παρόντος άρθρου σε συνεργασία με το ΥΠΕΝ.

θ) Εκδίδει από κοινού με τα Υπουργεία Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κοινή υπουργική απόφαση για τον καθορισμό της διαδικασίας, των απαιτούμενων δικαιολογητικών καθώς και για κάθε άλλο ζήτημα συναφές με τον χαρακτηρισμό και τη διαδικασία χωροθέτησης μίας βιομηχανικής επένδυσης μεζονος σημασίας για την εθνική οικονομία του άρθρου 7 παρ. 2 του παρόντος, εντός 12 μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος πλαισίου.

ι) Αναλαμβάνει νομοθετική πρωτοβουλία για την τροποποίηση του άρθρου 20 του ν. 4982/2022 και τον ορισμό ως ελάχιστης έκτασης οριοθέτησης για τα Επιχειρηματικά Πάρκα Εξυγίανσης σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 8 του παρόντος πλαισίου.

ια) Φροντίζει για την απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών αδειοδότησης.

ιβ) Αναλαμβάνει νομοθετική πρωτοβουλία για την επικαιροποίηση των όρων δόμησης των περιοχών της παρ. 1 του άρθρου 250 του ν. 5306/2026, εάν απαιτείται σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 10 του παρόντος πλαισίου.

ιγ) Επιμελείται την ετήσια προσαρμογή όλων των παραπάνω, βάσει του τυχόν αναθεωρημένου προγράμματος, όταν παρίσταται ανάγκη.

ιδ) Καταρτίζει και υλοποιεί πρόγραμμα εξυγίανσης των περιοχών Άτυπων Βιομηχανικών Συγκεντρώσεων (ΑΒΣ), σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

2.3. Υπουργείο Ανάπτυξης (ΥΠΑΝ) από κοινού με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ)

α. Διαμόρφωση σχεδίων παύσης λειτουργίας, αποξήλωσης και αποκατάστασης χώρου για βιομηχανικές εγκαταστάσεις (πχ ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός), ιδίως της κατηγορίας Α του ν. 4014/2011, και σύμφωνα με την κείμενη ενωσιακή και εθνική νομοθεσία.

β. Διαμόρφωση μηχανισμού παρακολούθησης της χωρικής διάρθρωσης και ανάπτυξης της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής δραστηριότητας

γ. Διαμόρφωση προδιαγραφών μελετών εκτίμησης φέρουσας ικανότητας για τη βιομηχανική δραστηριότητα ιδίως κατά τη χωροθέτηση ΟΥΜΕΔ, Επιχειρηματικών Πάρκων, περιοχών εξυγίανσης και εν γένει στρατηγικών επενδύσεων μεγάλης κλίμακας.

δ. Επιμέλεια του σχεδιασμού, της δημιουργίας και της λειτουργίας του πληροφοριακού συστήματος παρακολούθησης της χωροθέτησης νέων αδειοδοτούμενων μονάδων μεταποίησης και εφοδιαστικής, σύμφωνα με τις ειδικότερες προδιαγραφές που καθορίζονται με απόφαση της διυπουργικής επιστημονικής γραμματείας της παρ. 1 περ. α' του παρόντος άρθρου και των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ανάπτυξης, και αξιοποίηση των στοιχείων του για τη σύνταξη της ετήσιας έκθεσης της διυπουργικής επιστημονικής γραμματείας. Λαμβάνεται υπόψη η αντιστοίχιση των χρήσεων γης με τους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) καθώς και η ανάγκη λειτουργικής ενοποίησης των πληροφοριακών συστημάτων αδειοδότησης της εγκατάστασης δραστηριοτήτων. Στο πλαίσιο αυτό θα γίνει χρήση των δεδομένων τα οποία προκύπτουν από το Open Business και το Δελτίο Επιχειρηματικής Δραστηριότητας μέσω διαλειτουργικότητας.

ε. Ανάλυση κοινής νομοθετικής πρωτοβουλίας από τα Υπουργεία Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ανάπτυξης, με αντικείμενο την επιτάχυνση της υλοποίησης των επενδύσεων στρατηγικής ή κρίσιμης σημασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης της περ. Β της παρ. 2 του άρθρου 7 του παρόντος πλαισίου, ειδικεύει τα ζητήματα χαρακτηρισμού και χωροθέτησης των «Ειδικών Ζωνών Επιτάχυνσης».

στ. Ανάλυση κοινής νομοθετικής πρωτοβουλίας από τα Υπουργεία Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ανάπτυξης, με αντικείμενο την θεσμοθέτηση μειωμένου ελάχιστου μεγέθους Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. και Επιχειρηματικών Πάρκων Εξυγίανσης στον νησιωτικό και αστικό χώρο και στις Περιοχές Ειδικής Ενίσχυσης του άρθρου 4 παρ. 2 περ. δ'.

ζ. Ανάλυση κοινής νομοθετικής πρωτοβουλίας από τα Υπουργεία Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ανάπτυξης με αντικείμενο την τροποποίηση και κανονιστική εξειδίκευση της διάταξης του άρθρου 51 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4178/2013, ως προς τις προϋποθέσεις, τη διαδικασία και τους όρους επέκτασης υφιστάμενων βιομηχανικών δραστηριοτήτων και εγκαταστάσεων, καθώς και εγκαταστάσεων εφοδιαστικής, σε όμορα ακίνητα.

2.4 Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής:

α) Προτείνεται η διαμόρφωση και υλοποίηση προγράμματος δράσης για την ενθάρρυνση της ορθολογικότερης διακίνησης μοναδοποιησίμων φορτίων στα νησιά, με σκοπό τη μείωση του μεταφορικού κόστους και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας του προϊόντος των νησιών. Το πρόγραμμα αποβλέπει στην αντικατάσταση της μεταφοράς υψηλού κόστους με φορτηγά αυτοκίνητα επιβιβαζόμενα σε οχηματαγωγά πλοία (Ro-Ro) με μοναδοποιημένα ασυνόδευτα φορτία που φορτοεκφορτώνονται από και προς τα μεγάλα νησιά του Αιγαίου και την Κρήτη.

β) Προτείνεται η διαμόρφωση και υλοποίηση προγράμματος δημιουργίας εμπορευματικών ή/και ξηρών λιμένων (dry ports) στα μεγάλα νησιά, όπου θα διεκπεραιώνεται η διαχείριση των ασυνόδευτων φορτίων (π.χ., συσκευασία -αποσυσκευασία, ομαδοποίηση-αναομαδοποίηση και αποστολή στον τελικό παραλήπτη ή παραλαβή από τον αποστολέα).

γ) Στην περίπτωση διαμόρφωσης και υλοποίησης των προγραμμάτων των ως άνω παραγράφων, επιμελείται την ετήσια προσαρμογή τους, βάσει του τυχόν αναθεωρημένου προγράμματος, όταν παρίσταται ανάγκη.

2.5 Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών (ΥΥΜΕ):

α. Προτείνεται η υλοποίηση των προτάσεων της Παγκόσμιας Τράπεζας για αλλαγές στις σιδηροδρομικές μεταφορές με σκοπό την προώθηση της ανάπτυξης δραστηριότητας διεθνούς εφοδιαστικής στην Ελλάδα.

β. Λαμβάνει υπ' όψη στην αναθεώρηση του Εθνικού Στρατηγικού Σχέδιου Μεταφορών τα τοπικά και υπερτοπικά έργα αλλά και αυτά που συμπληρώνουν τους διευρωπαϊκούς άξονες και τα οποία είναι αναγκαία για την εξυπηρέτηση της λειτουργίας συγκεντρώσεων μεταποίησης και εφοδιαστικών δραστηριοτήτων.

γ. Κατά την κατάρτιση των Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας στους Ο.Τ.Α. β' βαθμού του ν. 4784/2021 (Α' 40), θα λαμβάνονται υπόψη οι κατευθύνσεις του παρόντος για την οργάνωση και την κάλυψη των αναγκών της εφοδιαστικής αλυσίδας.

δ. Επιμελείται τη διαμόρφωση κινήτρων για τη βιώσιμη κινητικότητα στο πλαίσιο της προώθησης της πράσινης αστικής εφοδιαστικής.

2.6 ΟΤΑ Β' ΒΑΘΜΟΥ - Περιφέρειες:

α) Προτείνεται να παρακολουθούν συστηματικά, καταγράφουν και καταχωρούν στο ειδικό πληροφοριακό σύστημα του ΥΠΕΝ, που θα αναπτυχθεί, τα στοιχεία που αποτυπώνουν την εξέλιξη των μεγεθών δημιουργίας και χωροθέτησης νέων μονάδων εφοδιαστικής και μεταποίησης στην περιοχή της Περιφέρειας. Οι ειδικότερες προδιαγραφές για τη λειτουργία του ως άνω πληροφοριακού συστήματος και τα καταχωριζόμενα σε αυτό στοιχεία καθορίζονται με απόφαση της διυπουργικής επιστημονικής γραμματείας της παρ. 1 περ. α' του παρόντος άρθρου και των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ανάπτυξης.

β) Πέραν των αδειοδοτικών και ελεγκτικών αρμοδιοτήτων τους, προτείνεται η ανάπτυξη προγραμμάτων δράσης με αντικείμενο την προβολή ευκαιριών, την ενθάρρυνση επενδύσεων στην περιοχή τους και κυρίως τη διευκόλυνση και προσέλκυση εγκατάστασης των νέων μονάδων εντός Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.

γ) Συνιστάται η επιλογή γεωτεμαχίων ιδιοκτησίας τους κατάλληλων από άποψη θέσης, μεγέθους και σκοπιμότητας για δημιουργία Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. και η προκήρυξη προγραμμάτων δημιουργίας Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. με ενίσχυση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας ή με ΣΔΙΤ.

δ) Προτείνεται η σύνταξη ετήσιων εκθέσεων για την εξέλιξη των δραστηριοτήτων μεταποίησης και εφοδιαστικής στην περιοχή ευθύνης τους και η υποβολή τους προς τη διυπουργική επιστημονική γραμματεία της παρ. 1 περ. β' του παρόντος άρθρου.

2.7 ΕΛΣΤΑΤ - Ελληνική Στατιστική Αρχή:

α) Συγκεντρώνει, πιστοποιεί και επεξεργάζεται τα στοιχεία που έχουν προδιαγραφεί από τη διυπουργική επιστημονική επιτροπή και τα ΥΠΕΝ και ΥΠΑΝ. Αποστέλλει τα στοιχεία ετησίως στην διυπουργική επιστημονική γραμματεία της παρ. 1 περ. β' του παρόντος άρθρου.

β) Επιμελείται την ετήσια προσαρμογή όλων των παραπάνω στοιχείων, βάσει του τυχόν αναθεωρημένου προγράμματος, όταν παρίσταται ανάγκη.

3. Είναι αποφασιστικής σημασίας να υλοποιηθούν πολλές κρίσιμες δράσεις και έργα στην πρώτη διετία ισχύος της παρούσας, σύμφωνα με το διάγραμμα του Παραρτήματος ΙΙΙ, καθώς η καθυστέρηση υλοποίησής του θέτει σε διακινδύνευση τη συνολική επιτυχία του σχεδιασμού.

4. Μελέτες που αφορούν με άμεσο τρόπο την εφαρμογή του παρόντος ΕΧΠ.

α. Ταχύρρυθμη εκπόνηση των προβλεπόμενων στο άρθρο 20 παρ. 2 του ν. 4982/2022 όπως ισχύει, μελετών χαρακτηρισμού και οριοθέτησης υφιστάμενων άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων βιομηχανίας, εφοδιαστικής και συναφών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, για την απώτερη οργάνωσή τους μέσω ΕΠ Εξυγίανσης και Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης. Προτεραιότητα δίδεται στην εκπόνηση μελετών στις μητροπολιτικές και ευρύτερες αυτών περιοχές, καθώς και σε περιοχές για τις οποίες υπάρχουν ειδικότερες κατευθύνσεις στο πλαίσιο του παρόντος.

β. Εκπόνηση μελέτης για την τεκμηρίωση και εξειδίκευση των κριτηρίων χαρακτηρισμού του οδικού δικτύου σε περιοχές βιομηχανικών και παραγωγικών δραστηριοτήτων-εφοδιαστικής, για την επιστημονική υποστήριξη του ΠΔ της παρ. 1 του άρθρου 251 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν. 5306/2026, Α'88).

γ. Εκπόνηση προγράμματος μελετών Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων με αντικείμενο τη χωροθέτηση βιομηχανικών χρήσεων γης και χρήσεων εφοδιαστικής σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της παρούσας σε όσες Δημοτικές Ενότητες (ΔΕ) δεν έχει εκκινήσει η διαδικασία κατάρτισης ΤΠΣ/ΕΠΣ του ν. 5306/2026 (Α' 88).

Άρθρο Δεύτερο

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Νομίμως υφιστάμενες δραστηριότητες με άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας ή οργανωμένοι υποδοχείς με απόφαση έγκρισης ανάπτυξης, εξακολουθούν να λειτουργούν, να εκσυγχρονίζονται, και να επεκτείνονται χωρικά στα γήπεδα όπου είναι εγκαταστημένες ή σε όμορα γήπεδα, με τους όρους υπό τους οποίους εγκαταστάθηκαν και την κείμενη νομοθεσία. Οι ανωτέρω περιπτώσεις δεν θεωρούνται νέες εγκαταστάσεις ή νέες χωροθετήσεις για την εφαρμογή του παρόντος Πλαισίου.

2. Με την επιφύλαξη της παρ. 3, ακολουθούν τις προϋφιστάμενες διατάξεις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί πριν από τη δημοσίευση της παρούσας απόφασης και αφορούν αδειοδότηση βιομηχανικών μονάδων του άρθρου 19 του ν. 3982/2011 (Α' 143) ή του άρθρου 8 του ν. 4302/2014 (Α' 225) σε συνδυασμό με το κεφ. Ι του ν. 4442/2016 (Α' 230), ή του άρθρου 14 του ν. 4302/2014 (Α' 225) ή αφορούν την ίδρυση οργανωμένων υποδοχέων του άρθρου 7 του ν. 4982/2022 (Α' 195).

3. Φάκελοι ΜΠΕ που έχουν υποβληθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες και έχουν λάβει έγκριση τυπικής πληρότητας

έως την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας απόφασης, συνεχίζουν να αξιολογούνται κατά τη διαδικασία έγκρισης ή μη της ΜΠΕ και έκδοσης ΑΕΠΟ, σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας.

4. Εκδοθείσες προεγκρίσεις οικοδομικής άδειας, οικοδομικές άδειες και βεβαιώσεις όρων δόμησης, οι οποίες βρίσκονται σε ισχύ κατά τη δημοσίευση της παρούσας, δεν θεωρούνται ως νέες εγκαταστάσεις ή νέες χωροθετήσεις για την εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων του παρόντος Πλαισίου.

Άρθρο Τρίτο

ΚΑΤΑΓΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Κάθε διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις της παρούσας απόφασης ή ανάγεται σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτήν, παύει να εφαρμόζεται.

Άρθρο Τέταρτο

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ- Παραρτήματα και Διαγράμματα

1. Το χρονικό διάστημα ισχύος των εγκρινόμενων κατά το άρθρο πρώτο όρων, περιορισμών και κατευθύνσεων για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος από την εφαρμογή του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία ορίζεται σε δεκαπέντε (15) έτη. Τυχόν αναθεώρηση ή (μείζων) τροποποίηση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5 παρ. 5 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» (ν. 5306/2026, Α'88) συνεπάγεται την υποχρέωση πραγματοποίησης νέας διαδικασίας Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης.

2. Η παρακολούθηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του παρόντος σχεδίου διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5 παρ. 4 του ίδιου Κώδικα και στο άρθρο 6 της παρούσας.

3. Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης τα Παραρτήματα:

Παράρτημα Ι: Κατευθύνσεις ανά Περιφέρεια και Περιφερειακή Ενότητα

Παράρτημα ΙΙ: Συνομογραφίες

Παράρτημα ΙΙΙ: ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Ι, ΙΙ, ΙΙΙ

Παράρτημα ΙV: Περιβαλλοντικοί όροι και Σύστημα παρακολούθησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του παρόντος Πλαισίου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κατευθύνσεις ανά Περιφέρεια και Περιφερειακή Ενότητα

1. Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

1.1. Αναπτυξιακή πορεία και προοπτικές

Χρησιμοποιώντας συγκριτικά στοιχεία απασχόλησης, η Περιφέρεια παρουσιάζει αντικρουόμενη εικόνα εξέλιξης σε σχέση με εκείνη που προκύπτει εάν χρησιμοποιηθούν στοιχεία προστιθέμενης αξίας.

Σε όρους απασχόλησης, μετά από σημαντική υστέρηση στην δεκαετία 2000-10, παρουσιάζει ευνοϊκότερα χαρακτηριστικά ανάπτυξης την τελευταία δεκαετία 2010-20:

- Το ποσοστό συμμετοχής της στην συνολική απασχόληση της χώρας μειώθηκε από 5,8% το 2000, σε 5,3% το 2020. Θετικό στοιχείο όμως είναι ότι την δεκαετία μετά το 2010 δείχνει σταθεροποίηση, παρακολουθώντας τις γενικές τάσεις της εθνικής οικονομίας.

- Το μερίδιό της στην μεταποιητική απασχόληση από 5,3% το 2000, μειώθηκε σημαντικά σε 4,2% το 2010, ανέκαμψε όμως στην συνέχεια φτάνοντας σε 5,8% το 2020.

- Παρόμοια εικόνα παρουσιάζει και στις μεταφορές-αποθηκεύσεις, κλάδο στον οποίο το μερίδιό της στο εθνικό σύνολο απασχόλησης διαμορφώνεται το 2020 σε 3,2% έναντι 3,1% το 2010.

Σε όρους Προστιθέμενης Αξίας της μεταποίησης, η Περιφέρεια εξακολουθεί να υστερεί του μέσου όρου της χώρας και κατά τη διάρκεια της πιο πρόσφατης περιόδου, τόσο στο σύνολο των δραστηριοτήτων, όσο και στις βιομηχανικές και εφοδιαστικές δραστηριότητες, που αποτελούν το αντικείμενο της Μελέτης. Ενώ στην περίοδο 2000-09 ο ρυθμός ανόδου του μεταποιητικού προϊόντος ήταν πολύ υψηλότερος στην Περιφέρεια σε σχέση με τον μέσο όρο της χώρας, στην επόμενη περίοδο, 2011-18, το προϊόν του τομέα μειώνεται στην Περιφέρεια με σημαντικά ταχύτερο ρυθμό από ό,τι στην χώρα.

Οι πιο πρόσφατα, μετά το 2010, προτεινόμενες σε όλα τα επίπεδα σχεδιασμού πολιτικές συνεχίζουν να αποδίδουν κύριο ρόλο στην δημιουργία υποδομών συγκέντρωσης παραγωγικών δραστηριοτήτων, που όμως

δεν αποτελούν επαρκή παράγοντα για να δημιουργήσουν νέα μεταποιητική ή εφοδιαστική δραστηριότητα. Αντίθετα, οδηγούν σε αναποτελεσματική δαπάνη πόρων, που θα μπορούσαν να διατεθούν αποδοτικότερα στην Περιφέρεια.

Επιδιώκεται ενίσχυση της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής και προώθηση της αξιοποίησης ανενεργών βιομηχανικών κελυφών (επαναλειτουργία μεγάλων βιομηχανικών μονάδων, συμπεριλαμβανομένων και των μεγάλων κρατικών βιομηχανιών μεταποίησης αγροτικών προϊόντων), παράλληλα με την αναγκαία αναβάθμιση υποδομών ή/και τις αναγκαίες επεκτάσεις υφιστάμενων οργανωμένων υποδοχέων μεταποιητικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Πρωωθείται πολιτική χωρικής οργάνωσης και αναβάθμισης των δυναμικών μονάδων που έχουν αδειοδοτηθεί τα τελευταία έτη στις εκτός σχεδίου περιοχές που δεν διαθέτουν χρήσεις γης, μέσα από τον λεπτομερή σχεδιασμό κατάλληλων χρήσεων γης (βιομηχανίας-εφοδιαστικής) από εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού Α Επιπέδου, προκειμένου να υποστηριχθεί και διασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη ανάπτυξη του τομέα με βιώσιμο τρόπο.

Ο κλάδος της μεταποίησης λατομικών προϊόντων, αποτελεί ένα από τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Περιφέρειας, παρουσιάζοντας έντονο εξαγωγικό χαρακτήρα. Προτείνεται η υποστήριξη της βιώσιμης χωρικής οργάνωσης και ανάπτυξης του τομέα, μέσω και της εφαρμογής μέτρων και συναφών πολιτικών για την έρευνα και αξιοποίηση ΟΠΥ σύμφωνα με τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές. Επιπρόσθετα, για περιοχές που εντάσσονται στο δίκτυο Natura 2000 θα πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα έρευνας και αξιοποίησης ΟΠΥ.

Ως προς την αναπτυξιακή προοπτική και εξέλιξη, ειδικότερη κατεύθυνση δίνεται για τον μετασχηματισμό, επέκταση την ανασυγκρότηση του δευτερογενή τομέα, μέσω:

- της διασύνδεσης με την παραγωγή πρώτων υλών του πρωτογενή (πχ. αγροτοβιομηχανικές μονάδες) και εξορυκτικού τομέα

- δημιουργίας τοπικών συνεργειών με άλλους υποστηρικτικούς κλάδους

- ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας. έμφαση δίδεται σε περιοχές με συγκριτικά πλεονεκτήματα θέσης, όπως εγγύτητα σε πρώτες ύλες, υποδομές/κόμβους -άξονες συνδυασμένων μεταφορών, υφιστάμενους Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. καθώς και περιοχές βιομηχανικών και επιχειρηματικών συγκεντρώσεων που έχουν οριστεί μέσω του πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου.

Σε επίπεδο διαμετακομιστικού εμπορίου, σημαντικός είναι ο ρόλος των λιμένων της Περιφέρειας καθώς ορίζεται ως διαφοροποιημένος και/ή συμπληρωματικός σε σχέση με αυτόν της Θεσσαλονίκης απευθυνόμενος σε διαφορετικό δίκτυο προέλευσης - προορισμού των εμπορευματικών ροών. Συγκεκριμένα, πρωωθείται η ανάπτυξη του διαμετακομιστικού εμπορίου, μέσω της ενίσχυσης των εμπορευματικών υποδομών (λιμένες Αλεξανδρούπολης και Καβάλας, σιδηροδρομική σύνδεση νέα Καρβάλη- Τοξότες, άξονας Αλεξανδρούπολη - Ορμένιο και αξιοποίηση της Εγνατίας οδού και των κάθετων αξόνων).

Οι ευνοϊκές προοπτικές για το σύνολο της οικονομίας στο επόμενο μέσο-μακροχρόνιο διάστημα έως το 2030 αναμένεται να επηρεάσουν θετικά και την οικονομική εξέλιξη της Περιφέρειας.

Σημαντικοί παράγοντες που φαίνεται ότι μπορούν να δώσουν καινούργια ώθηση στις επενδύσεις για βιομηχανικές και εφοδιαστικές δραστηριότητες είναι οι αναδιαμορφώσεις που συντελούνται αφενός στον τομέα της ενέργειας και, αφετέρου, στους γεωπολιτικούς ανασχηματισμούς. Ως αποτέλεσμα, η προώθηση επενδύσεων και σχεδίων για την δημιουργία ενεργειακού πόλου στην Αλεξανδρούπολη διαμορφώνουν συνθήκες που μπορούν να αυξήσουν σημαντικά τα περιθώρια ενίσχυσης της ανάπτυξης στην περιοχή και ήδη διαφαίνεται ενδιαφέρον για βιομηχανικές επενδύσεις σε κλάδους πέραν των παραδοσιακών της ελληνικής βιομηχανίας.

Εξάλλου:

- οι προοπτικές ανάπτυξης των χωρών των ανατολικών Βαλκανίων που έχουν ήδη ενταχθεί στην ΕΕ, αλλά και μη ενταγμένων χωρών της ανατολικής Ευρώπης, παράλληλα με την πρόοδο των έργων για την ανάπτυξη του κεντρικού και του εκτεταμένου ΔΕΔ-Μ και των συνιστωσών υποδομών που θα βελτιώσει την εσωτερική προσπελασιμότητα και προσβασιμότητα ενώ παράλληλα θα εξυπηρετεί τις σχέσεις της ΕΕ με αυτές τις περιοχές (προβλέπεται ένταξη και των τμημάτων Ξάνθη-Εχίνος, Κομοτηνή-Νυμφαία, Αρδάνιο-Ορμένιο), αναμένεται να λειτουργούν συμπληρωματικά ως υποστηρικτικοί παράγοντες για θετικές εξελίξεις στην βιομηχανική και εφοδιαστική δραστηριότητα στην Περιφέρεια.

- Στον βαθμό που θα επιτευχθεί σταδιακά η πολιτική επιλεκτικής αποκέντρωσης των δραστηριοτήτων μεταποίησης και εφοδιαστικής από την ΜΠΘ, αναμένεται να κερδίσει μερίδιο στα εθνικά σύνολα σε αυτούς τους δύο τομείς. Η μεταποίηση αναμένεται να αυξάνεται με μέσο ετήσιο ρυθμό μεγαλύτερο του 5% στην περίοδο έως το 2032.

1.2. Κλαδικές προοπτικές

Οι σημαντικότεροι κλάδοι της μεταποίησης στην Περιφέρεια είναι:

- Τροφίμων, όπως και σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας,
- Κατασκευής προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες και
- Παραγωγής άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων

Η δραστηριότητα μεταφορών-αποθηκεύσεων έχει ιδιαίτερη σημασία στην Καβάλα, λόγω, αφενός, της θαλάσσιας σύνδεσης με Θάσο, αλλά, αφετέρου, και της διακίνησης χημικών προϊόντων και λιπασμάτων στην Καβάλα

Η σημαντική ύφεση, που παρατηρήθηκε στον κλάδο της μεταποίησης στο πρόσφατο παρελθόν οφείλεται σε παράγοντες που τείνουν να εξαντλήσουν την αρνητική τους επίπτωση:

- το κλείσιμο μεγάλων μονάδων
- η μετεγκατάσταση μονάδων στην βαλκανική ενδοχώρα
- η αδυναμία του ιδιωτικού τομέα να προσαρμοστεί στη ζήτηση και να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα του.

Η προοπτική ανάπτυξης της μεταποίησης γίνεται πλέον θετική. Ο κλάδος τροφίμων, στην Περιφέρεια, έχει σημαντικά περιθώρια περαιτέρω εξέλιξης. Υπό την επίδραση της ανάκαμψης της οικοδομικής και τουριστικής δραστηριότητας και ο άλλος σημαντικός κλάδος της επεξεργασίας μη μεταλλικών ορυκτών αναμένεται να ευνοηθεί. Τα μάρμαρα αποτελούν μία σημαντική κατηγορία ορυκτών πόρων με πολιτισμική και εμπορική σημασία που απαντώνται σε διάφορες θέσεις με ποικιλία μορφών και ιδιοτήτων. Οι μεγαλύτερες συγκεντρώσεις εντοπίζονται στους νομούς Δράμας, Καβάλας.

Η εφοδιαστική δραστηριότητα έχει σημαντικά περιθώρια εξέλιξης με αποδοτικότερη οργάνωση και αξιοποίηση των νέων μορφών μεταφοράς και γενικότερα των υπηρεσιών που σχετίζονται με την εφοδιαστική, αλλά και με αξιοποίηση της θέσης της Περιφέρειας ως προς με τις προοπτικές ανάπτυξης των σχέσεων με τον χώρο της ανατολικής Ευρώπης και των παραεξείνιων περιοχών

Ο επιχειρηματικός τομέας όμως παρουσίασε στοιχεία αδυναμίας. Από τους σημαντικούς ενισχυτικούς επενδυτικούς πόρους που είχαν εγκριθεί στην αμέσως προηγούμενη περίοδο απορροφήθηκε μικρό ποσοστό σε νέες επενδύσεις.

Στην ανανέωση της δυναμικής των μεταποιητικών κλάδων, αλλά και του συνόλου της επιχειρηματικής δραστηριότητας αναμένεται να συμβάλει η στρατηγική για:

- Ανάπτυξη συνεργειών προωθώντας στρατηγικές συνεργασίες διακλαδικού ή/και διαπεριφερειακού χαρακτήρα
- Ανθεκτικότητα, κυρίως μέσω της ανάπτυξης συνεργειών, καινοτομίας και ψηφιακού μετασχηματισμού των υφιστάμενων μονάδων
- Καινοτομία, κυρίως με την μορφή δημιουργίας συστάδων βιομηχανικής καινοτομίας όπου στο επίκεντρο βρίσκεται ένας σημαντικός αριθμός ΜμΕ (με γεωγραφική ή λειτουργική συσχέτιση) ή μια μεγάλη επιχείρηση με αυξημένη καινοτομική ικανότητα, για την ανάπτυξη ποιοτικών και επώνυμων προϊόντων ολοκληρωμένου κύκλου τοπικής επεξεργασίας
- Πράσινο Μετασχηματισμό
- Ψηφιακό Μετασχηματισμό, κυρίως με την μορφή εκσυγχρονισμού επιχειρήσεων με χαμηλή ψηφιακή ωριμότητα με την ενσωμάτωση τεχνολογιών και συστημάτων ανάλυσης δεδομένων παραγωγής και διοίκησης

1.3. Χωροταξικό πρότυπο και ενδοπεριφερειακές ιδιαιτερότητες ανά Περιφερειακή Ενότητα

Ως προς το πρότυπο χωρικής ανάπτυξης, οι πολιτικές που αφορούν στον δευτερογενή τομέα στο παρελθόν έδωσαν έμφαση στον προγραμματισμό της δημιουργίας Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. και την πρόβλεψη ενισχυμένων επενδυτικών κινήτρων για την μεταποίηση. Το αποτέλεσμα ήταν μία αρχική άνθηση, που όμως δεν είχε ανθεκτικότητα και υποχώρησε στην συνέχεια.

Οι μεταποιητικές δραστηριότητες της Περιφέρειας είναι συγκεντρωμένες αφενός στην Καβάλα που αποτελεί πόλο εντατικοποίησης της βιομηχανίας του παρόντος, και η οποία αντιπροσωπεύει σχεδόν 30% της συνολικής μεταποιητικής δραστηριότητας της Περιφέρειας, και, αφετέρου, στους άξονες επέκτασης: Κομοτηνής-Αλεξανδρούπολης, Καβάλας-Δράμας και κάθετος άξονας Σερρών, με μικρή διάχυση σε άλλες περιοχές. Στην Περιφέρεια, ορίζονται επίσης ως άξονες επέκτασης ο άξονας Έβρου-Ροδόπης και ο κάθετος άξονας της ΠΕ Έβρου, ενώ ως άξονες ανάπτυξης, οι άξονες Κομοτηνής- Ξάνθης και Ξάνθης-Καβάλας. Η Καβάλα μαζί με την Δράμα και την Ξάνθη, ορίζοντας μία ευρεία περιοχή στήριξης στην οποία εντάσσεται και ο σημαντικός εξορυκτικός πόλος της Περιφέρειας. Οι Σέρρες αποτελούν επίσης πόλο ανάπτυξης που εντάσσεται στην ευρεία περιοχή στήριξης της Περιφέρειας, μέρος της οποίας επικαλύπτεται στα Δυτικά από την ευρύτερη μητροπολιτική περιοχή επιρροής της Θεσσαλονίκης (περιοχή ποιοτικής αναδιάρθρωσης). Την περιφέρεια διατρέχουν

κατά βάση άξονες επέκτασης της βιομηχανίας. Εξαιρουμένης της Καβάλας, στις υπόλοιπες ΠΕ η μεταποίηση είναι ισοκατανεμημένη, με κάθε μία να συμμετέχει στο συνολικό μεταποιητικό προϊόν της Περιφέρειας με λίγο λιγότερο από το ένα πέμπτο.

Οι πρόσφατες τάσεις ανά ΠΕ υποδεικνύουν αστάθεια της μεταποιητικής δραστηριότητας και σε επίπεδο ΠΕ. Οι ΠΕ (Καβάλα - Δράμα - Ροδόπη) που είχαν κύριο ρόλο ανάπτυξης της μεταποίησης στο διάστημα 2000-09, είναι επίσης οι ΠΕ που γνωρίζουν τις μεγαλύτερες απώλειες στην επόμενη περίοδο 2011-18.

Η κατεύθυνση είναι για πολυπαραγοντικές πολιτικές ενίσχυσης της παραγωγικής δραστηριότητας και της επιχειρηματικότητας σε όλες τις ΠΕ της Περιφέρειας

1.4. Οργανωμένη χωροθέτηση μεταποίησης και εφοδιαστικής

Σήμερα στην Περιφέρεια έχουν θεσμοθετηθεί και ολοκληρωθεί συνολικά 8 οργανωμένοι υποδοχείς μεταποιητικών δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.) με συνολική έκταση 13.481 στρέμματα.

1.	Αλεξανδρούπολης	ΒΙΠΕ	ν. 4458/1965
2.	Δράμας	ΒΙΠΕ	ν. 4458/1965
3.	Καβάλας	ΒΙΠΕ	ν. 4458/1965
4.	Κομοτηνής	ΒΙΠΕ	ν. 4458/1965
5.	Ξάνθης	ΒΙΠΕ	ν. 4458/1965
6.	Καβάλας	ΒΙΟΠΑ	ν. 2545/1997
7.	Ορεστιάδας	ΒΙΟΠΑ	ν. 4458/1965
8.	Σαπών	ΒΙΟΠΑ	ν. 4458/1965

Οι οργανωμένοι υποδοχείς της περιφέρειας παρουσιάζουν διαφοροποιημένη διαθεσιμότητα βιομηχανικών οικοπέδων, ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχει ανάγκη ολοκλήρωσης των δικτύων και υποδομών καθώς και επίσπευση της ολοκλήρωσης της πολεοδόμησης.

Γενική επιδίωξη είναι να ενθαρρυνθεί η εγκατάσταση εντός οργανωμένων υποδοχών και να προσελκυστεί πολύ μεγαλύτερο μέρος της νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας μεταποίησης και εφοδιαστικής. Προϋπόθεση, ωστόσο, για τη μεταστροφή του χωρικού μοντέλου είναι αφενός ο λεπτομερής σχεδιασμός χρήσεων γης στον εξωαστικό χώρο και η ύπαρξη κατάλληλων εκτάσεων χωροθέτησης επιχειρηματικών πάρκων όλων των τύπων, με επαρκείς υποδομές και δίκτυα.

Επιδιώκεται να αξιοποιηθούν τόσο οι υπάρχοντες υποδοχείς (πολεοδόμηση, έργα υποδομής επαναχρησιμοποίηση εγκαταλελειμμένων εγκαταστάσεων - κελυφών) παράλληλα με την ενδυνάμωση και μετασχηματισμό μέσω του πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου των υφιστάμενων βιομηχανικών συγκεντρώσεων.

Στο πρώτο χωροταξικό πλαίσιο για την βιομηχανία είχε ενδεικτικά εκτιμηθεί ότι για την πενταετία έως το 2013 υπήρχε ανάγκη για την ανάπτυξη 15-20 επιπλέον Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. συνολικής έκτασης περί τα 4.700 στρέμματα, δηλαδή περί τα 950 στρέμματα κατά μέσο όρο τον χρόνο.

Στην παρούσα ανάλυση, η πρόβλεψη για την επόμενη δεκαετία έως το 2032 είναι πολύ μικρότερη, για 200 περίπου στρέμματα κατά μέσο ετήσιο όρο και περί τα 2.000 στρέμματα συνολικά, για την δεκαετία έως το 2032. Στην ίδια περίοδο προβλέπεται ότι οι υπάρχοντες Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. μπορούν να διαθέσουν περί τα 1.750 από τα 2.650 στρέμματα διαθέσιμης και μη αξιοποιούμενης σήμερα βιομηχανικής γης.

Σημειώνεται ότι τα μεγέθη των Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. είναι ενδεικτικά και σε κάθε περίπτωση αποτελούν ένα υποσύνολο των απαιτούμενων εκτάσεων που θα πρέπει να υπαχθούν σε καθεστώς περιοχών παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων από τα πολεοδομικά εργαλεία πρώτου επιπέδου πολεοδομικού σχεδιασμού.

Παράλληλα, εκτιμάται ότι στην δεκαετία έως το 2032, η ανάπτυξη της εφοδιαστικής στην Περιφέρεια μπορεί να δημιουργήσει πρόσθετη ζήτηση για 400 περίπου στρέμματα οργανωμένων χώρων εγκατάστασης εφοδιαστικών μονάδων, ενώ επιπλέον θα απαιτηθούν περί τα 400 στρέμματα για την διαχείριση χύμα στερεών και υγρών φορτίων, πολλά από τα οποία θα διευθετηθούν σε ειδικά αδειοδοτημένες μεγάλες μονάδες.

Οι νέοι υποδοχείς θα πρέπει να αναζητηθούν κατά προτεραιότητα σε περιοχές με βάση τις υπάρχουσες συγκεντρώσεις ή μεγάλες μονάδες και την δυναμική δημιουργίας νέων μονάδων, ενώ σημαντικό στοιχείο αποτελεί και η δυναμική και οι προοπτικές δημιουργίας και προσέλκυσης νέων μονάδων και εγκαταστάσεων σε περιοχές με συγκριτικά πλεονεκτήματα (όπως η πρόσβαση/εγγύτητα σε δίκτυα υποδομών (μεταφορών, ενέργειας κ.λπ.), σε πρώτες ύλες, εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό κ.λπ.

1.5. Εκτός σχεδίου συγκέντρωση παραγωγικών μονάδων

Σήμερα, στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης υπάρχουν 13 ΑΒΣ με συνολική έκταση 10.350 στρέμματα, με τα 2/3 περίπου αυτών των εκτάσεων να βρίσκονται στις ΠΕ Ξάνθης και Δράμας και είναι επιθυμητό να εξυγιανθούν.

Όπως και στο πρώτο ΕΧΠ-Β, αλλά και στο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο, στόχο και κατεύθυνση αποτελεί η διαμόρφωση πολιτικής για τη διάσπαρτη χωροθέτηση των μονάδων, καθώς παρατηρούνται άτυπες εκτός σχεδίου συγκεντρώσεις που χρειάζονται εξυγίανση περιμετρικά των μεγάλων πόλεων, κυρίως κατά μήκος των οδικών αξόνων.

Κατά προτεραιότητα προωθείται στην Π.Ε. ο σχεδιασμός χρήσεων γης και η θεσμική αναγνώριση των συγκεντρώσεων περιμετρικά των μεγάλων πόλεων και κατά μήκος των οδικών αξόνων, μέσα από την αξιοποίηση εργαλείων χωρικής οργάνωσης όπως τα Επιχειρηματικά Πάρκα Εξυγίανσης ενώ το μέγεθος της υφιστάμενης βάσης μεταποίησης επιβάλλει τη διευκόλυνση του επί τόπου μετασχηματισμού των υπαρχουσών διάσπαρτων μονάδων, αξιοποιώντας όπου είναι κρίνεται συμβατό το εργαλείο του Επιχειρηματικού Πάρκου Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας.

Από τα 10.350 ΑΒΣ τα 2.950 στρέμματα αποτελούν συνεκτικά τμήματα και από αυτά τίθεται στόχος να εξυγιανθούν περί τα 900 στρέμματα έως το 2032 με σταδιακή μετατροπή τους σε οργανωμένους χώρους λειτουργίας των υφιστάμενων μονάδων και υποδοχής και νέων, για την διασφάλιση κατάλληλων όρων οργάνωσης, λειτουργίας και επέκτασης.

Η εκτός σχεδίου μελλοντική εγκατάσταση νέων μονάδων μεταποίησης και εφοδιαστικής αποθαρρύνεται στο βαθμό που υφίστανται επαρκείς και κατάλληλες περιοχές με θεσμοθετημένες χρήσεις βιομηχανίας-βιοτεχνίας και εφοδιαστικής σε επίπεδο ΟΤΑ. με υιοθέτηση μέτρων ελέγχου της χωροταξικής, πολεοδομικής και περιβαλλοντικής συμβατότητας εγκατάστασης και λειτουργίας νέων μονάδων.

1.6. Περιβαλλοντική συμβατότητα

Όπως αναλύεται στην ΣΜΠΕ.

1.7. Περιφερειακές Ενότητες

ΠΕ Έβρου

Η ΠΕ Έβρου ταξινομείται στην Ομάδα Β «Ανεπτυγμένες και Αναπτυσσόμενες Περιοχές» ως προς τη μεταποίηση και στην ΟΜΑΔΑ Γ: ΕΔΙΑΜΕΣΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ ως προς την εφοδιαστική, ενώ σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση του ρόλου της σε εμπορευματικό κέντρο εθνικής εμβέλειας κατέχει ο λιμένας της Αλεξανδρούπολης.

Η ευρύτερη περιοχή της αστικής συγκέντρωσης της Αλεξανδρούπολης και κατά προτεραιότητα οι βιομηχανικές συγκεντρώσεις που εντοπίζονται σε αυτή ενισχύονται καθώς συγκροτούν πόλο επέκτασης της βιομηχανίας. Ταυτόχρονα η Αλεξανδρούπολη αποτελεί λιμενική πύλη εισόδου, με ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο, για την εφοδιαστική, αλλά και γεωπολιτικό - ενεργειακό. Στην ΠΕ εντοπίζονται δύο βασικές ευρείες περιοχές επέκτασης της βιομηχανίας, η πρώτη στα νότια της ΠΕ όπου επεκτείνεται προς τα βόρειο-δυτικά εντός και της ΠΕ Ροδόπης προκειμένου να συμπεριλάβει και τον πόλο της Κομοτηνής. Η δεύτερη περιοχή επέκτασης εντοπίζεται στα βόρεια της ΠΕ περιλαμβάνοντας ευρύτερες βιομηχανικές συγκεντρώσεις κυρίως των Δ. Δι-δυμοτείχου και μέρος των Δ. Σουφλίου και Ορεστιάδας. Την ΠΕ διατρέχουν αντίστοιχοι άξονες επέκτασης της βιομηχανίας, όπως αναλύθηκε παραπάνω, σε επίπεδο Περιφέρειας.

Χωρικά, εντοπίζεται συγκέντρωση της μεταποιητικής δραστηριότητας ανατολικά του λιμένα της Αλεξανδρούπολης, εκατέρωθεν της ΕΟ Αλεξανδρούπολης-Κήπων. Επιπλέον, σημειώνεται επενδυτικό ενδιαφέρον για μελλοντική εγκατάσταση μονάδων εντός της υφιστάμενης ΒΙΠΕ Αλεξανδρούπολης, παρά τον χαμηλό βαθμό πληρότητας που συγκεντρώνει. Παρατηρείται μικρή εστία μεταποίησης στην ευρύτερη περιοχή μεταξύ Διδυμοτείχου και Ορεστιάδας. Στην τελευταία μάλιστα υφίσταται τόσο ΒΙΟΠΑ, όσο και ΑΒΣ βόρεια του αστικού της ιστού. Τέλος, μεταποιητική δραστηριότητα εντοπίζεται επίσης στις περιοχές του Σουφλίου και του Ορμενίου.

Κρίνεται σκόπιμη η διερεύνηση της δημιουργίας υποδοχών μεταποίησης κυρίως αγροτικών προϊόντων, προκειμένου να ενισχυθεί ο συγκεκριμένος κλάδος στην ΠΕ και να υπάρξουν συνέργειες μεταξύ του δευτερογενούς με τον πρωτογενή τομέα παραγωγής, με παράλληλη προώθηση της πολιτικής εξυγίανσης των περιοχών στις οποίες έχουν αναπτυχθεί άτυπες συγκεντρώσεις. Τέλος, απαραίτητη κρίνεται και η διερεύνηση ύπαρξης συγκρούσεων χρήσεων γης στις περιοχές που υπάρχουν μονάδες Seveso καθώς και η στήριξη μετασχηματισμού/επέκτασης των υφιστάμενων μονάδων που έχουν μεμονωμένη χωροθέτηση.

Λόγω του γεγονότος ότι η ΠΕ περιλαμβάνει και τον νησιωτικό χώρο της Σαμοθράκης κρίνεται σκόπιμο να ληφθεί η σχετική μέριμνα κατά το σχεδιασμό νέων μονάδων και δραστηριοτήτων προκειμένου να μη δημιουργηθούν μελλοντικά συγκρούσεις μεταξύ τριτογενούς (τουρισμού) και δευτερογενούς τομέα παραγωγής.

ΠΕ Ροδόπης

Η ΠΕ Ροδόπης ταξινομείται στην Ομάδα Β «Ανεπτυγμένες και Αναπτυσσόμενες Περιοχές» ως προς την προγραμματική επιλογή για την ενίσχυση της βιομηχανίας. Σχετικά με την εφοδιαστική εντάσσεται στην ΟΜΑΔΑ Ε: ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Η ευρύτερη περιοχή της αστικής συγκέντρωσης της Κομοτηνής και κατά προτεραιότητα οι βιομηχανικές συγκεντρώσεις που εντοπίζονται πέριξ αυτής, ενισχύονται καθώς αποτελούν πόλο εντατικοποίησης της βιομηχανίας. Στην ΠΕ ορίζεται μία ευρεία περιοχή επέκτασης της βιομηχανίας που εκτείνεται προς την ΠΕ.. Έβρου και την Αλεξανδρούπολη. Την Π.Ε. διατρέχουν οι άξονες επέκτασης Κομοτηνής-Αλεξανδρούπολης και Κομοτηνής-Ξάνθης.

Η βιομηχανική της βάση αναπτύσσεται κυρίως στην ευρύτερη περιοχή της Κομοτηνής, κατά μήκος του βασικού οδικού άξονα από τον οποίο διασχίζεται. Συγκεκριμένα στις δύο εισόδους/εξόδους από την πόλη προς Ξάνθη και προς Αλεξανδρούπολη εντοπίζεται έντονη ανάπτυξη ΑΒΣ. Η οργανωμένη χωροθέτηση των δραστηριοτήτων της βιομηχανίας πραγματοποιείται εντός υποδοχέων και συγκεκριμένα εντός της ΒΙΠΕ Κομοτηνής και του ΒΙΟΠΑ Σαπών.

Σκόπιμη κρίνεται η εξυγίανση των ΑΒΣ που έχουν αναπτυχθεί κυρίως παρόδια, προκειμένου αφενός να ρυθμιστούν τα κυκλοφοριακά θέματα που δημιουργούνται και αφετέρου να ενισχυθεί η οργανωμένη ανάπτυξη της εφοδιαστικής που παρουσιάζει δυναμική στη συγκεκριμένη ΠΕ.

Τέλος, δίνεται κατεύθυνση για συγκρατημένη περαιτέρω θεσμοθέτηση οργανωμένων υποδοχέων σε θέσεις που υποδεικνύονται από τον υποκείμενο σχεδιασμό.

ΠΕ Ξάνθης

Η ΠΕ Ξάνθης ανήκει στις Περιοχές Ενίσχυσης της μεταποίησης (Ομάδα Γ) και στις Περιοχές ΟΜΑΔΑ Ε: ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ως προς την εφοδιαστική.

Η ευρύτερη περιοχή της αστικής συγκέντρωσης της Ξάνθης και κατά προτεραιότητα οι βιομηχανικές συγκεντρώσεις που εντοπίζονται σε αυτή, αποτελούν πόλο εντατικοποίησης. Περιμετρικά αυτής ορίζεται περιοχή η οποία εκτείνεται προς τα δυτικά για να συμπεριλάβει τους πόλους Καβάλας και Δράμας. Στα βόρειο-δυτικά της ΠΕ η περιοχή επικαλύπτεται χωρικά με την ευρεία περιοχή στήριξης της βιομηχανίας της Περιφέρειας, λόγω και της επίδρασης που ασκείται από την μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης. Την ΠΕ διατρέχουν οι άξονες εντατικοποίησης της βιομηχανίας Ξάνθης - Κομοτηνής και Ξάνθης Καβάλας.

Χωρικά, η βιομηχανία συγκεντρώνεται στο νότιο τμήμα της ΠΕ σε μία ευρεία ακτίνα γύρω από την πόλη της Ξάνθης. Πέραν της οργανωμένης χωροθέτησης της βιομηχανίας, η οποία αντιπροσωπεύεται από την υφιστάμενη ΒΙΠΕ, η ΠΕ Ξάνθης συγκεντρώνει μαζί με την ΠΕ Δράμας το μεγαλύτερο μέρος των ΑΒΣ της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Η ανάπτυξη της περιοχής και οι προοπτικές χωροθέτησης νέων μονάδων αναμένεται να ενισχυθούν τόσο από την ολοκλήρωση της Εγνατίας Οδού όσο και των υπόλοιπων έργων που θα συμβάλλουν στην υλοποίηση του προγραμματισμού για την ολοκλήρωση των διευρωπαϊκών δικτύων ΔΕΔ-Μ καθώς και υποστηρικτικών τους υποδομών.

Ειδικότερα ως προς τις ΑΒΣ εντοπίζεται μία συγκέντρωση στη νοτιοανατολική είσοδο της Ξάνθης από τη Ροδόπη σε εγγύτητα με τον αστικό της ιστό, και μία δεύτερη σε άμεση γειτνίαση με την υφιστάμενη ΒΙΠΕ, που αναπτύσσεται νοτιοδυτικά αυτής προς τις Λεύκες.

Προτείνεται η διερεύνηση των δυνατοτήτων εξυγίανσης για τις περιοχές που υφίστανται άτυπες συγκεντρώσεις, συνδυαστικά με τη διερεύνηση ένταξής τους σε υφιστάμενους υποδοχείς μέσω της επέκτασης των δεύτερων και τη διασφάλιση επιπλέον εκτάσεων μέσω των υποκείμενων επίπεδων σχεδιασμού καθώς και για τη διερεύνηση δημιουργίας νέων υποδοχέων όλων των τύπων. Υπάρχει ανάγκη διατήρησης της χωροθέτησης υφιστάμενων μονάδων και για ποσοστό αυτών τη στήριξη μετασχηματισμού/δυνατοτήτων επέκτασης. Παράλληλα, λόγω της ύπαρξης του Πανεπιστημίου στην ΠΕ δίνεται έμφαση στο συνδυασμό των τομέων της τεχνολογίας και της ανάπτυξης με τις δραστηριότητες του δευτερογενούς τομέα.

ΠΕ Δράμας

Ως προς την προτεραιότητα άσκησης πολιτικής για τη μεταποίηση η ΠΕ Δράμας ταξινομείται στην Ομάδα Γ «Περιοχές Ενίσχυσης». Το μεγαλύτερο τμήμα της παραγωγικής της βάσης σε σχέση με τον δευτερογενή τομέα παραγωγής στηρίζεται στην αγροτοβιομηχανία και στις εξορυκτικές και λατομικές δραστηριότητες κυρίως μαρμάρου, όπου εντοπίζεται καθετοποιημένος εξορυκτικός πόλος. Αντίστοιχα, όσον αναφορά την εφοδιαστική, η ΠΕ Δράμας εντάσσεται στην ΟΜΑΔΑ Ε: ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ με την κύρια εφοδιαστική δραστηριότητα να αναπτύσσεται κατά μήκος των βασικών οδικών αξόνων. Η ευρύτερη περιοχή της αστικής συγκέντρωσης της Δράμας και κατά προτεραιότητα οι βιομηχανικές συγκεντρώσεις που εντοπίζονται σε αυτή, ενισχύονται, καθώς αποτελούν πόλο εντατικοποίησης. Περιμετρικά αυτής ορίζεται περιοχή εντατικοποίησης και ταυτόχρονα στήριξης της βιομηχανίας, λόγω και της άμεσης επιρροής που δέχεται από την μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης. Την ΠΕ διατρέχουν άξονες επέκτασης προς τον πόλο εντατικοποίησης της Καβάλας και εντατικοποίησης προς την ΠΕ Σερρών.

Χωρικά, ο κλάδος της μεταποίησης συγκεντρώνεται σε δύο εστίες κυρίως στην ευρύτερη περιοχή της πόλης Δράμας και της Προσοτσάνης. Παράλληλα, η περιοχή του Κάτω Νευροκοπίου ενδείκνυται για την υποστήριξη της μεταποίησης αγρο-κτηνοτροφικών προϊόντων. Συγκεκριμένα, μεταξύ των δύο περιοχών και κατά μήκος της ΕΟ Δράμας - Κάτω Νευροκοπίου υφίστανται η ΒΙΠΕ Δράμας και μία περιοχή ΑΒΣ δυτικά την Προσοτσάνης, στις οποίες συγκεντρώνονται επιχειρήσεις συσκευασίας και τυποποίησης τοπικών αγροτικών και λατομικών προϊόντων καθώς επίσης και βιομηχανικές και μεταποιητικές μονάδες. Παράλληλα, στην ΝΑ είσοδο προς την πόλη της Δράμας εντοπίζεται ακόμη μία ΑΒΣ, η οποία θα μπορούσε μεταξύ άλλων να προσελκύσει μονάδες μεταποίησης, συσκευασίας και τυποποίησης αγροτικών προϊόντων, με υποστηρικτικές υπηρεσίες και υποδομές εφοδιαστικής διαχείρισης.

Γενικότερα, δίνεται η κατεύθυνση ενίσχυσης της χωροθέτησης σε οργανωμένους υποδοχείς σε βάρος της διάσπαρτης χωροθέτησης των μονάδων-ιδίως στις περιοχές μέσω της παροχής σχετικών κινήτρων στις επιχειρήσεις, υπό την προϋπόθεση ύπαρξης επαρκούς και κατάλληλης γης είτε εντός Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. είτε εντός περιοχών στις οποίες έχουν καθοριστεί συμβατές ζώνες χρήσεων γης. Προωθείται συνεπώς κατά προτεραιότητα η ενίσχυση της ελκυστικότητας των υφιστάμενων Ο.Υ.Μ.Ε.Δ., μέσω και της ολοκλήρωσης της κατασκευής κατάλληλων εξωτερικών δημοσίων υποδομών ενώ παράλληλα για μεγάλο ποσοστό των διάσπαρτα χωροθετημένων μονάδων χρήζει διερεύνηση η δυνατότητα μετασχηματισμού τους υπερ της προστασίας του περιβάλλοντος. Τέλος, πρέπει να προωθηθεί η βιώσιμη περαιτέρω ανάπτυξη των εξορυσκτικών δραστηριοτήτων μαρμάρου μέσω της θέσπισης οργανωμένων ζωνών αξιοποίησης.

ΠΕ Καβάλας (συμπ. νήσου Θάσου)

Η ΠΕ Καβάλας και η ΠΕ Θάσου εντάσσονται στην Ομάδα Β των «Ανεπτυγμένων και Αναπτυσσόμενων Περι-οχών» ως προς τη μεταποίηση και συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό του κλάδου σε όλη την Περιφέρεια.

Η Θάσος αποτελεί εξορυσκτικό πόλο, και η ευρύτερη περιοχή της αστικής συγκέντρωσης της Καβάλας πόλο ανάπτυξης της βιομηχανίας ενώ είναι ταυτόχρονα λιμενική πύλη εισόδου. Στη κεντρικό τμήμα της ΠΕ ορίζεται περιοχή ανάπτυξης της βιομηχανίας, η οποία εκτείνεται προς τα ανατολικά έως την ευρύτερη περιοχή της Ξάνθης και προς τα βόρειο-δυτικά έως την ευρύτερη περιοχή της Δράμας. Το βόρειο-δυτικό τμήμα της ΠΕ χαρακτηρίζεται ως περιοχή στήριξης της βιομηχανίας λόγω και της εγγύτητας/επιρροής που δέχεται από την μητροπολιτική περιοχή Θεσσαλονίκης. Την ΠΕ διατρέχει ο άξονας επέκτασης Καβάλας-Σερρών και ο άξονας ανάπτυξης Καβάλας-Ξάνθης.

Ως προς την εφοδιαστική κατατάσσεται στην ΟΜΑΔΑ Γ:ΕΔΙΑΜΕΣΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ-ΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ και ο κλάδος της μεταφοράς - αποθήκευσης είναι πολύ σημαντικός για την ΠΕ, λόγω και του ρόλου του λιμανιού της Καβάλας στη διακίνηση χημικών προϊόντων και λιπασμάτων, αλλά και διακίνησης προς τη Θάσο. Επιπλέον, στην ΠΕ υπάρχουν λατομεία μαρμάρου και σχιστόλιθων. Ειδικότερα στη Θάσο υπάρχουν περιοχές που συγκεντρώνονται λατομεία μαρμάρου, για τις οποίες δίνεται η κατεύθυνση προώθησης της περαιτέρω ανάπτυξής τους με παράλληλη μέριμνα για τυχόν συγκρούσεις με την τουριστική δραστηριότητα που αναπτύσσεται στη νήσο.

Χωρικά, οι μεταποιητικές δραστηριότητες συγκεντρώνονται κατά κύριο λόγο στον οδικό άξονα Καβάλας-Ξάνθης, εκατέρωθεν του οποίου έχουν οργανωθεί η ΒΙΠΕ Καβάλας καθώς το ΒΙΟΠΑ πλησίον του οικισμού της Νέας Καρβάλης, ανατολικά του εμπορευματικού λιμένα της Καβάλας.

Παράλληλα, στις περιοχές που υφίστανται άτυπες βιομηχανικές συγκεντρώσεις (όπως στην περιοχή του Αμυγδαλεώνα) εξετάζεται η δυνατότητα ένταξής τους σε καθεστώς εξυγίανσης, στοχεύοντας στη διαδικασία τόσο αναβάθμισης για τις υπάρχουσες μονάδες, που λόγω μεγέθους αναγκαστικά θα διατηρήσουν την υφιστάμενη χωροθέτηση τους με την προϋπόθεση μετασχηματισμού, όσο και ελκυστικότητας για μελλοντική ζήτηση εγκατάστασης μονάδων εντός αυτών. Η ίδια κατεύθυνση δίνεται και για τις περιοχές κατά μήκος του άξονα Καβάλας-Δράμας, με παράλληλη μέριμνα για κυκλοφοριακή ρύθμιση και η αποφυγή της περεταίρω μη οργανωμένης ανάπτυξης κατά μήκος του εν λόγω άξονα.

Τέλος, πρέπει να διερευνηθεί η δυνατότητα εγκατάστασης νέων μονάδων μεταποίησης εντός οργανωμένων υποδοχέων παραγωγικών δραστηριοτήτων, στις εξω-αστικές περιοχές της ΠΕ που παρουσιάζουν σχετική δυναμική, στις οποίες υπάρχει ταυτόχρονα σημαντική ανάγκη για νέους υποδοχείς.

2. Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

2.1. Αναπτυξιακή πορεία και προοπτικές

Τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν την Περιφέρεια και διαμορφώνουν τις προοπτικές ανάπτυξής της είναι:

- Ο ρόλος της ως κέντρου, όχι μόνο της Βόρειας Ελλάδας, αλλά και ευρύτερης βαλκανικής ενδοχώρας με βάση δραστηριοτήτων μητροπολιτικού χαρακτήρα

- Η θέση της στον κεντρικό άξονα βορρά-νότου που συνδέει την χώρα οδικά και σιδηροδρομικά με την Ευρώπη, αποτελεί στρατηγικό πλεονέκτημα. Η περιοχή διασχίζεται από τον Διευρωπαϊκό Διάδρομο Μεταφορών

Orient/East-Med (Ανατολής-Ανατολικής Μεσογείου), ο οποίος είναι μέρος του βασικού Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ). Ο διάδρομος αυτός ενώνει την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη με τα Βαλκάνια και τη Νότια Ελλάδα, περνώντας από τη Θεσσαλονίκη και παρέχοντας κρίσιμες οδικές και σιδηροδρομικές συνδέσεις. Ως αποτέλεσμα, η Περιφέρεια λειτουργεί ως πύλη μεταφορών και εμπορίου προς τη Νοτιοανατολική Ευρώπη, ενισχύοντας την οικονομική και γεωστρατηγική της σημασία.

- Η ευρεία ανάπτυξη της μεταποίησης. Το μερίδιό της Περιφέρειας ανέρχεται ήδη σε σχεδόν 22% και 18% της απασχόλησης και προστιθέμενης αξίας αντίστοιχα του εθνικού συνόλου του τομέα της μεταποίησης

- Η σημαντική ανάπτυξη και της εφοδιαστικής δραστηριότητας, στην οποία έχει μερίδιο σχεδόν 20% του συνόλου της χώρας, με αυξητική μάλιστα τάση.

Είναι μία από τις τέσσερις Περιφέρειες που συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο μέρος της μεταποιητικής δραστηριότητας στην χώρα φτάνοντας να απορροφούν το 76% της συνολικής μεταποιητικής απασχόλησης: Αττική (39,4%), Κεντρική Μακεδονία (21,6%), Στερεά Ελλάδα (9,0%) και Θεσσαλία (6,1%). Η άμεση επαφή με τις Βαλκανικές χώρες της ΕΕ, αλλά και με τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων των οποίων η ένταξη στην ΕΕ προωθείται συστηματικά, σημαίνει ότι η Κεντρική Μακεδονία έχει την ευκαιρία διαμόρφωσης μιας επιθετικής πολιτικής (και) στα πεδία της βιομηχανίας και εφοδιαστικής, με ανάπτυξη συνεργασιών, συνεργειών και συμπληρωματικότητων που θα κρατά στην Περιφέρεια πιο εξειδικευμένα στάδια της παραγωγικής αλυσίδας. Παράλληλα, η Μητροπολιτική Περιοχή της Θεσσαλονίκης μπορεί να προσελκύσει και άμεσες ξένες επενδύσεις σε συνάρτηση με το διεθνή ρόλο της στα Βαλκάνια. Ήδη αυτή η τάση αρχίζει να υλοποιείται με αρκετές νέες μονάδες διεθνούς βεληνεκούς να επενδύουν και εγκαθιστούν στην μητροπολιτική περιοχή πιο εξειδικευμένα στάδια της παραγωγικής αλυσίδας σε τομείς όπως η πληροφορική και επικοινωνία ή η φαρμακευτική βιομηχανία.

Στην περίοδο έως το 2032, αναμένεται να διατηρήσει τα μερίδια στα εθνικά σύνολα σε αυτούς τους δύο τομείς. Η μεταποίηση αναμένεται να αυξάνεται με μέσο ετήσιο ρυθμό λίγο χαμηλότερο του 5%, ίσο περίπου με τον ρυθμό που αναμένεται και για το σύνολο του τομέα στην χώρα.

2.2. Κλαδικές προοπτικές

Όλοι οι κλάδοι της μεταποίησης έχουν σημαντική εκπροσώπηση στο μίγμα μεταποιητικών δραστηριοτήτων που είναι αναπτυγμένοι στην Περιφέρεια.

Ο κλάδος ένδυσης, στον οποίο η Περιφέρεια είχε και διατηρεί (στοιχεία 2018) πολύ μεγάλη εξειδίκευση χρειάζεται προσαρμογή στα νέα δεδομένα της διεθνούς αγοράς με πρωτοβουλίες καινοτομίας και οργανωτικές, αλλά και στον σχεδιασμό και στην παραγωγική διαδικασία των προϊόντων.

Ο κλάδος κατασκευής μηχανών και εξοπλισμού, στον οποίο επίσης η Περιφέρεια έχει σημαντική ειδίκευση, παρέχει δυνατότητες ταχύτερης ανάπτυξης και εξωστρεφούς προσανατολισμού.

Η εφοδιαστική δραστηριότητα έχει πολύ σημαντικά περιθώρια περαιτέρω εξέλιξης:

- Αφενός, με ανάδειξη του λιμανιού της Θεσσαλονίκης σε διεθνή ρόλο πύλης και με την οργάνωση διαχείρισης διεθνών φορτίων από/προς κεντρική/νοτιοανατολική Ευρώπη και με αξιοποίηση του εφοδιαστικού κέντρου στο στρατόπεδο Γκόνου, υπό την βασική προϋπόθεση επαρκούς ολοκλήρωσης των απαραίτητων έργων εξωτερικής υποδομής, περιλαμβανομένων των σιδηροδρομικών και οδικών διασυνδέσεων και τη διασύνδεση με τους διευρωπαϊκούς άξονες μεταφορών και τον λιμένα Θεσσαλονίκης.

- Αφετέρου, με αποδοτικότερη οργάνωση και αξιοποίηση των νέων μορφών μεταφοράς μοναδοποιησιμων φορτίων και, γενικότερα, των υπηρεσιών που σχετίζονται με την εφοδιαστική.

2.3. Χωροταξικό πρότυπο και ενδοπεριφερειακές ιδιαιτερότητες ανά Περιφερειακή Ενότητα

Οι κύριοι άξονες ανάπτυξης οι οποίοι διατρέχουν την Περιφέρεια είναι ο Σ (ΠΑΘΕ) και ο Βόρειος (Εγνατία). Συγκροτούνται άξονες ποιοτικής αναδιάρθρωσης που εντοπίζονται στην κυρίως περιοχή επιρροής της, συμπεριλαμβανομένης και της ΠΕ Πιερίας, ενώ με την απομάκρυνση από το μητροπολιτικό κέντρο μεταβάλλεται ο χαρακτήρας ως εξής: άξονες εντατικοποίησης προς δυτικά και άξονες επέκτασης και εντατικοποίησης ΠΕ Πέλλας και ΠΕ Ημαθίας αντίστοιχα. Σήμερα κατά κύριο λόγο οι επιχειρήσεις είναι εγκατεστημένες στην ακτίνα επιρροής της Ευρύτερης Μητροπολιτικής Περιοχής Θεσσαλονίκης (τμήματα στις ΠΕ Κιλκίς, ΠΕ Πέλλας, ΠΕ Ημαθίας, ΠΕ Πιερίας, και ΠΕ Χαλκιδικής) με την μεγαλύτερη συγκέντρωση των δραστηριοτήτων βιομηχανίας και εφοδιαστικής να παρατηρείται στο βόρειο και δυτικό τμήμα του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης. Οι προαναφερθείσες περιοχές θα συνεχίσουν να αποτελούν τις κύριες περιοχές χωρικής οργάνωσης των εν λόγω κλάδων για την Περιφέρεια, στοχεύοντας ταυτόχρονα στην εγκατάσταση επιχειρήσεων έντασης τεχνολογίας. Συμπληρωματικά προς τις παραπάνω περιοχές θα λειτουργήσουν οι περιοχές Γιαννιτσά- Σκύδρα- Βέροια- Αλεξάνδρεια-Νάουσα και η ευρύτερη περιοχή των Σερρών, ενώ ειδικό ρόλο θα έχει η Χαλκιδική ως ΠΕ με σημαντική εξορυκτική δραστηριότητα- εξορυκτικός πόλος. Δίνεται κατεύθυνση δημιουργίας υποδοχών που θα αξιοποιούν τα διασυνδυαστικά δίκτυα και στήριξης ειδικά στον πόλο της Χαλκιδικής μονάδων καθετοποίησης της παραγωγής ορυκτών υλών.

Το 65% της μεταποιητικής δραστηριότητας της Περιφέρειας συγκεντρώνεται στην ΠΕ Θεσσαλονίκης, ενώ το υπόλοιπο 35% ισοκατανέμεται μεταξύ των υπόλοιπων ΠΕ, με εξαίρεση το Κιλκίς, στο οποίο η συγκέντρωση μεταποίησης είναι μικρότερη.

Η υπερσυγκέντρωση στην Θεσσαλονίκη συνεχίζεται και στην πρόσφατη περίοδο με μεγαλύτερη υστέρηση των ΠΕ Ημαθίας, Πιερίας και Σερρών.

Για όλες τις Περιφερειακές Ενότητες, πλην Θεσσαλονίκης, η ενίσχυση δημιουργίας νέων μονάδων μεταποίησης αποτελεί στόχο που θα συμβάλει στην ανανέωση και επέκταση του συμπλέγματος οικονομικών δραστηριοτήτων σε αυτές.

Ειδικώς για την ΠΕ Θεσσαλονίκης να διερευνηθεί η δημιουργία νέων μονάδων έντασης τεχνολογίας και υψηλής εξειδίκευσης και γνώσης, που συμβάλλουν στην ολοκλήρωση των βιομηχανικών οικοσυστημάτων προτεραιότητας, σύμφωνα και με την Εθνική Βιομηχανική Στρατηγική. Προτεραιότητα για την αποφυγή συγκρούσεων αποτελεί ο λεπτομερής σχεδιασμός χρήσεων γης και ο σταδιακός μετασχηματισμός/ανάπτυξης νέων επιχειρηματικών πάρκων όλων των τύπων συμπεριλαμβανομένου και του Επιχειρηματικού Πάρκου Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας για τις μεμονωμένες χωροθετήσεις και συστήνεται η διερεύνηση σκοπιμότητας χωροθέτησης ΥΒΕΒΟ.

Η μεταποίηση οργανώνεται χωρικά σε μια ευρεία ενότητα στο κεντρικό και δυτικό τμήμα της Περιφέρειας, που αποτελείται από τρεις επιμέρους ζώνες: δυτική περιφερειακή ζώνη Θεσσαλονίκης, ζώνη Κιλκίς (οι δύο αυτές ζώνες είναι χωρικά συνεχόμενες), και ζώνη πολυπολικού συμπλέγματος δυτικής ΚΜ. Το τελευταίο αποτελείται από τρεις επιμέρους γραμμικές ζώνες περί τους οδικούς άξονες που συνδέουν τη Θεσσαλονίκη, την Έδεσσα και τη Βέροια.

Η δραστηριότητα εφοδιαστικής συνεχίζει να επικεντρώνεται στην Θεσσαλονίκη με βάση το λιμάνι, τις δραστηριότητες διεθνούς εφοδιαστικής και τις δραστηριότητες αστικής εφοδιαστικής στην μητροπολιτική περιοχή Θεσσαλονίκης

Για το μέλλον γίνονται οι εξής επιλογές:

- Ευνοείται η διάχυση της μεταποιητικής δραστηριότητας από την Θεσσαλονίκη στις υπόλοιπες ΠΕ προκειμένου να υποστηριχθεί η ανάπτυξη συνεργειών και αλυσίδων αξίας με τις υφιστάμενες δραστηριότητες.

- Ιδιαίτερη προσοχή θα υπάρξει για τις βιομηχανικές μονάδες χαμηλής ή/και μέσης όχλησης, που έχουν σχέση με την τοπική αγροτική παραγωγή και συνεπώς θα πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα χωροθέτησής τους κατ'αντιστοιχία με την περιοχή παραγωγής πρώτων υλών.

2.4. Οργανωμένη χωροθέτηση μεταποίησης και εφοδιαστικής

Είναι θεσμοθετημένοι στην Περιφέρεια 11 Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. με συνολική έκταση 19,4 χιλ. στρ. Μόνο όμως στους Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. της Θεσσαλονίκης ο βαθμός απορρόφησης των βιομηχανικών οικοπέδων των Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. είναι υψηλός.

Σε αντίθεση υπάρχουν 30 ΑΒΣ που καταλαμβάνουν 90,8 χιλ. στρ., από τα οποία οι 38,8 χιλ. στρ. αποτελούν συνεκτικά τμήματα εγκατάστασης μονάδων. Οι ΑΒΣ απαντώνται σε όλες τις ΠΕ.

Γενική επιδίωξη είναι να ενθαρρυνθεί η εγκατάσταση εντός οργανωμένων υποδοχέων και να προσελκυστεί πολύ μεγαλύτερο μέρος της νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας μεταποίησης και εφοδιαστικής. Σε αυτή την διαδικασία, σκόπιμο είναι να αξιοποιηθούν πλήρως οι υπάρχοντες υποδοχείς (πολεοδόμηση, έργα υποδομής επαναχρησιμοποίηση εγκαταλελειμμένων εγκαταστάσεων - κελυφών).

Στο πρώτο χωροταξικό πλαίσιο για την βιομηχανία είχε ενδεικτικά εκτιμηθεί ότι για την πενταετία έως το 2013 υπήρχε ανάγκη για την ανάπτυξη 25-29 επιπλέον Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. συνολικής έκτασης περί τα 8.450 στρέμματα, δηλαδή περί τα 1.700 στρέμματα κατά μέσο όρο τον χρόνο.

Στην παρούσα ανάλυση, η πρόβλεψη για την επόμενη δεκαετία έως το 2032 είναι μικρότερη, για 980 στρέμματα κατά μέσο ετήσιο όρο και περί τα 9.800 στρέμματα συνολικά, για την δεκαετία έως το 2032. Στην ίδια περίοδο προβλέπεται ότι οι υπάρχοντες Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. μπορούν να διαθέσουν περί τα 2.850 από τα 5.100 στρέμματα διαθέσιμης και μη αξιοποιούμενης σήμερα βιομηχανικής γης.

Εξακολουθεί να υπάρχει μεγάλη ανάγκη για νέους υποδοχείς όλων των τύπων, περιλαμβανομένου και ΥΒΕΒΟ, σύμφωνα με τα στοιχεία του Επιχειρησιακού Σχεδίου ανάπτυξης ΕΠ στην Επικράτεια, όπως ισχύει.

Παράλληλα, εκτιμάται ότι στην δεκαετία έως το 2032, η ανάπτυξη της εφοδιαστικής στην Περιφέρεια μπορεί να δημιουργήσει πρόσθετη ζήτηση για 2.000 περίπου στρέμματα οργανωμένων χώρων εγκατάστασης εφοδιαστικών μονάδων, πολλά από τα οποία μπορούν να αναζητηθούν στις 16 ζώνες με 26,7 χιλ στρ. χρήσης χονδρεμπορίου που είναι θεσμοθετημένες στην ΠΕ Θεσσαλονίκης.

Επιπλέον θα απαιτηθούν περί τα 1.000 στρέμματα για την διαχείριση χύμα στερεών και υγρών φορτίων, πολλά από τα οποία θα διευθετηθούν σε μεγάλες μονάδες.

Οι νέοι υποδοχείς θα πρέπει να αναζητηθούν κατά προτεραιότητα σε περιοχές με βάση τις υπάρχουσες συγκεντρώσεις και την δυναμική δημιουργίας νέων μονάδων για την κάλυψη των αναγκών οργανωμένης χωροθέτησης μεταποίησης και εφοδιαστικής, είτε χωριστά είτε συνδυαστικά. Η ανάγκη αυτή είναι αυξημένη ειδικά στη ΜΠΘ αλλά και τα υπόλοιπα αστικά κέντρα και τις εξωαστικές ζώνες.

2.5. Εκτός σχεδίου συγκέντρωση παραγωγικών μονάδων

Όπως και στο πρώτο ΕΧΠ-Β, αλλά και στο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο, στόχο και κατεύθυνση αποτελεί η διαμόρφωση πολιτικής για τη διάσπαρτη χωροθέτηση των μονάδων, καθώς παρατηρούνται άτυπες εκτός σχεδίου συγκεντρώσεις που χρειάζονται εξυγίανση περιμετρικά των αστικών συγκεντρώσεων, κυρίως κατά μήκος των οδικών αξόνων.

Έχουν καταγραφεί στην Περιφέρεια 30 ΑΒΣ που καταλαμβάνουν 90,8 χιλ. στρ., από τα οποία τα 38,8 χιλ. στρ. αποτελούν συνεκτικά τμήματα εγκατάστασης μονάδων. Οι ΑΒΣ απαντώνται σε όλες τις ΠΕ.

Τίθεται στόχος εξυγίανσης 12.000 στρεμμάτων ΑΒΣ έως το 2032 με σταδιακή μετατροπή τους σε οργανωμένους χώρους λειτουργίας των υφιστάμενων μονάδων και υποδοχής και νέων.

Η εκτός σχεδίου και εκτός θεσμοθετημένων (συμβατών) χρήσεων γης εγκατάσταση νέων μονάδων μεταποίησης και εφοδιαστικής αποθαρρύνεται στην ΜΠΘ στο βαθμό που υφίστανται επαρκείς και κατάλληλες περιοχές θεσμοθετημένες χρήσεις βιομηχανίας-βιοτεχνίας και εφοδιαστικής σε επίπεδο ΟΤΑ. Λόγω του σημαντικού μεγέθους της υφιστάμενης μεταποιητικής δραστηριότητας, πρέπει να ληφθεί υπ' όψη από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού.

2.6. Περιβαλλοντική συμβατότητα

Όπως αναλύεται στην ΣΜΠΕ του έργου

2.7. Περιφερειακές Ενότητες

Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης

Η Π.Ε. Θεσσαλονίκης ανήκει στην Ομάδα Α «Μητροπολιτικές Περιοχές» της βιομηχανίας και στην Ομάδα Α «Μητροπολιτικά Εφοδιαστικά Κέντρα» της εφοδιαστικής, καθώς διαθέτει σημαντικές υποδομές για την υποστήριξη τους (αυτοκινητόδρομους, λιμένα, αερολιμένα και σιδηροδρομικό δίκτυο). Η ΠΕ διασχίζεται από τους αυτοκινητόδρομους ΠΑΘΕ και Εγνατία, που αποτελούν κύριους άξονες ανάπτυξης της χώρας.

Στο τμήμα που εμπίπτει στην Π.Ε. Θεσσαλονίκης οι αναπτυξιακοί άξονες λαμβάνουν χαρακτήρα αξόνων ποιοτικής αναδιάρθρωσης. Οι συγκεντρώσεις βιομηχανίας πέριξ του μητροπολιτικού συγκροτήματος Θεσσαλονίκης συνιστούν ταυτόχρονα περιοχές ποιοτικής αναδιάρθρωσης της βιομηχανίας. Η αποτροπή της δημιουργίας νέων άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων, σε περιοχές με αυξημένες πιέσεις/ζήτηση για νέα βιομηχανική γη προϋποθέτει τον καθορισμό ζωνών χρήσεων γης και ΥΒΕΒΟ. Υπάρχει ανάγκη για νέες εκτάσεις πολεοδομημένων υποδοχέων σε κατάλληλες θέσεις και με επάρκεια υποστηρικτικών δημοσίων εξωτερικών υποδομών.

Σήμερα η ΠΕ παρουσιάζει σημαντικό μερίδιο τόσο στη μεταποίηση, όσο και εφοδιαστική με την ανάπτυξη των εν λόγω δραστηριοτήτων να πραγματοποιείται σε αρκετούς πόλους με κυριότερο εκείνο στο δυτικό και στο βόρειο τμήμα του πολεοδομικού συγκροτήματος Θεσσαλονίκης (περιοχή βόρεια της Σίνδου μέχρι το ύψος του Αγκιάλου, ευρύτερη περιοχή Καλοχωρίου η οποία εκτείνεται βόρεια μέχρι το ύψος των Διαβατών και παράλληλα της Εγνατίας μέχρι την περιοχή της Ευκαρπίας). Άλλοι πόλοι ανάπτυξης της δραστηριότητας βρίσκονται τόσο στην ευρύτερη περιοχή της Θέρμης, όσο και παράπλευρα των αξόνων που ενώνουν την ΠΕ Θεσσαλονίκης με τις υπόλοιπες Περιφέρειες. Στο δυτικό τμήμα του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης και ειδικότερα στην περιοχή της Ευκαρπίας, εντοπίζεται δραστηριότητα παραγωγής τσιμέντου και αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών, συμπληρωματικά προς τις λοιπές μεταποιητικές συγκεντρώσεις της περιοχής. Εξαίρεση αποτελεί ο άξονας ποιοτικής αναδιάρθρωσης, που συνδέει το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης με την ΠΕ Πιερίας. Στον προαναφερθέντα, αν και έχουν προσδιοριστεί ζώνες ανάπτυξης των δραστηριοτήτων εφοδιαστικής και βιομηχανίας δεν έχουν εγκατασταθεί μέχρι σήμερα επιχειρήσεις.

Στην ΠΕ Θεσσαλονίκης το χωρικό πρότυπο οργάνωσης των δραστηριοτήτων το οποίο επιδιώκεται να αναπτυχθεί αφορά στις υφιστάμενες θεσμοθετημένες χρήσεις, Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. και άτυπες βιομηχανικές συγκεντρώσεις. Επιδιώκεται η χωροθέτηση επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας, ενώ δίδεται έμφαση στην προστασία του περιβάλλοντος και τις συγκρούσεις με άλλες χρήσεις, όπως ο τουρισμός και η κατοικία. Επίσης δίδεται κατεύθυνση συντονισμού των εφαρμοζόμενων πολιτικών με τις όμορες ΠΕ, τμήματα των οποίων εντάσσονται λειτουργικά στην Μητροπολιτική Περιοχή της Θεσσαλονίκης (Πιερίας, Ημαθίας, Πέλλας και Χαλκιδικής).

Υπάρχει ανάγκη για νέες εκτάσεις πολεοδομημένων υποδοχέων σε κατάλληλες θέσεις και με επάρκεια υποστηρικτικών δημοσίων εξωτερικών υποδομών και συνεπώς δίνεται κατεύθυνση προσδιορισμού επαρκών και κατάλληλων προς τους σκοπούς αυτούς εκτάσεων από τον υποκείμενο σχεδιασμό. Επιπρόσθετα, τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού πρέπει να λάβουν υπόψη τη συνέργεια τουρισμού με τη βιομηχανία.

Στην ΠΕ έχουν προσδιοριστεί αρκετές περιοχές ως άτυπες βιομηχανικές συγκεντρώσεις καταλαμβάνοντας έκταση περίπου 55.000 στρεμμάτων. Σχετικά σημαντικό τμήμα των προαναφερθεισών περιοχών έχει ενταχθεί σε σχετική ζώνη ανάπτυξης δραστηριοτήτων από τον υποκείμενο πολεοδομικό σχεδιασμό, απαιτείται ωστόσο η υποστήριξη της περαιτέρω οργάνωσής τους καθώς και η διερεύνηση εξυγίανσης των ΑΒΣ.

Στην ΠΕ έχουν οριοθετηθεί τέσσερις Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. με εκείνο της Σίνδου να είναι ουσιαστικά πλήρης, ενώ οι υπόλοιποι τρεις (Κάτω Γέφυρας, Κουφαλίων και Τεχνόπολη) χρειάζονται ενίσχυση. Διερευνάται η δυνατότητα επέκτασης του υφιστάμενου Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. της Σίνδου προς τα δυτικά, ενώ επιδιώκεται τόσο η ένταξη τμημάτων των ΑΒΣ σε αντίστοιχες πολεοδομικές ζώνες, όσο ανάπτυξης ΕΠ εξυγίανσης. Στην ΠΕ αναπτύσσεται κέντρο εθνικής εφοδιαστικής στο στρατόπεδο Γκόνου περί τα 300 στρ.

Περιφερειακή Ενότητα Κιλκίς

Η ΠΕ Κιλκίς ανήκει στην Ομάδα Β «Ανεπτυγμένες και Αναπτυσσόμενες Περιοχές» της βιομηχανίας και στην Ομάδα Ε «Πολύ Μικρά Εφοδιαστικά Κέντρα» της εφοδιαστικής, από την ΠΕ διέρχεται ο άξονας ανάπτυξης ΠΑΘΕ η ευρύτερη περιοχή του οποίου λειτουργεί υποστηρικτικά ως άξονας εντατικοποίησης προς την ανάπτυξη των εν λόγω δραστηριοτήτων. Επισημαίνεται ότι σημαντικό τμήμα της ΠΕ εμπίπτει στη περιοχή άμεσης επιρροής της ΜΠΘ.

Σήμερα η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων πραγματοποιείται κυρίως κατά μήκος των οδικών αξόνων της ΠΕ και συγκεκριμένα στην ΕΟ Θεσσαλονίκης- Κιλκίς στο ύψος της Νέας Σάντας, στην ΠΑΘΕ νότια του Λιμνότοπου και στη Νέα Καβάλα. Επίσης αντίστοιχες αναπτύξεις πραγματοποιούνται ανατολικά και δυτικά του Πολύκαστρου και στην περιοχή του Κιλκίς τόσο βορειοδυτικά, όσο και βόρεια της πόλης. Στην ΠΕ έχουν προσδιοριστεί περιοχές άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων έκτασης 11.000 στρ., σημαντικό τμήμα των οποίων περιλαμβάνεται σε ζώνη πολεοδομικού σχεδιασμού για την ανάπτυξη των εξεταζόμενων επιχειρήσεων.

Αναφορικά με το χωροταξικό πρότυπο της ΠΕ επιδιώκεται η ανάπτυξη των κλάδων κυρίως στους άξονες ΠΑΘΕ και ΕΟ Θεσσαλονίκης- Κιλκίς. Το χωροταξικό πρότυπο επιδιώκεται να στηριχτεί σε υφιστάμενους ισχυρούς πόλους εντός της ΠΕ λειτουργώντας και ως περιοχή αποσυμφόρησης του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης.

Επιπλέον επιδιώκεται να ενισχυθεί η οργανωμένη χωροθέτηση, αντί της σημειακής εκτός σχεδίου και εκτός θεσμοθετημένων ζωνών χρήσεων γης εγκατάσταση της μεταποίησης και εφοδιαστικής. Για τις μεγάλες μονάδες -υφιστάμενες και νέες- προκρίνεται διερεύνηση της ίδρυσης Επιχειρηματικού Πάρκου Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας ενώ στις περιοχές με ευρείες συγκεντρώσεις στις οποίες για τεχνοοικονομικούς κυρίως λόγους δεν μπορεί να υποστηριχθεί η ανάπτυξη νέων ΕΠ μέσω πολεοδόμησης ΥΒΕΒΟ. Υποστηρίζεται η ανάπτυξη της καθετοποιημένης εξόρυξης στις περιοχές ενδιαφέροντος σύμφωνα με τον Μεταλλευτικό Κώδικα, τις κατευθύνσεις της Εθνικής Πολιτικής για την Αξιοποίηση των Ορυκτών Πρώτων Υλών, μαζί με άλλους δεσμευτικούς παράγοντες χωροθέτησης στο πλαίσιο νεότερων υποχρεώσεων ή κατευθύνσεων σχεδιασμού από την ενωσιακή νομοθεσία.

Η πολεοδομημένη έκταση του υφιστάμενου Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. έχει καλυφθεί σε πολύ σημαντικό βαθμό και επιδιώκεται η επέκταση του ανατολικά προς στις ζώνες, που έχουν προσδιοριστεί από τον υποκείμενο πολεοδομικό σχεδιασμό.

Περιφερειακή Ενότητα Πέλλας

Η ΠΕ Πέλλας κατατάσσεται στην Ομάδα Δ «Περιοχές Ειδικής Ενίσχυσης» της βιομηχανίας και στην Ομάδα Γ «Ενδιάμεσα εφοδιαστικά Κέντρα Διαπεριφερειακής Εμβέλειας» της εφοδιαστικής.

Στην Π.Ε. ορίζονται 2 βασικές περιοχές ανάπτυξης της βιομηχανίας, ενώ οι ευρύτερες αστικές περιοχές της Έδεσσας και των Γιαννιτσών αποτελούν πόλους εντατικοποίησης και επέκτασης αντίστοιχα. Την ΠΕ Πέλλας διατρέχουν επίσης άξονες επέκτασης της βιομηχανίας προς την ΠΕ Ημαθίας.

Από την ΠΕ διέρχεται ο άξονας ΕΟ Έδεσσας-Θεσσαλονίκης και ο άξονας Σκύδρας- Βέροιας οι οποίοι επιδιώκεται να αποτελέσουν τους κύριους άξονες ανάπτυξης των εν λόγω δραστηριοτήτων. Επισημαίνεται ότι σημαντικό τμήμα της ΠΕ εμπίπτει στην περιοχή άμεσης επιρροής της ΜΠΘ.

Σήμερα η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων πραγματοποιείται κυρίως κατά μήκος των προαναφερθέντων οδικών αξόνων κυρίως εκατέρωθεν των Γιαννιτσών (δυτικά και ανατολικά) και του αντίστοιχου άξονα νότια της πόλης. Επίσης ανάπτυξη των δραστηριοτήτων παρατηρείται βόρεια του Μαυροβουνίου, νότια της Σκύδρας και δυτικά της Αριδαίας. Επίσης σημαντικό βιομηχανικό ρόλο διατηρεί και η Νάουσα.

Επιδιώκεται αφενός η υποστήριξη των υφιστάμενων συγκεντρώσεων μέσω των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, αφετέρου η εγκατάσταση επιχειρήσεων στους οργανωμένους υποδοχείς της ΠΕ. Δίδεται κατεύθυνση η ανάπτυξης κοινής χωρικής πολιτικής με την ΠΕ Ημαθίας. Υποστηρίζεται η ανάπτυξη της καθετοποιημένης εξόρυξης στις περιοχές ενδιαφέροντος σύμφωνα με τις προβλέψεις του Μεταλλευτικού Κώδικα,

τις κατευθύνσεις της Εθνικής Πολιτικής για την Αξιοποίηση των Ορυκτών Πρώτων Υλών, μαζί με άλλους δεσμευτικούς παράγοντες χωροθέτησης στο πλαίσιο νεότερων υποχρεώσεων ή κατευθύνσεων σχεδιασμού από την ενωσιακή νομοθεσία.

Ειδικότερα στον τομέα της γεωργίας, οι προοπτικές συρρίκνωσης (λόγω κλιματικής αλλαγής ή άλλων απρόβλεπτων καταστάσεων) μπορεί να επιδράσουν αρνητικά τουλάχιστον σε ορισμένους κλάδους επεξεργασίας αγροτικών προϊόντων στους οποίους ειδικεύεται η Περιφερειακή Ενότητα και συνεπώς θα χρειαστεί να υποστηριχθούν περαιτέρω μέσω των αναπτυξιακών και χωρικών πολιτικών. Ο κλάδος των τροφίμων μαζί με τους λοιπούς κλάδους στους οποίους η ΠΕ παρουσιάζει σχετική εξειδίκευση, υποστηρίζονται περαιτέρω μέσω της παροχής δυνατοτήτων εκσυγχρονισμού (περιλαμβανομένης και της δυνατότητας επέκτασης). Τα παραπάνω αποτελούν κλαδικές προτεραιότητες που εξειδικεύονται από τα υποκείμενα επίπεδα χωρικού σχεδιασμού.

Στην ΠΕ έχουν προσδιοριστεί περιοχές άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων έκτασης 7.000 στρ., τμήμα των οποίων περιλαμβάνεται σε ζώνη πολεοδομικού σχεδιασμού για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων εφοδιαστικής και βιομηχανίας. Υφίστανται δραστηριότητες εξόρυξης βιομηχανικού ορυκτού ποζολάνης για τις οποίες υποστηρίζεται η διατήρηση και καθετοποίηση, κοντά στον άξονα Έδεσσας - Αριδαίας, ενώ εντός του εν λόγω άξονα και εν συνεχεία της Ε.Ο. Πέλλας - Θεσσαλονίκης προς Θεσσαλονίκη, συστήνεται διερεύνηση πρόσθετων περιοχών να ληφθούν υπ όψη από τα υποκείμενα επίπεδα του σχεδιασμού.

Οι εκτάσεις στους υφιστάμενους υποδοχείς δεν έχουν αξιοποιηθεί επαρκώς. Ο Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. Έδεσσας παρουσιάζει χαμηλή πληρότητα στην πολεοδομημένη του έκταση, ενώ ο αντίστοιχος Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. Πέλλας-ο οποίος τέμνεται και από το όριο της ΠΕ Ημαθίας-, είναι πρόσφατα οριοθετημένος και δεν έχει ολοκληρωθεί η πολεοδόμησή του. Για τη στήριξη του χωρικού προτύπου και την βελτίωση της ελκυστικότητας των υφιστάμενων υποδοχών επιδιώκεται η αναβάθμιση των δημοσίων υποδομών για την ενίσχυση της προσπελασιμότητας και προσβασιμότητας στο ΔΕΔ-Μ και ο σταδιακός ο περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης, ιδίως στις περιφερειακές περιοχές των οικισμών της ΠΕ, μετά την λειτουργία των υποδοχών. Στις ορεινές περιοχές της ΠΕ στηρίζεται η ανάπτυξη κλάδων της μεταποίησης και της εφοδιαστικής.

Περιφερειακή Ενότητα Ημαθίας

Η ΠΕ Ημαθίας κατατάσσεται στην Ομάδα Β «Ανεπτυγμένες και Αναπτυσσόμενες Περιοχές» της βιομηχανίας και στην Ομάδα Γ «Ενδιάμεσα εφοδιαστικά Κέντρα Διαπεριφερειακής Εμβέλειας» της εφοδιαστικής. Από την οποία διέρχονται οι άξονες ανάπτυξης ΠΑΘΕ και Εγνατίας. Επισημαίνεται ότι τμήμα της ΠΕ εμπίπτει στη περιοχή άμεσης επιρροής της ΜΠΘ. Στην ΠΕ ορίζονται ως βιομηχανικοί πόλοι εντατικοποίησης-στήριξης, οι περιοχές ευρύτερα των αστικών συγκεντρώσεων Βέροιας και Νάουσας, στις οποίες εντοπίζονται υπάρχουσες βιομηχανικές εγκαταστάσεις, λόγω και της συμβολής τους στην τοπική απασχόληση και οικονομία. Κλαδικές προτεραιότητες της βιομηχανίας, είναι κατά προτεραιότητα οι κλάδοι μεταποίησης αγροτικών προϊόντων (περιθώρια ενίσχυσης) και οι λοιποί κλάδοι της παραδοσιακής μετακίνησης της περιοχής όπως η υφαντουργία (ανάγκη στήριξης/μετασχηματισμού). Αναγκαία είναι και η προώθηση της καινοτομίας διακλαδικά.

Το σημερινό χωροταξικό πρότυπο της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής αναπτύσσεται κυρίως στους άξονες επέκτασης της βιομηχανίας Σκύδρα- Νάουσα - Βέροια (στο ύψος της Νάουσας μέχρι τη Πατρίδα) και Βέροια-Μακροχώρι-Αλεξάνδρεια-Χαλκηδόνα, ενώ δευτερευόντως στην Εγνατία. Αναλυτικότερα ανάπτυξη των κλάδων παρουσιάζεται μεταξύ της Νάουσας- Πατρίδας, ανατολικά και δυτικά του Μακροχωρίου, ανατολικά της Αλεξάνδρειας, στην περιοχή μεταξύ Άραχθου- Λουδία και στη περιοχή νοτιοανατολικά του Κουλούρα (άξονες εντατικοποίησης-ποιοτικής αναδιάρθρωσης προς τα δυτικά στην ΜΠΘ)

Με βάση τις προβλέψεις του παρόντος, κύρια ζώνη ανάπτυξης της μεταποίησης της ΠΕ θα είναι η ευρεία ζώνη Πλατεός, Αλεξάνδρειας, Βέροιας, Κοπανού, Γιαννιτσών, που επεκτείνεται προς την ΠΕ Πέλλας. Επισημαίνεται ότι τμήμα της ΠΕ εμπίπτει ταυτόχρονα στην περιοχή άμεσης μητροπολιτικής περιοχής Θεσσαλονίκης.

Στο προτεινόμενο χωροταξικό πρότυπο επιδιώκεται αφενός η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων στις υφιστάμενες περιοχές ανάπτυξης, αφετέρου η ανάπτυξη κοινής χωρικής πολιτικής με την ΠΕ Πέλλας και ο περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης σε περιοχές χωρίς σχεδιασμό χρήσεων γης από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού. Υποστηρίζεται η ανάπτυξη της εξόρυξης στις περιοχές ενδιαφέροντος σύμφωνα με τις προβλέψεις του Μεταλλευτικού Κώδικα, τις κατευθύνσεις της Εθνικής Πολιτικής για την Αξιοποίηση των Ορυκτών Πρώτων Υλών, μαζί με άλλους παράγοντες χωροθέτησης στο πλαίσιο νεότερων υποχρεώσεων ή κατευθύνσεων σχεδιασμού από την ενωσιακή νομοθεσία.

Στην ΠΕ έχουν προσδιοριστεί περιοχές άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων έκτασης περίπου 13.000 στρ. σημαντικό τμήμα των οποίων περιλαμβάνεται σε σχετική ζώνη ανάπτυξης επιχειρήσεων εφοδιαστικής και βιομηχανίας από τον πολεοδομικό σχεδιασμό.

Στην ΠΕ είναι χωροθετημένο τμήμα του Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. Πέλλας, ο οποίος είναι πρόσφατα οριοθετημένος και δεν έχει ολοκληρωθεί η πολεοδόμηση του. Υπάρχει ανάγκη δημιουργίας νέων υποδοχέων, καθώς και ολοκλήρωση ανάπτυξης της υφιστάμενης ΒΙΠΕ για την υποδοχή νέων δραστηριοτήτων. Προτεραιότητα για τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού είναι η παράλληλη στήριξη μετασχηματισμού και επέκτασης των υφιστάμενων μονάδων.

Περιφερειακή Ενότητα Πιερίας

Η ΠΕ Πιερίας ανήκει στην Ομάδα Γ «Περιοχές Ενίσχυσης» της βιομηχανίας και στην Ομάδα Δ «Μικρά Εφοδιαστικά Κέντρα Τοπικής Εμβέλειας» της εφοδιαστικής, ενώ διέρχεται από αυτήν ο άξονας ανάπτυξης ΠΑΘΕ.

Το βόρειο τμήμα της ΠΕ εμπίπτει στην περιοχή άμεσης επιρροής της ΜΠΘ. Στην ΠΕ καθορίζεται ως βασικός βιομηχανικός πόλος εντατικοποίησης της βιομηχανίας, η περιοχή ευρύτερα της αστικής συγκέντρωσης της Κατερίνης. Προτεραιότητα δίδεται σε περιοχές με υφιστάμενες συγκεντρώσεις που πρέπει να υποστηριχθούν με κατάλληλες χρήσεις γης για την υποδοχή μελλοντικών-νέων δραστηριοτήτων μεταποίησης και εφοδιαστικής, που αναμένεται να αυξηθεί. Την ΠΕ διατρέχει άξονας ανάπτυξης βιομηχανίας (από τον πόλο της Κατερίνης και βορειότερα έως την ΜΠΘ) και (από τον πόλο της Κατερίνης και νοτιότερα έως την περιοχή του διπλού Λάρισας-Βόλου).

Το σημερινό χωροταξικό πρότυπο της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής πραγματοποιείται στους άξονες βόρεια Κατερίνη- Νέα Χράνη (πλησίον ΠΑΘΕ) και νότια της Κατερίνης στον άξονα Κατερίνη- Έφεσος. Αναφέρεται ότι στις περισσότερες προσδιοριζόμενες χρήσεις από τον υποκείμενο σχεδιασμό δεν έχουν εγκατασταθεί επιχειρήσεις. Ισχυρά σημεία μεταποίησης στον Νομό αποτελούν η Κατερίνη, το Λιτόχωρο, και το Αιγίνιο.

Το χωροταξικό πρότυπο θα πρέπει να εστιάσει στις υφιστάμενες αναπτύξεις, ενώ αποθαρρύνεται η διάσπαρτη ανάπτυξη βιομηχανίας και εφοδιαστικής στις περιοχές προτεραιότητας τουρισμού. Ο παράκτιος χώρος της ΠΕ καθώς και η περιοχή του Ολύμπου αποτελούν σημαντική τουριστική ενότητα με δυνατότητες ανάπτυξης θαλάσσιου και ορεινού τουρισμού. Οι προαναφερθείσες περιοχές δεν έχουν προτεραιότητα για τη βιομηχανία. Υποστηρίζεται η ανάπτυξη της εξόρυξης στις περιοχές ενδιαφέροντος σύμφωνα με τις προβλέψεις του Μεταλλευτικού Κώδικα, τις κατευθύνσεις της Εθνικής Πολιτικής για την Αξιοποίηση των Ορυκτών Πρώτων Υλών, μαζί με άλλους δεσμευτικούς παράγοντες χωροθέτησης στο πλαίσιο νεότερων υποχρεώσεων ή κατευθύνσεων σχεδιασμού από την ενωσιακή νομοθεσία).

Στην ΠΕ δεν έχουν προσδιοριστεί περιοχές άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων, ενώ δεν έχει οριοθετηθεί κάποιος Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. Κρίσιμη είναι η ενίσχυση της ελκυστικότητας του και η ολοκλήρωση απαραίτητων εξωτερικών (δημοσίων) αλλά και εσωτερικών υποδομών.

Περιφερειακή Ενότητα Χαλκιδικής

Η ΠΕ Χαλκιδικής ανήκει στην Ομάδα Δ «Περιοχές Ειδικής Ενίσχυσης» της βιομηχανίας και στην Ομάδα Δ «Μικρά Εφοδιαστικά Κέντρα Τοπικής Εμβέλειας» της εφοδιαστικής, ενώ διέρχεται ο αυτοκινητόδρομος Θεσσαλονίκης- Νέων Μουδανιών. Η ΠΕ παρουσιάζει εξειδίκευση σε κλάδους που αφορούν στην εξόρυξη. Επισημαίνεται ότι τμήμα της ΠΕ εμπίπτει στη περιοχή άμεσης επιρροής της ΜΠΘ, ενώ σημαντικό τμήμα της έχει προσδιοριστεί ως προτεραιότητας τουρισμού στο υπό έγκριση Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο Τουρισμού, στην οποία απαιτείται σχεδιασμός χρήσεων γης από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού για την αποφυγή ενδεχόμενων συγκρούσεων μεταξύ των δραστηριοτήτων.

Το υφιστάμενο χωροταξικό πρότυπο της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής πραγματοποιείται κυρίως κατά μήκος του οδικού άξονα Θεσσαλονίκης- Νέων Μουδανιών στα όρια των ΠΕ Χαλκιδικής-Θεσσαλονίκης (περιοχή Νεοχωράκι). Μεμονωμένες αναπτύξεις πραγματοποιούνται νότια του Αγ. Παύλου, στην ευρύτερη περιοχή του Αγ. Μάμα, στην περιοχή νότια της Νέας Τενέδου, δυτικά των Γαλατιστών και στις περιοχές εξορυκτικού ενδιαφέροντος της ΠΕ.

Επιδιώκεται η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων με βάση τις υφιστάμενες συγκεντρώσεις και ιδίως της περιοχής που εμπίπτει στην ΜΠΘ. Στόχο αποτελεί η αποσυμφόρηση της ΜΠΘ και η υποστήριξη των καθετοποιημένων δραστηριοτήτων εξόρυξης στις περιοχές ενδιαφέροντος-κοιτασμάτων εξόρυξης στην ΠΕ, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Μεταλλευτικού Κώδικα, τις κατευθύνσεις της Εθνικής Πολιτικής για την Αξιοποίηση των Ορυκτών Πρώτων Υλών, μαζί με άλλους δεσμευτικούς παράγοντες χωροθέτησης στο πλαίσιο νεότερων υποχρεώσεων ή κατευθύνσεων σχεδιασμού από την ενωσιακή νομοθεσία).

Στην ΠΕ έχουν προσδιοριστεί περιοχές άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων έκτασης περίπου 4.000 στρ., χωρίς ωστόσο αυτές να εντάσσονται σε κάποια ζώνη πολεοδομικού σχεδιασμού.

Ο υφιστάμενος Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. έχει πληρωθεί σε μικρό βαθμό και δεν προβλέπεται η πλήρωσή του. Ωστόσο δίδεται κατεύθυνση υποστήριξης της ελκυστικότητάς του. Στο πλαίσιο αυτό ενθαρρύνεται η υποστήριξη ΥΒΕ-ΒΟ. Για τη βελτίωση της ελκυστικότητας του προαναφερθέντος Ο.Υ.Μ.Ε.Δ., την υποστήριξη των υφιστάμενων συγκεντρώσεων και την αποφυγή συγκρούσεων με τον κλάδο του τουρισμού αποθαρρύνεται η διάσπαρτη

χωροθέτηση των επιχειρήσεων βιομηχανίας και εφοδιαστικής σε περιοχές που δεν διαθέτουν κάποιας μορφής χωρικό σχεδιασμό. Η διαχείριση της συνύπαρξης τουρισμού και βιομηχανίας δημιουργεί ανάγκη σχεδιασμού και προσεκτικής ρύθμισης σχέσεων μεταξύ των δραστηριοτήτων των δύο κλάδων. Ειδικά η Χαλκιδική αποτελεί δυναμική τουριστική ενότητα με ιδιαίτερα εκτεταμένες παράκτιες ζώνες αλλά και με εσωτερικές περιοχές τουριστικού αλλά και εξορुकτικού ενδιαφέροντος, γεγονός που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά την κατάρτιση χωρικών σχεδίων στα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού.

Ταυτόχρονα θα πρέπει να εξασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία της καθετοποιημένης εξορुकτικής δραστηριότητας τόσο με τη σύνδεσή της με το βασικό οδικό δίκτυο, όσο και της πρόσβασής της (οπού απαιτείται) με το θαλάσσιο μέτωπο.

Περιφερειακή Ενότητα Σερρών

Η ΠΕ Σερρών κατατάσσεται στην Ομάδα Γ «Περιοχές Ενίσχυσης» της βιομηχανίας και στην Ομάδα Γ «Ενδιάμεσα Εφοδιαστικά Κέντρα Διαπεριφερειακής Εμβέλειας» της εφοδιαστικής, ενώ εντάσσεται στο Βόρειο Άξονα ανάπτυξης.

Το μεγαλύτερο μέρος της ΠΕ εντάσσεται στην ευρεία περιοχή στήριξης της βιομηχανίας που διατρέχει την Περιφέρεια. Οι Σέρρες αποτελούν πόλος εντατικοποίησης της βιομηχανίας Επίσης στην ΠΕ καθορίζονται δύο βασικοί άξονες ανάπτυξης: ο πρώτος, που συνιστά τον κάθετο άξονα επέκτασης μεταξύ του πόλου των Σερρών με το νότιο τμήμα της ΠΕ και ο οριζόντιος άξονας εντατικοποίησης που ενώνει την ΠΕ με τον πόλο της Ξάνθης και την ΜΠΘ.

Οι αναπτύξεις των εν λόγω κλάδων πραγματοποιούνται κατά κύριο λόγο στον περιαστικό χώρο των Σερρών -δυτικά, νότια και ανατολικά της πόλης. Το πρότυπο χωρικής οργάνωσης επιδιώκεται να βασιστεί στις υφιστάμενες θέσεις, ενώ διερευνάται η δυνατότητα επέκτασής του - κυρίως οργανωμένα μέσω σχεδιασμού χρήσεων γης και ανάπτυξης ΕΠ όλων των τύπων - στον Άξονα Σέρρες- Προμαχώνας για την αύξηση της εξωστρέφειας των δραστηριοτήτων προς τα Βαλκάνια. Επιπλέον υποστηρίζεται η ανάπτυξη τόσο της καθετοποιημένης εξόρυξης στις περιοχές ενδιαφέροντος σύμφωνα με τις προβλέψεις του Μεταλλευτικού Κώδικα, τις κατευθύνσεις της Εθνικής Πολιτικής για την Αξιοποίηση των Ορυκτών Πρώτων Υλών, μαζί με άλλους δεσμευτικούς παράγοντες χωροθέτησης (πχ. στο πλαίσιο νεότερων υποχρεώσεων ή κατευθύνσεων σχεδιασμού από την ενωσιακή νομοθεσία). όσο και της μεταποίησης αγροτικών προϊόντων.

Στην ΠΕ έχει προσδιοριστεί περιοχή άτυπης βιομηχανικής συγκέντρωσης ανατολικά των Σερρών έκτασης περίπου 235 στρ., δίχως αυτή να περιλαμβάνεται σε κάποια ζώνη σχετική από τον υποκείμενο σχεδιασμό.

Αναφορικά με τους υφιστάμενους υποδοχείς το ΕΠ Σερρών παρουσιάζει πλήρωση σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό, σε αντίθεση με το ΒΙΟΠΑ Σερρών, ο οποίος δεν έχει παρουσιάσει ισχυρό ενδιαφέρον. Για την προστασία της γεωργικής γης και την αύξηση της ελκυστικότητας της οργανωμένης χωροθέτησης επιδιώκεται περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης στις περιοχές που δεν διαθέτουν θεσμοθετημένες ζώνες για την υποδοχή παραγωγικών δραστηριοτήτων.

3. Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

3.1. Αναπτυξιακή πορεία και προοπτικές

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας παρουσιάζει την μικρότερη συγκέντρωση μεταποιητικής δραστηριότητας σε σχέση με όλες της ηπειρωτικής χώρας. Η συγκέντρωση μεταποίησης είναι τόσο μικρή, ώστε συγκρίνεται μόνο με τις νησιωτικές περιοχές της χώρας.

Η μονοκαλλιέργεια δραστηριοτήτων εξόρυξης λιγνίτη και παραγωγής ενέργειας (σύμπλεγμα ενεργειακής παραγωγής) και η δημιουργία υψηλών εισοδημάτων από αυτές τις δραστηριότητες οδήγησε σε παραμέληση ευκαιριών ανάπτυξης άλλων δραστηριοτήτων, με εξαίρεση την βιομηχανία της γούνας με κέντρο την Καστοριά.

Η πενιχρή μεταποιητική βάση της Περιφέρειας γνώρισε έντονη άνοδο κατά την περίοδο 2000-09, αλλά την διαδέχθηκε σημαντική πτώση στην επόμενη περίοδο. Η πτώση μάλιστα ήταν μεγαλύτερη από τον μέσο όρο της χώρας και ήταν γενικευμένη σε όλες τις ΠΕ.

Υπό την επίδραση των ειδικών προγραμμάτων στα πλαίσια της δίκαιης μετάβασης, στην περίοδο έως το 2032, αναμένεται να αυξηθεί η μεταποιητική δραστηριότητα σημαντικά με ρυθμό που θα είναι μεγαλύτερος από τον μέσο όρο της χώρας, ξεπερνώντας το 6% κατά μέσο ετήσιο όρο.

Η δραστηριότητα μεταφορών-αποθηκείσεων ήταν σημαντική στο παρελθόν, αλλά και αυτή ήταν συνηφασμένη με τις ανάγκες της παραγωγής λιγνίτη και των ηλεκτροπαραγωγικών μονάδων. Η σύνδεση της μεταποίησης με την αγροτική παραγωγή, ιδίως όσον αφορά πιστοποιημένα προϊόντα του αγροδιατροφικού τομέα και συναφείς καινοτόμες επενδύσεις, διαθέτει επίσης σημαντικές προοπτικές που πρέπει να στηριχθούν στο πλαίσιο των αναπτυξιακών πολιτικών αλλά και χωρικών πολιτικών.

3.2. Κλαδικές προοπτικές

Σημαντικός, όπως σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας, είναι ο κλάδος παραγωγής τροφίμων. Ο κλάδος παραγωγής ειδών ένδυσης είναι κυρίαρχος στην μεταποίηση της Περιφέρειας, λόγω της βιομηχανίας της γούνας. Οι δύο αυτοί κλάδοι καλύπτουν σήμερα τα 2/3 περίπου της μεταποιητικής δραστηριότητας στην Περιφέρεια.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, ο κλάδος της ένδυσης συγκέντρωνε το μεγαλύτερο μερίδιο απασχόλησης στη μεταποιητική δραστηριότητα της περιφέρειας, ενώ ο κλάδος των τροφίμων ακολουθούσε. Η εικόνα όμως αλλάζει το 2021, όπου η απασχόληση στον κλάδο των τροφίμων αυξάνεται στο 35%, καθιστώντας τον πλέον σημαντικό, ενώ ο κλάδος της ένδυσης μειώνεται στο 23%, υποδεικνύοντας μια σαφή μετατόπιση της απασχόλησης από την ένδυση στα τρόφιμα κατά την περίοδο 2011-2021.

Η δραστηριότητα μεταφορών αποθηκεύσεων έχει χαρακτήρα απολύτως τοπικών μεταφορών και σχεδόν απόλυτης εξάρτησης από το σύμπλεγμα ενεργειακής παραγωγής. Χαρακτηριστικότερος δείκτης αυτού του φαινομένου είναι ότι το μέσο δρομολόγιο φορτηγού αυτοκινήτου στην Περιφέρεια μόλις φτάνει τα 13 χλμ., έναντι 130 στην Κεντρική Μακεδονία και 66 χλμ. κατά μέσο όρο στην χώρα.

Προκύπτει εντονότατα η ανάγκη πλήρους αλλαγής. Δεν είναι πιθανό όμως ότι αυτή μπορεί να υλοποιηθεί από μόνες τις τοπικές επιχειρηματικές δυνάμεις. Εκτιμάται ότι χρειάζεται να προσελκυσθούν επιχειρηματικές πρωτοβουλίες από φορείς εκτός της Περιφέρειας. Η χωροταξική και χωροθετική πολιτική, όπως και η πολιτική κινήτρων πρέπει να εξυπηρετούν αυτόν το στόχο.

3.3. Χωροταξικό πρότυπο και ενδοπεριφερειακές ιδιαιτερότητες ανά Περιφερειακή Ενότητα

Στην ΠΕ εντοπίζονται οι δύο βασικές εστίες βιομηχανίας, η πρώτη περιοχή αποτελεί περιοχή στήριξης κατά την έννοια του παρόντος, εστιάζεται στην Καστοριά και εκτείνεται στο Άργος Ορεστικό και στη Σιάτιστα, που συνιστούν ταυτόχρονα και πόλους ποιοτικής αναδιάρθρωσης-στήριξης, και η δεύτερη περιοχή αποτελεί περιοχή επέκτασης και περιλαμβάνει το δίπολο Κοζάνης-Πτολεμαΐδας (επίσης πόλοι επέκτασης).

Οι παραπάνω και βασικοί βιομηχανικοί πόλοι, πρέπει να προστεθούν και μικρότερης έντασης πόλοι κατά μήκος του αναδυόμενου βόρειου άξονα ανάπτυξης και στο ανατολικό τμήμα της ΠΕ Φλώρινας, της πόλης συμπεριλαμβανομένης (άξονες και περιοχές επέκτασης). Συγκεκριμένα, οι κύριοι άξονες ανάπτυξης που διατρέχουν την περιφέρεια συνιστούν άξονες επέκτασης στο μεγαλύτερο τμήμα της, ενώ προς τα δυτικά μεταλλάσσονται σε άξονες εντατικοποίησης, λόγω και της εγγύτητας που αναπτύσσεται πλέον με το μητροπολιτικό συγκρότημα Θεσσαλονίκης, μέσω της Εγνατίας Οδού.

Περαιτέρω, Οι κύριοι άξονες ανάπτυξης που διατρέχουν την περιφέρεια είναι η Εγνατία οδός και οι προγραμματιζόμενοι άξονες Κεντρικής Ελλάδας «Ε65» και Κεντρικής Ενδοχώρας- Λάρισα-Κοζάνη-Φλώρινα-Νίκη οι οποίοι θα αποτελέσουν σημαντικό πυλώνα στήριξης της Περιφέρειας βελτιώνοντας την προσπελασιμότητά της. Η Εγνατία οδός, ο άξονας Σιάτιστα- Καστοριά-Κρυσταλλοπηγή (κάθετος άξονας της Εγνατίας) και ο Άξονας Κεντρικής Ενδοχώρας προβλέπεται να λειτουργήσουν ως άξονες επέκτασης των δραστηριοτήτων μεταποίησης και εφοδιαστικής για την Περιφέρεια. Σήμερα η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων πραγματοποιείται κυρίως στον άξονα Πτολεμαΐδα-Ποντοκώμη- Κοίλα-Κοζάνη και σε τμήματα του άξονα Σιάτιστα- Καστοριά. Η απολιγνιτοποίηση πρόκειται να πλήξει σημαντικά την οικονομία της Περιφέρειας.

Σήμερα, το 4/5 σχεδόν της μεταποιητικής δραστηριότητας συγκεντρώνονται στις ΠΕ Κοζάνης (43% του συνόλου) και Καστοριάς. Το πιθανότερο είναι ότι οι νέες μονάδες μεταποίησης, και ιδίως αυτές που θα προσελκύσουν από επιχειρηματικά σχήματα εκτός της Περιφέρειας θα τείνουν να εγκατασταθούν στο κέντρο της Περιφέρειας, ευνοώντας τις ενδοπεριφερειακές ανισότητες στην κατανομή της μεταποίησης. Από άλλη όμως οπτική, αυτή η έμφαση στην περιοχή της Κοζάνης είναι αναγκαία και για να εξισορροπηθεί η αναμενόμενη εξασθένιση του συμπλέγματος της ενεργειακής παραγωγής.

Για όλες τις Περιφερειακές Ενότητες η ενίσχυση δημιουργίας νέων μονάδων μεταποίησης αποτελεί στόχο που θα υλοποιηθεί σε όλη την κλίμακα πολιτικών υποστήριξης της επιχειρηματικότητας, περιλαμβανομένου του αναπτυξιακού και χωρικού προγραμματισμού.

3.4. Οργανωμένη χωροθέτηση μεταποίησης και εφοδιαστικής

Είναι θεσμοθετημένοι στην Περιφέρεια 5 Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. με συνολική έκταση 2,6 χιλ. στρ. Ο βαθμός απορρόφησης των βιομηχανικών οικοπέδων των Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. είναι ιδιαίτερα χαμηλός.

Γενική επιδίωξη είναι να ενθαρρυνθεί η εγκατάσταση εντός οργανωμένων υποδοχέων και να προσελκύσει το μεγαλύτερο μέρος της νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας μεταποίησης και εφοδιαστικής. Σε αυτή την διαδικασία, σκόπιμο είναι να αξιοποιηθούν πλήρως οι υπάρχοντες υποδοχείς, για οποιουδήποτε δε νέους, να επιδιωχθεί αξιοποίηση των μη ενεργών πλέον πεδίων εξορυκτικών δραστηριοτήτων.

Στο πρώτο χωροταξικό πλαίσιο για την βιομηχανία είχε ενδεικτικά εκτιμηθεί ότι για την πενταετία έως το 2013 υπήρχε ανάγκη για την ανάπτυξη 3-7 επιπλέον Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. συνολικής έκτασης περί τα 1.300 στρέμματα, δηλαδή περί τα 260 στρέμματα κατά μέσο όρο τον χρόνο.

Εξακολουθεί να διαφαίνεται ανάγκη δημιουργίας νέων υποδοχέων όλων των τύπων. Στην παρούσα ανάλυση, η πρόβλεψη για την επόμενη δεκαετία έως το 2032 είναι μικρότερη, για 90 στρέμματα κατά μέσο ετήσιο όρο και περί τα 900 στρέμματα συνολικά, για την δεκαετία έως το 2032. Στην ίδια περίοδο προβλέπεται ότι οι υπάρχοντες Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. μπορούν να διαθέσουν περί τα 300 στρέμματα διαθέσιμης και μη αξιοποιούμενης σήμερα βιομηχανικής γης.

Παράλληλα, εκτιμάται ότι στην δεκαετία έως το 2032, η ανάπτυξη της εφοδιαστικής στην Περιφέρεια μπορεί να δημιουργήσει πρόσθετη ζήτηση για 350 περίπου στρέμματα οργανωμένων χώρων εγκατάστασης εφοδιαστικών μονάδων, πολλά από τα οποία μπορούν να αναζητηθούν σε περιοχές των μη ενεργών πλέον πεδίων εξορυκτικών δραστηριοτήτων, ενώ άλλα 400 περίπου στρέμματα θα απαιτηθούν για την διαχείριση χύμα στερεών και υγρών φορτίων, πολλά από τα οποία θα διευθετηθούν σε ειδικά αδειοδοτημένες μεγάλες μονάδες.

3.5. Εκτός σχεδίου συγκέντρωση παραγωγικών μονάδων

Στην Περιφέρεια έχει καταγραφεί μόλις μία ΑΒΣ στα Γρεβενά, γεγονός που αποτελεί πρόσθετη ένδειξη της ένδειας της Περιφέρειας σε μεταποιητική δραστηριότητα

Η εκτός σχεδίου και εκτός θεσμοθετημένων χρήσεων γης μελλοντική εγκατάσταση μονάδων μεταποίησης και εφοδιαστικής αποθαρρύνεται με την επιφύλαξη των προβλέψεων του παρόντος για δραστηριότητες με ειδικές χωροθετικές εξαρτήσεις και ταυτόχρονα με την υιοθέτηση μέτρων ελέγχου της πολεοδομικής και περιβαλλοντικής συμβατότητας εγκατάστασης και λειτουργίας νέων μονάδων.

3.6. Περιβαλλοντική συμβατότητα

Όπως αναλύεται στην ΣΜΠΕ.

3.7. Περιφερειακές Ενότητες

Περιφερειακή Ενότητα Κοζάνης

Η ΠΕ Κοζάνης κατατάσσεται στην Ομάδα Γ του παρόντος πλαισίου «Περιοχές Ενίσχυσης» της βιομηχανίας και στην ΟΜΑΔΑ Γ:ΕΔΙΑΜΕΣΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ της Εφοδιαστικής.

Η βιομηχανία στην Π.Ε. συγκεντρώνεται σε μία ευρεία κεντρική ζώνη που αποτελείται από διακριτά -από κλαδική άποψη- τμήματα: η Κοζάνη με ορισμένους όμορους δήμους συγκεντρώνει μεγαλύτερα μεγέθη μεταποίησης, η περιοχή στο δίπολο Πτολεμαΐδας - Κοζάνης συγκεντρώνει έως σήμερα της διασυνδεδεμένες δραστηριότητες εξόρυξης-ενέργειας που είναι όμως αναγκαίο να ληφθούν ειδικά μέτρα προκειμένου να μετασχηματιστούν -λόγω της απολιγνιτοποίησης- ενώ η Σιάτιστα ειδικεύεται στον κλάδο της γούνας αποτελώντας ουσιαστικά προέκταση της περιοχής στήριξης και του πόλου της Καστοριάς. Ο γενικός χαρακτήρας αυτής χωρικής διάρθρωσης διατηρείται και στο μέλλον, με επιθυμητή μία περαιτέρω διάχυση προς τις περιμετρικές περιοχές της Π.Ε. Η ευρύτερη περιοχή της πόλης της Κοζάνης και κατά προτεραιότητα οι βιομηχανικές συγκεντρώσεις που αναπτύσσονται σε αυτή, συγκροτούν ταυτόχρονα βιομηχανικό πόλο και περιοχή επέκτασης της βιομηχανίας. Στις περιοχές αυτές, εφαρμόζονται κατά προτεραιότητα οι ειδικότερες κατευθύνσεις του παρόντος πλαισίου αναφορικά με τη συγκεκριμένη κατηγορία περιοχών, παράλληλα με τις κατευθύνσεις ανά Π.Ε.

Την ΠΕ διασχίζουν άξονες επέκτασης και εντατικοποίησης. Συγκεκριμένα, ο άξονας της Εγνατίας οδού και ο προγραμματιζόμενος άξονας Κεντρικής Ενδοχώρας- Λάρισα-Κοζάνη-Φλώρινα-Νίκη ο οποίος θα αποτελέσει σημαντικό πυλώνα στήριξης της Π.Ε. Η παύση λειτουργίας των υφιστάμενων μονάδων λιγνίτη κρίνεται ότι θα πλήξει σημαντικά την οικονομία της Π.Ε. Έτσι καθίσταται αναγκαία η ενίσχυση της ΠΕ τόσο με αναπτυξιακού, όσο και με χωρικού χαρακτήρα κίνητρα.

Στην εν λόγω περιοχή έχουν χαρακτηριστεί Ζώνες απολιγνιτοποίησης τα Λιγνιτικά πεδία Πτολεμαΐδας και τμήμα του Αμυνταίου. Για τις Ζώνες αυτές πρέπει να ληφθούν υπόψη τα οριζόμενα από το Σχέδιο Αναπτυξιακής Μετάβασης, ενώ από το παρόν πλαίσιο δίνεται κατεύθυνση διερεύνησης ένταξης τμημάτων των Ζωνών Απολιγνιτοποίησης στο χωροταξικό πρότυπο ανάπτυξης της βιομηχανίας. Στις τελευταίες Ζώνες εφόσον προκύψει ενδιαφέρον προωθείται η ανάπτυξη ΕΠΜΜΜ.

Επιδιώκεται ενίσχυση της βιομηχανικής και εφοδιαστικής βάσης της ΠΕ ιδίως στους άξονες ανάπτυξης της παρούσας (Εγνατία και προγραμματιζόμενος Κεντρικής Ενδοχώρας) και στις Ζώνες Απολιγνιτοποίησης, ενώ απαιτείται τόσο η στήριξη της εξόρυξης με εξαίρεση εκείνη του λιγνίτη, όσο και της μεταποίησης της πρωτογενούς παραγωγής και ιδίως του κρόκου. Επισημαίνεται ότι για κλάδο τις εξόρυξης ενθαρρύνεται η ανάπτυξη καθετοποιημένων εξορυκτικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με τις προβλέψεις του Μεταλλευτικού Κώδικα, τις κατευθύνσεις της Εθνικής Πολιτικής για την Αξιοποίηση των Ορυκτών Πρώτων Υλών, μαζί με άλλους δεσμευτικούς παράγοντες χωροθέτησης στο πλαίσιο νεότερων υποχρεώσεων ή κατευθύνσεων σχεδιασμού από την ενωσιακή νομοθεσία).

Στο υφιστάμενο χωροταξικό πρότυπο η ανάπτυξη της μεταποιητικής και εφοδιαστικής δραστηριότητας πραγματοποιείται στον άξονα Πτολεμαΐδα- Ποντοκώμη- Κοΐλα-Κοζάνη και τον άξονα Γρεβενά-Σιάτιστα - Καστοριά (κυρίως μεταποίηση γούνας), που οφείλει να ληφθεί υπόψη από τα χωρικά σχέδια στα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού, ενώ δεν καταγράφονται περιοχές που να έχουν ενταχθεί σε περιοχές άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων

Αναφορικά με τους υφιστάμενους Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. παραμένουν ουσιαστικά αναξιοποίητοι. Ωστόσο για το Ε.Π. Κοζάνης έχει εκδηλωθεί πρόσφατα ενδιαφέρον εγκατάστασης νέων επενδύσεων. Για τους υπόλοιπους Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. της ΠΕ απαιτείται αύξηση της ελκυστικότητάς τους ενώ υπάρχει ανάγκη για νέους οργανωμένους χώρους υποδοχής παραγωγικών δραστηριοτήτων όλων των τύπων, ειδικά στις περιοχές απολιγνιτοποίησης. Στον περιφερειακό χώρο σημαντικών κέντρων της ΠΕ δίδεται κατεύθυνση περιορισμού της εκτός σχεδίου και εκτός θεσμοθετημένων χρήσεων γης δόμησης, ενώ αναγκαία είναι και η ολοκλήρωση του σχεδιασμού χρήσεων γης από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού. Παράλληλα, το όχι ασήμαντο μέγεθος της εγκατεστημένης βιομηχανικής βάσης καθιστά αναγκαία τη διατήρηση της υφιστάμενης χωροθέτησης μεγάλου ποσοστού υπαρχουσών μονάδων, και συνεπώς θα πρέπει να στηριχθεί ο επί τόπου μετασχηματισμός τους (περιλαμβανομένων και των δυνατοτήτων επέκτασης).

Περιφερειακή Ενότητα Φλώρινας

Η ΠΕ Φλώρινας ανήκει στην Ομάδα Δ του παρόντος πλαισίου «Περιοχές Ειδικής Ενίσχυσης» βιομηχανίας και στην ΟΜΑΔΑ Ε: ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ της Εφοδιαστικής, με την Περιφερειακή Ενότητα να εντάσσεται στον άξονα εντατικοποίησης ή και επέκτασης της Κεντρικής Ενδοχώρας- Λάρισα- Κοζάνη-Φλώρινα- Νίκη, ο οποίος θα αποτελέσει σημαντικό πυλώνα στήριξης της ΠΕ.

Η ευρεία περιοχή στήριξης Φλώρινα-Μελίτη-Αμύνταιο συγκεντρώνει τη βασική μεταποιητική δραστηριότητα της Π.Ε., και είναι επιθυμητή η συνένωσή της (από χωρική άποψη) προς το Νότο με τον άξονα επέκτασης του διπόλου Κοζάνης-Πτολεμαΐδας. Και η προέκτασή της προς τα βόρεια, για την ενίσχυση του εξαγωγικού της προσανατολισμού.

Η παύση λειτουργίας των υφιστάμενων μονάδων λιγνίτη κρίνεται ότι θα πλήξει σημαντικά την οικονομία της ΠΕ. Έτσι καθίσταται αναγκαία η ενίσχυση της Π.Ε. τόσο με αναπτυξιακού, όσο και χωρικού χαρακτήρα κίνητρα. Απαιτείται συντονισμός μεταξύ χωρικού και αναπτυξιακού προγραμματισμού, για την προσέλκυση νέων επενδύσεων, ειδικά στον τομέα της βιομηχανίας. Η ανάπτυξη των διευρωπαϊκών διασυνδέσεων δημιουργεί δυνητικά ευκαιρίες από τα βόρεια σύνορα καθώς και για σύνδεση με την έτερη περιοχή απολιγνιτοποίησης «Κοζάνης Πτολεμαΐδας» που υπό προϋποθέσεις μπορεί να αξιοποιηθούν.

Στην ΠΕ υπάρχουν περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως Ζώνες απολιγνιτοποίησης, (Λιγνιτικά πεδία Αχλάδας, Κλειδιού και τμήμα του Αμυνταίου). Για τις Ζώνες αυτές πρέπει να ληφθούν υπόψη τα προβλεπόμενα από το Σχέδιο Αναπτυξιακής Μετάβασης, ενώ από το παρόν πλαίσιο δίνεται κατεύθυνση διερεύνησης ένταξης τμημάτων των Ζωνών Απολιγνιτοποίησης στο χωροταξικό πρότυπο ανάπτυξης της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής. Στις τελευταίες Ζώνες εφόσον προκύψει ενδιαφέρον προωθείται η ανάπτυξη ΕΠΜΜΜ και ΥΒΕΒΟ

Επιθυμητή εξέλιξη είναι η ενίσχυση του άξονα Κεντρικής Ενδοχώρας, των Ζωνών Απολιγνιτοποίησης, ενώ απαιτείται τόσο η στήριξη της εξόρυξης με εξαίρεση εκείνη του λιγνίτη, όσο και της μεταποίησης/εφοδιαστικής ιδίως πόρων που διαθέτει πλεονέκτημα η περιοχή, όπως στα δημητριακά και στις πιπεριές. Σημειώνεται ότι για κλάδο τις εξόρυξης ενθαρρύνεται η διερεύνηση ανάπτυξης καθετοποιημένων εξορυκτικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με τις προβλέψεις του Μεταλλευτικού Κώδικα, τις κατευθύνσεις της Εθνικής Πολιτικής για την Αξιοποίηση των Ορυκτών Πρώτων Υλών.

Σήμερα η μεταποιητική και εφοδιαστική δραστηριότητα είναι περιορισμένη και δεν έχουν προσδιοριστεί περιοχές άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων. Η πολεοδομημένη έκταση του υφιστάμενου Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. έχει καλυφτεί σε ικανοποιητικό βαθμό και επιδιώκεται περαιτέρω, η ενίσχυση της ελκυστικότητάς του για την πλήρωσή του, περιλαμβανομένης και της ολοκλήρωσης/αναβάθμισης των εξωτερικών δημόσιων υποδομών και δικτύων.

Περιφερειακή Ενότητα Γρεβενών

Η ΠΕ Γρεβενών κατατάσσεται στην Ομάδα Δ «Περιοχές Ειδική Ενίσχυσης» της βιομηχανίας και στην ΟΜΑΔΑ Ε: ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ της Εφοδιαστικής, από την ΠΕ διέρχεται ο Άξονας επέκτασης της βιομηχανίας που ακολουθεί τον βασικό άξονα ανάπτυξης της Εγνατίας Οδού, ενώ θα ωφεληθεί και από τη διέλευση του προγραμματιζόμενου άξονα ανάπτυξης Ε65 ο οποίος θα βελτιώσει την προσπελασιμότητα της ΠΕ.

Οι κλάδοι της μεταποίησης και της εφοδιαστικής είναι σχετικά περιορισμένοι στη περιοχή, αναπτύσσονται σήμερα στον άξονα Γρεβενών- Σαμαρίνας και σχετίζονται κυρίως με προϊόντα που συνδέονται με την κτηνοτροφία και δευτερευόντως με τη γεωργία. Η ανάπτυξη των κλάδων μπορεί να στηριχθεί στον άξονα

ανάπτυξης της Εγνατίας, ενώ υποστηρίζεται η ανάπτυξη της εξορυκτικής δραστηριότητας εκτός του λιγνίτη (ενδεικτικά, ατταπουλγίτης και σαπωνίτης).

Σημειώνεται ότι για κλάδο τις εξόρυξης ενθαρρύνεται η ανάπτυξη καθετοποιημένων εξορυκτικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με τις προβλέψεις του Μεταλλευτικού Κώδικα, τις κατευθύνσεις της Εθνικής Πολιτικής για την Αξιοποίηση των Ορυκτών Πρώτων Υλών, μαζί με άλλους παράγοντες χωροθέτησης στο πλαίσιο νεότερων υποχρεώσεων ή κατευθύνσεων σχεδιασμού από την ενωσιακή νομοθεσία.

Στην ΠΕ στον άξονα Γρεβενών-Σαμαρίνας, υφίσταται περιοχή έκτασης 114 στρεμμάτων που έχει χαρακτηριστεί ως άτυπη βιομηχανική συγκέντρωση, ενώ δεν υπάρχει κάποιος οριοθετημένος Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. για την υποδοχή δραστηριοτήτων μεταποίησης και εφοδιαστικής.

Περιφερειακή Ενότητα Καστοριάς

Η ΠΕ Καστοριάς ανήκει στην Ομάδα Δ του παρόντος πλαισίου «Περιοχές Ειδικής Ενίσχυσης» της βιομηχανίας και στην ΟΜΑΔΑ Ε: ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ της Εφοδιαστικής,

Η μεταποίηση της Π.Ε. συγκεντρώνεται σε μια σχετικά ευρεία ζώνη, με πόλο την Καστοριά και το Άργος Ορεστικό, και μια πιο εξωτερική ομόκεντρη ζώνη με μικρότερη παρουσία μεταποίησης γύρω από τον πυρήνα. Η ευρύτερη περιοχή της πόλης της Καστοριάς και κατά προτεραιότητα οι βιομηχανικές συγκεντρώσεις που αναπτύσσονται σε αυτή, συγκροτούν ταυτόχρονα βιομηχανικό πόλο στήριξης-ποιοτικής αναδιάρθρωσης.

Η ευρύτερη περιοχή της πόλης της Καστοριάς και κατά προτεραιότητα οι βιομηχανικές συγκεντρώσεις που αναπτύσσονται σε αυτή, συγκροτούν ταυτόχρονα βιομηχανικό πόλο στήριξης-ποιοτικής αναδιάρθρωσης. Την Π.Ε. διατρέχει αναπτυξιακός άξονας που χαρακτηρίζεται ως επέκτασης της βιομηχανίας.

Σήμερα οι εν λόγω δραστηριότητες αναπτύσσονται κυρίως στον περιαστικό χώρο Κοζάνης και Άργους Ορεστικού και αφορούν κυρίως τη μεταποίηση και την εφοδιαστική της γούνας, ενώ παρουσιάζουν δυνατότητες διεύρυνσης της βάσης τους στην κτηνοτροφία και τη γεωργία (κυρίως μήλα και φασόλια). Επιπλέον στην περιοχή υφίστανται περιοχές εξορυκτικής δραστηριότητας η αξιοποίηση των οποίων υποστηρίζεται με εξαίρεση του λιγνίτη. Ενθαρρύνεται η ανάπτυξη καθετοποιημένων εξορυκτικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με τις προβλέψεις του Μεταλλευτικού Κώδικα, τις κατευθύνσεις της Εθνικής Πολιτικής για την Αξιοποίηση των Ορυκτών Πρώτων Υλών, τις ειδικότερες κατευθύνσεις του παρόντος, μαζί με άλλους δεσμευτικούς παράγοντες χωροθέτησης στο πλαίσιο νεότερων υποχρεώσεων ή κατευθύνσεων σχεδιασμού από την ενωσιακή νομοθεσία.

Η Π.Ε. Καστοριάς παρουσιάζει μια σαφώς ιδιαίτερη βιομηχανική φυσιογνωμία, με εξαιρετικά υψηλή ειδικευση στον κλάδο ενδυμασίας/γούνας και συμπληρωματικώς στο κλάδο επεξεργασίας δέρματος. Η μονοειδίκευση αυτή αποτελεί ένα *de facto* συγκριτικό πλεονέκτημα (τεχνογνωσία, οικονομίες συγκέντρωσης, πολλαπλασιαστικές επιπτώσεις και στον τουρισμό) αλλά ταυτόχρονα και παράγοντα υψηλού κινδύνου/ευαισθησίας στις διακυμάνσεις της αγοράς. Τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού οφείλουν να λάβουν υπ όψη τις δυνατότητες μεγάλης ανάπτυξης του τουρισμού στην πόλη της Καστοριάς, και την ταυτόχρονη σημασία της μεταποίησης (γούνας κ.λπ.) και τις συνέργειές τους.

Στην ΠΕ δεν έχουν προσδιοριστεί περιοχές άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων, ενώ ο υφιστάμενος Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. έχει χαμηλή πληρότητα και απαιτείται η ενίσχυσή του. Για την ενίσχυσή του Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. και την αποφυγή συγκρούσεων με χρήσεις όπως ο τουρισμός, απαιτείται μέριμνα για το περιορισμό της εκτός σχεδίου δόμησης, ιδίως πλησίον των τουριστικών πόρων. Προκύπτει συνεπώς σύσταση για διερεύνηση σκοπιμότητας δημιουργίας ΥΒΕΒΟ.

4. Περιφέρεια Ηπείρου

4.1. Αναπτυξιακή πορεία και προοπτικές

Η Περιφέρεια Ηπείρου παρουσιάζει συνολική ανάπτυξη ασθενέστερη του μέσου όρου της χώρας, σε όλη την περίοδο από το 2000 έως το 2018.

Το βιομηχανικό προφίλ της Περιφέρειας Ηπείρου χαρακτηρίζεται ως ασθενές, με μικρό μέγεθος σχετικών επιχειρήσεων, μειωμένη παραγωγικότητα και εσωστρεφή προσανατολισμό. Η μεταποίηση είχε έντονη ανάπτυξη, ταχύτερη από τον μέσο όρο της χώρας στην περίοδο 2000-09, αλλά στην συνέχεια, η μεταποιητική δραστηριότητα μειώνεται με μέσο ετήσιο ρυθμό 2,2%, αρνητικότερο από τον μέσο όρο της χώρας, στην περίοδο της κρίσης 2011-18.

Οι δραστηριότητες της εφοδιαστικής αλυσίδας και του διαμετακομιστικού εμπορίου εμφανίζουν αυξημένες προοπτικές ενίσχυσης της παραγωγικής της βάσης. Η τάση αυτή συνδέεται με τη γεωγραφική θέση της Περιφέρειας και τις υποδομές που τη διατρέχουν, καθώς η Εγνατία Οδός και το λιμάνι της Ηγουμενίτσας λειτουργούν ως βασικοί κόμβοι διαμετακόμισης εμπορευμάτων και διασύνδεσης με την Ιταλία και τη Δυτική Ευρώπη.

Γενικότερα ως προοπτικές δύνανται να θεωρηθούν η επαφή με τα Βαλκάνια και ο ρόλος της Ηγουμενίτσας ως διεθνούς πύλης της Ελλάδας ιδίως αναφορικά με τις δραστηριότητες εφοδιαστικής αλυσίδας.

Τα έργα που προγραμματίστηκαν και προχώρησαν κατά τη μεταγενέστερη του υφιστάμενου ΕΧΠ - Β περίοδο αποδείχθηκαν σημαντικής αναπτυξιακής βαρύτητας για την Ήπειρο. Πρόκειται για τα έργα της κατασκευής της Εγνατίας οδού και του λιμανιού της Ηγουμενίτσας. Σε αυτά προστίθεται η ολοκλήρωση της Ιόνιας οδού, η υλοποίηση του άξονα Ηγουμενίτσα - Λάρισα - Βόλος - Λαμία και ο άξονας Ιωάννινα-Κακαβιά, που περιλαμβάνεται και στα διευρωπαϊκά δίκτυα. Τα έργα αυτά συμβάλλουν αποφασιστικά στην άρση της απομόνωσης σημαντικού τμήματός της και βελτιώνουν τις προϋποθέσεις αναβάθμισης του ρόλου της, ως εισόδου και βασικού διαμετακομιστικού πόλου σύνδεσης της Δυτικής Ευρώπης με τον ευρύτερο βαλκανικό χώρο.

Στο μέλλον έως το 2032, η μεταποίηση αναμένεται να έχει ταχύτερη αυξητική πορεία από ότι στο σύνολο της χώρας κατά μέσο όρο.

Η δραστηριότητα μεταφορών αποθηκεύσεων στηρίζεται κυρίως στον ρόλο της Ηγουμενίτσας ως πύλης του διεθνούς εμπορίου της χώρας, μέσω του οποίου διακινείται περισσότερο από 40% των θαλασσίως μεταφερόμενων προϊόντων του διεθνούς εμπορίου της χώρας με μορφή Ro-Ro. Σημαντική όμως είναι και η δραστηριότητα μεταφοράς των τοπικά παραγόμενων προϊόντων του τομέα αγροδιατροφής.

4.2. Κλαδικές προοπτικές

Ιδιαίτερα σημαντικός στην Περιφέρεια είναι ο κλάδος ποτών. Μαζί με τον κλάδο τροφίμων, αντιπροσωπεύουν περισσότερο από τα 4/5 της μεταποιητικής δραστηριότητας της Περιφέρειας.

Στο μέλλον έως το 2032, θα εξακολουθήσει να στηρίζεται στην αξιοποίηση των παραγόμενων πρώτων αγροτικών υλών, αλλά θα αναπτύξει και τους συμπληρωματικούς κλάδους που υποστηρίζουν το σύμπλεγμα της αγροδιατροφής, καθώς επίσης και τους κλάδους πλαστικών και μεταλλικών προϊόντων. Η ορθολογικότερη οργάνωση της μεταφοράς και των δύο κατηγοριών φορτίων:

- Μοναδοποιήσιμων φορτίων του διεθνούς εμπορίου της χώρας και
- αφενός τοπικών προϊόντων του τομέα αγροδιατροφής προς και, αφετέρου, λοιπών γενικών φορτίων από, την υπόλοιπη χώρα

θα συμβάλει στην διατήρηση του ρόλου της Περιφέρειας στο εθνικό σύστημα εφοδιαστικής.

4.3. Χωροταξικό πρότυπο και ενδοπεριφερειακές ιδιαιτερότητες ανά Περιφερειακή Ενότητα. Η κύρια βιομηχανική δραστηριότητα οργανώνεται χωρικά στην ευρύτερη περιοχή των Ιωαννίνων, όπου συγκεντρώνεται το 60% σχεδόν της μεταποιητικής δραστηριότητας της Περιφέρειας. Αρχίζει όμως να διαμορφώνεται και ως τοπικής σημασίας ο άξονας Ιωαννίνων-Άρτας, που επεκτείνεται με ηπιότερη ανάπτυξη έως την Πρέβεζα. Η Ηγουμενίτσα χαρακτηρίζεται από ισχυρή παρουσία μεταποιητικών δραστηριοτήτων.

Αναφορικά με τις δραστηριότητες εφοδιαστικής και διακίνησης φορτίων, κεντρικός θα παραμείνει ο ρόλος του λιμανιού της Ηγουμενίτσας, ενώ στα Ιωάννινα σημαντική είναι η δραστηριότητα οδικών μεταφορών που θα εξυπηρετεί τις ανάγκες της πόλης.

Για όλες τις Περιφερειακές Ενότητες η ενίσχυση δημιουργίας νέων μονάδων μεταποίησης αποτελεί στόχο που θα υλοποιηθεί με όλη την κλίμακα πολιτικών υποστήριξης της επιχειρηματικότητας. Αντίστοιχα, οι τοπικές ανάγκες εφοδιαστικής θα εξυπηρετούνται από παραγωγικές μονάδες, των οποίων η δημιουργία και ανάπτυξη θα υποστηριχθεί επίσης με όλη την κλίμακα πολιτικών υποστήριξης της επιχειρηματικότητας.

4.4. Οργανωμένη χωροθέτηση μεταποίησης και εφοδιαστικής

Υπάρχουν 3 Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. μεταποίησης στην Περιφέρεια:

- Των Ιωαννίνων, έκτασης περί τα 2 χιλ. στρ. έχει αξιοποιηθεί σχετικά ικανοποιητικά, καθώς έχουν απορροφηθεί περί το 70% των βιομηχανικών οικοπέδων

- Της Πρέβεζας, έκτασης επίσης περί τα 2 χιλ. στρ., υποαξιοποιείται, με λιγότερο από 30% των οικοπέδων να έχουν απορροφηθεί από εγκατεστημένες παραγωγικές μονάδες

- Της Ηγουμενίτσας είναι μικρός, έκτασης περί τα 200-250 στρ.

Γενική επιδίωξη είναι να ενθαρρυνθεί η εγκατάσταση εντός οργανωμένων υποδοχέων και να προσελκυστεί το μεγαλύτερο μέρος της νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας μεταποίησης και εφοδιαστικής. Σε αυτή την διαδικασία, σκόπιμο είναι να αξιοποιηθούν οι υπάρχοντες υποδοχείς.

Στο πρώτο χωροταξικό πλαίσιο για την βιομηχανία είχε ενδεικτικά εκτιμηθεί ότι για την πενταετία έως το 2013 υπήρχε ανάγκη για την ανάπτυξη 3-8 επιπλέον Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. συνολικής έκτασης περί τα 1.200 στρέμματα, δηλαδή περί τα 250 στρέμματα κατά μέσο όρο τον χρόνο.

Στην παρούσα ανάλυση, η πρόβλεψη για την επόμενη δεκαετία έως το 2032 είναι μικρότερη, για περίπου 100 στρέμματα κατά μέσο ετήσιο όρο και περί τα 1.000 στρέμματα συνολικά, για την δεκαετία έως το 2032. Στην ίδια περίοδο προβλέπεται ότι οι υπάρχοντες Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. μπορούν να διαθέσουν περί τα 650 στρέμματα διαθέσιμης και μη αξιοποιούμενης σήμερα βιομηχανικής γης.

Παράλληλα, εκτιμάται ότι στην δεκαετία έως το 2032, η ανάπτυξη της εφοδιαστικής στην Περιφέρεια μπορεί να δημιουργήσει πρόσθετη ζήτηση για 500 περίπου στρέμματα οργανωμένων χώρων εγκατάστασης εφοδιαστικών μονάδων. Επιπλέον θα απαιτηθούν περί τα 200 στρέμματα για την διαχείριση χύμα στερεών και υγρών φορτίων, πολλά από τα οποία θα διευθετηθούν σε ειδικά αδειοδοτημένες μεγάλες μονάδες.

4.5. Εκτός σχεδίου συγκέντρωση παραγωγικών μονάδων

Στην Περιφέρεια έχουν καταγραφεί 4 ΑΒΣ, 2 στην Άρτα και από μία στα Ιωάννινα και στην Πρέβεζα συνολικής έκτασης 2,2 χιλ. στρ., σε 150-200 στρ. από τις οποίες επιδιώκεται να προχωρήσουν σχέδια εξυγίανσης.

Η εκτός σχεδίου μελλοντική εγκατάσταση μονάδων μεταποίησης και εφοδιαστικής αποθαρρύνεται με υιοθέτηση μέτρων ελέγχου της χωροταξικής, πολεοδομικής και περιβαλλοντικής συμβατότητας εγκατάστασης και λειτουργίας νέων μονάδων.

4.6. Περιβαλλοντική συμβατότητα

όπως αναλύεται στην ΣΜΠΕ.

4.7. Περιφερειακές Ενότητες

Περιφερειακή Ενότητα Ιωαννίνων

Η ΠΕ Ιωαννίνων κατατάσσεται στην Ομάδα Β «Ανεπτυγμένες και Αναπτυσσόμενες Περιοχές» ως προς τη μεταποίηση.

Τα Ιωάννινα και η περιοχή ευρύτερα της αστικής συγκέντρωσης των Ιωαννίνων ορίζονται ως πόλος-περιοχή εντατικοποίησης της βιομηχανίας. Παράλληλα, η συγκεκριμένη ζώνη αλλά και σημαντικό μέρος της Π.Ε. στο οποίο εντοπίζονται βιομηχανικές συγκεντρώσεις, αποτελούν περιοχή δια-περιφερειακής εμβέλειας βιομηχανικής ανάπτυξης. Την Π.Ε. διατρέχουν τρεις βασικοί άξονες που συνιστούν άξονες επέκτασης της βιομηχανίας: ο πρώτος προς τα βόρειο-ανατολικά που εκτείνεται έως το δίπολο Κοζάνης-Πτολεμαΐδας, ο δεύτερος που εκτείνεται προς τα νότια έως τον πόλο της Άρτας και του Αγρινίου και ο τρίτος προς τα νότιο-δυτικά έως το δίπολο Τρικάλων-Καρδίτσας.

Η ολοκλήρωση των υπερτοπικών οδικών υποδομών θα ενισχύσουν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της ΠΕ που εξειδικεύονται από τον υποκείμενο χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό, ώστε να καθοριστούν συμβατές χρήσεις γης για βιομηχανία-εφοδιαστική.

Χωρικά, συγκεντρώνεται στην ευρύτερη περιοχή των Ιωαννίνων η οποία αποτελεί τον βασικό πόλο συγκέντρωσης της μεταποιητικής της δραστηριότητας. Τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού οφείλουν να καθορίσουν κατάλληλες και συμβατές χρήσεις γης για βιομηχανία-εφοδιαστική σε κατάλληλες θέσεις, τόσο για υφιστάμενες όσο και για νέες δραστηριότητες.

Πρωθείται η ενδυνάμωση και αναβάθμιση της υφιστάμενης ΒΙΠΕ στο Ροδοτόπι, για την οποία υπάρχει επενδυτικό ενδιαφέρον και σχετικά ικανοποιητική κάλυψη της χωρητικότητάς της. Παρόλα αυτά, υπάρχει διαθεσιμότητα οικοπέδων εντός αυτής για ίδρυση νέων μονάδων ή επέκταση υφιστάμενων, και στο πλαίσιο της αυξανόμενης ζήτησης για δραστηριότητες του κλάδου προτείνεται να διερευνηθεί και το ενδεχόμενο επέκτασής της. Για τη βελτίωση της προσβασιμότητας και ελκυστικότητας της ΒΙΠΕ, καθοριστικής σημασίας έργο είναι η σύνδεσή της με την Ιόνια Οδό. Στην ΠΕ έχουν υποδειχθεί από τον υποκείμενο σχεδιασμό περιοχές που προσφέρονται για οργανωμένους υποδοχείς μεταποιητικής δραστηριότητας βορειοανατολικά του οικισμού της Τύριας κατά μήκος της Εγνατίας Οδού, δυτικά του οικισμού Μαζίου, και νότια του οικισμού του Μετσόβου. Οι περιοχές της ΠΕ αυτού του τύπου πρέπει να ενισχυθούν στο πλαίσιο μελλοντικών αναθεωρήσεων των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, λαμβάνοντας υπ όψη τη συγκέντρωση νομίμως υφιστάμενων δραστηριοτήτων με τη δυνατότητα παραμονής και επέκτασής τους.

Επιπλέον, εντοπίζεται μία χαρακτηρισμένη ΑΒΣ στο ύψος της Εγνατίας Οδού μεταξύ των περιοχών

«Πεδινή» και «Μπάφρα». Γενικότερα προτείνεται ενίσχυση της χωροθέτησης μονάδων εντός οργανωμένων υποδοχέων στην ευρύτερη περιοχή των Ιωαννίνων και η αποτροπή διάσπαρτης χωροθέτησης.

Η ύπαρξη του Πανεπιστημίου στην ΠΕ προσφέρεται για συμπληρωματική λειτουργία του στους τομείς της τεχνολογίας και της ανάπτυξης μέσω της δημιουργίας σχετικών υποδοχέων (όπως Τεχνολογικό Πάρκο) πλησίον του Πανεπιστημίου.

Ως προς την εφοδιαστική, η ΠΕ Ιωαννίνων κατατάσσεται στην Ομάδα Β «Εφοδιαστικά Κέντρα και Πύλες Εισόδου», καθώς διαθέτει σημαντικές προοπτικές για την περεταίρω ανάπτυξη του κλάδου, και ιδίως της διαμετακόμισης λόγω αφενός της θέσης της και αφετέρου της ύπαρξης σημαντικών αρτηριών και υποδομών μεταξύ των οποίων και άξονες που είναι ενταγμένοι στα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών όπως ο άξονας Ιωάννινα-Κακαβιά.

Γενικότερα, δίνεται η κατεύθυνση για ενίσχυση της ίδρυσης υποδοχέων διαμετακομιστικών υπηρεσιών και μονάδων χονδρεμπορίου σε συγκεκριμένες προνομιακές θέσεις, όπως πλησίον σημαντικών οδικών κόμβων,

όπως η διασταύρωση της Εγνατίας Οδού με τον Δυτικό Άξονα στην περιοχή Κατσικά-Ανατολής, ή σε εγγύτητα με το αεροδρόμιο. Η συνέχιση της ολοκλήρωσης υπερτοπικών οδικών υποδομών θα ενισχύσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του Νομού σε υπερτοπική κλίμακα, αλλά θα τροποποιήσει και τη χωρική τους κατανομή. Τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού θα πρέπει να λάβουν υπ όψη την ενίσχυση της ελκυστικότητας της ΒΙΠΕ Ιωαννίνων και μέσω βελτίωσης εξωτερικών δημοσίων υποδομών, και την παράλληλη ειδίκευση της ευρύτερης ζώνης της βιομηχανίας.

Περιφερειακή Ενότητα Άρτας

Η ΠΕ Άρτας κατατάσσεται στην Ομάδα Γ «Περιοχών Ενίσχυσης» ως προς τη μεταποίηση και στην Ομάδα Δ «Μικρά Εφοδιαστικά Κέντρα Τοπικής Εμβέλειας» ως προς την εφοδιαστική. Η Άρτα και η περιοχή ευρύτερα της αστικής συγκέντρωσης αποτελούν πόλο επέκτασης της βιομηχανίας, με βάση το παρόν. Επιπρόσθετα την ΠΕ διατρέχει η ευρεία περιοχή στήριξης της βιομηχανίας που καταλαμβάνει τις συγκεντρώσεις των ΠΕ Θεσπρωτίας-Πρεβέζης-Άρτας που συγκροτούν μία αναπτυξιακή ενότητα μεταποιητικών δραστηριοτήτων με χωρικές εξαρτήσεις και συνέργειες. Ειδικότερα συγκριτικά πλεονεκτήματα, εντοπίζονται χάρη στην εξειδίκευση σε δραστηριότητες του πρωτογενούς τομέα (κυρίως στους τομείς της αγροτικής και δασικής παραγωγής), ενώ ιδιαίτερα δυναμική με σημαντικά περιθώρια περαιτέρω ενίσχυσης είναι η βιομηχανία τροφίμων και ποτών. Για τις μεταποιητικές δραστηριότητες, προκρίνεται ο σχεδιασμός χρήσεων γης, προκειμένου αφενός νομίμως υφιστάμενες εγκαταστάσεις, να συνεχίζουν να δραστηριοποιούνται στις σημερινές τους θέσεις και υπό προϋποθέσεις να επεκτείνονται, και αφετέρου, να προβλεφθούν μελλοντικά αποθέματα νέας βιομηχανικής γης για την κάλυψη των αναγκών που θα προκύψουν. Στην ΠΕ αναπτύσσεται ο δυτικός άξονας επέκτασης της βιομηχανίας (βόρεια προς τον πόλο των Ιωαννίνων και νότια προς τον πόλο της Άρτας-του Αγρινίου) και η Ιόνια Οδός, στοιχεία ιδιαίτερα ισχυρά που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού, για την ενίσχυση των μεγθών της μεταποίησης και της εφοδιαστικής, μέσα από τη χωροθέτηση ζωνών παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή άλλων ειδικών κατευθύνσεων και ρυθμίσεων χωρικού σχεδιασμού.

Ειδικότερα χωρικά στοιχεία της μεταποίησης που πρέπει να διατηρηθούν και να ενισχυθούν, συνιστούν οι αναπτύξεις στην ευρύτερη περιοχή της Άρτας, περιλαμβανομένων και των δύο ΑΒΣ ανατολικά της πόλης, κατά μήκος της ΕΟ Άρτας-Ιωαννίνων, η πρώτη πλησίον της Καλαμιάς, και η δεύτερη ανατολικότερα, μέρος της οποίας αναπτύσσεται και στην ΠΕ Πρεβέζης. Δεν υπάρχει οργανωμένος υποδοχέας παραγωγικών δραστηριοτήτων στην ΠΕ, προτείνεται ωστόσο η διερεύνηση τόσο δημιουργίας νέων υποδοχέων, όσο και δυνατότητας εξυγίανσης των υφιστάμενων ΑΒΣ, ενδεχομένως μέσω της ίδρυσης Επιχειρηματικών Πάρκων Εξυγίανσης ή Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης, με στόχο αφενός την οργανωμένη χωροθέτηση του κλάδου, και αφετέρου τη ρύθμιση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των υφιστάμενων και μελλοντικών αναπτύξεων.

Τέλος, σημειώνεται πως οι περιοχές που διασχίζονται από βασικές οδικές αρτηρίες (όπως η Ιόνια Οδός), κυρίως στο νότιο και λιγότερο ορεινό τμήμα της ΠΕ προσφέρονται για χωροθέτηση δραστηριοτήτων τόσο μεταποίησης όσο και διαμετακόμισης.

Περιφερειακή Ενότητα Θεσπρωτίας

Κατατάσσεται στην Ομάδα Γ των «Περιοχών Ενίσχυσης» ως προς την μεταποίηση η οποία προσανατολίζεται κυρίως στην συμπληρωματική λειτουργία με τις δραστηριότητες εμπορίου και εφοδιαστικής. Ειδικά, ως προς την εφοδιαστική, η ΠΕ κατατάσσεται στα μεγάλα εφοδιαστικά κέντρα και πύλες εισόδου (Ομάδα Β), με ιδιαίτερα σημαντικό το ρόλο του λιμένα της Ηγουμενίτσας που αποτελεί τόσο πύλη εισόδου στη Χώρα, όσο και πόλο διαμετακόμισης.

Η Ηγουμενίτσα και η περιοχή ευρύτερα της αστικής συγκέντρωσης της Ηγουμενίτσας, ορίζονται ως πόλος-περιοχή επέκτασης της βιομηχανίας, η οποία εντάσσεται παράλληλα και στην ευρύτερη περιοχή στήριξης της Περιφέρειας Ηπείρου. Την ΠΕ διατρέχει ο άξονας επέκτασης της βιομηχανίας (από τον πόλο της Ηγουμενίτσας προς τον πόλο των Ιωαννίνων). Η σημαντική βελτίωση της προσβασιμότητας και προσπελασιμότητας της ΠΕ σε συνδυασμό με τη λειτουργία της Ηγουμενίτσας ως βασικής λιμενικής πύλης εισόδου, αναμένεται να προσελκύσει κλάδους που επηρεάζονται από την υπερτοπική προσπελασιμότητα. Στο πλαίσιο αυτό, έμφαση δίδεται στη χωροθέτηση μονάδων σχετικά μεγάλης κλίμακας και εξωστρέφειας, καθώς και μεταποιητικών μονάδων που αναπτύσσουν συμπληρωματικότητες με τους τομείς του εμπορίου και εφοδιαστικής.

Στην ΠΕ υπάρχει το ΒΙΟΠΑ Θεσπρωτίας πλησίον της περιοχής της Παραμυθιάς, του οποίου ωστόσο έχει καλυφθεί μικρό τμήμα από μονάδες. Προτείνεται η ενίσχυση της εγκατάστασης της βιομηχανίας εντός οργανωμένων υποδοχέων με την αξιοποίηση των υφιστάμενων αλλά και την ίδρυση νέων, κατά προτεραιότητα σε περιοχές πλησίον του λιμένα της Ηγουμενίτσας, προκειμένου να λειτουργήσουν συμπληρωματικά με αυτόν στους τομείς τη διαμετακόμισης και του εμπορίου.

Σε αυτή τη βάση της οργανωμένης χωροθέτησης δίνεται η κατεύθυνση για αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων που διαθέτει η ΠΕ στα οποία απαραίτητως συγκαταλέγεται ο λιμένας της Ηγουμενίτσας και η λειτουργική του σύνδεση με την Εγνατία Οδό, με στόχο να καταστεί ελκυστικότερη η περιοχή για το επενδυτικό περιβάλλον στους τομείς της εφοδιαστικής και της μεταποίησης. Παράλληλα, προτείνεται η ενίσχυση του ρόλου του λιμένα της Ηγουμενίτσας ως κέντρου διαμετακόμισης.

Λόγω του τουριστικού ενδιαφέροντος που παρουσιάζει η ΠΕ, δίνεται η κατεύθυνση για σχεδιασμό χρήσεων γης, ιδίως στον παράκτιο χώρο, προκειμένου να αποφευχθούν συγκρούσεις.

Περιφερειακή Ενότητα Πρέβεζας

Η ΠΕ Πρεβέζης εντάσσεται στην Ομάδα Γ «περιοχών ενίσχυσης» ως προς τη μεταποίηση. Μεγάλο μέρος της ΠΕ εντάσσεται στην ευρεία περιοχή στήριξης της βιομηχανίας της Περιφέρειας Ηπείρου ενώ σημαντικό μέρος της μεταποίησης εστιάζεται στην Πρέβεζα (και μια ευρύτερη ζώνη προς τα βόρεια) και τη Φιλιππιάδα. Αναφορικά με τους οργανωμένους υποδοχείς, εντοπίζεται ένα ΒΙΟΠΑ στην ευρύτερη περιοχή της Πρέβεζας, με περιθώρια ωστόσο εξάντλησης της χωρητικότητάς του, δεδομένου και του αυξανόμενου επενδυτικού ενδιαφέροντος για ίδρυση μονάδων μεταποίησης.

Επιπλέον, από τον υποκείμενο σχεδιασμό έχουν υποδειχθεί ζώνες υποδοχής βιομηχανικών και βιοτεχνικών χρήσεων κυρίως στο βόρειο τμήμα της ΠΕ, στις οποίες προτείνεται να δοθεί έμφαση στις διασύνδεση της παραγωγής με τον πρωτογενή τομέα, αξιοποιώντας τους τοπικούς πόρους.

Παράλληλα, εντοπίζονται δύο οριοθετημένες ΑΒΣ στο όριο με την ΠΕ Άρτας, κατά μήκος των ΕΟ Φιλιππιάδας - Πρέβεζας και Άρτας - Ιωαννίνων, για τις οποίες επιδιώκεται να προχωρήσουν σε εξυγίανση. Μελλοντικά θα μπορούσε να αναδυθεί ένας άξονας από την Πρέβεζα προς τα δυτικά, μέχρι την Ιόνια Οδό, που θα διευρύνει κάπως τη χωρική βάση της μεταποίησης.

Ως γενική κατεύθυνση προτείνεται η χωροθέτηση της βιομηχανίας εντός οργανωμένων υποδοχέων, στοχεύοντας μεταξύ άλλων και στην αποτροπή ανάπτυξης μονάδων σε μη κλειστούς αυτοκινητόδρομους, και στην αποφυγή της διάσπαρτης χωροθέτησης των μονάδων.

5. Περιφέρεια Θεσσαλίας

5.1. Αναπτυξιακή πορεία και προοπτικές

Τρία στοιχεία χαρακτηρίζουν την Περιφέρεια και διαμορφώνουν τις προοπτικές ανάπτυξής της:

- Η θέση της στον κεντρικό κορμό της χώρας και πάνω στον κύριο άξονα ανάπτυξης βορρά-νότου
- Η σημαντική παρουσία του πρωτογενή τομέα, λόγω των εκτεταμένων γεωργικών εκτάσεων, στον οποίο μάλιστα την περίοδο 2010-2018, όταν όλοι οι τομείς της οικονομίας της χώρας είχαν σημαντικές απώλειες σε όλες σχεδόν τις Περιφέρειες, η Θεσσαλία ανέδειξε μία εξαίρεση πραγματοποιώντας αύξηση 1,2% κατά μέσο ετήσιο όρο.

- Η σημαντική ανάπτυξη της μεταποίησης και της εφοδιαστικής δραστηριότητας.

Είναι μία από τις τέσσερις Περιφέρειες που συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο μέρος της μεταποιητικής δραστηριότητας στην χώρα φτάνοντας να απορροφούν το 76% της συνολικής μεταποιητικής απασχόλησης: Αττική (39,4%), Κεντρική Μακεδονία (21,6%), Στερεά Ελλάδα (9,0%) και Θεσσαλία (6,1%). Στον βαθμό που θα επιτυγχάνει η πολιτική σχετικής αποκέντρωσης των δραστηριοτήτων μεταποίησης και εφοδιαστικής από την Αθήνα, αναμένεται να κερδίσει μερίδιο στα εθνικά σύνολα σε αυτούς τους δύο τομείς. Η μεταποίηση αναμένεται να αυξάνεται με μέσο ετήσιο ρυθμό μεγαλύτερο του 5% στην περίοδο έως το 2032.

5.2. Κλαδικές προοπτικές

Κύριος μεταποιητικός κλάδος, που αντιπροσωπεύει το 58% του κύκλου εργασιών των μεταποιητικών επιχειρήσεων της Περιφέρειας, είναι ο κλάδος τροφίμων, ως αποτέλεσμα και της σημαντικής παρουσίας του πρωτογενή τομέα σε αυτήν.

Σημαντική παρουσία έχει και ο κλάδος κατασκευής μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού, που αντιπροσωπεύει το 10% της απασχόλησης της μεταποίησης στην Περιφέρεια.

Η προοπτική ανάπτυξης της μεταποίησης είναι θετική. Ο κλάδος τροφίμων, παρά την σημαντική ανάπτυξη και κυρίαρχη παρουσία του στην Περιφέρεια, έχει περιθώρια περαιτέρω εξέλιξης. Ωστόσο θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και ένας ανασταλτικός παράγοντας στην εξέλιξη αυτή, που είναι η σταδιακή προσαρμογή στα νέα δεδομένα που δημιουργήσαν οι καταστροφικές πλημύρες στον κάμπο της Θεσσαλίας.

Σε συσχέτιση με τον κλάδο τροφίμων, αναμένεται να ευνοηθούν και οι κλάδοι πλαστικών προϊόντων και προϊόντων ξύλου, χαρτοποιίας και εκτυπώσεων που παρέχουν τα απαραίτητα υλικά για τη συσκευασία των προϊόντων αγροδιατροφής.

Υπό την επίδραση της ανάκαμψης της οικοδομικής και τουριστικής δραστηριότητας και οι άλλοι σημαντικοί κλάδοι της κατασκευής μεταλλικών προϊόντων και επεξεργασίας μη μεταλλικών ορυκτών αναμένεται να ευνοηθεί.

Η εφοδιαστική δραστηριότητα είχε επίσης πολύ σημαντική ανάπτυξη στην Περιφέρεια στην πρόσφατη περίοδο με ρυθμό ταχύτερο από κάθε άλλη περιφέρεια στην χώρα, λόγω της γεωγραφικής της θέσης και της σημαντικής παραγωγικής βάσης, αλλά και της σχετικής εγγύτητάς της στην Αττική.

Έχει πολύ σημαντικά περιθώρια περαιτέρω εξέλιξης με αποδοτικότερη οργάνωση και αξιοποίηση των νέων μορφών μεταφοράς και γενικότερα των υπηρεσιών που σχετίζονται με την εφοδιαστική, αλλά και με αξιοποίηση της θέσης της Περιφέρειας πάνω στον κυριότερο άξονα χερσαίων μεταφορών, αλλά και με τις σημαντικές υποδομές της για θαλάσσιες μεταφορές από/προς εθνικούς και διεθνείς χώρους. Η βελτίωση των δημοσίων υποδομών, με έμφαση την αξιοποίηση των έργων υποδομής και ειδικά για συνδυασμένες εμπορευματικές μεταφορές αποτελούν προϋπόθεση της περαιτέρω ανάπτυξης.

Ο επιχειρηματικός τομέας όμως παρουσίασε στοιχεία αδυναμίας. Από τους σημαντικούς ενισχυτικούς επενδυτικούς πόρους που είχαν εγκριθεί στην αμέσως προηγούμενη περίοδο απορροφήθηκε μικρό ποσοστό σε νέες επενδύσεις.

Στην ανανέωση της δυναμικής των μεταποιητικών κλάδων, αλλά και του συνόλου της επιχειρηματικής δραστηριότητας αναμένεται να συμβάλει η στρατηγική για:

- Ανάπτυξη συνεργειών προωθώντας στρατηγικές συνεργασίες που θα λειτουργήσουν υποβοηθητικά και στην αποτελεσματικότητα και των υπόλοιπων στρατηγικών

- Εξωστρέφεια, κυρίως με την μορφή ενίσχυσης των επιχειρήσεων με στόχο την προώθηση προϊόντων στο εξωτερικό.

- Ανθεκτικότητα, κυρίως μέσω της ανάπτυξης συνεργειών, καινοτομίας και ψηφιακού μετασχηματισμού των υφιστάμενων μονάδων

- Καινοτομία, κυρίως με την μορφή δημιουργίας συστάδων βιομηχανικής καινοτομίας όπου στο επίκεντρο βρίσκεται ένας σημαντικός αριθμός ΜμΕ (με γεωγραφική ή λειτουργική συσχέτιση) ή μια μεγάλη επιχείρηση με αυξημένη καινοτομική ικανότητα, για την ανάπτυξη ποιοτικών και επώνυμων προϊόντων ολοκληρωμένου κύκλου τοπικής επεξεργασίας

- Πράσινο Μετασχηματισμό

- Ψηφιακό Μετασχηματισμό, κυρίως με την μορφή εκσυγχρονισμού επιχειρήσεων με χαμηλή ψηφιακή ωριμότητα με την ενσωμάτωση τεχνολογιών και συστημάτων ανάλυσης δεδομένων παραγωγής και διοίκησης

5.3. Χωροταξικό πρότυπο και ενδοπεριφερειακές ιδιαιτερότητες ανά Περιφερειακή Ενότητα

Οι κύριοι άξονες ανάπτυξης που διατρέχουν την περιφέρεια είναι ο ΠΑΘΕ- αναπτυξιακός άξονας Σ, ο άξονας Λάρισα-Τερψιθέα-Φαρκαδόνα- Τρίκαλα, ενώ προβλέπεται να ολοκληρωθεί και η κατασκευή του οδικού Άξονα Ε65 ο οποίος προβλέπεται να λειτουργήσει ως άξονας ανάπτυξης της δραστηριότητας περιορίζοντας τις ενδοπεριφερειακές ανισότητες. Σήμερα η ανάπτυξη της μεταποίησης και της εφοδιαστικής πραγματοποιείται, κυρίως γραμμικά στους άξονες της Περιφέρειας που συνδέουν τις έδρες των Περιφερειακών Ενότητων, συγκεκριμένα στους άξονες επέκτασης (Λάρισα- Τρίκαλα, Λάρισα-Καρδίτσα και Τρίκαλα -Καρδίτσα) και εντατικοποίησης (Λάρισα- Βόλος).

Βόλος και Λάρισα εξακολουθούν λόγω και της υπάρχουσας σημαντικής βιομηχανικής βάση αλλά και της συμπληρωματικότητας που αναπτύσσουν, να συγκροτούν ένα ισχυρό δίπολο για τον τομέα της βιομηχανίας, η ευρύτερη περιοχή του οποίου ορίζεται ως περιοχή εντατικοποίησης αλλά ταυτόχρονα και στήριξης. Ως περιοχή στήριξης ορίζεται επίσης και η περιοχή βορείως της ΠΕ Λάρισας που εκτείνεται βορειοδυτικά προς τις ΠΕ Τρικάλων και Γρεβενών.

Τρίκαλα και Καρδίτσα, λόγω των προοπτικών που διανοίγονται από τη σταδιακή ολοκλήρωση σημαντικών έργων μεταφορικής κυρίως υποδομής που βελτιώνουν σημαντικά τη προσβασιμότητα και προσπελασιμότητα, αλλά και της δυναμικής που καταγράφει η υπάρχουσα βιομηχανική βάση, ορίζουν μία σχετικά ευρεία αλλά όχι πολύ διευρυμένη περιοχή επέκτασης της βιομηχανίας, που αναμένεται να απορροφήσει τη ζήτηση για νέα βιομηχανική γη. Τις ΠΕ Τρικάλων και Καρδίτσας διατρέχει επίσης ο αναπτυξιακός άξονας επέκτασης της Περιφέρειας Θεσσαλίας, στην ευρύτερη περιοχή του οποίου επίσης προωθούνται κατά προτεραιότητα οι ειδικότερες κατευθύνσεις του παρόντος για τη συγκεκριμένη κατηγορία περιοχών. Ο Άξονας αυτός αποσκοπεί αφενός στη διασύνδεση και στην ενδυνάμωση των σχέσεων με το δίπολο Λάρισας-Βόλου στο ανατολικό τμήμα, αφετέρου, στην αξιοποίηση σημαντικών προοπτικών που διανοίγονται τόσο με τον άξονα διασύνδεσης όσο και με τον αντίστοιχο τον πόλο των Ιωαννίνων στο βόρειο-δυτικό τμήμα.

Η διασύνδεση του διπόλου Λάρισας-Βόλου με άλλους πόλους αποτελεί στρατηγική επιλογή. Στο πλαίσιο αυτό προωθείται κατά προτεραιότητα η διασύνδεσή του με άλλους ισχυρούς πόλους, όπως αυτών των «Άσπρων Σπιτιών». Ουσιαστικό ρόλο στην προωθούμενη διασύνδεση έχουν τα έργα υποδομής συνδυασμένων μεταφορών και η υποστήριξη της παραμονής και επέκτασης δραστηριοτήτων που αναπτύσσουν αλυσίδες

αξίας και διακλαδικά συμπλέγματα ή αφορούν τομείς -μεταποίησης και εφοδιασμού- προτεραιότητας της ΕΕ για την αυτονομία, ασφάλεια (πχ. αμυντική βιομηχανία) και πράσινη μετάβαση.

Η ανάπτυξη της μεταποίησης προβλέπεται να πραγματοποιηθεί κυρίως στην ευρύτερη περιοχή των αξόνων-πόλων ανάπτυξης της Περιφέρειας, όπως αυτοί προβλέπεται να διαμορφωθούν (Ε65, ΠΑΘΕ και κάθετες συνδέσεις), με τα Τρίκαλα και την Καρδίτσα να αποτελούν τοπικά κέντρα μεταποίησης αγροτικών προϊόντων, και το Δίπολο Βόλο Λάρισας να αποτελέσουν κέντρα μεταποίησης και εφοδιαστικής. Δίνεται θετική χωροταξική κατεύθυνση για τη στήριξη της βιοτεχνίας στις ορεινές και στις νησιωτικές περιοχές της Περιφέρειας. Η περαιτέρω βελτίωση των σημερινών υποδομών και δικτύων, όπως και η υποστήριξη των συνδυασμένων εμπορευματικών μεταφορών θα ενισχύσει τον εν λόγω άξονα και εν συνεχεία της Ε.Ο. Πέλλας - Θεσσαλονίκης προς Θεσσαλονίκη.

Παραδοσιακά, η μεταποίηση, αλλά και οι εφοδιαστικές υπηρεσίες της Περιφέρειας είναι συγκεντρωμένες στο δίπολο Λάρισας-Βόλου. Η σταδιακή ανάπτυξη του κλάδου στα δυτικά (Τρίκαλα - Καρδίτσα), πρέπει να υποστηριχθεί από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού, μέσω και του καθορισμού κατάλληλων και επαρκών χρήσεων γης. Ταυτόχρονα προωθείται κατά προτεραιότητα η παραμονή και επέκταση των δυναμικών μονάδων εξαγωγικού χαρακτήρα οι οποίες έχουν επιδοτηθεί από αναπτυξιακούς νόμους.

Στην πρώτη δεκαετία του 2000, η μεταποιητική δραστηριότητα συρρικνώθηκε στις Περιφερειακές Ενότητες Καρδίτσας και Τρικάλων. Εντούτοις, μετά, τόσο στην περίοδο της κρίσης, όσο και στην τετραετία 2015-19, μέχρι δηλαδή πριν την επίπτωση της πανδημίας covid, η ανθεκτικότητα και στην συνέχεια η ανάκαμψη της μεταποίησης σε αυτές έδειξαν σημεία μεγαλύτερης δυναμικότητας. Ήδη δε διαμορφώνεται ένας ενισχυόμενος άξονας επιχειρηματικότητας που ευνοείται και από τον νέο οδικό άξονα Ε65, ο οποίος συνδέει την Δυτική Θεσσαλία αφενός με την ευρύτερη περιοχή της Αθήνας και, αφετέρου, μέσω Εγνατίας, με την Κεντρική και Δυτική Μακεδονία και την Ήπειρο.

Αντίθετα, η Μαγνησία, παραδοσιακός πόλος μεταποίησης, αποδυναμώνεται και παρουσιάζει σημεία αδυναμίας σε όλη την πρώτη εικοσαετία του 2000. Οι στρατηγικές ανάπτυξης συνεργειών, καινοτομίας και ψηφιακού μετασχηματισμού θα έχουν ιδιαίτερη σημασία για τις υφιστάμενες μονάδες της Μαγνησίας.

Για όλες όμως τις Περιφερειακές Ενότητες της Θεσσαλίας η ενίσχυση δημιουργίας νέων μονάδων μεταποίησης αποτελεί στόχο που θα συμβάλει στην ανανέωση και επέκταση του συμπλέγματος οικονομικών δραστηριοτήτων σε αυτές.

5.4. Οργανωμένη χωροθέτηση μεταποίησης και εφοδιαστικής

Γενική επιδίωξη είναι να ενθαρρυνθεί η εγκατάσταση επιχειρήσεων εντός οργανωμένων υποδοχέων και να προσελκύσει πολύ μεγαλύτερο μέρος της νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας μεταποίησης και εφοδιαστικής.

Έως την ανάπτυξη και λειτουργία νέων οργανωμένων υποδοχέων, προτεραιότητα δίδεται στις περιοχές με θεσμοθετημένες χρήσεις γης στις οποίες θα πρέπει να δίδονται ιδιαίτερα χωροθετικά κίνητρα για την προσέλκυση νέων επενδύσεων. Απαραίτητη προϋπόθεση για την ενεργοποίηση των Επιχειρηματικών Πάρκων και εν γένει οργανωμένων υποδοχέων της Περιφέρειας, είναι η προηγούμενη ανάπτυξη κατάλληλων εξωτερικών-δημόσιων υποδομών και δικτύων που θα επιτρέψουν την εν συνεχεία κατασκευή και σύνδεση των δικτύων που κατασκευάζονται με ευθύνη του φορέα ανάπτυξης-διαχείρισης, στο εσωτερικό των υποδοχέων. Ειδικότερα, προτείνεται η κατά προτεραιότητα ένταξη στους αναπτυξιακούς σχεδιασμούς των αρμόδιων κατά περίπτωση δημόσιων φορέων, έργων αναβάθμισης των δημόσιων υποδομών που υποστηρίζουν τους οργανωμένους υποδοχείς της Θεσσαλίας—στις ΒΙ.ΠΕ. Βόλου (Α' και Β'), στη ΒΙ.ΠΕ. Λάρισας και Καρδίτσας, καθώς και στα Επιχειρηματικά Πάρκα Αλμυρού και Λάρισας — με έμφαση σε έργα οδικής πρόσβασης, σιδηροδρομικής σύνδεσης, ενεργειακών υποδομών και λοιπών δικτύων κοινής ωφέλειας.

Σήμερα αναπτυγμένοι Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. που έχουν προσελκύσει αξιόλογο αριθμό επιχειρήσεων, αλλά και με περιθώρια να υποδεχθούν επιπλέον παραγωγικές μονάδες, υπάρχουν στη Λάρισα (ΒΙΠΕ Συκουρίου), τον Βόλο (α' ΒΙΠΕ και ΒΙΟΠΑ Διμηνίου και β' ΒΙΠΕ Βελεστίου) και στην Καρδίτσα (ΒΙΠΕ Γοργοβιτών), ενώ στα Τρίκαλα η ΒΙΠΕ Φαρκαδόνας έχει θεσμοθετηθεί, αλλά τα έργα δεν έχουν ξεκινήσει ακόμη. Στο παρόν πλαίσιο οι ανάγκες σε οργανωμένους υποδοχείς εκτιμώνται περίπου 3,8 χιλ. στρ για νέα ΕΠ και 1.500 στρ. εντός των υφιστάμενων Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.

Παράλληλα, εκτιμάται ότι στην δεκαετία έως το 2032, η ανάπτυξη της εφοδιαστικής στην Περιφέρεια μπορεί να δημιουργήσει πρόσθετη ζήτηση για 400 περίπου στρέμματα οργανωμένων χώρων εγκατάστασης εφοδιαστικών μονάδων, ενώ επιπλέον θα απαιτηθούν περί τα 600 στρέμματα για την διαχείριση χύμα στερεών και υγρών φορτίων, πολλά από τα οποία θα διευθετηθούν σε ειδικά αδειοδοτημένες μεγάλες μονάδες που ήδη λειτουργούν, ορισμένες με μέτωπο στην θάλασσα και με ίδιες λιμενικές εγκαταστάσεις.

Οι νέοι υποδοχείς θα πρέπει να αναζητηθούν κατά προτεραιότητα σε περιοχές με βάση τις υπάρχουσες συγκεντρώσεις και την δυναμική δημιουργίας νέων μονάδων.

5.5. Εκτός σχεδίου συγκέντρωση παραγωγικών μονάδων

Δίδεται κατεύθυνση να εφαρμοστούν από τον υποκείμενο σχεδιασμό οι οριζόντιες κατευθύνσεις για την προστασία της ΑΓΥΠ και του περιορισμού της εκτός σχεδίου δόμησης με την επιφύλαξη των ορεινών και νησιωτικών περιοχών. Ιδιαίτερη μέριμνα αποδίδεται στην αποφυγή μεμονωμένης χωροθέτησης στην ευρεία περιοχή των αξόνων ανάπτυξης και των επαρχιακών οδών που συνδέουν τα μεγάλα αστικά κέντρα της Περιφέρειας. Σημειώνεται ότι στις ΠΕ Καρδίτσας και Τρικάλων το σύνολο των προσδιοριζόμενων ως ΑΒΣ περιοχών έχει αναπτυχθεί και εκτός θεσμοθετημένης ζώνης. Από την άλλη πλευρά Μαγνησία και Λάρισα παρουσιάζουν κάποιες από τις ΑΒΣ εντός θεσμοθετημένων ζωνών.

Όπως και στο πρώτο ΕΧΠ-Β, αλλά και στο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο, στόχο και κατεύθυνση αποτελεί η διαμόρφωση πολιτικής για τη διάσπαρτη χωροθέτηση των μονάδων, καθώς παρατηρούνται άτυπες εκτός σχεδίου συγκεντρώσεις που χρειάζονται εξυγίανση περιμετρικά των μεγάλων πόλεων, κυρίως κατά μήκος των οδικών αξόνων.

Έχουν καταγραφεί ΑΒΣ στην Περιφέρεια έκτασης 18.255 στρεμμάτων. Εξ αυτών, τα 5.344 στρέμματα χαρακτηρίζονται ως συνεκτικές συγκεντρώσεις, κυρίως στον άξονα Βόλου-Λάρισας, αλλά και σε περιοχές κοντά στα υπόλοιπα μεγαλύτερα και μικρότερα αστικά κέντρα της Περιφέρειας. Στα υπόλοιπα 12.911 στρέμματα είναι λιγότερο πυκνή η συγκέντρωση βιομηχανίας.

Τίθεται στόχος εξυγίανσης 1.600 στρεμμάτων ΑΒΣ έως το 2032 με σταδιακή μετατροπή τους σε οργανωμένους χώρους λειτουργίας των υφιστάμενων μονάδων και υποδοχής και νέων.

Η εκτός σχεδίου μελλοντική εγκατάσταση μονάδων μεταποίησης και εφοδιαστικής αποθαρρύνεται με υιοθέτηση μέτρων ελέγχου της χωροταξικής, πολεοδομικής και περιβαλλοντικής συμβατότητας εγκατάστασης και λειτουργίας νέων μονάδων.

5.6. Περιβαλλοντική συμβατότητα

Όπως αναλύεται στην ΣΜΠΕ του έργου

5.7. Περιφερειακές Ενότητες

Περιφερειακή Ενότητα Λάρισας

Η ΠΕ Λάρισας κατατάσσεται στην Ομάδα Β «Ανεπτυγμένες και Αναπτυσσόμενες» περιοχές βιομηχανίας και ως προς την εφοδιαστική στην ΟΜΑΔΑ Γ:ΕΔΙΑΜΕΣΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ, ενώ η ΠΕ εντάσσεται στον άξονα ανάπτυξης Σ, οποίος σε συνδυασμό με τον άξονα, Λάρισα-Τερψιθέα-Φαρκαδόνα- Τρίκαλα θα αποτελέσουν τους κύριους άξονες, όπου στην ευρύτερη περιοχή τους θα αναπτύσσεται η βιομηχανία και η εφοδιαστική της ΠΕ.

Η ευρύτερη περιοχή της πόλης της Λάρισας και κατά προτεραιότητα οι βιομηχανικές συγκεντρώσεις που αναπτύσσονται σε αυτή, συγκροτούν βιομηχανικό πόλο εντατικοποίησης.

Σήμερα η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων εφοδιαστικής και βιομηχανίας πραγματοποιείται κυρίως κατά μήκος των οδικών αξόνων (Λάρισα -Γιάννουλη- Τύρναβος- Ελασσόνα, πλησίον της ΠΑΘΕ, Λάρισα-Τερψιθέα-Φαρκαδόνα- Τρίκαλα και Λάρισα- Μαυροβούνι - Ιτέα - Καρδίτσα) που συνδέουν τη Λάρισα με σημαντικά αστικά κέντρα της Περιφέρειας. Στους αντίστοιχους άξονες έχουν καταγραφεί ΑΒΣ έκτασης 10432 στρεμμάτων, μικρό τμήμα των οποίων έχει ενταχθεί σε ζώνη πολεοδομικού σχεδιασμού που αφορά τις εν λόγω δραστηριότητες. Λόγω των ευκαιριών που διανοίγονται από την ολοκλήρωση των ΔΕΔ-Μ και τη δυνατότητα υποστήριξης διατροφικών μεταφορών προτείνεται να ληφθεί υπόψη από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού η ανάπτυξη εμπορευματικού κέντρου εφοδιαστικής εμβέλειας, συνδεδεμένο με τον εμπορευματικό σιδηρόδρομο, στην ΠΕ Λάρισας. Προς το σκοπό αυτό, προτεραιότητα δίδεται στην αξιοποίηση ανενεργών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και συναφών χρήσεων.

Η πολεοδομημένη έκταση του υφιστάμενου Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. έχει καλυφτεί σε σχετικά ικανοποιητικό βαθμό και επιδιώκεται η περαιτέρω πλήρωσή του. Στην ΠΕ Λάρισας επιδιώκεται να διερευνηθούν κατά προτεραιότητα οι δυνατότητες Εξυγίανσης υφιστάμενων ΑΒΣ στους κύριους οδικούς άξονες. Τέλος επιδιώκεται περιορισμός της εκτός σχεδίου και εκτός θεσμοθετημένων ζωνών εγκατάστασης με σκοπό την προστασία της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας, στην περιφερειακή ζώνη της Λάρισας και στις περιοχές που εμπίπτουν στην ευρύτερη περιοχή των αξόνων ανάπτυξης της ΠΕ Λάρισας. Τέλος στις ορεινές περιοχές της ΠΕ στηρίζεται η βιοτεχνική δραστηριότητα σύμφωνα με τις οριζόντιες οριζόμενες κατευθύνσεις

Περιφερειακή Ενότητα Τρικάλων

Η ΠΕ Τρικάλων κατατάσσεται στην Ομάδα Γ «Περιοχές Ενίσχυσης» της βιομηχανίας και ως προς την εφοδιαστική στην ΟΜΑΔΑ Ε:ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ, στον άξονα ανάπτυξης κεντρικής Ελλάδας «Ε65»

και τον Άξονα Λάρισα-Τερψιθέα-Φαρκαδόνα- Τρίκαλα οι οποίοι θα αποτελέσουν τους κύριους άξονες, όπου στην ευρύτερη περιοχή τους θα αναπτύσσεται η βιομηχανία και η εφοδιαστική της ΠΕ.

Θα πρέπει να ληφθεί ιδιαίτερα υπόψη στον σχεδιασμό η πρόσφατη φυσική καταστροφή των έντονων βροχοπτώσεων στην ΠΕ που είχε ως συνέπεια την καταστροφή πολλών αγροτικών εκτάσεων και υποδομών.

Σήμερα η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων εφοδιαστικής και βιομηχανίας πραγματοποιείται κατά μήκος των οδικών αξόνων Λάρισα-Τερψιθέα-Φαρκαδόνα- Τρίκαλα, Τρίκαλα- Κηπάκι- Βασιλική- Καλαμπάκα και Τρίκαλα- Παραπόταμος- Πύλη. Στο βόρειο και στο δυτικό άξονα της ΠΕ έχουν προσδιοριστεί περιοχές ΑΒΣ έκτασης 912 στρεμμάτων, τα οποία έχουν ενταχθεί σε ζώνες ΓΠΣ αφορούν στις δραστηριότητες Βιομηχανίας και εφοδιαστικής.

Στην ΠΕ αν και υπάρχει οριοθετημένος Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. από το 1997 στην περιοχή της Φαρκαδόνας δεν έχει προχωρήσει η πολεοδόμησή του μέχρι και σήμερα. Στον περιαστικό χώρο των Τρικάλων επιδιώκεται ο περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης σε περιοχές που δεν προσδιορίζονται από τον υποκείμενο σχεδιασμό ως προτεραιότητα των κλάδων βιομηχανίας και εφοδιαστικής και ρύθμιση των χρήσεων γης για την αποφυγή συγκρούσεων με τον κλάδο του τουρισμού. Τέλος στις ορεινές περιοχές της ΠΕ στηρίζεται η μεταποίηση λαμβάνοντας υπόψη τους τουριστικούς πόλους της ΠΕ και τις πιθανές συγκρούσεις που μπορεί να δημιουργηθούν.

Περιφερειακή Ενότητα Μαγνησίας και Σποράδων

Η περιφερειακή ενότητα Μαγνησίας εντάσσεται στην Ομάδα Β: Ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες περιοχές, καθώς διαθέτει ήδη σχετική βιομηχανική βάση σε συνδυασμό με υποδομές και άλλα συγκριτικά πλεονεκτήματα που μπορούν να στηρίξουν περαιτέρω την ενίσχυση του ρόλου της. Αντίστοιχα, όσον αναφορά την εφοδιαστική, η ΠΕ Μαγνησίας εντάσσεται στην ΟΜΑΔΑ Β:ΜΕΓΑΛΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΑΙ ΠΥΛΕΣ ΕΙΣΟΔΟΥ, καθώς διαθέτει το λιμένα Βόλου διεθνούς σημασίας ενώ αποτελεί παράλληλα κόμβο συνδυασμένων μεταφορών (εγγύτητα με ΠΑΘΕ και σιδηροδρομικό δίκτυο).

Η ευρύτερη περιοχή της πόλης του Βόλου και κατά προτεραιότητα οι βιομηχανικές συγκεντρώσεις που αναπτύσσονται σε αυτή, συγκροτούν ταυτόχρονα βιομηχανικό πόλο εντατικοποίησης και ποιοτικής αναδιάρθρωσης και περιοχή επέκτασης και στήριξης.

Η περιφερειακή ενότητα Μαγνησίας και Σποράδων αποτελεί μία σύνθετη χωρική ενότητα από την άποψη ότι διαθέτει ηπειρωτικό χώρο με ένα σημαντικό αστικό κέντρο του Βόλου, τον ορεινό όγκο του Πηλίου, αλλά και το νησιωτικό σύμπλεγμα των Σποράδων με διαφορετικές ανάγκες ανάπτυξης της μεταποίησης και της εφοδιαστικής. Η διπλή εξειδίκευση της ΠΕ στην μεταποίηση και τον τουρισμό, απαιτούν λεπτομερή σχεδιασμό για την αποφυγή συγκρούσεων χρήσεων γης ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπόψη τις περιοχές προστασίας που εντοπίζονται στο νησιωτικό χώρο και το ευαίσθητο οικοσύστημα του ορεινού όγκου. Επίσης απαιτούνται ρυθμιστικές και περιβαλλοντικές παρεμβάσεις για την εξασφάλιση ομαλής τροφοδοσίας της αυξημένης κατασκευαστικής δραστηριότητας στην περιοχή με δομικά υλικά με τις ελάχιστες δυνατές επιπτώσεις από τη λειτουργία των συναφών μονάδων στο περιβάλλον.

Η μεταποίηση και η εφοδιαστική συγκεντρώνεται χωρικά κυρίως σε ένα τόξο από το Βόλο προς τα ΝΔ και δυτικά, με ισχυρά σημεία το Πολεοδομικό Συγκρότημα Βόλου, τη ΒΙ.ΠΕ. Βόλου και τον Αλμυρό. Ο Βόλος και οι βιομηχανικές συγκεντρώσεις που αναπτύσσονται περαστικά αυτού συγκροτούν πόλο-περιοχή εντατικοποίησης και ταυτόχρονα ποιοτικής αναδιάρθρωσης της βιομηχανίας. Η προώθηση του δίπολου Λάρισας - Βόλου, που αποτελεί στρατηγική προγραμματική επιλογή θα οδηγήσει στη δημιουργία μιας ευρύτερης ζώνης που θα περιλαμβάνει τις δύο πόλεις, τις σημερινές ευρύτερες περιοχές τους και τον ενδιάμεσο, κυρίως αγροτικό σήμερα, χώρο. Δεδομένης της ενίσχυσης του δίπολου Λάρισας - Βόλου, η ζώνη αυτή της βιομηχανίας θα επεκταθεί προς ΒΔ (Λάρισα), ενώ οι τάσεις προς νότια πρέπει να κατευθυνθούν εκτός της παράκτιας ζώνης, με εξαίρεση ήδη υφιστάμενους παράκτιους πόλους που πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα ανάπτυξης ΕΠ Εξυγίανσης (ΕΠΕ), Υποδοχέων Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (ΥΒΕΒΟ) και ΕΠ Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας (Ε.Π.Μ.Μ.Μ.). Παράλληλα προωθούνται οι άξονες εντατικοποίησης της βιομηχανίας προς τη βιομηχανική συγκέντρωση του Αλμυρού και τον πόλο της Λαμίας.

Προωθούνται οι δυναμικές συνέργειες μεταξύ της τοπικής βιομηχανίας και ερευνητικών/ακαδημαϊκών ιδρυμάτων σε ζητήματα τεχνολογίας καινοτομίας, ψηφιοποίησης και ενεργειακής μετάβασης, μέσα από την υποστήριξη της χωροθέτησης εγκαταστάσεων και λειτουργιών που προάγουν τους παραπάνω σκοπούς.

Ταυτόχρονα η επικείμενη σύνδεση του αεροδρομίου, του λιμένος του Βόλου και της ΒΙΠΕ Αλμυρού με το υφιστάμενο δίκτυο του ΟΣΕ, εκτιμάται ότι θα ενισχύσει τις προοπτικές ανάπτυξης και εγκατάστασης νέων βιομηχανιών στην περιοχή με βιώσιμο τρόπο και συνεπώς ενθαρρύνονται.

Τα τρία τμήματα (Α', Β' και Γ') της υφιστάμενης ΒΙ.ΠΕ. του Βόλου έχουν καλυφθεί σε σημαντικό βαθμό, παρότι παρατηρούνται φαινόμενα εγκαταλειμμένων κτιριακών κελυφών. Κρίσιμη η διερεύνηση και δημιουργία νέων

Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. προκειμένου να υποδεχθούν τις νέες μονάδες αλλά και τις μετεγκαταστάσεις των υφισταμένων. Παράλληλα, δυτικά της υφιστάμενης ΒΙ.ΠΕ. εντοπίζονται δύο ΑΒΣ κατά μήκος του άξονα Λάρισας - Βόλου και βόρεια του πολεοδομικού συγκροτήματος του Βόλου. Η διατήρηση και η δυνατότητα μετασχηματισμού των μεμονωμένων υφιστάμενων μονάδων πρέπει ληφθεί υπ όψη από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού και ειδικότερα στη ζώνη του δίπολου Λάρισας - Βόλου.

Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας

Η περιφερειακή ενότητα Καρδίτσας εντάσσεται στην Ομάδα Γ: Περιοχές υψηλής ενίσχυσης, καθώς διαθέτει μικρή βιομηχανική βάση κυρίως αγροτικών προϊόντων και βρίσκεται πάνω στον αυτοκινητόδρομο Κεντρικής Ελλάδας (Ε65).

Θα πρέπει να ληφθεί ιδιαίτερα υπόψη στον σχεδιασμό η πρόσφατη φυσική καταστροφή των έντονων βροχοπτώσεων στην ΠΕ που είχε ως συνέπεια την καταστροφή πολλών αγροτικών εκτάσεων και υποδομών.

Ο βασικός πυρήνας ανάπτυξης της μεταποίησης είναι το αστικό κέντρο της Καρδίτσας, με τις εγκαταστάσεις της μεταποίησης και της εφοδιαστικής αλυσίδας να επεκτείνονται ανατολικά της πόλης κυρίως κατά μήκος του οδικού άξονα Καρδίτσα - Βόλος. Στόχος είναι η ενίσχυση και διεύρυνση του πυρήνα αυτού με επέκταση ΒΔ (δίπολο Καρδίτσας - Τρικάλων).

Η υπάρχουσα ΒΙΠΕ δεν έχει προκαλέσει επενδυτικό ενδιαφέρον για την ανάπτυξη εγκαταστάσεων μεταποίησης και εφοδιαστικής αλυσίδας, αλλά έχει καλυφθεί κυρίως από εγκαταστάσεις φωτοβολταϊκών. Επίσης, κατά μήκος του άξονα Καρδίτσας- Βόλου εντοπίζονται δύο σχετικά συνεκτικά ΑΒΣ και η θεσμοθετημένη ζώνη του εγκεκριμένου ΓΠΣ για χρήσεις βιομηχανίας μέσης και χαμηλής όχλησης και χονδρεμπορίου η οποία έχει καλυφθεί κυρίως κατά μήκος του Ε.Ο. και σε μικρότερο βαθμό νότια της Ε.Ο. όπου έχουν αναπτυχθεί σε κάποιο βαθμό διάσπαρτα φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις. Σκόπιμο είναι να διερευνηθεί η δυνατότητα ανάπτυξης ΕΠ Εξυγίανσης (ΕΠΕ) στις υφιστάμενες Άτυπες Βιομηχανικές συγκεντρώσεις της ΠΕ.

6. Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

6.1. Αναπτυξιακή πορεία και προοπτικές

Τρία στοιχεία χαρακτηρίζουν την Περιφέρεια και διαμορφώνουν τις προοπτικές ανάπτυξής της:

- Η θέση της πολύ κοντά στο μητροπολιτικό κέντρο της Αθήνας αλλά και στον κύριο άξονα ανάπτυξης βορρά-νότου

- Η σημαντική ανάπτυξη της μεταποίησης και της εφοδιαστικής δραστηριότητας.

- Η σημαντική παρουσία του πρωτογενή τομέα

Συνολικά, η αναπτυξιακή δυναμική της Περιφέρειας υστερεί σε όλη την περίοδο από το 2000 και μετά, με αύξηση της συνολικής ΑΠΑ χαμηλότερη του μέσου όρου της χώρας στην πρώτη περίοδο 2000-09 και μείωση στην συνέχεια με ρυθμό περίπου ίσο με τον μέσο όρο της χώρας.

Ειδικά στην μεταποίηση όμως, οι ενδείξεις είναι επαμφοτερίζουσες:

- ως προς την ΑΠΑ, υπήρξαν ακόμη ασθενέστερες, ενώ

- ως προς την απασχόληση, η μεταβολή στην μεταποίηση ήταν τουλάχιστον μία εκατοστιαία μονάδα ευνοϊκότερη από ότι στο σύνολο της μεταποίησης της χώρας και στις δύο περιόδους 2000-2010 και 2010-2020.

Η Περιφέρεια κατατάσσεται τρίτη στην χώρα σε συγκέντρωση μεταποιητικής δραστηριότητας, αντιπροσωπεύοντας το 9% και το 12% της απασχόλησης και της ΑΠΑ αντίστοιχα του τομέα μεταποίησης της χώρας. Ενδιάμεσο είναι το μερίδιό της στην εφοδιαστική δραστηριότητα.

Στον βαθμό που θα επιτυγχάνει η πολιτική αποκέντρωσης των δραστηριοτήτων μεταποίησης και εφοδιαστικής από την Αθήνα, αναμένεται να διατηρήσει το μερίδιό της στα εθνικά σύνολα σε αυτούς τους δύο τομείς. Η μεταποίηση αναμένεται να αυξάνεται με μέσο ετήσιο ρυθμό 5% στην περίοδο έως το 2032.

6.2. Κλαδικές προοπτικές

Σε αντίθεση με τις περισσότερες Περιφέρειες της χώρας, στις οποίες οι κλάδοι τροφίμων και ποτών είναι κυρίαρχοι με ποσοστά >65%, στην Στερεά Ελλάδα, οι δύο αυτοί κλάδοι αντιπροσωπεύουν πολύ μικρότερο ποσοστό, περί το 35% τη συνολικής μεταποιητικής δραστηριότητας.

Πολύ σημαντικοί (με ποσοστό περί το 15% της συνολικής μεταποίησης της Περιφέρειας) άλλοι μεταποιητικού κλάδοι είναι:

- Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες

- Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού. Σημαντικοί επίσης είναι και οι κλάδοι:

- Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων

- Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων

- Παραγωγή βασικών μετάλλων

Η προοπτική ανάπτυξης της μεταποίησης είναι θετική. Η ευρεία κλίμακα της μεταποιητικής βάσης της Περιφέρειας αναμένεται να ενισχύεται από πολλούς παράγοντες που θα τροφοδοτήσουν την ανάπτυξή της στο σύνολο της χώρας:

βελτίωση δημοσίων υποδομών, σταδιακή ολοκλήρωση του Επιχειρηματικού Πάρκου Εξυγίανσης Οиноφύτων, καλύτερη διασύνδεση με τη ΜΠΑ για τη μετακίνηση εργαζομένων, δυναμική από τις διασυνδέσεις του οικοσυστήματος βιομηχανίας που εντάσσεται σε διεθνείς αλυσίδες υψηλής προστιθέμενης αξίας,

άνοδος οικοδομικής δραστηριότητας και τουρισμού, εκσυγχρονισμός υφιστάμενων κλάδων, εξέλιξη της συστάδας του αγροδιατροφικού τομέα, ανάπτυξη κλάδων υψηλότερης τεχνολογίας.

Η εφοδιαστική δραστηριότητα είχε επίσης πολύ σημαντική ανάπτυξη στην Περιφέρεια στην πρόσφατη περίοδο με ρυθμό ταχύτερο από τον μέσο όρο της χώρας. Ο τομέας διατηρεί την ανταγωνιστικότητά του και τα μερίδια αγοράς του εθνικού συνόλου της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας του κλάδου, λόγω της γεωγραφικής θέσης της Περιφέρειας και της σημαντικής παραγωγικής της βάσης, αλλά και της σχετικής εγγύτητάς της στην Αττική.

Έχει πολύ σημαντικά περιθώρια περαιτέρω εξέλιξης με αποδοτικότερη οργάνωση και αξιοποίηση των νέων μορφών μεταφοράς και γενικότερα των υπηρεσιών που σχετίζονται με την εφοδιαστική, αλλά και με αξιοποίηση της θέσης της Περιφέρειας πάνω στον κυριότερο άξονα χερσαίων μεταφορών.

6.3. Χωροταξικό πρότυπο και ενδοπεριφερειακές ιδιαιτερότητες ανά Περιφερειακή Ενότητα

Οι κύριοι άξονες ανάπτυξης οι οποίοι διατρέχουν την Περιφέρεια είναι ο S (ΠΑΘΕ), ο προς υλοποίηση άξονας Κεντρικής Ελλάδας (Ε65). Η υλοποίηση του άξονα Κεντρικής Ελλάδας που προτείνεται να λειτουργήσει ως άξονας επέκτασης της βιομηχανίας, σε συνδυασμό με τον αυτοκινητόδρομο Λαμίας-Καρπενησίου προβλέπεται να αυξήσουν την προσπελασιμότητα της Περιφέρειας λειτουργώντας υποστηρικτικά προς την ανάπτυξη των εξεταζόμενων κλάδων.

Παραδοσιακά, η μεταποίηση, αλλά και οι εφοδιαστικές υπηρεσίες της Περιφέρειας είναι συγκεντρωμένες στις ΠΕ Βοιωτίας, Φθιώτιδας και Εύβοιας, ενώ η Ευρυτανία και η Φωκίδα έχουν πολύ ισχυρή ανάπτυξη της μεταποίησης.

Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα και οι θετικές προοπτικές που εντοπίζονται στο ΜΠΑ (οικονομίες συγκεντρώσεως, εγγύτητα με Αθήνα, κεντροβαρική γεωγραφική θέση παρουσία ορυκτών πόρων), τα οποία έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία σημαντικών πόλων βιομηχανικής δραστηριότητας στην Περιφέρεια Στερεάς, περιλαμβανομένης της ζώνης Χαλκίδας-Θήβας-Οινοφύτων και μεμονωμένων πόλων μεγάλης κλίμακας όπως Λάρυμνας-Πολιτικών, «Άσπρων Σπιτιών», Χαλκίδας-Αλιβερίου και Δερβενοχωρίων, που χρήσουν δυνατότητα διερεύνησης δυνατοτήτων διασύνδεσης με άλλες ανεπτυγμένες περιοχές και πιο σύνθετες διεθνείς αλυσίδες αξίας, συνδεόμενες με την καθετοποίηση της εξόρυξης και τις δραστηριότητες της εφοδιαστικής. Οι τάσεις αυτές μπορούν να ενισχυθούν με την ολοκλήρωση σημαντικών δημοσίων υποδομών, περιλαμβανομένου του αυτοκινητόδρομου Ελευσίνας-Οινοφύτων, μιας παράλληλης εμπορευματικής σιδηροδρομικής γραμμής που θα διατρέχει τον παραπάνω άξονα, την περαιτέρω υποστήριξη της ολοκλήρωσης του Επιχειρηματικού Πάρκου Εξυγίανσης Οиноφύτων, τη μετακίνηση του εμπορευματικού λιμένα Χαλκίδας σε καταλληλότερη θέση, έργα που αναμένεται να συμβάλλουν βελτίωση της προσπελασιμότητας και στην υποστήριξη των εμπορευματικών μεταφορών, τα οποία είναι αναγκαία για την υποστήριξη των υφιστάμενων και νέων δραστηριοτήτων αλλά και τη συνολικότερη αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής.

Στην Περιφέρεια ως προς τους εξεταζόμενους κλάδους παρατηρείται ένα είδος δυισμού, που αποτελείται από το νοτιοανατολικό τμήμα της Περιφέρειας που βρίσκεται εγγύτερα στην Αθήνα - Αττική (ΜΠΑ) που την καθιστά βιομηχανικό πόλο εθνικής/κοινοτικής Κλίμακας (ζώνη Θήβας-Ριτσώνα-Οινοφύτων) και το λοιπό λιγότερο ανεπτυγμένο βιομηχανικά τμήμα της Περιφέρειας δημιουργώντας σημαντικές ενδοπεριφερειακές ανισότητες. Είναι σημαντική η διερεύνηση σταδιακής διεύρυνσης των ζωνών βιομηχανικής ανάπτυξης, μέσω δικτύωσης προς τους ήδη υφιστάμενους πόλους με βάση τις χωρικές ενότητες του προτύπου χωρικής ανάπτυξης και τις νέες υποδομές των ΔΕΔ-Μ του οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου. Η ζώνη Θήβας-Ριτσώνα-Οινοφύτων θα συνεχίσει να έχει πολύ σημαντικό ρόλο στο χωρικό πρότυπο με την επέκτασή της προς τη Χαλκίδα, στοχεύοντας και στην εγκατάσταση επιχειρήσεων έντασης τεχνολογίας.

Σημαντικός είναι και ο ρόλος της ευρύτερης περιοχής επέκτασης της βιομηχανίας του πόλου της Λαμίας στην υποστήριξη των δραστηριοτήτων βιομηχανίας και εφοδιαστικής. Συμπληρωματικά προς τις παραπάνω περιοχές λειτουργούν εκείνες, που παρουσιάζουν είδη κάποιες συγκεντρώσεις, όπως οι βιομηχανικοί πόλοι Λάρυμνας και Άσπρων Σπιτιών, οι, περιοχές Λιβαδειάς, Αταλάντης, Νέα Αρτάκης, Βασιλικού, Ψαχνών και Αλιβερίου. Αναφορικά με τις ΠΕ Φωκίδας και Ευρυτανίας, η πρώτη θα έχει ειδικό ρόλο στην εξορυκτική δραστηριότητα, ενώ η δεύτερη θα στηριχτεί στην αξιοποίηση κυρίως κτηνοτροφικών προϊόντων.

Για όλες τις Περιφερειακές Ενότητες της Στερεάς Ελλάδας η ενίσχυση δημιουργίας νέων μονάδων μεταποίησης αποτελεί στόχο που θα συμβάλει στην ανανέωση και επέκταση του συμπλέγματος οικονομικών δραστηριοτήτων σε αυτές. Μεταξύ άλλων συμπλεγμάτων στα οποία η Περιφέρεια παρουσιάζει συγκριτικά πλεονεκτήματα, είναι η ανάπτυξη hub καινοτομίας στους τομείς της αμυντικής βιομηχανίας, της μεταλλείας-μεταλλουργίας και της γεωργίας ακριβείας.

6.4. Οργανωμένη χωροθέτηση μεταποίησης και εφοδιαστικής

Σήμερα υπάρχουν αναπτυγμένοι 9 Ο.Υ.Μ.Ε.Δ., συνολικής έκτασης 10,2 χιλ. στρ. Από αυτούς, έχουν προσελκύσει αξιόλογο αριθμό επιχειρήσεων οι Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. στην Βοιωτία και Φθιώτιδα και Βοιωτία, ενώ οι 4 Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. της Εύβοιας υποχρησιμοποιούνται.

Γενική επιδίωξη είναι να ενθαρρυνθεί η εγκατάσταση εντός οργανωμένων υποδοχέων και να προσελκυστεί πολύ μεγαλύτερο μέρος της νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας μεταποίησης και εφοδιαστικής. Επιδιώκεται είναι να αξιοποιηθούν οι υπάρχοντες υποδοχείς.

Στο πρώτο χωροταξικό πλαίσιο για την βιομηχανία είχε ενδεικτικά εκτιμηθεί ότι για την πενταετία έως το 2013 υπήρχε ανάγκη για την ανάπτυξη 10-13 επιπλέον Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. συνολικής έκτασης περί τα 4.500 στρέμματα, δηλαδή περί τα 900 στρέμματα κατά μέσο όρο τον χρόνο.

Οι προβλέψεις για ανάγκες σε νέους Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. παραμένουν και σήμερα επίκαιρες. Στο πλαίσιο των ανωτέρω, δίδεται ισχυρή κατεύθυνση οργάνωσης και εξυγίανσης και άλλων άτυπων συγκεντρώσεων που αναπτύσσονται σήμερα στην Περιφέρεια. Το ΕΠΕ Οινοφύτων, αναμένεται να απορροφήσει ένα μεγάλο μερίδιο της ζήτησης για εγκατάσταση νέων μονάδων, ωστόσο η ζήτηση για κατάλληλη βιομηχανική γη, συνεχώς θα αυξάνει κατά τα επόμενα έτη, γεγονός που οφείλει να ληφθεί υπόψη από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού. Για την πρόληψη δημιουργίας νέων άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων συστήνεται η διερεύνηση σκοπιμότητας χωροθέτησης ΥΒΕΟ σε περιοχές με αυξημένη ζήτηση.

Στην παρούσα ανάλυση, η πρόβλεψη για την επόμενη δεκαετία έως το 2032 είναι για περίπου 800 στρέμματα κατά μέσο ετήσιο όρο και περί τα 7,9 χιλ. στρέμματα συνολικά, για την δεκαετία έως το 2032. Στην ίδια περίοδο προβλέπεται ότι οι υπάρχοντες Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. μπορούν να διαθέσουν περί τα 1.000 στρέμματα διαθέσιμη και μη αξιοποιούμενης σήμερα βιομηχανικής γης.

Παράλληλα, εκτιμάται ότι στην δεκαετία έως το 2032, η ανάπτυξη της εφοδιαστικής στην Περιφέρεια μπορεί να δημιουργήσει πρόσθετη ζήτηση για 800 περίπου στρέμματα οργανωμένων χώρων εγκατάστασης εφοδιαστικών μονάδων, ενώ επιπλέον θα απαιτηθούν περί τα 1.000 στρέμματα για την διαχείριση χύμα στερεών και υγρών φορτίων, πολλά από τα οποία θα διευθετηθούν σε ειδικά αδειοδοτημένες μεγάλες μονάδες.

Οι νέοι υποδοχείς θα πρέπει να αναζητηθούν κατά προτεραιότητα σε περιοχές με βάση τις υπάρχουσες συγκεντρώσεις και την δυναμική δημιουργίας νέων μονάδων, όπως αναμένεται να εξελιχθεί και υπό της επίδρασης της ολοκλήρωσης των δημοσίων υποδομών των ΔΕΔ-Μ.

Σε σχέση με την δραστηριότητα εξόρυξης και επεξεργασίας ορυκτών πρώτων υλών, προωθείται διατήρησή τους στις υφιστάμενες περιοχές εκμετάλλευσης και διασφάλιση της δυνατότητας επέκτασης σε περιοχές, όπου εντοπίζονται νέα κοιτάσματα ή νέα ορυκτά, με τήρηση των όρων προστασίας του περιβάλλοντος και των προϋποθέσεων λειτουργίας των γειτονικών δραστηριοτήτων. Πρόκειται, κυρίως, για ορυκτούς πόρους που καλύπτουν εγχώριες ανάγκες ή απευθύνονται σε διεθνείς αγορές, όπως ο βωξίτης στη Φωκίδα, Βοιωτία και Φθιώτιδα, τα σιδηρονικελιούχα μεταλλεύματα στη Βοιωτία, Φθιώτιδα, Εύβοια.

6.5. Εκτός σχεδίου συγκέντρωση παραγωγικών μονάδων

Στη θεσμικά αναγνωρισμένη ΑΒΣ της περιοχής των Οινοφύτων, εγκρίθηκε το πρώτο ΕΠ Εξυγίανσης, μία κατηγορία οργανωμένου υποδοχέα που προβλέφθηκε για πρώτη φορά στο προηγούμενο χωροταξικό. Λόγω της ιδιαίτερης αξίας της περιοχής, στην οποία παράγεται περίπου το 1/3 του βιομηχανικού ΑΕΠ της Ελλάδας, είναι σημαντικό να προχωρήσουν κατά προτεραιότητα τα απαιτούμενα υποστηρικτικά έργα δημόσιας υποδομής καθώς η ευρύτερη συγκέντρωση παρουσιάζει σημαντικές ελλείψεις στην επάρκεια των δικτύων και τεχνικών δημόσιων κατά βάση υποδομών όλων των κατηγοριών, που είναι προϋπόθεση για την έγκαιρη κατασκευή και ολοκλήρωση των εσωτερικών υποδομών του ΕΠ Εξυγίανσης. Σημειώνεται ότι, η ΑΒΣ δημιουργήθηκε σταδιακά, από τη δεκαετία του 1960, και μεγεθύνθηκε γρήγορα λόγω των απαγορευτικών διατάξεων για την εγκατάσταση νέων επιχειρήσεων στην Αττική. Η περιοχή δεν είναι οργανωμένη, δεν έχει κοινόχρηστες υποδομές σήμερα παρουσιάζει συσσωρευμένα προβλήματα, λάβει πρόσθετα μέτρα υποστήριξης της οργάνωσης και εξυγίανσης της περιοχής τόσο αναπτυξιακού, περιβαλλοντικού, όσο και πολεοδομικού χαρακτήρα.

Όπως και στο πρώτο ΕΧΠ-Β, αλλά και στο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο, στόχο και κατεύθυνση αποτελεί η διαμόρφωση πολιτικής για την αποθάρρυνση της διάσπαρτης χωροθέτησης των μονάδων, αλλά και για την εξυγίανση άλλων υφιστάμενων ΑΒΣ καθώς παρατηρούνται άτυπες εκτός σχεδίου συγκεντρώσεις που

χρειάζονται εξυγίανση. Λόγω μεγέθους ή/και εγγύτητας με σημαντικές ΟΠΥ χρειάζεται η στήριξη μετασχηματισμού αυτών των επιχειρήσεων.

Έχουν καταγραφεί 45 ΑΒΣ στην Περιφέρεια έκτασης 66 χιλ. στρεμμάτων. Εξ αυτών, τα 6,2 χιλ. στρέμματα χαρακτηρίζονται ως συνεκτικές συγκεντρώσεις,

Τίθεται στόχος εξυγίανσης 1.900 στρεμμάτων ΑΒΣ έως το 2032 με σταδιακή μετατροπή τους σε οργανωμένους χώρους λειτουργίας των υφιστάμενων μονάδων και υποδοχής και νέων.

Η εκτός σχεδίου μελλοντική εγκατάσταση μονάδων μεταποίησης και εφοδιαστικής αποθαρρύνεται με υιοθέτηση μέτρων ελέγχου της χωροταξικής, πολεοδομικής και περιβαλλοντικής συμβατότητας εγκατάστασης και λειτουργίας νέων μονάδων.

6.6. Περιβαλλοντική συμβατότητα

Όπως αναλύεται στην ΣΜΠΕ του έργου

6.7. Περιφερειακές Ενότητες

Περιφερειακή Ενότητα Φθιώτιδος

Η ΠΕ Φθιώτιδος κατατάσσεται στην Ομάδα Β «Ανεπτυγμένες και Αναπτυσσόμενες Περιοχές» ως προς την κατάταξη και την προοπτική της μεταποίησης και αντίστοιχα στην ομάδα Γ «Ενδιάμεσα Εφοδιαστικά Κέντρα Διαπεριφερειακής Εμβέλειας» ως προς την κατάταξη και την προοπτική της εφοδιαστικής. Η ΠΕ διασχίζεται από τον οδικό και σιδηροδρομικό άξονα της ΠΑΘΕ, γεγονός που προσφέρει συγκριτικά πλεονεκτήματα για τη βιομηχανία και τις συνδυασμένες εμπορευματικές μεταφορές, σε συνδυασμό με την υπάρχουσα βιομηχανική βάση. Νεό-αναδυόμενος άξονας επέκτασης της βιομηχανίας αποτελεί ο άξονας που διασυνδέει τον πόλο της Λαμίας με αυτόν του διπλού Καρδίτσας-Τρικάλων. Η ευρύτερη περιοχή της πόλης της Λαμίας και κατά προτεραιότητα οι βιομηχανικές συγκεντρώσεις που αναπτύσσονται σε αυτή, συγκροτούν βιομηχανικό πόλο επέκτασης. Στις περιοχές αυτές, εφαρμόζονται κατά προτεραιότητα οι ειδικότερες κατευθύνσεις του παρόντος πλαισίου αναφορικά με τη συγκεκριμένη κατηγορία περιοχής, παράλληλα με τις κατευθύνσεις σε επίπεδο ΠΕ. Το νότιο άκρο της περιοχής επέκτασης, εκτείνεται έως την περιοχή στήριξης της βιομηχανίας των ΠΕ Φωκίδας και Βοιωτίας, με τις οποίες η ΠΕ Φθιώτιδας αναπτύσσει συμπληρωματικότητες και εξαρτήσεις, ενώ δυτικά καταλαμβάνει μέρος του αναπτυξιακού άξονα ΠΑΘΕ όπου εντοπίζονται παραγωγικές συγκεντρώσεις ή/και μεμονωμένες μονάδες με σημαντικά περιθώρια εντατικοποίησης του τομέα της βιομηχανίας μέσα και από την επαναλειτουργία μονάδων που σήμερα δεν λειτουργούν.

Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα στη μεταποίηση είναι αυτά που απορρέουν από τη διέλευση από το Νομό του κύριου εθνικού άξονα ανάπτυξης και υποδομών και την ύπαρξη των ορυκτών πόρων. Προωθούνται τα ισχυρά στοιχεία ανάπτυξης του τομέα της βιομηχανίας στις οποίες παρουσιάζονται κλαδικές εξειδικεύσεις όπως η βιομηχανία τροφίμων και ποτών, μεταποίηση αγροτικών προϊόντων (ελαιοτριβεία), μετάλλων, χαρτιού, ηλ. μηχανημάτων και η εξορυκτική βιομηχανία.

Η ανάπτυξη της μεταποίησης και της εφοδιαστικής πραγματοποιείται διάσπαρτα κυρίως στο κεντρικό και νότιο τμήμα της ΠΕ σε έναν οργανωμένο υποδοχέα και σε δέκα περιοχές ΑΒΣ. Ειδικότερα, ανάπτυξη βιομηχανιών εντοπίζεται σε έναν πόλο που αποτελεί ενιαία λειτουργική ενότητα και εστιάζεται στην ΒΙ.ΠΕ. Λαμίας και νοτιοανατολικά του αστικού κέντρου της Λαμίας και σε διάφορες θέσεις σε εγγύτητα ή κατά μήκος του παράκτιου μετώπου που συνδέονται κυρίως με την εξορυκτική δραστηριότητα.

Αξίζει να αναφερθεί ότι η ΒΙ.ΠΕ. Λαμίας έχει προσελκύσει επενδυτικό ενδιαφέρον, καθώς έχει καλυφθεί σε μεγάλο ποσοστό, αλλά χρειάζεται πρόσθετη ενίσχυση δημοσίων υποδομών και δικτύων εξυπηρέτησης (πχ. σύνδεση με σιδηροδρομικό δίκτυο). Όσον αφορά τις μονάδες που εντοπίζονται κατά μήκος ή σε εγγύτητα με το παράκτιο μέτωπο, αυτές εντοπίζονται στην περιοχή της Λάρυμνας, στην ευρύτερη περιοχή της Αταλάντης, Σκάλας, Κυπαρισσίου, Αγίου Κωνσταντίνου και Πελασγίας. Η προοπτική όλων των ανωτέρων να διερευνηθεί για την ίδρυση νέων Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. και ενόψει της ολοκλήρωσης των ΔΕΔ-Μ. Ομοίως νέες προοπτικές, όπως η δυνητική εκμετάλλευση κοιτασμάτων στη Λοκρίδα και ανάπτυξης νέου δευτερεύοντος πόλου, πρέπει να διερευνηθούν από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού.

Προκύπτει, συνεπώς, ότι η ΠΕ παρουσιάζει κάποια σχετική εξειδίκευση σε εξορυκτικές δραστηριότητες το οποίο συνεπάγεται το χαρακτηριστικό της άκαμπτα χωροθετημένης πρώτης ύλης. Να ληφθούν συνδυαστικά με το παρόν υπόψη οι κατευθύνσεις του ΕΧΠ για τις Ορυκτές Πρώτες Ύλεις, εφόσον αυτό θεσμοθετηθεί, στην ΠΕ, ενώ είναι απαραίτητος ο λεπτομερής σχεδιασμός των χρήσεων γης από τον υποκείμενο σχεδιασμό για την αποφυγή συγκρούσεων γης με δραστηριότητες όπως ο τουρισμός. Παράλληλα, είναι απαραίτητη η διερεύνηση δυνατότητας εξυγίανσης των περιοχών ΑΒΣ μέσω ΕΠΕ του 4982/2022 (Α' 195), αλλά και δημιουργίας νέων ΕΠ του ν. 4982/2022 όπως και ΕΠΜΜΜ και ΥΒΕΒΟ.

Περιφερειακή Ενότητα Εύβοιας

Η ΠΕ Ευβοίας ανήκει στην Ομάδα Β «Ανεπτυγμένες και Αναπτυσσόμενες Περιοχές» της βιομηχανίας και στην Ομάδα Β «Μεγάλα Εφοδιαστικά Κέντρα και Πύλες Εισόδου» της εφοδιαστικής, ενώ από την ΠΕ διέρχεται ο άξονας ανάπτυξης ΠΑΘΕ ο οποίος υποστηρίζει την ανάπτυξη των εν λόγω δραστηριοτήτων. Το νότιο τμήμα της ΠΕ εμπίπτει στην περιοχή άμεσης επιρροής της Μητροπολιτικής περιοχής της Αθήνας. Δεν προκύπτει ανάγκη για διάχυση βιομηχανικής ανάπτυξης σε όλη την Περιφέρεια, αλλά τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού οφείλουν να αξιολογήσουν τη διάχυση αυτών των πολλαπλασιαστικών επιπτώσεων από το «βιομηχανικό πυρήνα» προς τις μη ανεπτυγμένες περιοχές.

Στην ΠΕ εντοπίζεται σημαντικός πόλος εξόρυξης στο βόρειο-κεντρικό τμήμα, στο οποίο έχει χωροθετηθεί επιχειρηματικό πάρκο που αναπτύσσει σημαντική δυναμική λόγω των καθετοποιημένων και συμπληρωματικών δραστηριοτήτων καθώς και μεγάλες μεμονωμένες μονάδες που είναι να κρίσιμο να διατηρηθούν και υπό προϋποθέσεις δύναται να επεκταθούν. Ο βιομηχανικός πόλος της Λάρυμνας, ο οποίος επεκτείνεται στους γειτονικούς Νομούς Βοιωτίας και Εύβοιας όσον αφορά στην εξόρυξη θα πρέπει να εξακολουθήσει να λειτουργεί ως ενιαία λειτουργική ενότητα.

Το υφιστάμενο χωροταξικό πρότυπο αναπτύσσεται σε αρκετές εστίες με τις περισσότερες να εμπίπτουν στη περιοχή άμεσης επιρροής της ΜΠΑ. Η σημαντικότερη αναπτύσσεται στη περιοχή νοτιοδυτικά της Ριτσώνας στην ΕΟ Θήβας- Χαλκίδας και τα μήκος του ΠΑΘΕ υπάρχουν αναπτύξεις των εν λόγω κλάδων. Η προαναφερθείσα ανάπτυξη αποτελεί ουσιαστικά μια ομοιογενή ζώνη η οποία μοιράζεται μεταξύ των ΠΕ Ευβοίας και Βοιωτίας. Άλλες σημαντικές αναπτύξεις των εξεταζόμενων δραστηριοτήτων πραγματοποιούνται πλησίον των αξόνων Θήβας- Χαλκίδας, (σε περιοχές ανατολικά της Ριτσώνας, νότια της Δροσιάς) Σχηματαρίου- Χαλκίδας (νότια του Καλοχωρίου Παντειχίου, στο Μικρό Βαθύ και νότια αυτού), Χαλκίδας- Αιδηψού (στη Νέα Αρτάκη και δυτικά των Ψαχνών) και Χαλκίδας-Αλιβερίου-Καρύστου (ανατολικά του Βασιλικού, νοτιοανατολικά του Αλιβερίου).

Το προτεινόμενο χωρικό πρότυπο οργάνωσης των δραστηριοτήτων επιδιώκεται αφενός ενίσχυση του άξονα Ριτσώνα- Χαλκίδα, αφετέρου η ανάπτυξη εκτός της προαναφερθείσας ζώνης να πραγματοποιηθεί στις υφιστάμενες περιοχές και στους υφιστάμενους οριοθετημένους Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. της ΠΕ. Προωθείται τόσο η ανάπτυξη επιχειρήσεων έντασης τεχνολογίας ιδίως στις περιοχές που εμπίπτουν στην ΜΠΑ, όσο και των ΕΠΕ. Η ασκούμενη χωρική πολιτική για τις περιοχές της παρούσας ΠΕ, που εντάσσονται στη ζώνη άμεσης επιρροής της ΜΠΑ, επιδιώκεται να είναι κοινή με τις υπόλοιπες που εντάσσονται στην ΜΠΑ.

Υποστηρίζεται, όπου απαιτείται η ανάπτυξη ΕΠΜΜΜ, με ανάγκη χωροθέτησης σε άμεση επαφή με το θαλάσσιο μέτωπο. Στηρίζεται η ανάπτυξη της εξόρυξης στις περιοχές ενδιαφέροντος σύμφωνα και με τις οριζόμενες κατευθύνσεις του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ορυκτές Πρώτες Ύλες, εφόσον θεσμοθετηθεί.

Στην ΠΕ έχουν προσδιοριστεί αρκετές περιοχές ως άτυπες βιομηχανικές συγκεντρώσεις καταλαμβάνοντας έκταση περίπου 51.000 στρεμμάτων. Σχετικά σημαντικό τμήμα των προαναφερθεισών περιοχών έχει ενταχθεί σε σχετική ζώνη ανάπτυξης δραστηριοτήτων από τον υποκείμενο πολεοδομικό σχεδιασμό.

Στην ΠΕ υπάρχουν περιοχές Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. στις οποίες δεν έχουν ολοκληρωθεί τα απαραίτητα έργα πολεοδομικής και λοιπών υποδομών, που θα καταστήσει λειτουργικά. Επιδιώκεται η ολοκλήρωση των απαραίτητων υποδομών και η αύξηση της ελκυστικότητας της οργανωμένης χωροθέτησης των δραστηριοτήτων. Για το σκοπό αυτό επιδιώκεται να περιοριστεί η εκτός σχεδίου ανάπτυξη των δραστηριοτήτων.

Περιφερειακή Ενότητα Βοιωτίας

Η ΠΕ Βοιωτίας ανήκει στην Ομάδα Β «Ανεπτυγμένες και Αναπτυσσόμενες Περιοχές» της βιομηχανίας και στην Ομάδα Β «Μεγάλα Εφοδιαστικά Κέντρα και Πύλες Εισόδου» της εφοδιαστικής, ενώ από την ΠΕ διέρχεται ο άξονας ανάπτυξης ΠΑΘΕ ο οποίος υποστηρίζει την ανάπτυξη των εν λόγω δραστηριοτήτων. Το νότιο τμήμα της ΠΕ εμπίπτει στην περιοχή άμεσης επιρροής της Μητροπολιτικής περιοχής της Αθήνας.

Το υφιστάμενο χωροταξικό πρότυπο αναπτύσσεται σε αρκετές εστίες με τις περισσότερες να εμπίπτουν στη περιοχή άμεσης επιρροής της Ε.Μ.Π.Α.. Η σημαντικότερη αναπτύσσεται κατά μήκος του ΠΑΘΕ από Οινόφυτα μέχρι το Ύπατο και στην περιοχή από Θήβα (βόρεια, ανατολικά και νότια) μέχρι ΠΑΘΕ και στη Θίσβη (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.). Συγκέντρωση των εν λόγω δραστηριοτήτων παρουσιάζεται επίσης κατά μήκος των οδικών Αξόνων Λιβαδειάς-Αμφισσας (βορειοανατολικά της Λιβαδειάς) και Λεωφόρου Αθηνών (ανατολικά της Λιβαδειάς). Μικρότερες συγκεντρώσεις που έχουν χαρακτηριστεί, ωστόσο ως άτυπες παρατηρούνται βόρεια της Βάγιας, ανατολικά της Αλιάρτου και δυτικά του Αμπελοχωρίου.

Σύμφωνα με το προτεινόμενο χωροταξικό πρότυπο επιδιώκεται η ανάπτυξη των κλάδων στις περιοχές που είδη εμφανίζουν σημαντική δυναμική, κυρίως στη ζώνη από Οινόφυτα-Θήβα στη περιοχή της Λιβαδειάς και στη Θίσβη. Η ασκούμενη χωρική πολιτική για τις περιοχές της παρούσας ΠΕ, που εντάσσονται στη ζώνη άμεσης επιρροής της Ε.Μ.Π.Α., επιδιώκεται να είναι κοινή ως προς ορισμένα χαρακτηριστικά. Συγκεκριμένα,

Πρωθείται τόσο η ανάπτυξη επιχειρήσεων έντασης τεχνολογίας ιδίως στις περιοχές που εμπίπτουν στην Ε.Μ.Π.Α., όσο και των ΕΠΕ. Στηρίζεται η ανάπτυξη της εξόρυξης στις περιοχές ενδιαφέροντος σύμφωνα με τον Μεταλλευτικό Κώδικα, τις κατευθύνσεις της Εθνικής Πολιτικής για την Αξιοποίηση των Ορυκτών Πρώτων Υλών.

Δίνεται κατεύθυνση ανάπτυξης/ενίσχυσης του συμπλέγματος μεταποίησης και ενέργειας που έχει αναπτυχθεί στον πόλο των «Ασπρων Σπιτιών». Ο συγκεκριμένος πόλος, με την ολοκλήρωση σημαντικών έργων μεταφορικής κυρίως υποδομής, αποκτά στρατηγικό ρόλο για την ευρύτερη Στερεά Ελλάδα και προτείνεται να διασυνδεθεί με τους δυναμικούς βιομηχανικούς πόλους της Θεσσαλίας. Ο πόλος στην περιοχή των «Δερβενοχωρίων» λόγω της άμεσης γειτνιάσής του με τη Μητροπολιτική Περιοχή Αθηνών και της έντονης δραστηριότητας παραγωγής τσιμέντου και αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών, αποκτά στρατηγικό ρόλο και προτείνεται να υποστηριχθεί ως κόμβος παραγωγής δομικών υλικών και συναφών βιομηχανικών δραστηριοτήτων με πρόσβαση σε σημαντικές μεταφορικές υποδομές.

Στην ΠΕ έχουν προσδιοριστεί αρκετές περιοχές ως άτυπες βιομηχανικές συγκεντρώσεις καταλαμβάνοντας έκταση περίπου 40.000 στρεμμάτων. Σχετικά σημαντικό τμήμα των προαναφερθεισών περιοχών έχει ενταχθεί σε σχετική ζώνη ανάπτυξης δραστηριοτήτων από τον υποκείμενο πολεοδομικό σχεδιασμό.

Αναφορικά με το υπό εξέλιξη έργο ανάπτυξης και οργάνωσης του Επιχειρηματικού Πάρκου Εξυγίανσης Οινοφύτων λόγω της κομβικής σημασίας του, είναι απαραίτητη η υποστήριξη των απαιτούμενων έργων υποδομής. Ειδικά ως προς τις μεταφορικές υποδομές λόγω και της άμεσης επαφής με το ΔΕΔ-Μ προτείνεται κατά προτεραιότητα ένταξη βασικών έργων που αποτελούν σύμφωνα με τον Κανονισμό 2024/1679 συνιστώσες υποδομών του ΔΕΔ-Μ.

Ο οριοθετημένος Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. Βοιωτίας στην περιοχή της ΠΕ έχει σχεδόν καλυφθεί. Επιδιώκεται επέκταση της πολεοδόμησης της περιοχής και η πλήρης αξιοποίηση του υποδοχέα και η διερεύνησης δημιουργίας νέων εκτάσεων εντός Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. για δραστηριότητες όλων των κατηγοριών περιβαλλοντικών επιπτώσεων (Α1,Α2,Β). Επιδιώκεται περιορισμός της εκτός σχεδίου για την προστασία της γεωργικής γης.

Περιοχές με ήδη δρομολογημένο ενδιαφέρον για οργανωμένους υποδοχείς είναι η Τανάγρα και το Κάστρο. Παράλληλα, το μέγεθος και ο χαρακτήρας της εγκατεστημένης βάσης της μεταποίησης καθιστά αναγκαία την διατήρηση της υφιστάμενης χωροθέτησης μεγάλου ποσοστού/αριθμού υπαρχουσών μονάδων, και συνεπώς θα πρέπει να στηριχθεί ο επί τόπου μετασχηματισμός τους περιλαμβανομένης και της δυνατότητας επέκτασης. Ειδική περίπτωση αποτελούν επίσης ορισμένες πολύ μεγάλες μονάδες, που από τη φύση τους χωροθετούνται αυτοτελώς, και το γεγονός αυτό πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από τον υποκείμενο χωρικό σχεδιασμό, όπως και οι συνέργειες τουρισμού και βιομηχανίας.

Περιφερειακή Ενότητα Ευρυτανίας

Η ΠΕ Ευρυτανίας ανήκει στην Ομάδα Δ «Περιοχές Ειδικής Ενίσχυσης» της βιομηχανίας και στην Ομάδα Ε «Πολύ Μικρά Εφοδιαστικά Κέντρα». Η σύνδεση της ΠΕ με τις υπόλοιπες περιοχές της ΠΕ είναι δύσκολη και ο προγραμματιζόμενος άξονας Λαμίας Καρπενησίου πρόκειται να βελτιώσει την συνδεσιμότητα της περιοχής.

Σήμερα η ανάπτυξη των εξεταζόμενων δραστηριοτήτων είναι περιορισμένη και ασκείται κυρίως στη περιμετρική οδό του Καρπενησίου και ανατολικά της πόλης, με τις περισσότερες επιχειρήσεις να έχουν ενταχθεί είδη σε σχετικές ζώνες πολεοδομικού σχεδιασμού. Δίδεται κατεύθυνση στήριξης της καθετοποίησης των παραγόμενων κτηνοτροφικών και γεωργικών προϊόντων και της εφοδιαστικής στις υφιστάμενες θέσεις. Επιδιώκεται λεπτομερής σχεδιασμός χρήσεων γης για την αποφυγή πιθανών συγκρούσεων με χρήσεις, όπως η κατοικία και ο τουρισμός.

Στην ΠΕ δεν έχουν προσδιοριστεί περιοχές άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων, ούτε έχει οριοθετηθεί κάποιος οργανωμένος υποδοχέας.

Περιφερειακή Ενότητα Φωκίδος

Η ΠΕ Φωκίδος κατατάσσεται στην Ομάδα Δ «Περιοχές ειδικής ενίσχυσης» ως προς την κατάταξη και την προοπτική της μεταποίησης και αντίστοιχα στην ομάδα Ε «Πολύ μικρά εφοδιαστικά κέντρα» ως προς την κατάταξη και την προοπτική της εφοδιαστικής.

Το μεγαλύτερο μέρος της ΠΕ αποτελεί κατά την έννοια του παρόντος ευρεία περιοχή στήριξης της βιομηχανίας, λόγω των συγκριτικών πλεονεκτημάτων που προσφέρονται σε σχέση με την καθετοποίηση εξορυκτικών δραστηριοτήτων και την ανάπτυξη ευρύτερων αλυσίδων αξίας με νέες δραστηριότητες. Διαφορετικά τμήματα της ΠΕ συνιστούν ταυτόχρονα σημαντικό εξορυκτικό πόλο και πόλο ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ (κυρίως αιολική ενέργεια). Η ΠΕ αναμένεται να έχει κεντρικό ρόλο στην υποστήριξη μεταποιητικών δραστηριοτήτων και εφοδιαστικής που συμμετέχουν στην αλυσίδα αξίας για την αυτονομία της ΕΕ σε κρίσιμες πρώτες ύλες και την πράσινη μετάβαση. Είναι συνεπώς απαραίτητο να διερευνηθούν όλες οι απαραίτητες σχετικές σταθμίσεις και να αξιολογηθούν οι ανάγκες, κατά προτεραιότητα στο πλαίσιο των υποκείμενων επίπεδων του σχεδιασμού,

προκειμένου να διασφαλιστεί η μελλοντική εξυπηρέτηση ευρύτερων στόχων δημόσιου συμφέροντος στο πλαίσιο των σχετικών υποχρεώσεων από την ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Η ΠΕ παρουσιάζει εξειδίκευση σε εξορυκτικές δραστηριότητες το οποίο συνεπάγεται το χαρακτηριστικό της άκαμπτα χωροθετημένης πρώτης ύλης. Οι χαρακτηριζόμενες ως κρίσιμες πρώτες ύλες της ΕΕ συνδέονται άμεσα με τον ευρύτερο πόλο των «Ασπρων Σπιτιών» ο οποίος πρέπει να υποστηριχθεί και ενδυναμωθεί στο πλαίσιο των υποκείμενων επίπεδων του σχεδιασμού.

Η ΒΙΟ.ΠΑ. Άμφισσας έχει καλυφθεί σε σχετικά μικρό βαθμό, ενώ εντοπίζονται δύο ακόμη ζώνες θεσμοθετημένων χρήσεων βιομηχανίας και εφοδιαστικής με μικρή σχετικά κάλυψη. Όσον αφορά τις περιοχές ΑΒΣ, μία εντοπίζεται στο βόρειο τμήμα της ΠΕ σε εγγύτητα με το όριο της όμορης ΠΕ Φθιώτιδας. Αξίζει να σημειωθεί η εξορυκτική δραστηριότητα που εντοπίζεται στο κεντρικό και ανατολικό τμήμα της ΠΕ. Να ληφθούν συνδυαστικά με το παρόν υπόψη οι κατευθύνσεις του ΕΧΠ για τις Ορυκτές Πρώτες Ύλες στην ΠΕ, ενώ είναι απαραίτητος ο λεπτομερής σχεδιασμός των χρήσεων γης από τον υποκείμενο σχεδιασμό για την αποφυγή συγκρούσεων γης με δραστηριότητες όπως ο τουρισμός. Παράλληλα, είναι απαραίτητη η διερεύνηση δυνατότητας εξυγίανσης των περιοχών ΑΒΣ μέσω ΕΠΕ του 4982/2022 (Α' 195), αλλά και δημιουργίας νέων ΕΠ του ν. 4982/2022 (Α' 195), περιλαμβανομένων και των Υποδοχέων ενδιάμεσου βαθμού οργάνωσης για τις περιπτώσεις περιοχών όπου δεν υπάρχει η δυναμική χωρικής οργάνωσης υποδοχέων άλλου τύπου.

7. Περιφέρεια Ιονίων Νησιών

Για τα νησιά του Ιονίου η ανάλυση σε επίπεδο Περιφερειακών Ενοτήτων πραγματοποιείται εντός της συνολικής προσέγγισης της Περιφέρειας, καθώς τα υπό ανάλυση χαρακτηριστικά προς τη μεταποίηση και την εφοδιαστική είναι πανομοιότυπα για το σύνολο των νησιών που την απαρτίζουν.

Το σύνολο των ΠΕ Κέρκυρας, Ζακύνθου, Ιθάκης, Κεφαλληνίας και Λευκάδας από τις οποίες αποτελείται η Περιφέρεια εντάσσονται στην Ομάδα Δ των «Περιοχών Ειδικής Ενίσχυσης» ως προς τη μεταποίηση. Ως προς την εφοδιαστική κατατάσσονται στα πολύ μικρά εφοδιαστικά κέντρα (Ομάδα Δ).

7.1. Αναπτυξιακή πορεία και προοπτικές

Τόσο στο σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων, όσο και στην μεταποίηση, η Περιφέρεια παρουσιάζει διαχρονικά ικανοποιητική δυναμική, με ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης όχι σημαντικά διαφορετικούς από τον μέσο όρο της χώρας

Στον τομέα της μεταποίησης, η επίδοση της Περιφέρειας είναι ικανοποιητική στην περίοδο 2000-09, αλλά δείχνει αδυναμία στην περίοδο της κρίσης 2011-18, όταν η ΑΠΑ του τομέα μειώνεται με ρυθμό σημαντικά ταχύτερο από τον μέσο όρο της χώρας.

Εξαιρετικά θετικό στοιχείο αποτελεί η διαπίστωση ότι στην περίοδο 2007-21 οι αυξημένες ενισχύσεις που προβλέφθηκαν για την επιχειρηματική δραστηριότητα στην Περιφέρεια απορροφήθηκαν σε υψηλό βαθμό, γεγονός που υποδεικνύει μία επιχειρηματικότητα που αποκτά ικανότητα ανάπτυξης.

Ανάλογη θετική ένδειξη αποτελεί και η διαπίστωση ότι διαθέτει σε μεγαλύτερο από άλλες Περιφέρειες βαθμό εργαζόμενους με κατάλληλες δεξιότητες για την αξιοποίηση των ευκαιριών που δίνουν οι ψηφιακές τεχνολογίες/λύσεις.

Αναμένεται να συνεχιστεί αυτή η πορεία και στο μέλλον. Διαπιστώνεται ότι η στοιχειωδώς αναπτυγμένη μεταποίηση έχει περιθώρια να αυξάνεται με ρυθμό πολύ ταχύτερο από τον μέσο όρο του τομέα στην χώρα στην περίοδο έως το 2032.

Η αναμενόμενη πολύ ισχυρή ανάπτυξη της μεταποίησης αναμένεται να εδράζεται:

- Στην δυναμική εξέλιξη του τομέα των υπηρεσιών καταλυμάτων και εστίασης
- Την συνακόλουθη αύξηση της ζήτησης βιομηχανικών προϊόντων που μετέχουν στα συνδεδεμένα με τον τουρισμό κυκλώματα αγροδιατροφής και κατασκευής και συντήρησης των καταλυμάτων
- Στην αφυπνιζόμενη τοπική επιχειρηματικότητα, που αποκτά σταδιακά εμπειρίες από την διαχείριση του τουριστικού προϊόντος της περιοχής.

7.2. Κλαδικές προοπτικές

Είναι πολύ ισχυρή η ανάπτυξη της μεταποίησης στην Περιφέρεια, όπου συγκεντρώνεται μόλις 0,4% του μεταποιητικού προϊόντος της χώρας.

Κλάδοι μεταποίησης με σημαντική για τα μέτρα της Περιφέρειας παρουσία είναι:

- Τρόφιμα - Ποτά,
- Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων και
- Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού Η εφοδιαστική δραστηριότητα επί των νησιών εξυπηρετεί θαλάσσιες μεταφορές μοναδοποιησιμων φορτίων κυρίως από αλλά και προς, την ηπειρωτική χώρα.

Ειδικά για την εξόρυξη προτείνεται ο καθορισμός λατομικών περιοχών.

Η μεταποίηση αναμένεται να αναπτύσσεται με γρήγορους ρυθμούς, υπό την επίδραση της αναμενόμενης αυξητικής πορείας του τουρισμού, ενώ και άλλοι κλάδοι, κατά πρώτο λόγο υποστηρικτικοί προς, και σε συνέργεια με, αυτούς, θα αναδύονται βαθμιαία.

Ως προς την εφοδιαστική δραστηριότητα, λόγω της σχετικά μικρής χρονοαπόστασης του θαλάσσιου ταξιδιού από την ηπειρωτική χώρα, αναμένεται να συνεχιστεί η κυριαρχία της μεταφοράς με φορτηγά επιβιβαζόμενα σε οχηματαγωγά.

7.3. Χωροταξικό πρότυπο και ενδοπεριφερειακές ιδιαιτερότητες ανά Περιφερειακή Ενότητα Η Κέρκυρα συγκεντρώνει το μέγιστο μέρος των δραστηριοτήτων μεταποίησης (45% του συνόλου της Περιφέρειας) και εφοδιαστικής (50% της εμπορευματικής κίνησης των λιμένων της Περιφέρειας).

Η Ζάκυνθος είναι δεύτερη σε σημασία Περιφερειακή Ενότητα ως προς την συγκέντρωση δραστηριοτήτων μεταποίησης και εφοδιαστικής.

Διαπιστώνεται όμως ταχύτερη αναπτυξιακή πορεία των υπόλοιπων ΠΕ Κεφαλληνίας και Λευκάδας που υστερούν. Αυτή η υγιής τάση μείωσης των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων είναι επιθυμητή και για το μέλλον.

Η ανάπτυξη σε όλες τις ΠΕ θα υποστηριχθεί το ίδιο έντονα με όλο το φάσμα πολιτικών υποστήριξης της επιχειρηματικότητας και των επενδύσεων.

7.4. Οργανωμένη χωροθέτηση μεταποίησης και εφοδιαστικής

Υπάρχει μόνο 1 θεσμοθετημένος Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. στην Κεφαλονιά, έκτασης 123 στρεμμάτων.

Γενική επιδίωξη είναι να ενθαρρυνθεί η εγκατάσταση εντός οργανωμένων υποδοχέων και να προσελκυστεί το μεγαλύτερο μέρος της νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας μεταποίησης και εφοδιαστικής.

Στο πρώτο χωροταξικό πλαίσιο για την βιομηχανία είχε ενδεικτικά εκτιμηθεί ότι για την πενταετία έως το 2013 υπήρχε ανάγκη για την ανάπτυξη 2-3 Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. συνολικής έκτασης περί τα 300 στρέμματα.

Στην παρούσα ανάλυση, η πρόβλεψη είναι περί τα 600 στρέμματα συνολικά για την επόμενη δεκαετία έως το 2032.

Κρίσιμης σημασίας είναι η διερεύνηση θεσμοθέτησης και ανάπτυξης Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. μικρής έκτασης, γιατί μεγάλες ενιαίες εκτάσεις κατάλληλες για δημιουργία Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. είναι δύσκολα διαθέσιμες στα νησιά, ακόμη και στα μεγαλύτερα. Στην περίπτωση ανάπτυξης τους, είναι απαραίτητη ταυτόχρονα να λαμβάνεται υπ. όψη η επάρκεια των δημοσίων υποδομών, και η κατάλληλη θεσμοθέτηση συμβατών χρήσεων γης από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού.

Ως ειδικότερη κατεύθυνση για τα μεγάλα νησιά της Περιφέρειας δίνεται η ενίσχυση της οργανωμένης χωροθέτησης βιοτεχνικών και βιομηχανικών δραστηριοτήτων εντός υποδοχέων κατάλληλου τύπου, και η ίδρυση νέων προκειμένου αφενός να περιορισθεί η εκτός σχεδίου χωροθέτηση μονάδων και αφετέρου να μετεγκατασταθούν σε αυτούς τυχόν οχλούσες δραστηριότητες που λειτουργούν πλησίον του αστικού ιστού των νησιών, αλλά και να λειτουργήσουν συμπληρωματικά με τις δραστηριότητες χονδρεμπορίου. Παράλληλα, θα περιορισθεί και η παρόδια ανάπτυξη μονάδων στο οδικό δίκτυο των νησιών.

Παράλληλα, εκτιμάται ότι στην δεκαετία έως το 2032, η ανάπτυξη της εφοδιαστικής στην Περιφέρεια μπορεί να δημιουργήσει πρόσθετη ζήτηση για 100 περίπου στρέμματα οργανωμένων χώρων εγκατάστασης εφοδιαστικών μονάδων, ενώ άλλα 100 αναμένεται να είναι αναγκαία για την διαχείριση χύμα υγρών (κυρίως καύσιμα) και στερεών φορτίων σε θέσεις εντός ή εκτός χερσαίων ζωνών των λιμένων.

Σημαντικό για τις προοπτικές ανάπτυξης του κλάδου της εφοδιαστικής είναι να αναφερθεί ο ρόλος της Λευκάδας, η οποία είναι η μόνη οδική πύλη εθνικής σημασίας λόγω της οδικής σύνδεσης που έχει με την ΠΕ Αιτωλοακαρνανίας.

Σε αυτή τη βάση προτείνεται και η ενίσχυση της διασύνδεσης των νησιών με τα λιμάνια της ηπειρωτικής χώρας.

7.5. Εκτός σχεδίου συγκέντρωση παραγωγικών μονάδων

Έχουν καταγραφεί στην Περιφέρεια 2 ΑΒΣ μικρής έκτασης στο Αργοστόλι Κεφαλληνίας και στον Καλλίτερο Ζακύνθου

Η εκτός σχεδίου και εκτός θεσμοθετημένων χρήσεων μελλοντική εγκατάσταση μονάδων μεταποίησης και εφοδιαστικής αποθαρρύνεται με υιοθέτηση μέτρων ελέγχου της χωροταξικής, πολεοδομικής και περιβαλλοντικής συμβατότητας εγκατάστασης και λειτουργίας νέων μονάδων. Τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού οφείλουν να διασφαλίζουν την συνέργεια βιομηχανίας και τουρισμού (π.χ. πρόσβαση της βιομηχανίας στο θαλάσσιο μέτωπο αν υπάρχει σχετική ανάγκη ή/και ειδική χωροθετική εξάρτηση. Η στήριξη του επιτόπιου μετασχηματισμού μονάδων στη σημερινή τους θέση επίσης οφείλει να διερευνηθεί καθώς και η μεμονωμένη χωροθέτηση μέσω οργανωμένων μορφών ανάπτυξης, Ενθαρρύνεται κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση

εγκαταστάσεων όλων των περιβαλλοντικών κατηγοριών η εξειδίκευση επιπρόσθετων περιβαλλοντικών όρων για τη διασφάλιση ενός ιδιαίτερα αυξημένου επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας.

7.6. Περιβαλλοντική συμβατότητα

Όπως αναλύεται στην ΣΜΠΕ.

8. Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

8.1. Αναπτυξιακή πορεία και προοπτικές

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας παρουσιάζει συνολική ανάπτυξη ασθενέστερη του μέσου όρου της χώρας, σε όλη την περίοδο από το 2000 έως το 2018.

Η ολοκλήρωση έργων υποδομών και ειδικά οδικών αξόνων είναι προϋπόθεση για την ανάπτυξη και τις προοπτικές αξιοποίησης της εγγύτητας με την ΜΠΑ.

Η μεταποίηση είχε έντονη ανάπτυξη, ταχύτερη από τον μέσο όρο τη χώρας στην περίοδο 2000-09, αλλά στην συνέχεια, η μεταποιητική δραστηριότητα μειώνεται με μέσο ετήσιο ρυθμό 2%, αρνητικότερο από τον μέσο όρο της χώρας, στην περίοδο της κρίσης 2011-18.

Αναμένεται να ακολουθήσει την αυξητική πορεία της μεταποίησης που αναμένεται για το σύνολο της χώρας κατά μέσο όρο.

Η δραστηριότητα μεταφορών και αποθηκείσεων στηρίζεται κυρίως στον ρόλο της Πάτρας ως πύλης του διεθνούς εμπορίου της χώρας, μέσω του οποίου διακινείται περίπου το μισό των θαλασσίως μεταφερόμενων προϊόντων του διεθνούς εμπορίου της χώρας με μορφή Ro-Ro. Σημαντική επίσης επιρροή έχει και η οδική διακίνηση προϊόντων αγροτικής παραγωγής της Περιφέρειας. Σημαντική είναι η ολοκλήρωση σημαντικών έργων δημοσίων υποδομών που θα διευκολύνουν τις εμπορευματικές μεταφορές και ειδικά διατρωπικές μεταφορές επί του ΔΕΔ-Μ και με αξιοποίηση της ΒΙΠΕ και του λιμανιού Πατρών.

8.2. Κλαδικές προοπτικές

Σημαντικός, όπως σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας, είναι ο κλάδος παραγωγής τροφίμων. Μαζί με τον κλάδο ποτών καλύπτουν σήμερα τα 2/3 περίπου της μεταποιητικής δραστηριότητας στην Περιφέρεια.

Αξιόλογοι στην Περιφέρεια είναι και οι τομείς

- Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες
- Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού που από κοινού αντιπροσωπεύουν το 15% της συνολικής μεταποιητικής δραστηριότητας.

Στο μέλλον έως το 2032, θα εξακολουθήσει να στηρίζεται στην αξιοποίηση των παραγόμενων πρώτων αγροτικών υλών, αλλά θα αναπτύξει και τους συμπληρωματικούς κλάδους που υποστηρίζουν το σύμπλεγμα της αγροδιατροφής, καθώς επίσης και τους κλάδους πλαστικών και μεταλλικών προϊόντων. Η ορθολογικότερη οργάνωση της μεταφοράς και των δύο κατηγοριών φορτίων:

- Μοναδοποιήσιμων φορτίων του διεθνούς εμπορίου της χώρας και
- αγροτικών πρώτων υλών αφενός εντός της Περιφέρειας, αλλά κυρίως προς/από την Αθήνα θα συμβάλει στην διατήρηση του ρόλου της Περιφέρειας στο εθνικό σύστημα εφοδιαστικής.

8.3. Χωροταξικό πρότυπο και ενδοπεριφερειακές ιδιαιτερότητες ανά Περιφερειακή Ενότητα Η κύρια βιομηχανική δραστηριότητα οργανώνεται χωρικά στην περιοχή ευρύτερα της αστικής συγκέντρωσης Πάτρας η οποία αποτελεί πόλο εντατικοποίησης καθώς και σε μικρότερης εμβέλειας πόλους κατά μήκος του δυτικού άξονα επέκτασης (Πάτρα-Πύργος) και του ανατολικού άξονα εντατικοποίησης, με αποτέλεσμα να αναδύεται σταδιακά και ο άξονας Πάτρας-Πύργου ως άξονας επέκτασης. Στην περιφέρεια ορίζονται 2 βασικές ευρείες περιοχές στήριξης της βιομηχανίας η πρώτη στις Π.Ε. Αχαΐας-Ηλείας και η δεύτερη στις Π.Ε. Μεσσηνίας-Αρκαδίας.

Εξάλλου, παρά την μη θετική εξέλιξη των κατά το παρελθόν προγραμμάτων δημιουργίας και ανάπτυξης της ΝΑΒΙΠΕ Αστακού, ο άξονας Μεσολογγίου-Αγρινίου επίσης εξελίσσεται σταδιακά, βασιζόμενος κυρίως στην πρωτογενή παραγωγή και επεξεργασία των αγροτικών προϊόντων.

Αναφορικά με τις δραστηριότητες εφοδιαστικής και διακίνησης φορτίων, κεντρικός θα παραμείνει ο ρόλος του λιμανιού της Πάτρας. Το σχέδιο ανάπτυξης της ΝΑΒΙΠΕ Αστακού και του λιμένα Πλατυγιαλίου δεν απέδωσε και δεν αναμένεται ενεργοποίηση στο μέλλον, αντίθετα προβλέπεται να μετεξελιχθεί για την εξυπηρέτηση, παράλληλα ή εναλλακτικά, χρήσεων τουρισμού και χρήσεων διαμετακόμισης, ελλιμενισμός μεγάλων σκαφών κ.λπ.

Για όλες τις Περιφερειακές Ενότητες η ενίσχυση δημιουργίας νέων μονάδων μεταποίησης αποτελεί στόχο που θα υλοποιηθεί με όλη την κλίμακα πολιτικών υποστήριξης της επιχειρηματικότητας.

8.4. Οργανωμένη χωροθέτηση μεταποίησης και εφοδιαστικής

Η υπάρχουσα ΒΙΠΕ στην Αχαΐα δεν έχει προσελκύσει ικανοποιητικό επενδυτικό ενδιαφέρον, με αποτέλεσμα μόλις το 60% των οικοπεδικών εκτάσεων να έχουν αξιοποιηθεί. Παραμένει σημαντική ανάγκη η ανάπτυξη κρίσιμων δημοσίων υποδομών και η διερεύνηση δημιουργίας νέων Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. όλων των τύπων.

Συνολικά, είναι θεσμοθετημένοι στην Περιφέρεια 3 Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. με συνολική έκταση 6,7 χιλ. στρ. Ο βαθμός απορρόφησης των βιομηχανικών οικοπέδων των Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. είναι ιδιαίτερα χαμηλός.

Γενική επιδίωξη είναι να ενθαρρυνθεί η εγκατάσταση εντός οργανωμένων υποδοχέων και να προσελκυστεί το μεγαλύτερο μέρος της νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας μεταποίησης και εφοδιαστικής. Σε αυτή την διαδικασία, σκόπιμο είναι να αξιοποιηθούν οι υπάρχοντες υποδοχείς.

Στο πρώτο χωροταξικό πλαίσιο για την βιομηχανία είχε ενδεικτικά εκτιμηθεί ότι για την πενταετία έως το 2013 υπήρχε ανάγκη για την ανάπτυξη 5-8 επιπλέον Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. συνολικής έκτασης περί τα 1.800 στρέμματα, δηλαδή περί τα 360 στρέμματα κατά μέσο όρο τον χρόνο.

Στην παρούσα ανάλυση, η πρόβλεψη για την επόμενη δεκαετία έως το 2032 είναι μικρότερη, για 230 στρέμματα κατά μέσο ετήσιο όρο και περί τα 2,3 χιλ. στρέμματα συνολικά, για την δεκαετία έως το 2032. Στην ίδια περίοδο προβλέπεται ότι οι υπάρχοντες Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. μπορούν να διαθέσουν περί τα 1.000 στρέμματα διαθέσιμης και μη αξιοποιούμενης σήμερα βιομηχανικής γης.

Παράλληλα, εκτιμάται ότι στην δεκαετία έως το 2032, η ανάπτυξη της εφοδιαστικής στην Περιφέρεια μπορεί να δημιουργήσει πρόσθετη ζήτηση για 800 περίπου στρέμματα οργανωμένων χώρων εγκατάστασης εφοδιαστικών μονάδων. Επιπλέον θα απαιτηθούν περί τα 500 στρέμματα για την διαχείριση χύμα στερεών και υγρών φορτίων, πολλά από τα οποία θα διευθετηθούν σε ειδικά αδειοδοτημένες μεγάλες μονάδες.

8.5. Εκτός σχεδίου συγκέντρωση παραγωγικών μονάδων

Στην Περιφέρεια έχουν καταγραφεί 9 ΑΒΣ, 7 στην Αχαΐα και 2 στην Αιτωλοακαρνανία συνολικής 8,6 χιλ. στρ., στο περίπου 10% από τις οποίες επιδιώκεται να προχωρήσουν σχέδια εξυγίανσης

Η εκτός σχεδίου και εκτός θεσμοθετημένων χρήσεων μελλοντική εγκατάσταση μονάδων μεταποίησης και εφοδιαστικής αποθαρρύνεται με υιοθέτηση μέτρων ελέγχου της χωροταξικής, πολεοδομικής και περιβαλλοντικής συμβατότητας εγκατάστασης και λειτουργίας νέων μονάδων. Σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του παρόντος, περιαστικά των μεγάλων κέντρων, ενώ είναι σκόπιμη η διερεύνηση στήριξης του επιτόπιου μετασχηματισμού μεγάλου μέρους των διάσπαρτα χωροθετημένων μονάδων από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού.

8.6. Περιβαλλοντική συμβατότητα

Όπως αναλύεται στην ΣΜΠΕ.

8.7. Περιφερειακές Ενότητες

Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας

Η ΠΕ Αιτωλοακαρνανίας εντάσσεται στην Ομάδα Γ του παρόντος πλαισίου «Περιοχές ενίσχυσης» αναφορικά με την προοπτική ανάπτυξης της μεταποίησης. Αντίστοιχα, κατατάσσεται στην ομάδα

«Ενδιάμεσα Εφοδιαστικά Κέντρα Διαπεριφερειακής Εμβέλειας» ως προς την προοπτική της εφοδιαστικής. Σήμερα την ΠΕ διασχίζει ο άξονας ανάπτυξης της Ιονίας οδού, ο οποίος προς το παρόν έχει ολοκληρωθεί στο τμήμα που συνδέει τα Ιωάννινα με την Πάτρα.

Η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων μεταποίησης και της εφοδιαστικής σήμερα, εντοπίζεται κυρίως στο αστικό κέντρο του Αγρινίου και σε μικρότερο βαθμό στα οικιστικά κέντρα του Μεσολογγίου και της Ναυπάκτου. Ειδικότερα, χωρικά εντοπίζονται δύο περιοχές ΑΒΣ, μία νότια του αστικού κέντρου του Αγρινίου, κατά μήκος του οδικού άξονα Αγρινίου- Μεσολόγγι, και μία νοτιοδυτικά της πόλης. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο μόνος οργανωμένος υποδοχέας που εντοπίζεται στην ΠΕ είναι αυτός της ΝΑ.ΒΙ.ΠΕ. Αστακού, ο οποίος δεν απέδωσε και δεν αναμένεται ενεργοποίηση στο μέλλον, αντίθετα προβλέπεται η δυνατότητα αξιοποίησης του με εναλλακτικές χρήσεις που αφορούν τον τουρισμό - αναψυχή, ελλιμενισμός μεγάλων σκαφών κ.λπ. και οφείλει να ληφθεί υπ' όψη από όλα τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού. Στο πλαίσιο αυτό, να διερευνηθεί η δυνατότητα εξυγίανσης των υφιστάμενων περιοχών ΑΒΣ καθώς και η ανάπτυξη ΕΠ του ν. 4982/2022 (Α' 195) στην ευρύτερη περιοχή των αστικών κέντρων της ΠΕ και ιδιαίτερα σε περιοχές που υπάρχει μεγαλύτερη συγκέντρωση μονάδων μεταποίησης και εφοδιαστικής.

Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας

Η ΠΕ Αχαΐας εντάσσεται στην ομάδα Β «Ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες περιοχές» ως προς την προοπτική της βιομηχανίας, ενώ κατατάσσεται στην ομάδα Β «Μεγάλα Εφοδιαστικά Κέντρα Και Πύλες Εισόδου». Η ΠΕ Αχαΐας έχει σημαντικές προοπτικές ιδιαίτερα στις δραστηριότητες της εφοδιαστικής, καθώς χαρακτηρίζεται από σημαντικές μεταφορικές υποδομές υπερ-τοπικής σημασίας. Η Πάτρα και η περιοχή ευρύτερα αυτής, στην οποία εντοπίζονται βιομηχανικές συγκεντρώσεις και δραστηριότητες εφοδιαστικής καθορίζονται ως πόλος-περιοχή εντατικοποίησης της βιομηχανίας.

Ειδικότερα, διαθέτει τον λιμένα Πατρών με διεθνή ρόλο και βρίσκεται πάνω στον αναπτυξιακό άξονα της ΠΑΘΕ και της Ιονίας οδού ωστόσο σημαντικές διασυνδέσεις και δημόσιες υποδομές υποστήριξης εμπορικών μεταφορών απαιτούνται για να αξιοποιηθεί πλήρως η θέση του λιμανιού και της ΒΙΠΕ επί του ΔΕΔ-Μ. Σημαντική

προοπτική επίσης είναι η ολοκλήρωση του συνόλου της Ιονίας οδού. Αντίστοιχα, σημαντική προοπτική για την ανάπτυξη της βιομηχανίας αποτελεί η ερευνητική υποδομή του Πανεπιστημίου και η σχετική εγγύτητα με την ΜΠΑ.

Η ανάπτυξη της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής στην ΠΕ πραγματοποιείται στους οργανωμένους υποδοχείς (ΒΙΠΕ Πατρών, ΒΙΟΠΑ Γλαύκου Πάτρας), στην ευρύτερη περιοχή του αστικού κέντρου της Πάτρα και ιδιαίτερα στο Ρίο και στο Αίγιο. Στην περιοχή του Δρεπάνου εντοπίζεται σημαντική δραστηριότητα παραγωγής τσιμέντου και αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών, με πρόσβαση στο θαλάσσιο μέτωπο, η οποία συνδέεται λειτουργικά με τις μεταποιητικές και λιμενικές δραστηριότητες της ευρύτερης περιοχής της Πάτρας. Ειδικότερα, εντοπίζονται 7 περιοχές ΑΒΣ, οι τρεις εκ των οποίων εντοπίζονται στην περιοχή του Αιγίου κυρίως κατά μήκος του άξονα Πάτρας- Κορίνθου, μία στο Ρίο, μία στο παράκτιο μέτωπο δυτικά του Ψαθόπυργου και δύο ακόμη στην περιοχή της κάτω Αχαΐας πλησίον της ΒΙΠΕ. Στο πλαίσιο αυτό, να διερευνηθεί η δυνατότητα εξυγίανσης των υφιστάμενων περιοχών ΑΒΣ καθώς και η ανάπτυξη ΕΠ του ν.4982/2022 (Α' 195) και ιδιαίτερα ΕΠΜΜΜ και ΥΒΕΒΟ.

Προωθείται η βελτίωση της προσπελασιμότητας και προσβασιμότητας των βιομηχανικών συγκεντρώσεων μέσα από τη σύνδεση της ΒΙΠΕ Πάτρας με νέο ανισόπεδο κόμβο με την ΕΟ Πατρών-Πύργου, τη δημιουργία νέων ανισόπεδων κόμβων πρόσβασης στα λιμάνια Πάτρας, Κυλλήνης, Κατακόλου, στα αεροδρόμια Αράξου και Ανδραβίδας, καθώς και στα λατομεία Αράξου. Ειδικά για τη ΒΙΠΕ Πάτρας, καθοριστικής σημασίας έργα για την αναβάθμιση και ελκυστικότητα της περιοχής, αναμένεται να είναι η διασύνδεση για τη μεταφορά εργαζομένων και εμπορευμάτων/πρώτων υλών.

Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας

Η ΠΕ Ηλείας εντάσσεται στην ομάδα Δ «Περιοχές Ειδικής Ενίσχυσης» ως προς την προοπτική της βιομηχανίας και στην ομάδα Δ «Μικρά Εφοδιαστικά Κέντρα Τοπικής Εμβέλειας» ως προς την προοπτική της εφοδιαστικής. Προοπτική για την ΠΕ είναι η ολοκλήρωση του τμήματος Πάτρα - Πύργου της Ιονίας οδού και ο λιμένας της Κυλλήνης.

Ο Πύργος και η περιοχή ευρύτερα αυτού στην οποία εντοπίζονται βιομηχανικές συγκεντρώσεις και δραστηριότητες εφοδιαστικής αποτελούν πόλο επέκτασης της βιομηχανίας.

Βασική προοπτική ανάπτυξης της ΠΕ για τους κλάδους της βιομηχανίας αποτελεί η μεταποίηση των αγροτικών προϊόντων. Η μεταποίηση και η εφοδιαστική συγκεντρώνεται κυρίως στη ζώνη Πύργου-Αμαλιάδος, ενώ αξίζει να αναφερθεί ότι δεν παρατηρούνται εντός των ορίων της ΠΕ οργανωμένοι υποδοχείς και περιοχές ΑΒΣ. Δίνεται η κατεύθυνση διερεύνησης της δυνατότητας ανάπτυξης ΕΠ του ν. 4982/2022 (Α' 195) για την υποδοχή μονάδων μεταποίησης και εφοδιαστικής των αγροτικών προϊόντων. Το παράκτιο τμήμα αλλά και το ορεινό τμήμα του Νομού έχουν χαρακτήρα τουριστικής ανάπτυξης, με ιδιαίτερα σημαντικό τον πόλο της Ολυμπίας. Δεν αποτελούν περιοχές προτεραιότητας για τη βιομηχανία, με εξαίρεση δραστηριότητες που συμβάλλουν στην τουριστική ανάπτυξη.

9. Περιφέρεια Πελοποννήσου

9.1. Αναπτυξιακή πορεία και προοπτικές

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου παρουσιάζει συνολική ανάπτυξη ελαφρά ασθενέστερη του μέσου όρου της χώρας, αλλά σημαντική, με μέσο ετήσιο όρο αύξησης της συνολικής ΑΠΑ 5% έναντι 6% της χώρας στην περίοδο 2000-09. Στην συνέχεια, έως το 2018, η μείωση της ΑΠΑ είναι λιγότερο αρνητική από τον μέσο όρο της χώρας, υποδεικνύοντας μεγαλύτερη ανθεκτικότητα της Περιφέρειας στις συνθήκες της κρίσης.

Οι μεταβολές στη μεταποίηση υποδεικνύουν ελαφρά ασθενέστερη πορεία σε σχέση με τον μέσο όρο της χώρας σε όλη την περίοδο από το 2000 έως το 2018.

Η δραστηριότητα μεταφορών αποθηκεύσεων στηρίζεται κυρίως στην οδική διακίνηση προϊόντων αγροτικής παραγωγής της Περιφέρειας προς, και γενικών φορτίων από, την Αθήνα.

Η επιχειρηματικότητα στην Περιφέρεια παρέχει ενδείξεις αναβάθμισης υποδεικνύοντας:

- Σχετικά ικανοποιητική απορρόφηση των ενισχύσεων που εγκρίθηκαν για τις επιχειρήσεις της Περιφέρειας στην περίοδο έως το 2021

- Καλή επίδοση σε προγράμματα επανεκπαίδευσης και ενίσχυσης δεξιοτήτων εργαζομένων

Υπό την επίδραση των ειδικών προγραμμάτων στα πλαίσια της απολιγνιτοποίησης και της δίκαιης μετάβασης, στην περίοδο έως το 2032, αναμένεται να αυξηθεί το ενδιαφέρον εγκατάστασης παραγωγικών μονάδων στην Περιφέρεια. Αξιοσημείωτη είναι η επίδραση των νέων οδικών αξόνων ενδεικτικά στην προσέλκυση σημαντικών νέων επενδύσεων στη ΒΙΠΕ Τρίπολης, γεγονός που αναδεικνύει τις προοπτικές που δημιουργεί η ολοκλήρωση των σχετικών έργων υποδομής.

Για το μέλλον, αναμένεται να ακολουθήσει την αυξητική πορεία της μεταποίησης που προβλέπεται για το σύνολο της χώρας κατά μέσο όρο.

9.2. Κλαδικές προοπτικές

Σημαντικός, όπως σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας, είναι ο κλάδος παραγωγής τροφίμων. Μαζί με τον κλάδο ποτών καλύπτουν σήμερα σχεδόν το 60% περίπου της μεταποιητικής δραστηριότητας στην Περιφέρεια.

Αξιόλογοι στην Περιφέρεια είναι και οι τομείς παραγωγής προϊόντων διύλισης πετρελαίου και κατασκευής μεταλλικών προϊόντων.

Στο μέλλον έως το 2032, θα εξακολουθήσει να στηρίζεται στην αξιοποίηση των παραγόμενων πρώτων αγροτικών υλών, αλλά θα αναπτύξει και τους συμπληρωματικούς κλάδους που υποστηρίζουν το σύμπλεγμα της αγροδιατροφής.

Η ορθολογικότερη οργάνωση της μεταφοράς και των δύο κατηγοριών φορτίων πρώτων υλών αφενός αγροτικών προς, και αφετέρου γενικών φορτίων από, την Αθήνα, θα συμβάλει στην διατήρηση του ρόλου της Περιφέρειας στο εθνικό σύστημα εφοδιαστικής.

9.3. Χωροταξικό πρότυπο και ενδοπεριφερειακές ιδιαιτερότητες ανά Περιφερειακή Ενότητα Η Περιφέρεια χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη μεγάλων χωρικών συγκεντρώσεων δραστηριοτήτων, που επηρεάζουν τα συνολικά μεγέθη του τομέα, στη Βιομηχανική ζώνη Κορίνθου-Αττικής (επιχειρήσεις εθνικής σημασίας και εμβέλειας που όμως δεν συνδέονται οργανικά με την οικονομία της Περιφέρειας).

Ο βασικός βιομηχανικός πόλος είναι η Καλαμάτα και οι βιομηχανικές συγκεντρώσεις πέριξ του αστικού συγκροτήματος, που ορίζονται ως πόλος επέκτασης-στήριξης περιοχή ανάπτυξης της βιομηχανίας. Την ΠΕ διατρέχουν 2 βασικοί αναπτυξιακοί άξονες: ο πρώτος άξονας επέκτασης προς την ΠΕ Κορινθίας και την ευρύτερη ΜΠΑ, ο δεύτερος επίσης άξονας επέκτασης προς τον πόλο του Πύργου.

Η υπάρχουσα ΒΙΠΕ στην Τρίπολη έχει προσελκύσει ικανοποιητικό επενδυτικό ενδιαφέρον, όμως η ΠΕ Αρκαδίας παραμένει με σχετικά ισχνότερη ανάπτυξη της μεταποίησης.

Το 1/3 του μεταποιητικού προϊόντος της Περιφέρειας συγκεντρώνεται στην ΠΕ Κορινθίας. Σε μεγάλο βαθμό, αυτό οφείλεται στην εγκατάσταση εντός αυτής μεγάλων μονάδων

- Παραγωγής οπτάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου και
- κατασκευής μεταλλικών προϊόντων.

Οι κύριοι άξονες ανάπτυξης που διατρέχουν την Περιφέρεια είναι ο ΠΑΘΕ και ο Κεντρικής Πελοποννήσου, οι οποίοι επιδιώκεται να αποτελέσουν τους κύριους άξονες ανάπτυξης των δραστηριοτήτων βιομηχανίας και εφοδιαστικής. Συμπληρωματικά επιδιώκεται η ανάπτυξη σε τμήματα μεταξύ των ευρύτερων περιοχών Άργους- Κίου- Ναυπλίου, καθώς επίσης και σε τμήματα της περιοχής Καλαμάτα- Μεσσήνη. Η ολοκλήρωση των δημόσιων υποδομών, όπως οδικοί άξονες, αναμένεται να συμβάλει στην ενίσχυση των προοπτικών αυτών, γεγονός που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη από τα χωρικά σχέδια στα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού, προκειμένου να προβλεφθούν κατάλληλες εκτάσεις για τις μελλοντικές ανάγκες των παραγωγικών δραστηριοτήτων (βιομηχανίας και εφοδιαστικής).

Όσον αφορά την εφοδιαστική, η Καλαμάτα έχει τις προοπτικές (νότια απόληξη του Δυτικού (διευρωπαϊκού) άξονα της χώρας, οδικές, λιμενικές, αεροπορικές και σιδηροδρομικές υποδομές) προκειμένου να αναδειχθεί σε σημαντικό πόλο, ενώ στις υπόλοιπες αστικές συγκεντρώσεις και συγκεντρώσεις αγροτικής παραγωγής, που καλύπτουν όλη την έκταση της Περιφέρειας, η εφοδιαστική δραστηριότητα θα καλύπτει τις ανάγκες της τοπικής παραγωγής και αγοράς.

Εγκαταστάσεις ψυγείων διατήρησης νωπών οπωροκηπευτικών υπάρχουν και αναμένεται να εξελιχθούν σε Αργολίδα και Μεσσηνία

Για όλες τις Περιφερειακές Ενότητες η ενίσχυση δημιουργίας νέων μονάδων μεταποίησης και εφοδιαστικής αποτελεί στόχο που θα υλοποιηθεί με όλη την κλίμακα πολιτικών υποστήριξης της επιχειρηματικότητας.

9.4. Οργανωμένη χωροθέτηση μεταποίησης και εφοδιαστικής

Συνολικά, είναι θεσμοθετημένοι στην Περιφέρεια 3 Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. με συνολική έκταση 3,6 χιλ. στρ. Ο βαθμός απορρόφησης των βιομηχανικών οικοπέδων στην ΒΙΠΕ Τρίπολης και στο ΒΙΟΠΑ Καλαμάτας είναι υψηλός.

Γενική επιδίωξη είναι να ενθαρρυνθεί η εγκατάσταση εντός οργανωμένων υποδοχέων και να προσελκυστεί το μεγαλύτερο μέρος της νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας μεταποίησης και εφοδιαστικής.

Στο πρώτο χωροταξικό πλαίσιο για την βιομηχανία είχε ενδεικτικά εκτιμηθεί ότι για την πενταετία έως το 2013 υπήρχε ανάγκη για την ανάπτυξη 5-9 επιπλέον Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. συνολικής έκτασης περί τα 2,5 χιλ. στρέμματα, δηλαδή περί τα 500 στρέμματα κατά μέσο όρο τον χρόνο.

Υπάρχει ανάγκη διερεύνησης χωροθέτησης για νέους Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. όλων των τύπων. Στην παρούσα ανάλυση, η πρόβλεψη για την επόμενη δεκαετία έως το 2032 είναι για 400 στρέμματα κατά μέσο ετήσιο όρο και περί τα 4,0 χιλ. στρέμματα συνολικά, για την δεκαετία έως το 2032. Στην ίδια περίοδο προβλέπεται ότι οι υπάρχοντες Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. μπορούν να διαθέσουν περί τα 500 στρέμματα διαθέσιμης και μη αξιοποιούμενης σήμερα βιομηχανικής γης.

Παράλληλα, εκτιμάται ότι στην δεκαετία έως το 2032, η ανάπτυξη της εφοδιαστικής στην Περιφέρεια μπορεί να δημιουργήσει πρόσθετη ζήτηση για 350 περίπου στρέμματα οργανωμένων χώρων εγκατάστασης εφοδιαστικών μονάδων, ενώ περί τα 2 χιλ. στρ. αναμένεται να χρειαστούν για τις επιπλέον ανάγκες διαχείρισης υγρών και στερών χύμα φορτίων, που αναμένεται να διευθετηθούν εντός ή πλησίον των εγκαταστάσεων ειδικά αδειοδοτημένων μεγάλων μονάδων που διαχειρίζονται/επεξεργάζονται αυτά τα φορτία.

9.5. Εκτός σχεδίου συγκέντρωση παραγωγικών μονάδων

Στην Περιφέρεια έχουν καταγραφεί 10 ΑΒΣ, 7 στην Κορινθία, 2 στην Αργολίδα και 1 στην Μεσσηνία, συνολικής έκτασης 12,9 χιλ. στρ., με 2,8 χιλ. στρ. να αποτελούν το συνεκτικό τους τμήμα. Από αυτό, επιδιώκεται να προχωρήσουν σχέδια εξυγίανσης σε περίπου 850 στρ. έως το 2032

Η εκτός σχεδίου και εκτός θεσμοθετημένων χρήσεων μελλοντική ίδρυση νέων μονάδων μεταποίησης και εφοδιαστικής αποθαρρύνεται με υιοθέτηση μέτρων ελέγχου της χωροταξικής, πολεοδομικής και περιβαλλοντικής συμβατότητας εγκατάστασης και λειτουργίας νέων μονάδων. Προϋπόθεση αποτελεί να διερευνηθεί ο καθορισμός ειδικών και κατάλληλων περιοχών ή/και οργανωμένες ζώνες υποδοχής δραστηριοτήτων βιομηχανίας-εφοδιαστικής, περιλαμβανομένων και υποδοχέων ΕΠΜΜΜ και ΥΒΕΒΟ. Η στήριξη μονάδων σε υφιστάμενες χωροθετήσεις είναι επίσης σκόπιμη για την στήριξη και ενδυνάμωση της υπάρχουσας βιομηχανικής βάσης.

9.6. Περιβαλλοντική συμβατότητα

Όπως αναλύεται στην ΣΜΠΕ.

9.7. Περιφερειακές Ενότητες

Περιφερειακή Ενότητα Αρκαδίας

Η ΠΕ Αρκαδίας ανήκει στην Ομάδα Β «Ανεπτυγμένες και Αναπτυσσόμενες» περιοχές βιομηχανίας και στην ΟΜΑΔΑ Δ: ΜΙΚΡΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ της εφοδιαστικής. Η ΠΕ διασχίζεται από τον άξονα επέκτασης της βιομηχανίας Κεντρικής Πελοποννήσου που αποτελεί σημαντική υποδομή για την ανάπτυξη της περιοχής. Η παύση της λειτουργίας των υφιστάμενων μονάδων λιγνίτη κρίνεται ότι θα πλήξει την οικονομία της ΠΕ. Έτσι καθίσταται αναγκαία η ενίσχυση της ΠΕ για την μετάβαση σε ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο και τη διερεύνηση διεύρυνσης του εξορυκτικού πόλου της ΠΕ σε ευρεία περιοχή στήριξης της βιομηχανίας, που θα εξειδικευτεί περαιτέρω από τα υποκείμενα επίπεδα του χωρικού σχεδιασμού.

Στην ΠΕ υπάρχει περιοχή η οποία έχει χαρακτηριστεί ως Ζώνη απολιγνιτοποίησης (λιγνιτικό πεδίο Μεγαλόπολης). Για τη Ζώνη αυτή πρέπει να ληφθούν υπόψη τα προβλεπόμενα από το Σχέδιο Αναπτυξιακής Μετάβασης, ενώ από το παρόν πλαίσιο δίνεται κατεύθυνση διερεύνησης ένταξης τμημάτων της Ζώνης Απολιγνιτοποίησης στο χωροταξικό πρότυπο ανάπτυξης της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής. Στη Ζώνη εφόσον προκύψει ενδιαφέρον δύναται να προωθηθεί η ανάπτυξη ΕΠΜΜΜ και ΥΒΕΒΟ σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα έως την ανάπτυξη άλλων τύπων επιχειρηματικών πάρκων.

Επιδιώκεται ενίσχυση της βιομηχανικής και εφοδιαστικής βάσης της ΠΕ ιδίως στον άξονα Κεντρικής Πελοποννήσου και στη Ζώνη Απολιγνιτοποίησης, ενώ απαιτείται στήριξη της εξόρυξης με εξαίρεση εκείνη του λιγνίτη. Επισημαίνεται ότι για κλάδο τις εξόρυξης θα εφαρμόζονται συμπληρωματικά με το παρόν και οι κατευθύνσεις του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ορυκτές Πρώτες Ύλες, όταν αυτό θεσμοθετηθεί.

Στο υφιστάμενο χωρικό πρότυπο η ανάπτυξη της μεταποιητικής και εφοδιαστικής δραστηριότητας παρουσιάζει χωρική συγκέντρωση στον υφιστάμενο Ο.Υ.Μ.Ε.Δ., ενώ στην περιοχή της Μεγαλόπολης αναπτύσσονται βιομηχανικές δραστηριότητες, οι οποίες σχετίζονται με τη παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος.

Στην ΠΕ δεν έχουν καταγραφεί περιοχές άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων και στον υφιστάμενο Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. έχει πληρωθεί σχεδόν το σύνολο της έκτασης της πολεοδομημένης γης του. Λόγω της πλήρωσης του υποδοχέα δίδεται κατεύθυνση διερεύνησης δυνατότητας επέκτασης του υφιστάμενου υποδοχέα ή και ανάπτυξης νέου.

Στον ορεινό χώρο της ΠΕ προωθείται η ανάπτυξη της μεταποίησης κτηνοτροφικών- σήμερα κυριαρχούν τα τυροκομικά- και γεωργικών προϊόντων- ιδιαίτερη δυναμική παρουσιάζει η οινοποιία και η επεξεργασία και τυποποίηση βρώσιμης ελιάς - μεριμνώντας ωστόσο για την αποφυγή δημιουργίας συγκρούσεων με τον τουρισμό.

Περιφερειακή Ενότητα Αργολίδας

Η ΠΕ Αργολίδας κατατάσσεται στην Ομάδα Γ «Περιοχές Ενίσχυσης» της βιομηχανίας και στην ΟΜΑΔΑ Δ: ΜΙΚΡΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ της εφοδιαστικής, όπου υπάρχουν εγκαταστάσεις νωπών οπωροκηπευτικών και αναμένεται η αύξησή τους. Το Άργος και περιοχή ευρύτερα του αστικού ιστού στην οποία αναπτύσσονται βιομηχανικές συγκεντρώσεις ορίζονται ως πόλος επέκτασης της βιομηχανίας.

Στην Περιφερειακή Ενότητα διέρχεται ο αναπτυξιακός άξονας επέκτασης της βιομηχανίας Κεντρικής Πελοποννήσου που καταλήγει προς τον αναπτυξιακό πόλο της Κορίνθου. Ωστόσο η απόσταση του άξονα από τα μεγαλύτερα κέντρα της ΠΕ ξεπερνά τα 20 χλμ περιορίζοντας την πιθανότητα επέκτασης της βιομηχανικής και εφοδιαστικής δραστηριότητας προς αυτόν.

Σήμερα η ανάπτυξη των εν λόγω δραστηριοτήτων πραγματοποιείται κατά μήκος των κύριων οδικών αξόνων πλησίον του Άργους, κατά κύριο λόγω βόρεια και νότια του οικισμού (Επαρχιακή οδός Άργους-Νέας Κίου, ΕΟ Κορίνθου-Άργους, άξονας Ναύπλιο-Κίος). Μάλιστα στην ΠΕ, έχουν προσδιοριστεί δύο περιοχές ως άτυπες βιομηχανικές συγκεντρώσεις η μία στον άξονα Ναυπλίου-Κίου και η άλλη στον ΕΟ Κορίνθου-Άργους, με τις προαναφερθείσες περιοχές να καταλαμβάνουν έκταση περίπου 1.700 στρ. Οι άτυπες βιομηχανικές συγκεντρώσεις βρίσκονται εκτός των θεσμοθετημένων από τον υποκείμενο σχεδιασμό χρήσεων. Στη ΠΕ δεν έχει οριοθετηθεί κάποιος Ο.Υ.Μ.Ε.Δ..

Το χωροταξικό πρότυπο της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής επιδιώκεται να αναπτυχθεί σε άξονες που παρουσιάζουν είδη δυναμική (όπως βόρεια, νότια του Άργους και ανατολικά της Κίου), ενώ επιθυμητή θα ήταν η οργανωμένη επέκταση της δραστηριότητας στον άξονα Κεντρικής Πελοποννήσου. Επιπλέον υποστηρίζεται η ανάπτυξη τόσο της εξόρυξης στις περιοχές ενδιαφέροντος σύμφωνα με τον Μεταλλευτικό Κώδικα, τις κατευθύνσεις της Εθνικής Πολιτικής για την Αξιοποίηση των Ορυκτών Πρώτων Υλών και τις διατάξεις του παρόντος για τις καθετοποιημένες εξορυκτικές δραστηριότητες.

Σημαντικό τμήμα της ΠΕ έχει προσδιοριστεί ως προτεραιότητας τουρισμού και διαθέτει γεωργική γη η οποία επιδιώκεται να προστατευτεί. Έτσι στην ΠΕ αποθαρρύνεται η διάσπαρτη χωροθέτηση επιχειρήσεων, παράλληλα με τη δημιουργία νέων Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.. Ασυμβατότητας τουρισμού με οχλούσες μορφές βιομηχανίας, πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τον υποκείμενο σχεδιασμό. Επιλεκτικές δυνατότητες χωροθέτησης βιομηχανίας που έχει συνέργειες με τον τουρισμό επίσης πρέπει να ληφθούν υπόψη σε ευρύτερες ζώνες με τουριστική προτεραιότητα.

Περιφερειακή Ενότητα Μεσσηνίας

Η ΠΕ Μεσσηνίας κατατάσσεται στην Ομάδα Β «Ανεπτυγμένες και Αναπτυσσόμενες» περιοχές της βιομηχανίας και στην ΟΜΑΔΑ Γ: ΕΔΙΑΜΕΣΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ της

εφοδιαστικής. Η ΠΕ διαθέτει αερολιμένα και λιμένα υποδομές οι οποίες δύναται να λειτουργήσουν υποστηρικτικά προς την εφοδιαστική. Βασικός πόλος για την ανάπτυξη της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής αποτελεί η πόλη της Καλαμάτας και περιοχή ευρύτερα αυτής στην οποία εντοπίζονται σημαντικές βιομηχανικές συγκεντρώσεις. Αποτελεί πόλο εντατικοποίησης και ταυτόχρονα στήριξης της βιομηχανίας.

Η ΠΕ εντάσσεται στον άξονα ανάπτυξης Κεντρικής Πελοποννήσου ο οποίος επιδιώκεται να αποτελέσει τη βάση της βιομηχανικής και εφοδιαστικής ανάπτυξης της περιοχής. Συμπληρωματικά προς το προηγούμενο άξονα επιδιώκεται να ενταχθεί στο πρότυπο χωρικής ανάπτυξης και ο άξονας Καλαμάτας-Μεσσήνης (άξονας επέκτασης κατά την έννοια του παρόντος), ενώ υποστηρίζονται οι υφιστάμενες επιχειρήσεις στη Λεωφόρο Αθηνών.

Σήμερα η ανάπτυξη των εν λόγω κλάδων πραγματοποιείται στη Λεωφόρο Αθηνών, στους άξονες Κεντρικής Πελοποννήσου και Καλαμάτας-Μεσσήνης. Σημειώνεται ότι στη ΠΕ υπάρχουν εγκαταστάσεις νωπών οπωροκηπευτικών, ενώ αναμένεται η αύξηση τους.

Στον άξονα Καλαμάτα-Μεσσήνης έχει προσδιοριστεί περιοχή έκτασης περίπου 2.300 στρ. ως άτυπη βιομηχανική συγκέντρωση, η οποία έχει ενταχθεί σχεδόν πλήρως σε αντίστοιχη ζώνη ανάπτυξης δραστηριοτήτων μεταποίησης και εφοδιαστικής. Πρωθείται συνεπώς μέσω του λεπτομερούς σχεδιασμού χρήσεων γης η διεύρυνση της χωρικής βάσης της μεταποίησης στον άξονα Καλαμάτα-Μελιγαλάς-Τρίπολη.

Αναφορικά με τους υφιστάμενους Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. της περιοχής παρουσιάζουν ικανοποιητική πληρότητα και επιδιώκεται η ενίσχυσή τους. Σημαντικό τμήμα της Περιφερειακής Ενότητας έχει προσδιοριστεί ως προτεραιότητας τουρισμού στο υπό έγκριση Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο Τουρισμού. Στις προαναφερθείσες περιοχές αποθαρρύνεται η διάσπαρτη χωροθέτηση και σε κάθε περίπτωση όταν πραγματοποιείται δεν πρέπει να θίγει το περιβάλλον και το τοπίο. Διερεύνηση από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού της μεμονωμένης χωροθέτησης δραστηριοτήτων που έχουν ειδικές εξαρτήσεις σύμφωνα και με τις ειδικότερες κατευθύνσεις του παρόντος, και ο κατάλληλος σχεδιασμός χρήσεων γης, ειδικά στο δυτικό παραλιακό τμήμα του Νομού. Πρωθείται παράλληλα η χωρική οργάνωση και μετασχηματισμός μεταποιητικών δραστηριοτήτων τοπικής κυρίως εμβέλειας που αναπτύσσονται σε μεμονωμένες εστίες στις ευρύτερες περιοχές του πόλου και των αναπτυξιακών αξόνων που διατρέχουν την ΠΕ.

Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας

Η ΠΕ Κορινθίας κατατάσσεται στην Ομάδα Γ «Περιοχές ενίσχυσης» της βιομηχανίας και στην ΟΜΑΔΑ Γ:ΕΔΙΑΜΕΣΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ της εφοδιαστικής. Η παρούσα ΠΕ έχει

σοβαρό ρόλο στην μεταποιητική και εφοδιαστική δραστηριότητα της χώρας, με το ρόλο της στη διύλιση και κατασκευή μεταλλικών προϊόντων να είναι αυξημένος.

Ο βασικός βιομηχανικός πόλος είναι η Κόρινθος και οι βιομηχανικές συγκεντρώσεις πέριξ του αστικού συγκροτήματος, που ορίζονται ως πόλος-περιοχή εντατικοποίησης-ποιοτικής αναδιάρθρωσης της βιομηχανίας, λόγω και της γειτνίασης-άμεσης επίδρασης που δέχεται από την ΜΠΑ. Την ΠΕ διατρέχουν 3 βασικοί αναπτυξιακοί άξονες: ο πρώτος άξονας ποιοτικής αναδιάρθρωσης προς την ΜΠΑ, ο δεύτερος άξονας επέκτασης προς τον πόλο του Άργους και ο τρίτος άξονας εντατικοποίησης προς την Πάτρα.

Η ΠΕ εντάσσεται στον άξονα ΠΑΘΕ και Κεντρικής Πελοποννήσου οι οποίοι επιδιώκεται να αποτελέσουν τη βάση της βιομηχανικής και εφοδιαστικής ανάπτυξης της περιοχής. Επιπλέον υποστηρίζεται η ανάπτυξη τόσο της εξόρυξης στις περιοχές ενδιαφέροντος όσο και της μεταποίησης αγροτικών προϊόντων- ιδίως της οينوπαραγωγής. Η υποστήριξη των εξορυκτικών δραστηριοτήτων πραγματοποιείται σύμφωνα με τον Μεταλλευτικό Κώδικα, τις κατευθύνσεις της Εθνικής Πολιτικής για την Αξιοποίηση των Ορυκτών Πρώτων Υλών και τις διατάξεις του παρόντος για τις καθετοποιημένες εξορυκτικές δραστηριότητες.

Σήμερα η ανάπτυξη των κλάδων της μεταποίησης και της εφοδιαστικής αναπτύσσεται κυρίως κατά μήκος των Οδικών Αξόνων της ΠΑΘΕ και της Παλιάς ΕΟ Αθηνών-Κορίνθου, στις περιοχές των Αγίων Θεοδώρων, Αγίου Κοσμά, Αγίου Χαραλάμπους, δυτικά του Αρχαίου Λιμένα και στην επαρχιακή οδό Σικιωνίας Νεμέας. Η Ζώνη μεταποίησης και εφοδιαστικής Αγίων Θεοδώρων και Αγίου Χαραλάμπους αποτελεί ουσιαστικά λειτουργικό τμήμα της Μητροπολιτικής Περιοχής της Αθήνας. Στην ΠΕ οι περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως άτυπες βιομηχανικές συγκεντρώσεις πλησιάζουν τις 9.000 στρ. εκ' των οποίων μικρό τμήμα έχει ενταχθεί σε κάποια σχετική ζώνη από τον υποκείμενο πολεοδομικό σχεδιασμό.

Στην ΠΕ αν και η παρουσία της Βιομηχανίας και της εφοδιαστικής είναι υψηλή δεν έχει οριοθετηθεί κάποιος οργανωμένος υποδοχέας. Στην ΠΕ επιδιώκεται η ανάπτυξη ΕΠΕ, ΕΠΜΜΜ και εφόσον προκύψει ενδιαφέρον ανάπτυξη και άλλου τύπου ΕΠ. Τέλος επιδιώκεται ο περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης στην ΠΕ τόσο για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της βιομηχανίας, όσο και για της αποφυγής συγκρούσεων με περιοχές χρήσεων Α', Β' κατοικίας και τουρισμού.

Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας

Η ΠΕ Λακωνίας ανήκει στην Ομάδα Δ «Περιοχές Ειδικής Ενίσχυσης» της βιομηχανίας και στην ΟΜΑΔΑ Δ: ΜΙΚΡΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ της εφοδιαστικής. Η Περιφερειακή Ενότητα διατρέχεται από τον άξονα Κεντρικής Πελοποννήσου, ο οποίος παρέχει δυνατότητες για την ανάπτυξη της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής. Ωστόσο η περιορισμένη και η διάσπαρτη ανάπτυξη των επιχειρήσεων εντός της ΠΕ καθιστά δύσκολο εγχείρημα την ανάπτυξη της οποίας δραστηριότητας στον εν λόγω άξονα.

Σήμερα η ανάπτυξη πραγματοποιείται σημειακά, χωρίς το προσδιορισμό κάποιας σημαντικής συγκέντρωσης. Η όποιες μονάδες είναι εγκατεστημένες στην ΕΟ Σπάρτης-Γυθείου μέχρι το ύψος της Κυδωνέας, στην ΕΟ Μονεμβασίας-Κροκεών και στην περιοχή του Γερακίου. Στην ΠΕ όπως γίνεται κατανοητό από τις παραπάνω παρατηρήσεις δεν έχουν προσδιοριστεί περιοχές άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων και δεν υπάρχει οριοθετημένος Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.. Επιδιώκεται ο υποκείμενος σχεδιασμός να προστατεύσει τη γεωργική γη μέσω εύρεσης κατάλληλων θέσεων για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων.

10. Περιφέρεια Βόρειου Αιγαίου

Για το Βόρειο Αιγαίο η ανάλυση σε επίπεδο Περιφερειακών Ενότητων πραγματοποιείται εντός της συνολικής προσέγγισης της Περιφέρειας, καθώς τα υπό ανάλυση χαρακτηριστικά προς τη μεταποίηση και την εφοδιαστική είναι πανομοιότυπα για το σύνολο των νησιών που την απαρτίζουν.

Το σύνολο των ΠΕ Λέσβου, Ικαρίας, Λήμνου, Σάμου και Χίου που την απαρτίζουν εντάσσονται στην Ομάδα Δ των «Περιοχών Ειδικής Ενίσχυσης» ως προς τη μεταποίηση. Ως προς την εφοδιαστική κατατάσσονται στα πολύ μικρά εφοδιαστικά κέντρα (Ομάδα Δ). Η Χίος λόγω και της ύπαρξης σημαντικών κοιτασμάτων ΟΠΥ και κρίσιμων πρώτων υλών συνιστά πόλο εξόρυξης στον οποίο προωθείται η καθετοποίηση της δραστηριότητας.

10.1. Αναπτυξιακή πορεία και προοπτικές

Τόσο στο σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων, όσο και στην μεταποίηση, η Περιφέρεια παρουσιάζει διαχρονικά κάποια δυναμική, με ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης λίγο υψηλότερους από τον μέσο όρο της χώρας στην περίοδο 2000-09, αλλά οριακά περισσότερο αρνητικούς από τον μέσο όρο της χώρας στην περίοδο της οικονομικής κρίσης 2011-18.

Αποτελεί ελπιδοφόρα περίπτωση μιας σταδιακής εξέλιξης που η οικονομία προχωράει από το στάδιο στήριξης στους κλάδους στους οποίους έχει φυσικά πλεονεκτήματα (αγροτικές πρώτες ύλες, ορυκτές πρώτες ύλες περιλαμβανομένων χαρακτηρισμένων ως κρίσιμες από την ΕΕ, τουρισμός) σε μία στοιχειώδη

ολοκλήρωση με την ανάπτυξη υποστηρικτικών κλάδων (μεταποίηση, μεταφορές, υπηρεσίες). Αναμένεται να συνεχιστεί αυτή η πορεία και στο μέλλον. Διαπιστώνεται ότι η στοιχειωδώς αναπτυγμένη μεταποίηση έχει περιθώρια να αυξάνεται με ρυθμό πολύ ταχύτερο από τον μέσο όρο του τομέα στην χώρα στην περίοδο έως το 2032.

Στο μέλλον, πολύ ισχυρή ανάπτυξη της μεταποίησης αναμένεται να εδράζεται:

- Στην δυναμική εξέλιξη του ακόμη ατελώς αναπτυγμένου τομέα των υπηρεσιών καταλυμάτων και εστίασης
- Την συνακόλουθη αύξηση της ζήτησης βιομηχανικών προϊόντων που μετέχουν στα συνδεδεμένα με τον τουρισμό κυκλώματα αγροδιατροφής και κατασκευής και συντήρησης των καταλυμάτων αλλά και η αξιοποίηση ορυκτών πρώτων υλών με εξαγωγικό προσανατολισμό, χαρακτηρισμένων ως κρίσιμες.
- Στην αφυπνιζόμενη τοπική επιχειρηματικότητα, που αποκτά σταδιακά εμπειρίες από την διαχείριση του τουριστικού προϊόντος της περιοχής.

Στο πλαίσιο των υποκείμενων επίπεδων σχεδιασμού είναι σημαντικός ο καθορισμός επαρκών και κατάλληλων χρήσεων γης για την υποδοχή μεταποιητικών δραστηριοτήτων, που υποστηρίζουν τους κλάδους στους οποίους καταγράφεται σημαντική δυναμική, όπως ο κλάδος των τροφίμων και ποτών (Λέσβος, Χίος, Σάμος κ.λπ.).

10.2. Κλαδικές προοπτικές

Ως αποτέλεσμα, οι κλάδοι μεταποίησης με κυρίαρχη παρουσία στην Περιφέρεια (με μερίδιο >90% της συνολικής μεταποιητικής δραστηριότητας) είναι σήμερα και αναμένεται να είναι και στο μέλλον:

- Τρόφιμα -Ποτά, που είναι η σημαντικότερη μεταποιητική δραστηριότητα, αντιπροσωπεύοντας >80% του συνόλου της μεταποίησης
- Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων και κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού (αντιπροσωπεύοντας περί το 10% του συνόλου της μεταποίησης), ως κλάδων που εξυπηρετούν τις ανάγκες κατασκευών και οικοδομικής δραστηριότητας,

Η εφοδιαστική δραστηριότητα επί των νησιών εξυπηρετεί θαλάσσιες μεταφορές μοναδοποιησιμων φορτίων κυρίως από (περίπου 640 χιλ. τόνοι), αλλά και προς (περίπου 80 χιλ τόνοι), την ηπειρωτική χώρα και κατά κύριο λόγο από/προς το μητροπολιτικό κέντρο της Αθήνας, αλλά για την αύξηση της παραγωγικότητας της εφοδιαστικής αλυσίδας είναι σημαντική η θεσμοθέτηση κατάλληλων ζωνών χρήσεων γης αλλά και δημοσίων υποστηρικτικών υποδομών.

Οι κυρίαρχοι κλάδοι της μεταποίησης αναμένεται να συνεχίσουν να αναπτύσσονται με γρήγορους ρυθμούς, υπό την επίδραση της αναμενόμενης αυξητικής πορείας του τουρισμού, ενώ και άλλοι κλάδοι, κατά πρώτο λόγο υποστηρικτικοί προς, και σε συνέργεια με, αυτούς, θα αναδύονται βαθμιαία. Η εφοδιαστική δραστηριότητα αναμένεται να εκσυγχρονιστεί αξιοποιώντας τις δυνατότητες αποτελεσματικότερης οργάνωσης και χαμηλότερου κόστους μεταφοράς των μοναδοποιησιμων φορτίων στα μεγαλύτερα νησιά της Περιφέρειας, υπό την προϋπόθεση πρόσθετων δημοσίων υποδομών και αντίστοιχης πρόβλεψης από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού, ενώ στα μικρότερα αναμένεται να συνεχιστεί η κυριαρχία της μεταφοράς σε παλέτες με μικρότερα πλωτά μέσα ή με φορτηγά επιβιβαζόμενα σε οχηματαγωγά.

10.3. Χωροταξικό πρότυπο και ενδοπεριφερειακές ιδιαιτερότητες ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Λέσβος συγκεντρώνει το μέγιστο μέρος των δραστηριοτήτων μεταποίησης (>50% του συνόλου της Περιφέρειας) και εφοδιαστικής (41% της εμπορευματικής κίνησης των λιμένων της Περιφέρειας). Διαπιστώνεται όμως ταχύτερη αναπτυξιακή πορεία των υπόλοιπων ΠΕ που υστερούν. Αυτή η υγιής τάση μείωσης των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων είναι επιθυμητή, όμως αυτό δεν σημαίνει ότι η ανάπτυξη στην Λέσβο δεν θα υποστηριχθεί το ίδιο έντονα όπως και στις άλλες ΠΕ με όλο το φάσμα πολιτικών υποστήριξης της επιχειρηματικότητας και των επενδύσεων.

10.4. Οργανωμένη χωροθέτηση μεταποίησης και εφοδιαστικής

Δεν υπάρχουν θεσμοθετημένοι Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. στην Περιφέρεια, κατά συνέπεια συστήνεται η παροχή κινήτρων σε ειδικά σε περιοχές με θεσμοθετημένες χρήσεις γης, μέχρι την οργάνωση και ανάπτυξη Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. Έχουν θεσμοθετηθεί από κατώτερα επίπεδα σχεδιασμού 17 ζώνες με χρήση βιομηχανίας με συνολική έκταση 10,5 χιλ. στρ., από τις οποίες το 46% είναι στην Λέσβο, 49% στην Χίο και 5% στην Ικαρία. Υπάρχει επίσης θεσμοθετημένη μία ζώνη χονδρεμπορίου στην Λέσβο 1.000 περίπου στρ. Συνεπώς, συστήνεται επαύξηση της έκτασης των περιοχών με θεσμοθετημένες χρήσεις βιομηχανίας-εφοδιαστικής, προκειμένου να εξασφαλιστεί η απαραίτητη διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης, με μεταποιητικές δραστηριότητες που αξιοποιούν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα και τις παραγωγικές εξειδικεύσεις ή σημαντικές προοπτικές κάθε περιοχής. Γενική επιδίωξη είναι να ενθαρρυνθεί η εγκατάσταση εντός οργανωμένων υποδοχέων και να προσελκυστεί το μεγαλύτερο μέρος της νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας μεταποίησης και εφοδιαστικής. Σε αυτή την διαδικασία, σκόπιμο είναι να αξιοποιηθούν οι υπάρχοντες υποδοχείς. Ειδικότερα, στις περιοχές που διαθέτουν συγκριτικά πλεονεκτήματα όπως η αποτελεσματική πρόσβαση, οι υπάρχουσες συγκεντρώσεις μονάδων κ.λπ. προτείνεται να

ενισχυθεί η συγκέντρωση των μεταποιητικών μονάδων προκειμένου να διευκολυνθεί η δυνητική δημιουργία οργανωμένου υποδοχέα μεταποιητικών δραστηριοτήτων.

Ειδικά για τις λατομικές περιοχές προτείνεται ο καθορισμός τους, στο πλαίσιο της ορθολογικής κατανομής τους ως προς τα κέντρα κατανάλωσης.

Στο πρώτο χωροταξικό πλαίσιο για την βιομηχανία είχε ενδεικτικά εκτιμηθεί ότι για την πενταετία έως το 2013 υπήρχε ανάγκη για την ανάπτυξη 2-5 Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. συνολικής έκτασης περί τα 400 στρέμματα.

Στην παρούσα ανάλυση, η πρόβλεψη είναι περί τα 700 στρέμματα συνολικά για την επόμενη δεκαετία έως το 2032, τα οποία μπορούν να αναζητηθούν και στις θεσμοθετημένες για βιομηχανική χρήση ή χρήση χονδρεμπορίου ζώνες.

Κρίσιμης σημασίας είναι η ρύθμιση που επιτρέπει την θεσμοθέτηση Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. μικρής έκτασης, γιατί μεγάλες ενιαίες εκτάσεις κατάλληλες για δημιουργία Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. δεν είναι δύσκολα διαθέσιμες στα νησιά, ακόμη και στα μεγαλύτερα.

Παράλληλα, εκτιμάται ότι στην δεκαετία έως το 2032, η ανάπτυξη της εφοδιαστικής στην Περιφέρεια μπορεί να δημιουργήσει πρόσθετη ζήτηση για 100 περίπου στρέμματα οργανωμένων χώρων εγκατάστασης εφοδιαστικών μονάδων, ενώ άλλα 100 αναμένεται να είναι αναγκαία για την διαχείριση χύμα υγρών (κυρίως καύσιμα) και στερεών φορτίων σε θέσεις εντός ή εκτός χερσαίων ζωνών των λιμένων.

10.5. Εκτός σχεδίου συγκέντρωση παραγωγικών μονάδων

Δεν υπάρχουν χαρακτηρισμένες ΑΒΣ στην Περιφέρεια, πλην μίας μικρής έκτασης που έχει καταγραφεί στα Πάμφιλα Μυτιλήνης.

Η εκτός σχεδίου μελλοντική εγκατάσταση μονάδων μεταποίησης και εφοδιαστικής αποθαρρύνεται, ιδίως παρόδια του οδικού δικτύου, με υιοθέτηση μέτρων ελέγχου της χωροταξικής, πολεοδομικής και περιβαλλοντικής συμβατότητας εγκατάστασης και λειτουργίας νέων μονάδων. Στο πλαίσιο αυτό, τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού πρέπει να λάβουν υπ όψη τον καθορισμό επαρκών και κατάλληλων χρήσεων γης τόσο για την εγκατάσταση παραγωγικών δραστηριοτήτων, όσο και για τη δυνατότητα μετασχηματισμού και επέκτασης υφιστάμενων μονάδων στις σημερινές τους θέσεις ή/και την παροχή δυνατότητας επανάχρησης εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών μονάδων, καθώς επιβάλλεται η λήψη μέτρων διαφοροποίησης της τοπικής απασχόλησης και οικονομίας, με υποστήριξη του τομέα της μεταποίησης

Τέλος, προτείνεται η αποφυγή της χωροθέτησης βιομηχανικών χρήσεων στις περιοχές που είναι τουριστικά ανεπτυγμένες, και ειδικότερα στο παράκτιο μέτωπο, προκειμένου να αποτραπούν φαινόμενα συγκρούσεων χρήσεων γης. Στις περιοχές αυτές απαιτείται λεπτομερής σχεδιασμός χρήσεων γης.

10.6. Περιβαλλοντική συμβατότητα

Όπως αναλύεται στην ΣΜΠΕ.

11. Περιφέρεια Νότιου Αιγαίου

11.1. Αναπτυξιακή πορεία και προοπτικές

Στο σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων, η Περιφέρεια παρουσιάζει διαχρονικά κάποια δυναμική, με ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης λίγο χαμηλότερους από τον μέσο όρο της χώρας στην περίοδο 2000-09, αλλά λιγότερο αρνητικούς από τον μέσο όρο της χώρας στην περίοδο της οικονομικής κρίσης 2011-

18. Αντίθετη πορεία παρουσίασε η μεταποιητική δραστηριότητα, με υψηλότερο ρυθμό αύξησης στην περίοδο 2000-09 και περισσότερο αρνητικό ρυθμό στην περίοδο 2011-18 έναντι του μέσου όρου της χώρας.

Διαπιστώνεται ότι η στοιχειωδώς αναπτυγμένη μεταποίηση έχει περιθώρια να αυξάνεται με ρυθμό πολύ ταχύτερο από τον μέσο όρο του τομέα στην χώρα στην περίοδο έως το 2032.

Η αναμενόμενη πολύ ισχυρή ανάπτυξη της μεταποίησης αναμένεται να εδράζεται:

- Στην συνεχιζόμενη δυναμική εξέλιξη του τομέα των υπηρεσιών καταλυμάτων και εστίασης
- Την συνακόλουθη αύξηση της ζήτησης βιομηχανικών προϊόντων που μετέχουν στα συνδεόμενα με τον τουρισμό κυκλώματα αγροδιατροφής και κατασκευής και συντήρησης των καταλυμάτων
- Στην τοπική επιχειρηματικότητα, που αναπτύσσεται σταδιακά από την διαχείριση του τουριστικού προϊόντος της περιοχής

11.2. Κλαδικές προοπτικές

Κύριοι κλάδοι της μεταποίησης είναι τα τρόφιμα και ποτά, αντιπροσωπεύοντας περί το 65% της μεταποιητικής δραστηριότητας στην Περιφέρεια.

Σημαντικός κλάδος είναι η παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων, λόγω των σημαντικών δραστηριοτήτων εξόρυξης βιομηχανικών ορυκτών.

Τα συνδεόμενα με τον τουρισμό κυκλώματα των μεταποιητικών τομέων αγροδιατροφής και κατασκευής και συντήρησης των καταλυμάτων αναμένεται να συνεχίσουν να είναι κυρίαρχα και να αυξάνουν την παρουσία τους.

Παράλληλα, επιδιώκεται διατήρηση της εξορυκτικής δραστηριότητας στις υφιστάμενες περιοχές εκμετάλλευσης και διασφάλιση της δυνατότητας επέκτασης και καθετοποιημένης μεταποίησης σε περιοχές, όπου εντοπίζονται νέα κοιτάσματα ή νέα ορυκτά ή κρίσιμες πρώτες ύλες με βάση τον κατάλογο της ΕΕ, με τήρηση των όρων προστασίας του περιβάλλοντος και των προϋποθέσεων λειτουργίας των γειτονικών δραστηριοτήτων. Πρόκειται κυρίως για εγκαταστάσεις εξόρυξης ή και επεξεργασίας ποζολάνης, περλίτη, μπεντονίτη και γενικά βιομηχανικών ορυκτών στις Κυκλάδες και το νότιο Αιγαίο και ιδίως στους εξορυκτικούς πόλους της Μήλου, Νισύρου, Γυαλιού και Τήνου.

Η εφοδιαστική δραστηριότητα επί των νησιών εξυπηρετεί θαλάσσιες μεταφορές μοναδοποιησίμων φορτίων κυρίως από/προς το μητροπολιτικό κέντρο της Αθήνας.

Από το 2018, έχουν καταχωρηθεί 88 επιχειρήσεις στο μητρώο της Διεύθυνσης Ανάπτυξης της Δωδεκανήσου. Οι επιχειρήσεις εφοδιαστικής της Περιφέρειας είναι μικρού μεγέθους και οι αποθηκευτικοί τους χώροι κατά μέσο όρο δεν ξεπερνούν τα 2.000 μ³.

Οι κυρίαρχοι κλάδοι της μεταποίησης αναμένεται να συνεχίσουν να αναπτύσσονται με γρήγορους ρυθμούς, υπό την επίδραση της αναμενόμενης αυξητικής πορείας του τουρισμού, ενώ και άλλοι κλάδοι, κατά πρώτο λόγο υποστηρικτικοί προς, και σε συνέργεια με, αυτούς, θα αναδύονται βαθμιαία.

Η εφοδιαστική δραστηριότητα αναμένεται να εκσυγχρονιστεί αξιοποιώντας τις δυνατότητες αποτελεσματικότερης οργάνωσης και χαμηλότερου κόστους μεταφοράς των μοναδοποιησίμων φορτίων στα μεγαλύτερα νησιά της Περιφέρειας, ενώ στα μικρότερα αναμένεται να συνεχιστεί η κυριαρχία της μεταφοράς σε παλέτες με μικρότερα πλωτά μέσα ή με φορτηγά επιβιβαζόμενα σε οχηματαγωγά.

11.3. Χωροταξικό πρότυπο και ενδοπεριφερειακές ιδιαιτερότητες ανά Περιφερειακή Ενότητα

Τα Δωδεκάνησα συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο μέρος των δραστηριοτήτων μεταποίησης (>60% του συνόλου της Περιφέρειας) και εφοδιαστικής (41% της εμπορευματικής κίνησης των λιμένων της Περιφέρειας).

Η τάση είναι να διατηρηθεί αυτή η κατανομή με μικρές διαφοροποιήσεις.

Η εφοδιαστική δραστηριότητα όσον αφορά τα μοναδοποιησίμα φορτία, που σήμερα είναι κυρίως Ro-Ro είναι κατά 55% συγκεντρωμένη στα 5 μεγαλύτερα από τα 40 λιμάνια της νησιωτικής Περιφέρειας (Πάρος, Μύκονος, Θήρα, Κως, Ρόδος), στα οποία διακινούνται ετησίως περίπου 225 χιλ. τόνοι κατά μέσο όρο στο καθένα, έναντι 25 χιλ τόνων σε καθένα από τα υπόλοιπα 35 λιμάνια.

Πολύ μεγάλο μέρος, σχεδόν 90%, της κίνησης υγρών χύμα φορτίων διακινείται μέσω 5 λιμανιών (Θήρα, Κως, Ρόδος, Σύρος, Κάλυμνος) με >30 χιλ τόνους το καθένα.

Τα χύμα ξηρά φορτία εντοπίζονται στα νησιά που παράγουν βιομηχανικά κυρίως ορυκτά με τα 6 μεγαλύτερα από αυτά (Μύκονος, Θήρα, Κως, Νίσυρος, Μήλος-Αδάμας, Λέρος-Λακκί) να αντιπροσωπεύουν το 75% περίπου του συνόλου της Περιφέρειας.

Η κατανομή αυτή των δραστηριοτήτων εφοδιαστικής στα νησιά δεν αναμένεται να διαφοροποιηθεί σημαντικά και προτείνεται οι επεμβάσεις διασφάλισης χώρων να συγκεντρωθούν κατά προτεραιότητα στα νησιά με την μεγάλη συγκέντρωση μοναδοποιησίμων φορτίων και υγρών χύμα. Για τα στερεά χύμα, θεωρείται ότι οι υπάρχουσες διευθετήσεις στους χώρους των χερσαίων λιμενικών ζωνών ή των ίδιων εγκαταστάσεων των επιχειρήσεων που παράγουν και εμπορεύονται αυτά τα φορτία.

11.4. Οργανωμένη χωροθέτηση μεταποίησης και εφοδιαστικής

Σύμφωνα με την Περιφέρεια, σε μεγάλο μέρος του νησιωτικού συμπλέγματος, ο εξωαστικός χώρος είναι αρρύθμιστος

Υπάρχει 1 θεσμοθετημένος Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. στην Ρόδο με έκταση 17 στρ., ενώ με το ΦΕΚ 391/Β/29.7.1987 έχει θεσμοθετηθεί βιομηχανική περιοχή έκτασης 970 στρ. στην Ρόδο, η οποία όμως ουδέποτε λειτούργησε ως τέτοια. Έχουν θεσμοθετηθεί από κατώτερα επίπεδα σχεδιασμού 14 ζώνες με χρήση βιομηχανίας με συνολική έκταση 1.500 περίπου στρ., στην Ρόδο, Κω, Κάλυμνο και Πάρο.

Γενική επιδίωξη είναι να ενθαρρυνθεί η εγκατάσταση εντός οργανωμένων υποδοχέων και να προσελκυστεί το μεγαλύτερο μέρος της νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας μεταποίησης και εφοδιαστικής.

Στο πρώτο χωροταξικό πλαίσιο για την βιομηχανία είχε ενδεικτικά εκτιμηθεί ότι για την πενταετία έως το 2013 υπήρχε ανάγκη για την ανάπτυξη 2-7 Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. συνολικής έκτασης περί τα 550 στρέμματα.

Στην παρούσα ανάλυση, η πρόβλεψη είναι περί τα 900 στρέμματα συνολικά για την επόμενη δεκαετία έως το 2032, τα οποία μπορούν να αναζητηθούν και στις θεσμοθετημένες για βιομηχανική χρήση ή χρήση χονδρεμπορίου ζώνες.

Κρίσιμης σημασίας είναι η θεσμοθέτηση Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. μικρής έκτασης, γιατί μεγάλες ενιαίες εκτάσεις κατάλληλες, είναι δύσκολα διαθέσιμες στα νησιά, ακόμη και στα μεγαλύτερα.

Κρίσιμη επίσης είναι η ζώνη ακτογραμμής σε βάθος 300 μέτρων, όπου οι συγκρούσεις χρήσεων μπορεί να γίνονται απαγορευτικές για την εγκατάσταση οργανωμένων Ο.Υ.Μ.Ε.Δ..

Παράλληλα, εκτιμάται ότι στην δεκαετία έως το 2032, η ανάπτυξη της εφοδιαστικής στην Περιφέρεια μπορεί να δημιουργήσει πρόσθετη ζήτηση για 300 περίπου στρέμματα οργανωμένων χώρων εγκατάστασης εφοδιαστικών μονάδων, ενώ άλλα 400 αναμένεται να είναι αναγκαία για την διαχείριση χύμα υγρών (κυρίως καύσιμα) φορτίων σε ειδικά χωροθετημένες θέσεις.

11.5. Εκτός σχεδίου συγκέντρωση παραγωγικών μονάδων

Έχουν καταγραφεί στην Περιφέρεια 5 ΑΒΣ έκτασης περί τα 2,5 χιλ. στρ. σε Ρόδο, Κω, Νάξο και Μήλο. Σημαντικές είναι οι συγκεντρώσεις μεταποιητικών και εφοδιαστικών δραστηριοτήτων στις περιοχές Σγουρού και Αγ. Παρασκευής στην Ρόδο, ναυπηγοεπισκευαστικών μονάδων στις περιοχές Λαφάσι και

Ποταμοί στην Κάλυμνο και ιχθυοκαλλιέργειας στο Παρθένι Λέρου και ο σημαντικός πόλος της Ερμούπολης στη Σύρο. Προωθείται η διερεύνηση δυνατότητας ένταξης των βιομηχανικών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων εφοδιαστικής σε εκτός σχεδίου περιοχές, σε συμβατές χρήσεις γης, από τον υποκείμενο σχεδιασμό.

Δίνεται κατεύθυνση μείωσης του ελάχιστου μεγέθους ΑΒΣ που μπορεί να χαρακτηριστεί ως περιοχή εξυγίανσης στα ίδια επίπεδα όπως και για την θεσμοθέτηση Ο.Υ.Μ.Ε.Δ..

Η εκτός σχεδίου μελλοντική εγκατάσταση μονάδων μεταποίησης και εφοδιαστικής αποθαρρύνεται με υιοθέτηση μέτρων ελέγχου της χωροταξικής, πολεοδομικής και περιβαλλοντικής συμβατότητας εγκατάστασης και λειτουργίας νέων μονάδων, μέχρι τον καθορισμό από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού επαρκών και κατάλληλων χρήσεων γης για παραγωγικές δραστηριότητες, καθώς και τη δυνατότητα μετασχηματισμού και ανάπτυξης νομίμως υφιστάμενων μονάδων.

11.6. Περιβαλλοντική συμβατότητα

Όπως αναλύεται στην ΣΜΠΕ.

11.7. Περιφερειακές Ενότητες

Νησιωτικό Σύμπλεγμα Δωδεκανήσων (ΠΕ Καλύμνου, Καρπάθου-Ηρωικής Νήσου Κάσου, Ρόδου, Κω)

Οι τέσσερις ΠΕ που συστήνουν το νησιωτικό σύμπλεγμα των Δωδεκανήσων κατατάσσονται στην Ομάδα Δ που αφορά τις «Περιοχές Ειδικής Ενίσχυσης» ως προς την προγραμματική επιλογή για την ενίσχυση της βιομηχανίας.

Με βάση την υφιστάμενη κατάσταση, η οργανωμένη χωροθέτηση του κλάδου αντιπροσωπεύεται από την υφιστάμενη ΒΙΠΕ στη Ρόδο, στην οποία ωστόσο έχουν εγκατασταθεί και άλλες χρήσεις.

Ωστόσο, έχουν θεσμοθετηθεί ζώνες με χρήση βιομηχανίας κυρίως στις νήσους Ρόδου, Κω και ειδικότερα στην περίπτωση της Λέρου οι ζώνες αυτές έχουν υποδειχθεί σε διάφορα σημεία της νήσου. Σε κανένα από τα νησιά του συμπλέγματος των Δωδεκανήσων δεν έχουν εντοπισθεί ΑΒΣ, με εξαίρεση τις νήσους Ρόδου και Κω.

Ειδικότερα ως προς τη νήσο Ρόδο, πέρα από τη θεσμοθετημένη ΑΒΣ στην περιοχή της Ροδιάς, εντοπίζονται συγκεντρώσεις ομοειδών μεταποιητικών και εφοδιαστικών επιχειρήσεων στις περιοχές της Αγίας Βαρβάρας και Σγουρού (Τσαϊρί) με την τελευταία να έχει υποδειχθεί ως ζώνη σχετικής χρήση από τον υποκείμενο σχεδιασμό.

Επιπλέον, παρατηρείται συγκέντρωση μεταποιητικών μονάδων υγρών καυσίμων, και εν γένει ναυπηγοεπισκευαστικών επιχειρήσεων, ανατολικά του οικισμού της Καλύμνου, σε μία ανάπτυξη κατά μήκος του παράκτιου μετώπου (περιοχές Λαφάσι και Γιαννοχώραφα). Μικρή εστία μεταποιητικών επιχειρήσεων εντοπίζεται και στην περιοχή «Ποταμοί», στη νοτιοανατολική επέκταση του οικισμού.

Παράλληλα, στη Νίσυρο εντοπίζονται κοιτάσματα λατομικών βιομηχανικών ορυκτών, και το νησί προσφέρεται για εξορυκτική δραστηριότητα ενώ εξαιρετικά σημαντικός εξορυκτικός πόλος αποτελεί και η Μήλος.

Ως προς την εφοδιαστική, η ΠΕ κατατάσσεται στην Ομάδα Γ: ΕΔΙΑΜΕΣΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ και αφορά κυρίως τις θαλάσσιες μεταφορές φορτίων προς την ηπειρωτική χώρα, και παρατηρείται συγκέντρωση στη Ρόδο και την Κω που διαθέτουν και δύο εκ των μεγαλύτερων λιμένων την Περιφέρειας. Επιπροσθέτως, εντοπίζονται μεταποιητικές και εφοδιαστικές δραστηριότητες για την εξυπηρέτηση των ιχθυοκαλλιεργειών στην περιοχή «Παρθένι» της Λέρου.

Απαραίτητη κρίνεται και η βελτίωση της ελκυστικότητας της θεσμοθετημένης ΒΙΠΕ στη Ρόδο, προκειμένου να εγκαθίστανται σχετικές χρήσεις εντός αυτής. Παράλληλα, είναι σημαντικό να καταστεί ευκολότερη η δημιουργία Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. στα Δωδεκάνησα, μέσω της σχετικής προσαρμογής της αδειοδοτικής διαδικασίας στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της νησιωτικότητας προκειμένου να διευκολυνθεί η δημιουργία θεσμοθετημένων υποδοχέων.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τα ανωτέρω είναι η λήψη μέριμνας για την αποφυγή συγκρούσεων χρήσεων γης, μέσω της θεσμοθέτησης σχεδίων χρήσεων γης κυρίως κατά μήκος του παράκτιου μετώπου σε κάθε νησί, λόγω του γεγονότος ότι η ΠΕ αποτελεί ενότητα υψηλής τουριστικής προτεραιότητας. Επιπλέον, στο ίδιο πλαίσιο

ρύθμισης χρήσεων γης πρέπει να ληφθεί μέριμνα για τη χωρική σύγκρουση και τις πιέσεις που δέχονται οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης από την παρακείμενη οικιστική ανάπτυξη.

Τέλος, η ενίσχυση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων στους ήδη διαμορφωμένους λιμενικούς χώρους, δύναται να λειτουργήσει συμπληρωματικά με τις δραστηριότητες της εφοδιαστικής.

Νησιωτικό Σύμπλεγμα Κυκλάδων (ΠΕ Σύρου, Άνδρου, Θήρας, Κέας-Κύθνου, Τήνου, Μήλου, Μυκόνου, Νάξου, Πάρου)

Ως προς τη μεταποίηση το νησιωτικό σύμπλεγμα των Κυκλάδων εντάσσεται στην Ομάδα Δ «Περιοχές Ειδικής Ενίσχυσης», και στην Ομάδα Γ: ΕΔΙΑΜΕΣΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ ως προς την εφοδιαστική.

Ο πόλος της Σύρου αποτελεί πόλο εντατικοποίησης και περιοχή ανάπτυξης για την υποστήριξη του συμπλέγματος των ναυπηγοεπισκευαστικών δραστηριοτήτων, περιλαμβανομένων και των συμπληρωματικών/ υποστηρικτικών μεταποιητικών δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται στην ευρύτερη περιοχή/περιμετρικά αυτού. Οι ειδικότερες κατευθύνσεις του παρόντος αναφορικά με τις συγκεκριμένες κατηγορίες πόλου, αποτελούν προτεραιότητα, για τη διατήρηση, υποστήριξη, αναβάθμιση και επέκταση του υπάρχοντος συμπλέγματος βιομηχανικής και ναυπηγοεπισκευαστικής δραστηριότητας.

Χωρικά, δεν εντοπίζονται οργανωμένοι υποδοχείς μεταποιητικής δραστηριότητας. Οι μόνες οριοθετημένες ΑΒΣ βρίσκονται στις νήσους Νάξου και Μήλου.

Η εκμετάλλευση λατομικών ορυκτών καταλαμβάνει το κύριο τμήμα της εξορυκτικής δραστηριότητας των Κυκλάδων. Η εφοδιαστική δραστηριότητα, συγκεντρώνεται στα μεγαλύτερα λιμάνια, ήτοι στην Πάρο τη Θήρα και τη Μύκονο.

Γενικότερα, προτείνεται η ενίσχυση της διασύνδεσης του κλάδου της μεταποίησης με τους υπόλοιπους τομείς της παραγωγικής δραστηριότητας που ακμάζουν στα νησιά των Κυκλάδων, και ιδίως του τουρισμού και της αγροδιατροφής.

Προτείνεται η ενίσχυση της βιομηχανικής ανάπτυξης χαμηλής κλίμακας, και η διατήρηση της υπάρχουσας σε χαμηλές συγκεντρώσεις, στις περιοχές που εντοπίζονται πρώτες ύλες που μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο της βιοτεχνικής και μεταποιητικής παραγωγής αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, ή στις περιοχές εξορυκτικού ενδιαφέροντος κυρίως βιομηχανικών ορυκτών.

Παράλληλα, δίνεται η κατεύθυνση για ενθάρρυνση θεσμοθέτησης Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. κατάλληλης κλίμακας, στο πλαίσιο της καθιέρωσης ενός πολυλειτουργικού μοντέλου ανάπτυξης του της μεταποίησης με χαμηλές συγκεντρώσεις. Στόχος είναι η αποφυγή της διάσπαρτης χωροθέτησης των μονάδων στις περιοχές που προσφέρονται για ανάπτυξη της μεταποιητικής δραστηριότητας από άποψη διαθεσιμότητας των σχετικών πόρων, συνδυαστικά με την αποτροπή της παρόδιας ανάπτυξής τους στο βασικό οδικό δίκτυο των νησιών.

Απαραίτητα προϋπόθεση είναι να ληφθούν υπόψη στον καθορισμό των όρων ίδρυσης Ο.Υ.Μ.Ε.Δ., τα ιδιαίτερα γεωγραφικά χαρακτηριστικά των νησιών προκειμένου το ειδικό καθεστώς της νησιωτικότητας που τα διέπει να μην αποτελεί ανατρεπτικό παράγοντα για τη την ενίσχυση της οργανωμένης χωροθέτησης του κλάδου.

12. Περιφέρεια Κρήτης

12.1. Αναπτυξιακή πορεία και προοπτικές

Με βάση τον τουρισμό και την πρωτογενή αγροκτηνοτροφική παραγωγή, η Περιφέρεια παρουσιάζει διαχρονικά δυναμική, με ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης ίσους με τον μέσο όρο της χώρας στην περίοδο 2000-09 και λιγότερο αρνητικούς από τον μέσο όρο της χώρας στην περίοδο της οικονομικής κρίσης 2011-18.

Αποτελεί επιτυχημένη περίπτωση μιας σταδιακής εξέλιξης που η οικονομία προχωράει από το στάδιο στήριξης στους κλάδους στους οποίους έχει φυσικά πλεονεκτήματα (αγροτικές πρώτες ύλες, τουρισμός) σε μία ενισχυόμενη ολοκλήρωση με την ανάπτυξη υποστηρικτικών κλάδων (μεταποίηση, μεταφορές, υπηρεσίες) που, μάλιστα, βαθμιαία καλύπτουν μεγαλύτερο τμήμα της τοπικής αγοράς και, παράλληλα, αποκτούν και την δική τους ανεξάρτητη δυναμική, απευθυνόμενοι όχι μόνο στην τοπική, αλλά και στο σύνολο της εθνικής αγοράς.

Δύο ακόμη κατηγορίες δεικτών ενισχύουν της διαπίστωση λειτουργίας ενάρετων κύκλων διατομεακών επιδράσεων:

- Ο συνδυασμός βαθμού ενίσχυσης και πραγματικής απορρόφησης των ενισχύσεων στο παρελθόν κατατάσσει την Κρήτη στην πιο ενοίκη κατηγορία Περιφερειών που είχε όχι μόνο υψηλό βαθμό ενίσχυσης από τα προγράμματα ενθάρρυνσης επενδύσεων και επιχειρηματικότητας αλλά και κατ' εξαίρεση είχε και μεγαλύτερη απορρόφηση, γεγονός που αναδεικνύει την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας.

- Η Κρήτη παρουσιάζει πολύ καλές επιδόσεις, σε σύγκριση με άλλες περιοχές της χώρας, στους δείκτες αφενός αποτελεσματικής διαχείρισης κινδύνων ιδιωτικότητας και ασφάλειας στον κυβερνοχώρο, πρόσβασης σε δίκτυα νέας γενιάς και χρήσης κατάλληλων λύσεων και αρχιτεκτονικών και, αφετέρου, στην υλοποίηση προγραμμάτων επανεκπαίδευσης και ενίσχυσης δεξιοτήτων εργαζομένων

Αναμένεται να συνεχιστεί αυτή η πορεία και στο μέλλον, με την μεταποίηση να αυξάνεται με ρυθμό ταχύτερο από τον μέσο όρο του τομέα στην χώρα.

12.2. Κλαδικές προοπτικές

Ως αποτέλεσμα, οι κλάδοι μεταποίησης με σημαντική παρουσία στην Περιφέρεια είναι περισσότεροι:

- Τρόφιμα - Ποτά, ως απόρροια και της διαθεσιμότητας αγροτικών πρώτων υλών, αλλά και της κάλυψης της τοπικής ζήτησης για τις ανάγκες και του τοπικού και του πληθυσμού των τουριστών

- Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες, ως σύνδρομο κάλυψης των αναγκών της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών, αλλά και των αναγκών παροχής υπηρεσιών στη υπόλοιπη παραγωγική και κοινωνική δραστηριότητα

- Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων και κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού, ως κλάδων που εξυπηρετούν τις ανάγκες κατασκευών και οικοδομικής δραστηριότητας, που με την σειρά της επηρεάζεται επίσης από τον τουρισμό

Η εφοδιαστική δραστηριότητα επί του νησιού παρουσιάζει διαπεριφερειακή ολοκλήρωση. Το μέσο ταξίδι ανά δρομολόγιο των τοπικά κινούμενων φορτηγών (>40 χλμ.) υπερβαίνει τα όρια της κίνησης εντός της ίδιας ΠΕ. Παράλληλα, η θαλάσσια εφοδιαστική, με μεταφορές μοναδοποιησιμων φορτίων από/προς την ηπειρωτική χώρα και κατά κύριο λόγο προς το μητροπολιτικό κέντρο της Αθήνας αναπτύσσεται και βαθμιαία οργανώνεται με αποδοτικότερες μορφές διακίνησης.

Αναμένεται να υπάρχουν ευεργετικές επιρροές και στο μέλλον σε όλους τους κλάδους της μεταποίησης και της εφοδιαστικής.

12.3. Χωροταξικό πρότυπο και ενδοπεριφερειακές ιδιαιτερότητες ανά Περιφερειακή Ενότητα

Το δίπολο Ηράκλειο-Χανιά συγκεντρώνει το μέγιστο μέρος των δραστηριοτήτων και μεταποίησης (>80% του συνόλου της Περιφέρειας) και εφοδιαστικής (98% της κίνησης Ro-Ro των λιμένων της Κρήτης), χωρίς να διαπιστώνεται τάση αλλαγής προς όφελος των υπόλοιπων ΠΕ που υστερούν. Ο βόρειος άξονας ανάπτυξης (Χανιά-Ηράκλειο με συνέχεια προς Νότο έως Τυμπάκι) αναμένεται να συνεχίσει και στο μέλλον να εξακολουθεί να διαδραματίζει κύριο ρόλο στις αναπτυξιακές εξελίξεις στην Κρήτη. Στο πλαίσιο του παρόντος πλαισίου ο βόρειος αναπτυξιακός άξονας στις περιοχές με συγκριτικά υψηλή παρουσία μεταποιητικών δραστηριοτήτων (Χανιά-Ρέθυμνο-Ηράκλειο) αποτελεί ταυτόχρονα και άξονα στήριξης της βιομηχανίας. Τα Χανιά και η περιοχή ευρύτερα του αστικού συγκροτήματος στην οποία χωροθετούνται βιομηχανικές συγκεντρώσεις-εγκαταστάσεις εφοδιαστικής αποτελούν πόλο επέκτασης της βιομηχανίας. Αντίστοιχα, το Ηράκλειο και η περιοχή ευρύτερα του αστικού συγκροτήματος στην οποία χωροθετούνται βιομηχανικές συγκεντρώσεις-εγκαταστάσεις εφοδιαστικής αποτελούν πόλο εντατικοποίησης της βιομηχανίας, ενώ μέρος της ενδοχώρας και προς το νότιο τμήμα διατρέχει ο άξονας στήριξης της βιομηχανίας, που προτείνεται να υποστηριχθεί λόγω των σημαντικών προοπτικών που διανοίγονται από την ολοκλήρωση του ΒΟΑΚ αλλά και της πληρότητας του οργανωμένου υποδοχέα του Ηρακλείου..

12.4. Οργανωμένη χωροθέτηση μεταποίησης και εφοδιαστικής

Είναι θεσμοθετημένοι στην Περιφέρεια 7 Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. με συνολική έκταση 3,8 χιλ. στρ. Ο βαθμός απορρόφησης των βιομηχανικών οικοπέδων των Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. είναι ιδιαίτερα υψηλός σε Ηράκλειο και Χανιά, αλλά χαμηλός σε Ρέθυμνο και Λασιθί.

Γενική επιδίωξη είναι να ενθαρρυνθεί η εγκατάσταση εντός οργανωμένων υποδοχέων και να προσελκυστεί το μεγαλύτερο μέρος της νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας μεταποίησης και εφοδιαστικής. Σε αυτή την διαδικασία, σκόπιμο είναι να αξιοποιηθούν οι υπάρχοντες υποδοχείς και να διερευνηθεί η δημιουργία νέων, λαμβανομένων υπόψη του σε πολλές περιοχές ευαίσθητου τοπίου και της σημαντικής και αυξανόμενης τουριστικής εξειδίκευσης.

Στο πρώτο χωροταξικό πλαίσιο για την βιομηχανία είχε ενδεικτικά εκτιμηθεί ότι για την πενταετία έως το 2013 υπήρχε ανάγκη για την ανάπτυξη 4-10 επιπλέον Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. συνολικής έκτασης περί τα 1.300 στρέμματα, δηλαδή περί τα 260 στρέμματα κατά μέσο όρο τον χρόνο.

Στην παρούσα ανάλυση, η πρόβλεψη για την επόμενη δεκαετία έως το 2032 είναι μικρότερη, για 190 στρέμματα κατά μέσο ετήσιο όρο και περί τα 1.900 στρέμματα συνολικά, για την δεκαετία έως το 2032. Στην ίδια περίοδο προβλέπεται ότι οι υπάρχοντες Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. μπορούν να διαθέσουν περί τα 500 στρέμματα διαθέσιμης και μη αξιοποιούμενης σήμερα βιομηχανικής γης.

Παράλληλα, εκτιμάται ότι στην δεκαετία έως το 2032, η ανάπτυξη της εφοδιαστικής στην Περιφέρεια μπορεί να δημιουργήσει πρόσθετη ζήτηση για 500 περίπου στρέμματα οργανωμένων χώρων εγκατάστασης εφοδιαστικών μονάδων, ενώ άλλα 500 αναμένεται να είναι αναγκαία για την διαχείριση χύμα υγρών (κυρίως καύσιμα) και στερεών φορτίων σε θέσεις εντός ή εκτός χερσαίων ζωνών των λιμένων.

12.5. Εκτός σχεδίου συγκέντρωση παραγωγικών μονάδων

Όπως και στο πρώτο ΕΧΠ-Β, αλλά και στο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο, στόχο και κατεύθυνση αποτελεί η διαμόρφωση πολιτικής για τη διάσπαρτη χωροθέτηση των μονάδων, καθώς παρατηρούνται άτυπες εκτός σχεδίου συγκεντρώσεις που χρειάζονται εξυγίανση περιμετρικά των μεγάλων πόλεων, κυρίως κατά μήκος των οδικών αξόνων.

Έχουν καταγραφεί στην Περιφέρεια 19 ΑΒΣ που καταλαμβάνουν 15.7 χιλ. στρ., από τα οποία τα 3.1 χιλ. στρ. αποτελούν συνεκτικά τμήματα εγκατάστασης μονάδων. Οι ΑΒΣ απαντώνται σε όλες τις ΠΕ.

Τίθεται στόχος εξυγίανσης 900 στρεμμάτων ΑΒΣ έως το 2032 με σταδιακή μετατροπή τους σε οργανωμένους χώρους λειτουργίας των υφιστάμενων μονάδων και υποδοχής και νέων.

Η εκτός σχεδίου μελλοντική εγκατάσταση μονάδων μεταποίησης και εφοδιαστικής αποθαρρύνεται με υιοθέτηση μέτρων ελέγχου της χωροταξικής, πολεοδομικής και περιβαλλοντικής συμβατότητας εγκατάστασης και λειτουργίας νέων μονάδων. Γίνεται έντονη προσπάθεια μετασχηματισμό και παραμονή μονάδων που είναι εγκατεστημένες και λειτουργούν νομίμως ενώ δίνεται ισχυρή κατεύθυνση προς τον υποκείμενο χωρικό σχεδιασμό να λάβει υπόψη την ενυπάρχουσα νομίμως χωροθετημένη βιομηχανική βάση.

Ταυτόχρονα προωθείται ο εντοπισμός ή/και χωροταξική υπόδειξη κατάλληλων εκτάσεων προς δημιουργία επαρκών Ο.Υ.Μ.Ε.Δ., ώστε να υπάρξουν βιώσιμες δυνατότητες για την ίδρυση νέων μονάδων. Κρίνεται σκόπιμη η στήριξη επιβίωσης/μετασχηματισμού των υφιστάμενων μονάδων στις σημερινές τους θέσεις κατά προτεραιότητα όσων έχουν ειδικές εξαρτήσεις (πχ. σε σχέση με το παράκτιο μέτωπο, την πρόσβαση σε πρώτες ύλες κ.λπ. σύμφωνα με τις προβλέψεις του παρόντος), εκτός όσων για ειδικούς πολεοδομικούς ή περιβαλλοντικούς λόγους δεν μπορούν να λάβουν επιπρόσθετα μέτρα εκσυγχρονισμού στο πλαίσιο της κατάρτισης των χωρικών σχεδίων στα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού. Στο πλαίσιο αυτό, ενθαρρύνεται η διερεύνηση μελλοντικής επέκταση νομίμως υφιστάμενων δραστηριοτήτων βιομηχανίας στον παράκτιο χώρο, για τις οποίες είναι κρίσιμη η επαφή με το θαλάσσιο μέτωπο.

12.6. Περιβαλλοντική συμβατότητα

Όπως αναλύεται στην ΣΜΠΕ.

12.7. Περιφερειακές Ενότητες

Περιφερειακή Ενότητα Χανίων

Εντάσσεται στην Ομάδα Γ «Περιοχές Ενίσχυσης» ως προς τη μεταποίηση. Οι μεταποιητικές δραστηριότητες αναπτύσσονται στο βόρειο τμήμα της ΠΕ περιμετρικά των οδικών αξόνων και κυρίως του ΒΟΑΚ κατά μήκος ενός νοητού άξονα που εκτείνεται από την περιοχή του Κολουβαρίου έως τη Σούδα, στον οποίο υφίστανται και οι δύο Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. της ΠΕ, ήτοι το Επιχειρηματικό Πάρκο και το ΒΙΟΠΑ Χανίων.

Στην ευρύτερη περιοχή των Χανίων προς τη Σούδα υφίσταται πληθώρα ΑΒΣ, για τις οποίες δίνεται ισχυρή κατεύθυνση εξυγίανσης και η διερεύνηση για ίδρυση νέων Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. για την απορρόφηση της ζήτησης ίδρυσης νέων δραστηριοτήτων σε περιοχές που έχουν υποδειχθεί από τον υποκείμενο σχεδιασμό κατά προτεραιότητα.

Η συμβολή της ΠΕ Χανίων στις δραστηριότητες εφοδιαστικής της Περιφέρειας είναι ιδιαίτερα σημαντικές καθώς διαθέτει δύο βασικές λιμενικές πύλες στα Χανιά και στη Σούδα, μέσω των οποίων πραγματοποιούνται σημαντικές θαλάσσιες μεταφορές συνδεδεμένες με ανάγκες εφοδιαστικής. Η ΠΕ Χανίων εντάσσεται στην ΟΜΑΔΑ Γ:ΕΔΙΑΜΕΣΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ

Η ΠΕ στηρίζει μεγάλο μέρος της παραγωγικής της βάσης στον τουρισμό και για το λόγο αυτό συνιστάται ιδιαίτερη μέριμνα για την αποφυγή συγκρούσεων χρήσεων γης μεταξύ της τουριστικής ανάπτυξης και της βιομηχανικής δραστηριότητας, ιδίως στο παράκτιο μέτωπο.

Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνου

Η ΠΕ Ρεθύμνου κατατάσσεται στην Ομάδα Γ «Περιοχές Ενίσχυσης» ως προς τη μεταποίηση με κύριο αντικείμενο του κλάδου τα αγροτικά προϊόντα και στην Ομάδα Δ: ΜΙΚΡΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ ως προς την εφοδιαστική, η οποία δεν είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένη στην ΠΕ.

Οι βιομηχανικές δραστηριότητες αναπτύσσονται κυρίως γραμμικά κατά μήκος των δύο βασικών αξόνων που διασχίζουν την ΠΕ. Εξάιρεση αποτελεί το υφιστάμενο ΒΙΟΠΑ που βρίσκεται στην ενδοχώρα της ΠΕ. Συγκεκριμένα, κατά μήκος του ΒΟΑΚ εντοπίζεται πληθώρα άτυπων συγκεντρώσεων κυρίως στην ευρύτερη περιοχή του Ρεθύμνου και του Πανοράματος. Επιπλέον, μεγάλη επιφάνεια γης καταλαμβάνουν και οι δύο ΑΒΣ που βρίσκονται στην περιοχή της Σκαλέτας και στη διασταύρωση του ΒΟΑΚ με την ΕΟ Ρεθύμνου - Αγίας Γαλήνης. Ειδικότερα κατά μήκος της εν λόγω ΕΟ προς το νότο, εντοπίζονται περιοχές αναζήτησης παραγωγικών δραστηριοτήτων που έχουν υποδειχθεί από υποκείμενα σχέδια.

Γενική επιδίωξη για την ΠΕ είναι η ενθάρρυνση της εγκατάστασης εντός οργανωμένων υποδοχέων (όπως στο υφιστάμενο ΒΙΟΠΑ) αλλά και στις προαναφερθείσες ζώνες που έχουν υποδειχθεί για σχετική δραστηριό-

τητα. Απαραίτητη είναι η λήψη σχετικής μέριμνας μέσω καθορισμού χρήσεων γης από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού για την πρόληψη τυχόν συγκρούσεων μεταξύ ασύμβατων χρήσεων γης, ιδίως στις παράκτιες περιοχές, όπου εντοπίζονται αυξημένες τουριστικές πιέσεις, και λιγότερο στην ενδοχώρα. Τέλος, προτείνεται η υιοθέτηση πολιτικών εξυγίανσης των ΑΒΣ με προτεραιότητα σε εκείνες που έχουν αναπτυχθεί περιμετρικά του οικιστικού ιστού.

Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου

Η ΠΕ Ηρακλείου κατατάσσεται στις Ανεπτυγμένες και Αναπτυσσόμενες Περιοχές ως προς την μεταποίηση (Ομάδα Β). Ο λιμένας του Ηρακλείου, ο οποίος αποτελεί και διεθνή πύλη εισόδου και ο εξειδικευμένος εμπορευματικός λιμένας στο Τυμπάκι διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στις δραστηριότητες της εφοδιαστικής, αναφορικά με την οποία η ΠΕ εντάσσεται στην ΟΜΑΔΑ Β: ΜΕΓΑΛΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΑΙ ΠΥΛΕΣ ΕΙΣΟΔΟΥ. Το Ηράκλειο και η περιοχή ευρύτερα του αστικού συγκροτήματος στην οποία χωροθετούνται βιομηχανικές συγκεντρώσεις-εγκαταστάσεις εφοδιαστικής αποτελούν πόλο εντατικοποίησης της βιομηχανίας.

Η μεταποίηση εστιάζεται αρχικώς στην ευρύτερη περιοχή του Ηρακλείου, το οποίο μαζί με τα Χανιά συνιστούν ένα δίπολο που συγκεντρώνει το μεγαλύτερο μέρος της μεταποιητικής δραστηριότητας στην Περιφέρεια Κρήτης.

Οι οργανωμένοι υποδοχείς της ΠΕ σημειώνουν σημαντική απορρόφηση και εντοπίζεται ανάγκη αύξησης της οργανωμένης χωροθέτησης μέσω ίδρυσης νέων, στοχεύοντας αφενός στην οργάνωση της χωροθέτησης των νέων μονάδων και αφετέρου στην αποφυγή δημιουργίας άτυπων συγκεντρώσεων, ειδικά περιμετρικά των περιοχών με θεσμοθετημένη βιομηχανική χρήση. Ειδική αναφορά γίνεται στις ΑΒΣ που αναπτύσσονται παρακείμενα τόσο με το ΒΙΟΠΑ Ηρακλείου όσο και με τη θεσμοθετημένη από το ΓΠΣ περιοχή βιομηχανίας και καταλαμβάνουν σημαντικές εκτάσεις. Παράλληλα, μικρές εστίες ΑΒΣ εντοπίζονται σε μία αξονική διάταξη πλησίον των οικισμών Κουνάβοι, Άγιες Παρασκιές και Αλάγνι.

Τέλος σε όλη την έκταση της ΠΕ σημειώνονται θεσμοθετημένες ζώνες από τον υποκείμενο σχεδιασμό που προσφέρονται για ανάπτυξη βιομηχανικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων.

Περιφερειακή Ενότητα Λασιθίου

Ως προς την προγραμματική επιλογή για την ενίσχυση της βιομηχανίας η ΠΕ Λασιθίου κατατάσσεται στην Ομάδα Δ των περιοχών «Ειδικής Ενίσχυσης» και ως προς εφοδιαστική κατατάσσεται στην Ομάδα Δ: ΜΙΚΡΑ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ

Η ΠΕ Λασιθίου δεν χαρακτηρίζεται από έντονη παρουσία ΑΒΣ. Ωστόσο, η χωρητικότητα των θεσμοθετημένων οργανωμένων υποδοχέων δεν έχει εξαντληθεί. Κύριες εστίες της μεταποίησης είναι οι ευρύτερες περιοχές του Αγίου Νικολάου, της Σητείας που είναι διεθνής αερολιμενική πύλη και της Ιεράπετρας. Επίσης, υπάρχει εξορυκτική δραστηριότητα βιομηχανικού ορυκτού γύψου στην περιοχή του Άλτσι του Δήμου Σητείας. Σε αυτή την κατεύθυνση συστήνεται να κινηθεί ο υποκείμενος σχεδιασμός, δεδομένης και της δυναμικής τουριστικής ανάπτυξης της ΠΕ.

13. Περιφέρεια Αττικής

13.1. Συνολική εικόνα

Η ΠΕ Αττικής παρουσιάζει την ιδιομορφία ότι παρόλο που συγκροτεί την Μητροπολιτική Περιοχή της Αθήνας (ΜΠΑ), εντούτοις ασκεί σημαντική επίδραση σε μία ευρύτερη περιοχή άμεσης επιρροής που περιλαμβάνει το ηπειρωτικό τμήμα της ΠΕ Κορινθίας αλλά και την άμεση ζώνη νοτίως του Ισθμού, το νοτιότερο (περίπου το μισό τμήμα) της ΠΕ Βοιωτίας, και το ηπειρωτικό, κυρίως, τμήμα της ΠΕ Ευβοίας αλλά και την άμεση ζώνη της Χαλκίδας στο νησί της Εύβοιας. Παράλληλα, σημαντική είναι η εγκατάσταση των βιομηχανιών και της εφοδιαστικής σε όμορες περιοχές όπως τα Οινόφυτα και η Κορινθία, λόγω της εγγύτητας τους με την Αττική για την οποία θεσμοθετήθηκαν περιορισμοί στην ίδρυση δραστηριοτήτων υψηλής όχλησης. Ως συνέπεια των παραπάνω η μεταποίηση και η εφοδιαστική δεν ολοκληρώνονται χωρικά στα στενά όρια της ΠΕ, οι κατευθύνσεις που ακολουθούν έχουν τόσο περιφερειακή όσο και μητροπολιτική διάσταση.

Εντός της ΠΕ Αττικής, λόγω των διαφορετικών χωρικών εξειδικεύσεων της παραγωγικής βάσης, συγκροτούνται επιμέρους-ευρύτερες χωρικές ενότητες στις οποίες επιδιώκονται διαφοροποιημένες χωρικές πολιτικές, όπως αναλύεται στη συνέχεια. Στην ΜΠΑ επιδιώκεται η υποστήριξη της υφιστάμενης βιομηχανικής βάσης, η οποία παρουσιάζει αυξημένες εξαρτίσεις από το μητροπολιτικό περιβάλλον και την αγορά εργασίας/εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό και την πρόσβαση σε δίκτυα και υποδομές υπερτοπικής εμβέλειας. Επιπλέον, συνεκτιμώνται θετικά, οι ανάγκες για επέκτασης των περιοχών αυτών στο πλαίσιο του λεπτομερούς καθορισμού χρήσεων γης από τα υποκείμενα χωρικά σχέδια (νέο ΡΣΑ και πολεοδομικά σχέδια).

Νομίμως υφιστάμενες δραστηριότητες που παρουσιάζουν ειδικές χωροθετικές εξαρτίσεις από τη σημερινή θέση της εγκατάστασής τους (πχ. άμεσα συνδεόμενες με το παραγόμενο προϊόν) ή/και που συγκροτούν μία

ευρύτερη βιομηχανική συγκέντρωση-cluster τομέων παραγωγής εθνικής ή ακόμη και διεθνούς εμβέλειας (πχ. φαρμακοβιομηχανία) ή που αφορούν βιομηχανικούς τομείς στρατηγικής/κρίσιμης σημασίας της ΕΕ, λαμβάνονται κατά προτεραιότητα υπόψη κατά τον καθορισμό χρήσεων γης από τον υποκείμενο χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό. Ειδικότερα για τις νομίμως υφιστάμενες δραστηριότητες, τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού πρέπει να λάβουν υπ. όψη τόσο τη δυνατότητα διατήρησή τους στις σημερινές θέσεις εγκατάστασης αλλά και την υπό κατάλληλους όρους επέκτασή τους.

Η Περιφέρεια Αττικής και η Ε.Μ.Π.Α. κατέχουν εξαιρετικά ισχυρό ρόλο στην μεταποίηση και εφοδιαστική σε σχέση με τις υπόλοιπες περιφέρειες της χώρας δημιουργώντας έντονες χωροταξικές ανισορροπίες. Κατεύθυνση και επιθυμητός στόχος για το μέλλον είναι η διερεύνηση αποκέντρωσης δραστηριοτήτων που δεν εξαρτώνται από το μητροπολιτικό περιβάλλον και η ανάπτυξης περιοχών εκτός Αττικής που προσελκύουν μεγαλύτερο μέρος της μεταποίησης. Προϋπόθεση για αυτή τη σταδιακή μετάβαση αποτελεί η κατασκευή κατάλληλων δημόσιων υποδομών προκειμένου να αναδείξουν τα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα και να αξιοποιήσουν την αυξημένη διασύνδεση που προσφέρει η σταδιακή ολοκλήρωση των ΔΕΔ-Μ. Η Αττική αύξησε την συμμετοχή της στην συνολική μεταποιητική δραστηριότητα από 37,5% το έτος 2000 σε 38,3% το 2010 και 40,2% το 2019.

Η εφοδιαστική δραστηριότητα είναι πολύ σημαντικά συγκεντρωμένη στην Αττική, αντιπροσωπεύοντας κατά το έτος 2019, το 79,5% της προστιθέμενης αξίας του κλάδου στο σύνολο της χώρας. Μάλιστα, η τάση δείχνει την περαιτέρω συγκέντρωση, καθώς το 2010 το αντίστοιχο ποσοστό συγκέντρωσης στην Αττική ήταν χαμηλότερο, της τάξης 65,4%. Ο μεγάλος όγκος οικονομικών δραστηριοτήτων στην Αττική δεν επαρκεί να ερμηνεύσει την συγκέντρωση αυτή. Η ανάπτυξη του ρόλου του Πειραιά ως πύλης εισόδου μεταφερόμενων εμπορευμάτων μέσω θαλάσσης προς την Ευρώπη και της συσχετιζόμενης δημιουργίας κέντρων εφοδιαστικής στο Θριάσιο Πεδίο ωθούν αποφασιστικά την ανάπτυξη στην Αττική ευρύτατου συμπλέγματος δραστηριοτήτων στους κλάδους μεταφορών-αποθηκείσεων, με αποφασιστικά ανταγωνιστική επίδραση στις άλλες Περιφέρειες.

Τόσο στη Π. Αττικής όσο και στη ΜΠΑ εντοπίζονται πολύ σημαντικά υπερ-τοπικά μεταφορικά δίκτυα, εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό. Ωστόσο, ταυτόχρονα ιδιαίτερα η Περιφέρεια χαρακτηρίζεται από πολεοδομικά και χωροταξικά προβλήματα καθώς και ελλείψεις σε δημόσιες μεταφορικές υποδομές που έχουν ωστόσο, κρίσιμο ρόλο στην παραγωγικότητα και στην υποστήριξη/ολοκλήρωση των ΔΕΔ-Μ. Όσον αφορά τη βιομηχανία και την εφοδιαστική, το μέγεθός τους στην περιφέρεια είναι πολύ υψηλό, με ισχυρά διακλαδικά συμπλέγματα και οικονομίες συγκέντρωσης, αλλά παράλληλα χαρακτηρίζεται από τις γενικότερες αδυναμίες της ελληνικής βιομηχανίας και την έλλειψη οργανωμένων υποδοχέων, για τους οποίους υπάρχει ανάγκη διερεύνησης δημιουργίας και ενίσχυσης από τον υποκείμενο σχεδιασμό.

Στο πλαίσιο αυτό, η γενική κατεύθυνση για τη βιομηχανία στην Περιφέρεια Αττικής αλλά και τη Ε.Μ.Π.Α.) είναι η διατήρηση και ενίσχυση του ρόλου της ως τόπου εγκατάστασης δραστηριοτήτων για τις οποίες η μητροπολιτική χωροθέτηση αποτελεί βασικό όρο της αποτελεσματικής λειτουργίας τους, ιδιαίτερα αυτών που έχουν στρατηγική σημασία για την αναπτυξιακή διαδικασία σε εθνική κλίμακα και το διεθνή ρόλο της χώρας. Παράλληλα, κατεύθυνση αποτελεί η επιλεκτική και σταδιακή αποκέντρωση των δραστηριοτήτων από τον Κεντρικό Τομέα Αθηνών που μπορούν να χωροθετηθούν στην περιφέρεια και δεν είναι αναγκαίες για την ολοκλήρωση της οικονομικής βάσης της Αττικής.

Όσον αφορά την έλλειψη οργανωμένων υποδοχέων, στην Περιφέρεια Αττικής εντοπίζονται μόλις επτά οργανωμένοι υποδοχείς, τρεις εκ των οποίων στην ΠΕ Δυτικής Αττικής (Ανω Λιοσίων, Βαμβακιάς, Ασπροπύργου), ένας στην ΠΕ Πειραιώς (Σχιστού) και τρεις στην ΠΕ Ανατολικής Αττικής (Κερατέας, Γυαλού- Αγ. Δημητρίου- Πύργου και Πέτρα Γιαλού-Βούλια-Προκαλήσι Σπάτων.

Αντίθετα, στην Περιφέρεια εντοπίζεται πολύ μεγάλη συγκέντρωση περιοχών Άτυπων Βιομηχανικών Συγκεντρώσεων: α) 26 ΑΒΣ συνολικής έκτασης 61.158 στρ. εκ των οποίων τα 26.868 στρ. αποτελούν το συνεκτικό της τμήμα και β) 4 ΑΒΣ logistics, συνολικής έκτασης 19.142 στρ. εκ των οποίων τα 6.158 στρ. αποτελούν το συνεκτικό της τμήμα.

Προκύπτει συνεπώς από εκτιμήσεις της ομάδας μελέτης η ανάγκη για περ. 21.000 στρ. μικτής επιφάνειας στο σύνολο της Περιφέρειας Αττικής.

Η πολύ έντονη ανάπτυξη μεμονωμένων εγκαταστάσεων βιομηχανίας και εφοδιαστικής με τους όρους της εκτός σχεδίου δόμησης είτε εντός είτε εκτός θεσμοθετημένης χρήσης, καθιστά αναγκαία την πολεοδομική οργάνωση και την περιβαλλοντική εξυγίανση των μεγάλων άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων. Επιπλέον το ίδιο ισχύει για περιοχές εντός του αστικού ιστού της Αθήνας όπως ο Ελαιώνας κ.λπ. στις οποίες υπάρχει σημαντική συγκέντρωση βιομηχανιών και εφοδιαστικής κατά μήκος κύριων οδικών αξόνων, χωρίς απαραίτητα να χαρακτηρίζονται ως περιοχές ΑΒΣ.

Συνεπώς υπάρχει ανάγκη δημιουργίας νέων κατάλληλων υποδοχέων με πλήρης εσωτερικές και εξωτερικές υποδομές, με την κατά προτεραιότητα εξυγίανση και οργάνωση υφιστάμενων συγκεντρώσεων βιομηχανίας και εφοδιαστικής, σε πρώτη φάση άμεσα μέσω των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού καθώς και η διερεύνηση σκοπιμότητας χωροθέτησης ΥΒΕΒΟ για την πρόληψη δημιουργίας νέων άτυπων συγκεντρώσεων σε περιοχές με υψηλή ζήτηση και πιέσεις για νέα βιομηχανική γη.

Το μοντέλο χωρικής οργάνωσης της μεταποίησης πρέπει να αναμορφωθεί, με σημαντική αύξηση του ποσοστού των μονάδων που είναι εγκατεστημένες σε οργανωμένους υποδοχείς είτε με την δημιουργία ΕΠΕ στις περιοχές ΑΒΣ είτε με νέους οργανωμένους υποδοχείς, και παράλληλα τον περιορισμό της διάσπαρτης χωροθέτησης εκτός σχεδίου. Για την προώθησή αυτού του στόχου θα απαιτηθεί συστηματικός επιχειρησιακός σχεδιασμός.

Ορισμένες κατευθύνσεις που προωθούν τον ανωτέρω στόχο είναι οι εξής:

1. Είναι αναγκαίος ο έλεγχος (αποτροπή) της παρόδιας ανάπτυξης μονάδων μεταποίησης στους μη-κλειστούς αυτοκινητόδρομους και το λοιπό βασικό οδικό δίκτυο των περιοχών στις οποίες υπάρχει ή αναμένεται σημαντική επενδυτική δραστηριότητα στον τομέα της μεταποίησης και της εφοδιαστικής

2. Η χωροθέτηση νέων μονάδων με βάση τις γενικές διατάξεις της νομοθεσίας περί εκτός σχεδίου δόμησης είναι μη αποδεκτή στην περιοχή ευθύνης του Ρ.Σ.Α.

3. Σημαντική προτεραιότητα που συνδέεται με την υφιστάμενη βιομηχανική βάση είναι η ανάγκη αξιοποίηση των θυλάκων βιομηχανικής γης ή κτηρίων που εγκαταλείπονται λόγω διακοπής λειτουργίας ή/και λόγω πιέσεων μετεγκατάστασης-αδειοδοτικές δυσκολίες, αλλαγή του πολεοδομικού χαρακτήρα της περιοχής με αποτέλεσμα την άσκηση πιέσεων σε επίπεδο αγοράς γης κ.λπ.)

13.2. Οργανωμένη χωροθέτηση μεταποίησης και εφοδιαστικής

Στο πρώτο χωροταξικό πλαίσιο για την βιομηχανία είχε ενδεικτικά εκτιμηθεί ότι για την πενταετία έως το 2013 υπήρχε ανάγκη για την ανάπτυξη 29-36 επιπλέον Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. συνολικής έκτασης περί τα 7.500 στρέμματα.

Στην παρούσα ανάλυση, η πρόβλεψη για την επόμενη δεκαετία έως το 2032 είναι για περί τα 9,4 χιλ. στρέμματα συνολικά, για την δεκαετία έως το 2032. Παραμένει ανάγκη για την πρόβλεψη κατάλληλου χώρου από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού και διερεύνηση δημιουργίας νέων χώρων Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. για υποδοχή δραστηριοτήτων.

Παράλληλα, εκτιμάται ότι στην δεκαετία έως το 2032, η ανάπτυξη της εφοδιαστικής στην Περιφέρεια μπορεί να δημιουργήσει πρόσθετη ζήτηση για 6,3 χιλ. περίπου στρέμματα οργανωμένων χώρων εγκατάστασης εφοδιαστικών μονάδων, ενώ άλλα 1.200 αναμένεται να είναι αναγκαία για την διαχείριση χύμα υγρών (κυρίως καύσιμα) και στερεών φορτίων σε ειδικά αδειοδοτημένες μεγάλες μονάδες.

Ήδη, προς αυτή την κατεύθυνση, η Περιφέρεια Αττικής έχει επισημάνει τέσσερις περιοχές ιδιοκτησίας της στους Δήμους Μάνδρας-Ειδυλλίας, Μεγάρων, Ασπροπύργου και Σαρωνικού προκειμένου να εξετάσει την προοπτική αξιοποίησής τους για δημιουργία Ο.Υ.Μ.Ε.Δ., που θα καλύπτουν έστω και μικρό μέρος αυτών των μελλοντικών αναγκών.

13.3. Εκτός σχεδίου συγκέντρωση παραγωγικών μονάδων

Σήμερα λειτουργούν παραγωγικές μονάδες μεταποίησης σε 61,2 χιλ. στρ. από τα οποία τα 26,9 χιλ. στρ. αποτελούν συνεκτικό τμήμα.

Σχετικά με την εκτός οργανωμένων υποδοχέων χωροθέτηση των μεταποιητικών εγκαταστάσεων, προτεραιότητα δίδεται στον μετασχηματισμό (επέκταση και εκσυγχρονισμός). Ταυτόχρονα είναι δυνατή επιλεκτικά η διατήρηση υπαρχουσών μονάδων στην μητροπολιτική περιοχή.

Τέτοιες είναι ιδίως οι υφιστάμενες μονάδες, οι δραστηριότητες των οποίων εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 7 του παρόντος, δεδομένου ότι πρόκειται για δραστηριότητες για τις οποίες συντρέχουν ειδικοί λόγοι παραμονής στις σημερινές τους θέσεις (σε σχέση με το παραγόμενο προϊόν, ή το μέγεθος της εγκατάστασης, τον εξαγωγικό τους χαρακτήρα και τις εξαρτήσεις από συγκεκριμένες κατηγορίες χώρου του άρθρου 8).

13.4. Περιβαλλοντική συμβατότητα

Όπως αναλύεται στην ΣΜΠΕ.

13.5. Περιφερειακές Ενότητες

Περιφερειακή Ενότητα Κεντρικού Τομέα

Η ΠΕ Κεντρικού Τομέα εντάσσεται στην Ομάδα Α «Μητροπολιτικές Περιοχές» της κατηγοριοποίησης του παρόντος ως προς την ένταση και την προοπτική της μεταποίησης, ενώ κατατάσσεται όπως και το σύνολο της Περιφέρειας Αττικής στην Ομάδα «Μητροπολιτικά Εφοδιαστικά Κέντρα». Χαρακτηριστικό της ΠΕ είναι ότι οριοθετείται πλήρως εντός του αστικού ιστού της Αθήνας, έχοντας ως συνέπεια την δημιουργία πιέσεων για εύρεση χώρων προς αξιοποίηση για νέες μονάδες μεταποίησης και εφοδιαστικής με παράλληλα δημι-

ουργία συγκρούσεων με άλλες χρήσεις γης, κυρίως οικιστικές. Απαιτείται ο έλεγχος των πολεοδομικών και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ενώ σκόπιμη είναι η σταδιακή μετεγκατάσταση των μονάδων εντός των υφιστάμενων και μελλοντικών οργανωμένων υποδοχέων.

Η συγκέντρωση των δραστηριοτήτων βιομηχανίας και εφοδιαστικής εντοπίζεται κυρίως στα δυτικά της ΠΕ στην περιοχή του Ελαιώνα. Επιδιώκεται η ανάδειξή του σε υποδοχέα καινοτομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας και εν γένει λειτουργιών υψηλής προστιθέμενης αξίας σε αναβαθμισμένο αστικό περιβάλλον, όπως μεταποιητικές δραστηριότητες σε συνδυασμό με ανεπτυγμένο τριτογενή τομέα, μεταφορές, εκπαίδευση και έρευνα, τεχνολογία, πολιτισμός, αθλητισμός, υγεία, περίθαλψη, πρόνοια. Λόγω του χαρακτήρα της ΠΕ η οποία στο σύνολο της βρίσκεται εντός του αστικού ιστού, δεν υπάρχει οργανωμένος υποδοχέας για την υποδοχή μονάδων μεταποίησης και εφοδιαστικής, ενώ παράλληλα είναι δύσκολη η εύρεση τέτοιων χώρων στον περιορισμένο αστικό χώρο. Θεμιτό είναι να διερευνηθεί η δυνατότητα δημιουργίας Επιχειρηματικών Πάρκων του ν. 4982/2022 (Α' 195) τόσο για τις μεταποιητικές και ερευνητικές όσο και για τις τριτογενείς δραστηριότητες.

Παράλληλα με τους οργανωμένους υποδοχείς, το μέγεθος της εγκατεστημένης βάσης της μεταποίησης και της εφοδιαστικής καθιστά αναγκαία την επιλεκτική διατήρηση της υφιστάμενης χωροθέτησης μεγάλου ποσοστού/αριθμού υπαρχουσών μονάδων, και συνεπώς θα πρέπει να στηριχθεί ο εκσυγχρονισμός τους με διατήρησή τους στην ίδια θέση, υπό την προϋπόθεση ότι δεν μεταβάλλεται η περιβαλλοντική κατηγοριοποίησή τους. Σκόπιμη είναι, ωστόσο, η επιλεκτική αποσυμφόρηση της περιοχής και η αξιοποίηση των κτιριακών κελυφών παράλληλα με τη δημιουργία των απαραίτητων δημόσιων δικτύων και υποδομών υποστήριξης υφιστάμενων και νέων Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. ειδικά στην κατεύθυνση διασύνδεσης με τους ΔΕΔ-Μ και την ολοκλήρωση αυτών στην κατεύθυνση αποσυμφόρησης του αστικού ιστού από υπερτοπικές εμπορευματικές μεταφορές.

Περιφερειακή Ενότητα Ανατολικής Αττικής

Η ΠΕ Ανατολικής Αττικής εντάσσεται στην Ομάδα Α της κατηγοριοποίησης του παρόντος ως προς την ένταση και την προοπτική της μεταποίησης, ενώ κατατάσσεται όπως και το σύνολο της Περιφέρειας Αττικής στην Ομάδα «Μητροπολιτικά Εφοδιαστικά Κέντρα» ως προς την προοπτική ανάπτυξης της εφοδιαστικής.

Στην ΠΕ Ανατολικής Αττικής εντοπίζονται τρεις οργανωμένοι υποδοχείς. Ο πρώτος είναι αυτός του Επιχειρηματικού Πάρκου Κερατέας, ο οποίος προς το παρόν διαθέτει εκτάσεις προς αξιοποίηση, ωστόσο, τα τελευταία έτη παρουσιάζει αυξημένο ρυθμό υποδοχής νέων επιχειρήσεων. Δίδεται κατεύθυνση προς τον υποκείμενο σχεδιασμό να διερευνήσει ανάγκες μελλοντικών επεκτάσεων των οργανωμένων υποδοχέων, και συνεπώς της σκοπιμότητας καθορισμού συμβατών ζωνών χρήσεων γης στις ευρύτερες περιοχές αυτών. Επίσης, εντοπίζονται στον δήμο Σπάτων στις θέσεις Γυαλού- Αγ. Δημητρίου- Πύργου και Πέτρα Γιαλού-Βούλια-Προκαλήσι, που συγκεντρώνουν κυρίως δραστηριότητες του τριτογενούς τομέα και υπάρχει η προοπτική να χωροθετηθούν εντός αυτών κέντρα δεδομένων (data centers) και άλλες δραστηριότητες περιβαλλοντικής Κατηγορίας Β, προσανατολισμένες στο μητροπολιτικό περιβάλλον. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στη δυναμική της ευρύτερης περιοχής (όπως Κορωπί, Παιανία, Παλλήνη) ως του σημαντικότερου εθνικού κόμβου (cluster) της φαρμακοβιομηχανίας.

Η διασύνδεση του συγκεκριμένου κλάδου εντάσεως γνώσης με το μητροπολιτικό περιβάλλον είναι οργανική, καθώς απαιτεί άμεση γειτνίαση με προμηθευτές πρώτων υλών, ερευνητικά ιδρύματα (R&D) και εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό. Παράλληλα, η περιοχή καθίσταται ιδανική για την υποδοχή νεότερων κρίσιμων και στρατηγικών επενδύσεων στον τομέα της βιομηχανίας με βάση τους Κανονισμούς της ΕΕ (όπως ο Critical Medicines Act), συμβάλλοντας στη στρατηγική αυτονομία της Ευρώπης.

Επίσης, σημαντική είναι η ανάπτυξη της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής κατά μήκος των βασικών οδικών αξόνων (Λεωφόρος Λαυρίου, Αττικής οδός και ΠΑΘΕ) που εκτείνονται και προς την ενδοχώρα. Η ανάπτυξη αυτή πραγματοποιείται σε δεκατέσσερις περιοχές ΑΒΣ (νοτιοανατολικά της Παιανίας, νοτιοανατολικά του Κορωπί και ανατολικά του Μαρκόπουλου και της Καντζά, Άγιος Στέφανος, Αφίδνες, Αυλώνας), που εντοπίζονται, ωστόσο, εντός θεσμοθετημένων χρήσεων γης βιομηχανίας και χονδρεμπορίου. Είναι θεμιτό να διερευνηθεί η δυνατότητα εξυγίανσης των περιοχών ΑΒΣ μέσω ΕΠ Εξυγίανσης του ν. 4982/2022 (Α' 195) ή ΡΑΣ του παρόντος και η δημιουργία νέων ΕΠ του 4982/2022 (Α' 195) για την υποδοχή των νέων μονάδων. Επίσης, θα πρέπει να αξιοποιηθούν κατάλληλα οι μεταφορικές υποδομές του Διεθνή Αερολιμένα και του λιμένα Λαυρίου και να δημιουργηθούν συνολικά επαρκείς δημόσιες υποδομές κυρίως μεταφορών. Για τις υφιστάμενες βιομηχανικές συγκεντρώσεις της Αν. Αττικής, προωθείται κατά προτεραιότητα ο λεπτομερής σχεδιασμός χρήσεων γης στο πλαίσιο της ολοκλήρωσης και αναθεώρησης του πολεοδομικού σχεδιασμού της περιοχής, και η οργάνωσή τους κατά προτεραιότητα με χρήση του εργαλείου των ΕΠ Εξυγίανσης ή περιοχές στις οποίες τα στοιχεία της χωρικής οργάνωσης το επιβάλλουν ως τη προσφορότερη λύση. Τέτοια στοιχεία είναι ιδίως η παρουσία μονάδων με σχετικά οργανωμένο τρόπο σε περιοχές που δεν παρουσιάζουν αυξημένα περιβαλλοντικά, κυκλοφορικά

ή πολεοδομικά προβλήματα (λχ. εξαιτίας άναρχης εγκατάστασης μονάδων). Επίσης, συνεκτιμάται θετικά η ύπαρξη καλής προσπελασιμότητας και προσβασιμότητας που δεν αναμένεται να μεταβληθεί από τυχόν ανάπτυξη νέου υποδοχέα μεγάλης κλίμακας. Τα στοιχεία αυτά αναλύονται και τεκμηριώνονται στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης και της μελέτης χωροταξικής θεώρησης του Υποδοχέα.

Ειδικώς για τη χωροθέτηση μονάδων που χαρακτηρίζονται ως μείζονος σημασίας για την εθνική οικονομία κατά τις διατάξεις του άρθρου 7 του παρόντος καθώς και για μονάδες στρατηγικής/κρίσιμης σημασίας με βάση Κανονισμούς της ΕΕ (π.χ. για την παραγωγή και έρευνα κρίσιμων φαρμακευτικών υλών και τεχνολογιών υγείας, τις τεχνολογίες καθαρών εκπομπών κ.λπ.), οι οποίες παρουσιάζουν ήδη ανεπτυγμένη βιομηχανική βάση (cluster effect) και ισχυρές λειτουργικές εξαρτήσεις από το μητροπολιτικό περιβάλλον, ενθαρρύνεται στοχευμένα η διευκόλυνση επεκτάσεων σε όμορα γήπεδα. Επίσης, ενθαρρύνεται η ίδρυση νέων και ο μετασχηματισμός των υφιστάμενων μέσω της χωροθέτησης ΕΠΜΜΜ.

Περαιτέρω, αναγνωρίζεται ως στρατηγική προτεραιότητα η διασφάλιση της παραγωγικής βάσης της Αν. Αττικής και ειδικότερα της παραμονής και του μετασχηματισμού (εκσυγχρονισμού και επέκτασης) των νομίμως υφιστάμενων βιομηχανιών στη σημερινή τους θέση. Η διατήρηση του υφιστάμενου παραγωγικού ιστού προστατεύει τις τοπικές θέσεις εργασίας, διασώζει τις παγιωμένες εφοδιαστικές αλυσίδες και αποτρέπει την απώλεια τεράστιων επενδεδυμένων κεφαλαίων. Στο πλαίσιο αυτό, τίθεται ρητή κατεύθυνση προς τον υποκείμενο σχεδιασμό άρση των χωρικών εμποδίων που προκύπτουν από ανορθολογικά ή ανεπίκαιρα -προγενέστερα- καθεστώτα χρήσεων γης, προκειμένου οι μονάδες να αναβαθμιστούν περιβαλλοντικά και τεχνολογικά.

Ως γενική κατεύθυνση χωρικού σχεδιασμού για την Αν. Αττική, τίθεται η οργάνωση και ο μετασχηματισμός των υφιστάμενων συγκεντρώσεων που χωροθετούνται ήδη στον άξονα ποιοτικής αναδιάρθρωσης και επέκτασης που διατρέχει την περιοχή, ενώ προωθείται κατά προτεραιότητα η χωροθέτηση οργανωμένων υποδοχέων στην ευρύτερη ζώνη του παρόντος, με ειδική μέριμνα για τη διασφάλιση διαθέσιμης γης ικανής να στεγάσει την εξέλιξη των βιομηχανιών στρατηγικής σημασίας, υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας.

Περιφερειακή Ενότητα Δυτικής Αττικής

Η ΠΕ Δυτικής Αττικής εντάσσεται στην Ομάδα Α της κατηγοριοποίησης του παρόντος ως προς την ένταση και την προοπτική της μεταποίησης, ενώ κατατάσσεται όπως και το σύνολο της Περιφέρειας Αττικής στην Ομάδα «Μητροπολιτικά Εφοδιαστικά Κέντρα» ως προς την προοπτική ανάπτυξης της εφοδιαστικής. Η ΠΕ αποτελεί το ισχυρότερο στοιχείο της βάσης των δραστηριοτήτων της μεταποίησης και ιδιαίτερα της εφοδιαστικής της μητροπολιτικής περιοχής της Αθήνας, συνδυάζοντας πολύ σημαντικές μεταφορικές υποδομές οι οποίες όμως χρήζουν συμπλήρωσης τόσο σε επίπεδο ολοκλήρωσης των ΔΕΔ-Μ ειδικά συνδυασμένων μεταφορών αλλά και σε υποστηρικτικές υποδομές και σε δευτερεύον οδικό δίκτυο. Παράλληλα, η διατήρηση αυτού του χαρακτήρα αποτελεί προϋπόθεση της άσκησης του αναγκαίου διεθνούς μητροπολιτικού ρόλου της Αθήνας. Η ανάπτυξη της μεταποίησης και κυρίως της εφοδιαστικής εντοπίζεται στις ευρύτερες ζώνες της Ελευσίνας και των Μεγάρων. Στο πλαίσιο αυτό προωθείται η ενίσχυση του ρόλου του Θριασίου Πεδίου μέσω της αξιοποίησης του εμπορευματικού κέντρου, σε συνδυασμό με την έντονη ανάπτυξη του λιμένα του Πειραιά ως διεθνούς κέντρου διακίνησης φορτίων και τη ανάπτυξη πρόσθετων απαραίτητων οδικών και σιδηροδρομικών διασυνδέσεων προς εξυπηρέτηση εμπορευματικών μεταφορών.

Ο σχεδιαζόμενος συνδυασμένος (οδικός και σιδηροδρομικός) άξονας "Ελευσίνα - Θήβα - Υλίκη" αναμένεται να αναμορφώσει τον χωρικό χάρτη της εφοδιαστικής αλυσίδας, απορροφώντας σημαντικό τμήμα της μεταφορικής ζήτησης και παρακάμπτοντας τον κορεσμένο αστικό ιστό της Αττικής. Το παρόν ΕΧΠ τον αναγνωρίζει ως άξονα επέκτασης της βιομηχανίας και υπερτοπικό κόμβο εφοδιαστικής. Για την κεφαλαιοποίηση αυτής της υποδομής, τίθεται ως κατεύθυνση προς τον υποκείμενο σχεδιασμό ο έγκαιρος εντοπισμός και η θεσμοθέτηση κατάλληλων περιοχών υποδοχής (οργανωμένων υποδοχέων) κατά μήκος ή σε άμεση επιρροή από τον άξονα, διασφαλίζοντας τις απαιτούμενες εκτάσεις για την ανάπτυξη σύγχρονων και περιβαλλοντικά βιώσιμων βιομηχανικών και εφοδιαστικών πάρκων.

Ο Λιμένας της Ελευσίνας αποτελεί τον κατεξοχήν βιομηχανικό και εμπορικό λιμένα της Αττικής, με τεράστιες, ανεκμετάλλευτες δυνατότητες στην εξυπηρέτηση χύδην φορτίων και εμπορευματοκιβωτίων. Στο πλαίσιο του νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου, προτείνεται η ρητή αναγνώρισή του ως στρατηγική πύλη εισόδου εθνικής εμβέλειας. Η αναβάθμιση του ρόλου του είναι κομβικής σημασίας για την αποσυμφόρηση του Λιμένα του Πειραιά και του αστικού οδικού δικτύου του Λεκανοπεδίου, μετατοπίζοντας τον άξονα βάρους των εμπορευματικών ροών.

Για την επίτευξη αυτού του στόχου, το ΕΧΠ οφείλει να δώσει σαφή κατεύθυνση προς τον υποκείμενο σχεδιασμό αφενός για την άμεση και απρόσκοπτη διασύνδεση του λιμένα με το εθνικό σιδηροδρομικό δίκτυο και τον σχεδιαζόμενο άξονα Ελευσίνας - Θήβας, και αφετέρου για τον καθορισμό της άμεσης ενδοχώρας του

ως ζώνης προτεραιότητας για τη δημιουργία σύγχρονων Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.) και Ζωνών Εξυγίανσης Άτυπων Συγκεντρώσεων, όπου απαιτείται. Η συντεταγμένη χωρική οργάνωση γύρω από τον Λιμένα της Ελευσίνας θα διασφαλίσει τη δημιουργία ενός ισχυρού επιχειρηματικού οικοσυστήματος, αποτρέποντας τη διάχυση της βιομηχανίας και προσφέροντας στις επιχειρήσεις άμεση πρόσβαση σε διεθνείς εφοδιαστικές αλυσίδες.

Παρόλη την μεγάλη συγκέντρωση βιομηχανικών μονάδων και μονάδων εφοδιαστικής, υπάρχουν μόνο τρεις οργανωμένοι υποδοχείς στην περιοχή, η ΒΙΟ.ΠΑ. Άνω Λιοσίων, ΕΠ Βαμβακιάς και ΕΠ Ασπροπύργου. Για τον λόγο αυτό σχεδόν ολόκληρο το περιστατικό τμήμα της ΠΕ Δυτικής Αττικής έχει χαρακτηριστεί στην πλειοψηφία του ως περιοχές ΑΒΣ. Ειδικότερα, στην ΠΕ Δυτικής Αττικής εντοπίζονται 11 ΑΒΣ και 4 ΑΒΣ logistics εκτεταμένης έκτασης. Προκύπτει συνεπώς η ανάγκη εξυγίανσης των υφιστάμενων ΑΒΣ μέσω των ΕΠΕ του ν. 4986/2022 ή των ΡΑΣ του παρόντος, καθώς και η διερεύνηση κατάλληλων περιοχών για την δημιουργία νέων ΕΠ του 4982/2022 (Α' 195) για την υποδοχή των νέων μονάδων αλλά και αυτών που θα μετεγκατασταθούν. Στο πλαίσιο αυτό προωθείται η ανάπτυξη οργανωμένου υποδοχέα στο Θριάσιο και στη Φυλή.

Περιφερειακή Ενότητα Δυτικού Τομέα

Η ΠΕ Δυτικού τομέα εντάσσεται στην Ομάδα Α της κατηγοριοποίησης του παρόντος ως προς την ένταση και την προοπτική της μεταποίησης, ενώ κατατάσσεται όπως και το σύνολο της Περιφέρειας Αττικής στην Ομάδα «Μητροπολιτικά Εφοδιαστικά Κέντρα» ως προς την προοπτική ανάπτυξης της εφοδιαστικής.

Η ανάπτυξη της μεταποίησης και της εφοδιαστικής πραγματοποιείται εντός του αστικού ιστού κυρίως κατά μήκος βασικών οδικών αξόνων (Πέτρου Ράλλη, Θηβών, Λ. Κηφισού) εντός θεσμοθετημένων χρήσεων, καθώς και στην περιοχή του Σκαραμαγκά. Προωθείται η διερεύνηση δυνατότητας δημιουργίας Επιχειρηματικών Πάρκων όλων των τύπων και η διαδικασία θεσμικής αναγνώρισης συγκεντρώσεων βιομηχανίας - εφοδιαστικής μέσω καθορισμού συμβατών χρήσεων γης από τα υποκείμενα χωρικά σχέδια. Ειδικότερα, σκόπιμο είναι να διερευνηθεί η δυνατότητα χαρακτηρισμού ΕΠΜΜΜ του ν. 4982/2022 (Α' 195) και να παρασχεθεί δυνατότητα ίδρυσης νέων για την χωροθέτηση με οργανωμένο τρόπο των μεγάλων αναπτύξεων. Παράλληλα με τους οργανωμένους υποδοχείς, το μέγεθος της εγκατεστημένης βάσης της μεταποίησης και της εφοδιαστικής καθιστά αναγκαία την επιλεκτική διατήρηση της υφιστάμενης χωροθέτησης μεγάλου ποσοστού/αριθμού υπάρχουσών μονάδων, και συνεπώς θα πρέπει να στηριχθεί ο εκσυγχρονισμός τους με διατήρησή τους στην ίδια θέση, με την προϋπόθεση ότι δεν μεταβάλλεται η περιβαλλοντική τους κατηγορία. Ωστόσο, εξαιρετικά σημαντική είναι και η πρόβλεψη αξιοποίησης των κενών κτιριακών κελυφών.

Περιφερειακή Ενότητα Πειραιώς και Περιφερειακή Ενότητα Νήσων

Η ΠΕ Πειραιώς εντάσσεται στην Ομάδα Α της κατηγοριοποίησης του παρόντος ως προς την ένταση και την προοπτική της μεταποίησης, ενώ κατατάσσεται στην Ομάδα «Μητροπολιτικά Εφοδιαστικά Κέντρα» ως προς την προοπτική ανάπτυξης της εφοδιαστικής, καθώς διαθέτει τον Λιμένα του Πειραιά. Ο λιμένας του Πειραιά αποτελεί τον βασικό κόμβο διασύνδεσης τους εθνικού δικτύου μεταφορών με το διευρωπαϊκό αλλά και τον παγκόσμιο διάδρομο μεταφορών Ασίας - Ευρώπη. Συνεπάγεται λοιπόν ο διεθνής του ρόλος ως διαμετακομιστικό κέντρο ο οποίος ενισχύεται με την διασύνδεση του με τους υπό διαμόρφωση Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. για την εφοδιαστική στο Θριάσιο και την Φυλή μέσω σιδηροδρομικών άλλων κατάλληλων οδικών δικτύων και άλλων κρίσιμων δημόσιων υποδομών που είναι απαραίτητο να συμπληρωθούν τα επόμενα έτη. Η ΠΕ Πειραιά περιλαμβάνει τόσο ηπειρωτικό όσο και νησιωτικό χώρο (Σαλαμίνα, Αίγινα, Πόρος κ.λπ.), ο παραγωγικός χαρακτήρας των οποίων σαφώς διαφοροποιείται, καθώς στον δεύτερο αφορά την τοπική εξυπηρέτηση και μία ήπια μεταποίηση τοπικών προϊόντων. Στην ΠΕ Πειραιά πέρα από το ρόλο της ως διαμετακομιστικό κέντρο και διεθνής λιμένας, σημαντική δυναμική εντοπίζεται στην παράκτια ζώνη και στις χωροθετημένες δραστηριότητες του ναυπηγο-επισκευαστικού τομέα καθώς και στην περιοχή του Αγ. Ιωάννη Ρέντη κατά μήκος και πλησίον της Λ. Κηφισού. Θεμιτό είναι να διατηρηθούν τα υφιστάμενα ισχυρά χωρικά στοιχεία της βιομηχανίας και της εφοδιαστικής με παράλληλα ενίσχυση του ρόλου της ΠΕ στην εφοδιαστική, καθώς και με περιβαλλοντική μέριμνα για το ιδιαίτερο παράκτιο μέτωπο.

Η ΠΕ διαθέτει έναν οργανωμένο υποδοχέα, αυτό του Σχιστού ο οποίος έχει καλυφθεί στην συντριπτική πλειοψηφία της έκτασης του. Προκύπτει συνεπώς η ανάγκη διερεύνησης για την χωροθέτηση νέων οργανωμένων υποδοχέων για την αποσυμφόρηση του αστικού ιστού.

Περιφερειακή Ενότητα Νοτίου Τομέα

Η ΠΕ Νοτίου Τομέα εντάσσεται στην Ομάδα Α της κατηγοριοποίησης του παρόντος ως προς την ένταση και την προοπτική της μεταποίησης, ενώ κατατάσσεται όπως και το σύνολο της Περιφέρειας Αττικής στην Ομάδα «Μητροπολιτικά Εφοδιαστικά Κέντρα» ως προς την προοπτική ανάπτυξης της εφοδιαστικής.

Η συγκέντρωση των δραστηριοτήτων της μεταποίησης και της εφοδιαστικής της ΠΕ συγκεντρώνεται κυρίως στον αστικό ιστό της περιοχής του Ταύρου εντός θεσμοθετημένων χρήσεων γης. Η ΠΕ δεν διαθέτει οργανωμένους υποδοχείς, ενώ λόγω του αστικοποιημένου χαρακτήρα της είναι δύσκολη η εύρεση χώρων για την δημιουργία οργανωμένων υποδοχών. Θεμιτό είναι να διερευνηθεί η δυνατότητα δημιουργίας Επιχειρηματικών Πάρκων του ν. 4982/2022 (Α' 195) ή ΡΑΣ του παρόντος. Παράλληλα με τους οργανωμένους υποδοχείς, το μέγεθος της εγκατεστημένης βάσης της μεταποίησης και της εφοδιαστικής καθιστά αναγκαία την επιλεκτική διατήρηση της υφιστάμενης χωροθέτησης μεγάλου ποσοστού/αριθμού υπαρχουσών μονάδων, και συνεπώς θα πρέπει να στηριχθεί ο εκσυγχρονισμός τους με διατήρησή τους στην ίδια θέση, με την προϋπόθεση ότι δεν δημιουργούν πολλά προβλήματα περιβαλλοντικού χαρακτήρα και χωρικής οργάνωσης. Ωστόσο, σκόπιμη είναι η σταδιακή αποσυμφόρηση της περιοχής και η αξιοποίηση των κτιριακών κελυφών.

Περιφερειακή Ενότητα Βορείου Τομέα

Η ΠΕ Βορείου Τομέα εντάσσεται στην Ομάδα Α της κατηγοριοποίησης του παρόντος ως προς την ένταση και την προοπτική της μεταποίησης, ενώ κατατάσσεται όπως και το σύνολο της Περιφέρειας Αττικής στην Ομάδα «Μητροπολιτικά Εφοδιαστικά Κέντρα» ως προς την προοπτική ανάπτυξης της εφοδιαστικής.

Η ανάπτυξη της μεταποίησης και της εφοδιαστικής πραγματοποιείται κυρίως κατά μήκος του άξονα ΠΑΘΕ στο ύψος της Λυκόβρυσης σε χαρακτηρισμένη περιοχή ΑΒΣ εντός θεσμοθετημένων χρήσεων. Επιπλέον, τμήμα περιοχής ΑΒΣ που εμπίπτει τόσο στην ΠΕ Βορείου Τομέα όσο και στην ΠΕ Ανατολικής Αττικής εντοπίζεται στο ανατολικό τμήμα της ΠΕ. Προωθείται η θεσμική αναγνώριση των περιοχών με χαρακτηριστικά ΑΒΣ τόσο μέσω του σχεδιασμού χρήσεων γης από τα υποκείμενα χωροταξικά και πολεοδομικά σχέδια όσο και μέσω ΕΠ Εξυγίανσης του ν. 4982/2022 (Α' 195) ή ΡΑΣ του παρόντος και η δημιουργία νέων ΕΠ του 4982/2022 (Α' 195) για την υποδοχή των νέων μονάδων. Παράλληλα με τους οργανωμένους υποδοχείς, το μέγεθος και η στρατηγική σημασία της εγκατεστημένης βάσης της μεταποίησης και της εφοδιαστικής στον Β. Τομέα, σε συνδυασμό με τη σπανιότητα της διαθέσιμης βιομηχανικής στη μητροπολιτική περιοχή, καθιστούν ως απόλυτη στρατηγική προτεραιότητα τη διασφάλιση της παραμονής και τον δυναμικό μετασχηματισμό των νομίμως υφιστάμενων μονάδων στις σημερινές τους θέσεις (συμπεριλαμβανομένης και της επέκτασης σε όμορα γήπεδα), ειδικά όταν υπάρχουν ιδιαίτεροι λόγοι για την παραμονή τους. Τέτοιοι λόγοι υφίστανται ιδίως όταν οι αδειοδοτήσεις των παραγόμενων προϊόντων είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με τη συγκεκριμένη θέση της μονάδας παραγωγής. Αντίστοιχη προτεραιότητα δίδεται όταν πρόκειται για μονάδες που εντάσσονται στις στρατηγικές και κρίσιμες επενδύσεις σε βιομηχανικούς τομείς προτεραιότητας της ΕΕ, υπό την προϋπόθεση ότι η παραμονή τους δεν μεταβάλλει την περιβαλλοντική κατηγορία της δραστηριότητας. Για τον σκοπό αυτό, τίθεται ως κατεύθυνση πλήρους ευθυγράμμισης (εναρμόνισης) προς τον υποκείμενο χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό η πρόκριση ή/και διατήρηση συμβατών χρήσεων ή/και ειδικών ζωνών χρήσεων γης στην σημερινή παραγωγική βάση του Β.Τομέα, εφόσον δεν συντρέχουν άλλοι, ειδικώς τεκμηριωμένοι λόγοι.

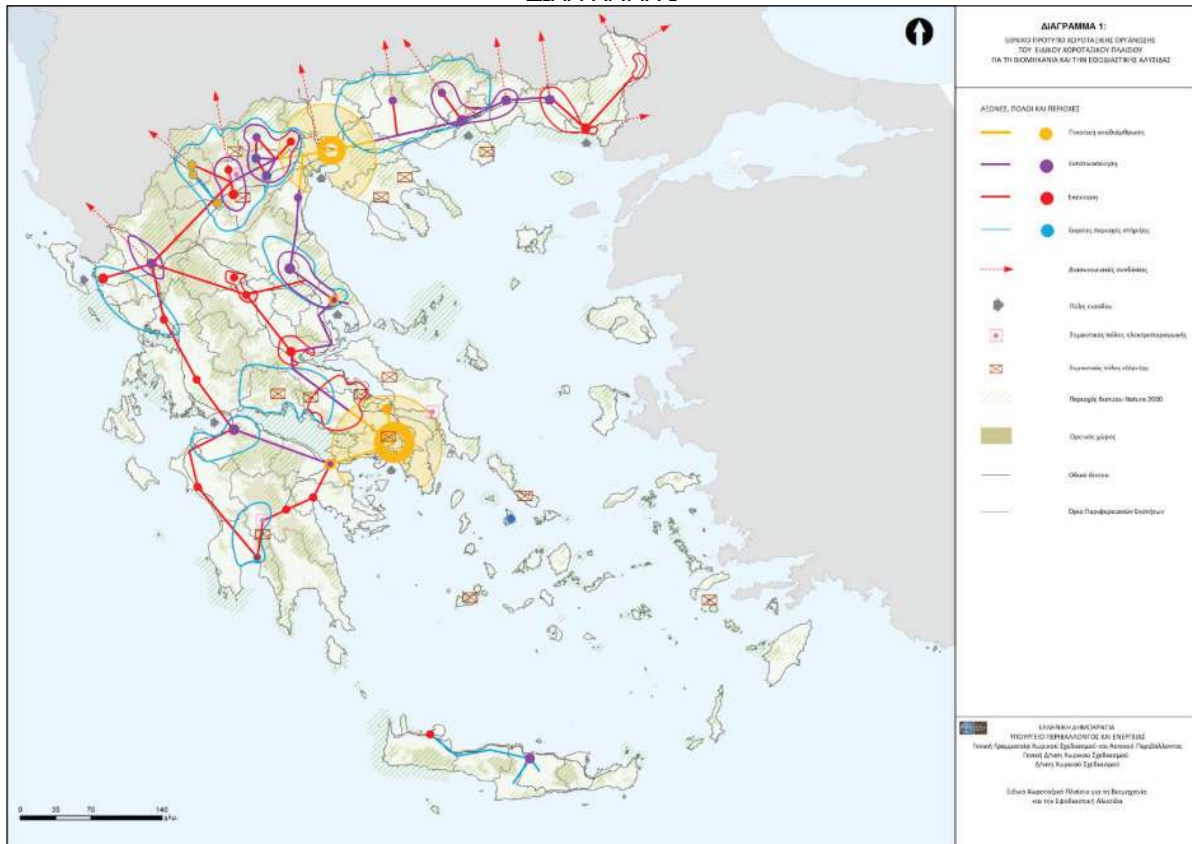
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Συντομογραφίες

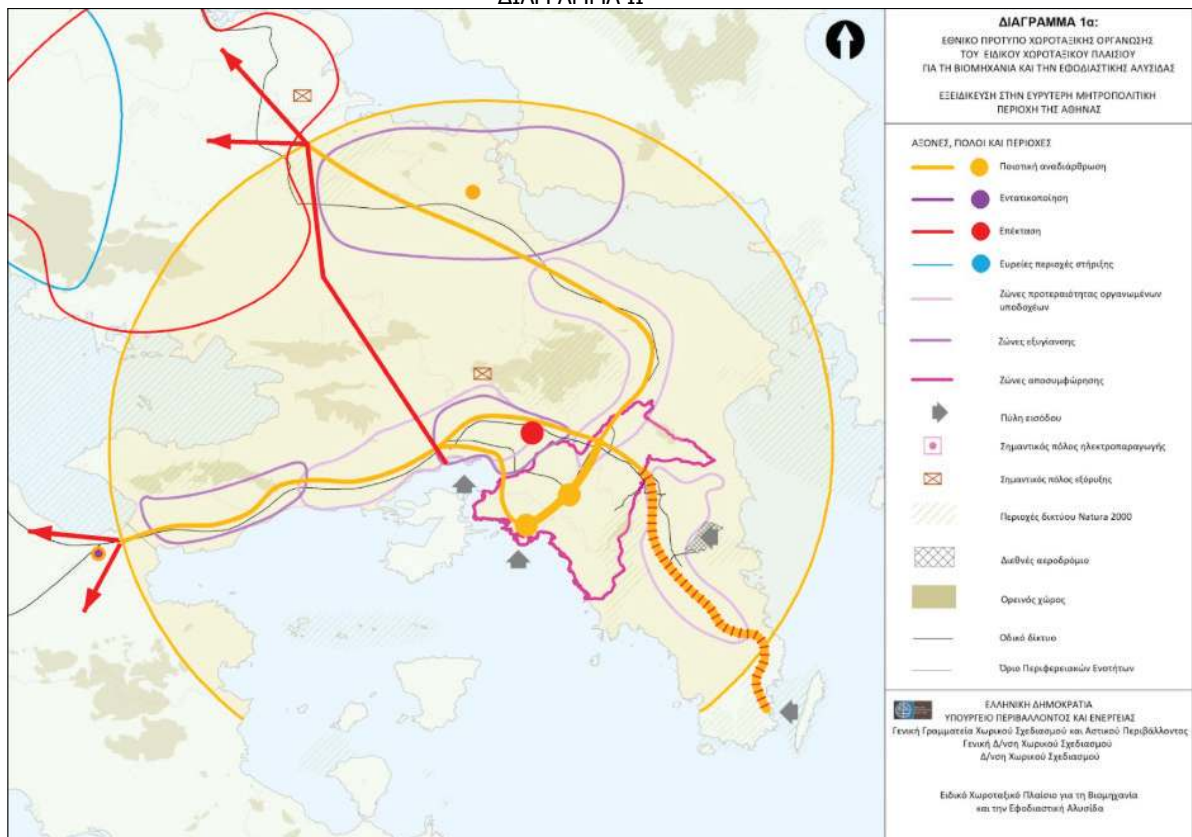
ΑΒΣ:	Άτυπες Βιομηχανικές Συγκεντρώσεις
ΑΓΥΠ:	Αγροτική Γη Υψηλής Παραγωγικότητας
ΑΕΠ:	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
ΑΠΑ:	Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία
ΑΠΕ:	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
ΑΣΕ:	Άτυπες Συγκεντρώσεις Εφοδιαστικής
ΒΕΠΕ:	Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές
ΒΙΟΠΑ:	Βιοτεχνικό Πάρκο
ΒΙΠΑ	Βιομηχανικά Πάρκα
ΒΙΠΕ	Βιομηχανική Περιοχή
ΕΖΔ	Ειδικές Ζώνες Διατήρησης
Ε.Μ.Π.Α.	Ευρύτερη Μητροπολιτική Περιοχή της Αθήνας
Ε.Μ.Π.Θ.	Ευρύτερη Μητροπολιτική Περιοχή της Θεσσαλονίκης
ΕΠ:	Επιχειρηματικό Πάρκο
ΕΠΕ:	Επιχειρηματικό Πάρκο Εξυγίανσης
ΕΠΜΜΜ:	Επιχειρηματικό Πάρκο Μεγάλης Μεταποιητικής Μονάδας
ΕΣΠΑ:	Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης

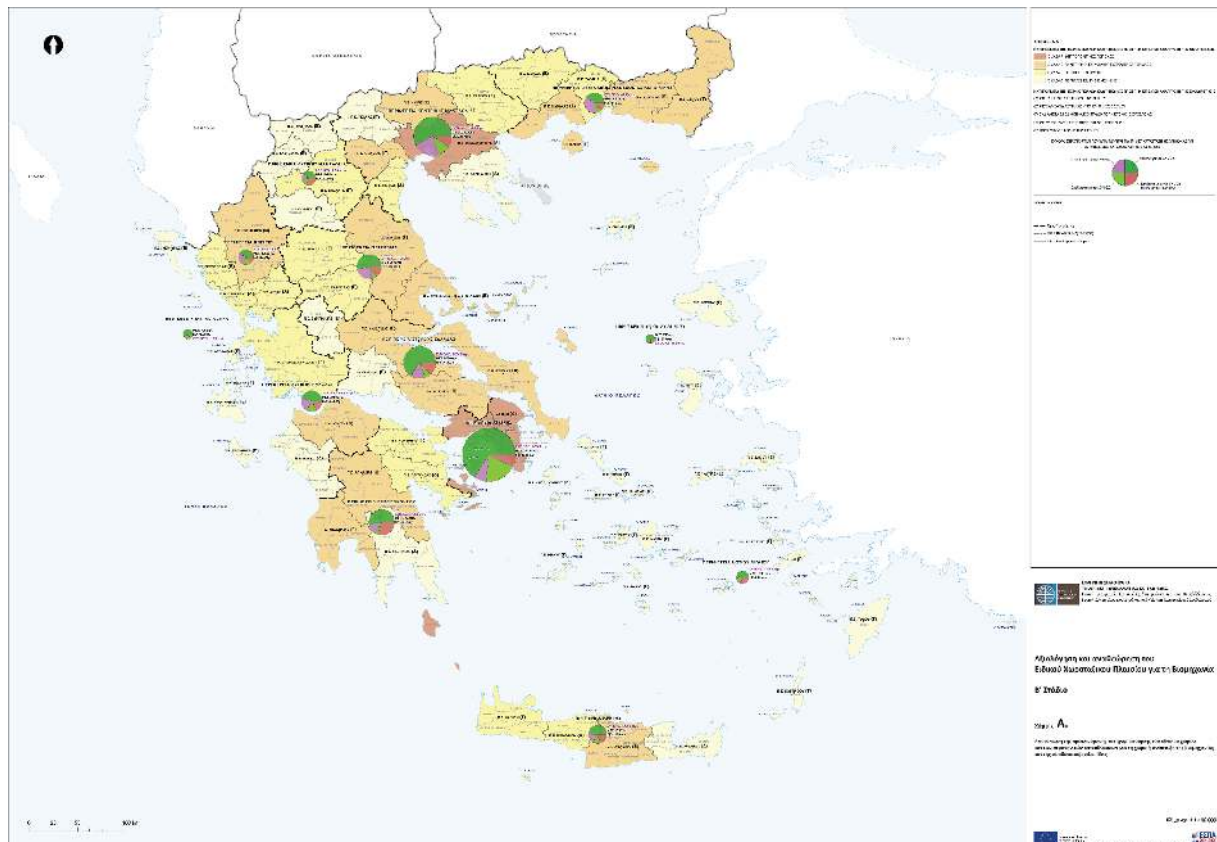
ΕΧΠ-Β:	Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τη Βιομηχανία
Ζ.Ε.Π.	Ζώνες Ειδικής Προστασίας
ΚΑΖ:	Καταφύγια Άγριας Ζωής
ΚΥΑ:	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΜΜΜ:	Μεμονωμένη Μεγάλη Μονάδα
ΜΠΑ:	Μητροπολιτική Περιοχή Αθήνας
ΜΠΘ:	Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης
ΜΠΕ:	Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
π.δ.:	Προεδρικό Διάταγμα
ΠΕ:	Περιφερειακή Ενότητα
Π.Ε.Δ.:	Περιοχή Παραγωγικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων
ΟΠΥ:	Ορυκτές Πρώτες ύλες
ΟΤΑ:	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.:	Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων
ΠΕ:	Περιφερειακή Ενότητα
Σ.Α.Τ.Α.Μ.Ε.:	Σχέδια Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης
σ.δ.:	Συντελεστής δόμησης
σ.κ.:	Συντελεστής κάλυψης
ΣΜΠΕ	Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
ΥΒΕΒΟ	Υποδοχέας βιομηχανίας ή/και εφοδιαστικής ενδιάμεσου βαθμού οργάνωσης
ΥΠΟΝΝΠ:	Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
ΥΠΑΝ:	Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
ΥΠΕΝ:	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
ΥΥΜΕ:	Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
ΦΕΚ	Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Ι

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΙΙ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΙΙΙ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Για την πληρέστερη προστασία και την ορθολογική διαχείριση του περιβάλλοντος κατά την έγκριση, εφαρμογή και παρακολούθηση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία και την Εφοδιαστική επιβάλλονται οι όροι, περιορισμοί και γενικές κατευθύνσεις (Γενικοί όροι και ειδικότεροι όροι ανά αντικείμενο προστασίας) που ακολουθούν:

Α. Γενικοί όροι:

α. Ενσωματώνονται κατάλληλα κριτήρια επιλογής προτάσεων, με έμφαση στα παρακάτω:

1. Κατά τον σχεδιασμό προγραμμάτων χρηματοδότησης, καθεστώτων ενίσχυσης, δημόσιων επενδύσεων και υποδομών που συνδέονται με την εφαρμογή του ΕΧΠ-ΒΕ, δύνανται να ενσωματώνονται, ανάλογα με το αντικείμενο και το εφαρμοζόμενο θεσμικό πλαίσιο, κατάλληλα κριτήρια περιβαλλοντικής επίδοσης και ανθεκτικότητας.

2. Η εφαρμογή της αρχής της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης (DNSH) εξετάζεται αποκλειστικά για τα έργα, τις δραστηριότητες ή τις επενδύσεις για τις οποίες η σχετική αξιολόγηση προβλέπεται από το εφαρμοζόμενο ενωσιακό ή εθνικό πλαίσιο χρηματοδότησης.

3. Η αξιολόγηση της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή (climate proofing) διενεργείται για τα έργα υποδομής και στις περιπτώσεις στις οποίες προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, το οικείο χρηματοδοτικό πλαίσιο ή τις εφαρμοζόμενες τεχνικές προδιαγραφές, κατά τρόπο ανάλογο προς το είδος, το μέγεθος, τη θέση και τη διάρκεια ζωής του έργου, λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά θεσμικά, τεχνικά και καθοδηγητικά κείμενα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

4. Συμμόρφωση με τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις που θέτουν το εκάστοτε ισχύον πάγιο εθνικό ρυθμιστικό πλαίσιο του περιβάλλοντος.

5. Τα έργα και οι δραστηριότητες συμμορφώνονται με τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις που εφαρμόζονται κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος, την κατηγορία, τη θέση και τα χαρακτηριστικά τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους.

6. Κατά τη διαμόρφωση δημόσιων πολιτικών, προγραμμάτων και κινήτρων δύνανται να αξιολογείται θετικά η συμβολή των προτεινόμενων παρεμβάσεων στην πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, ιδίως μέσω της βελτίωσης της ενεργειακής και περιβαλλοντικής απόδοσης, της κυκλικής χρήσης των πόρων και του τεχνολογικού εκσυγχρονισμού.

β. Κατά την εξειδίκευση και εφαρμογή του Πλαισίου, οι προβλεπόμενες κατευθύνσεις και τα μέτρα συντονίζονται, σε όλα τα επίπεδα σχεδιασμού, με τα λοιπά χωρικά, περιβαλλοντικά και τομεακά σχέδια, ώστε να αποφεύγονται επικαλύψεις και αντιφάσεις και να ενισχύεται η συμπληρωματικότητά τους.

γ. Εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με το Διεθνές, Ευρωπαϊκό και Εθνικό Πλαίσιο, ανά τομέα, μεταξύ άλλων, που αφορά το Φυσικό Περιβάλλον, τη Βιοποικιλότητα, τα Δάση, τη Διαχείριση Υδάτων, τη Διαχείριση Αποβλήτων, την Κυκλική Οικονομία, τις Μεταφορές, τον Πολεοδομικό Σχεδιασμό, την Εξοικονόμηση Ενέργειας, την Ενεργειακή Απόδοση, τις ΑΠΕ, την Κλιματική Αλλαγή, τα Αέρια του Θερμοκηπίου, την Πράσινη Καινοτομία, τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό, ανάλογα με το είδος, τη θέση και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του έργου ή της δραστηριότητας.

δ. Κατά τον σχεδιασμό των έργων και δραστηριοτήτων που αφορούν την υλοποίηση του Σχεδίου, λαμβάνονται υπόψη τα οικεία Περιφερειακά Σχέδια Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ), τα οποία έχουν προκύψει μετά από ανάλυση τρωτότητας, έχοντας λάβει υπόψη τα τοπικά κλιματικά δεδομένα, διασφαλίζεται η ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και η συμβατότητα ως προς την επίτευξη των εθνικών στόχων μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια το Κλίμα (ΕΣΕΚ).

ε. Κατά τον σχεδιασμό των έργων και δραστηριοτήτων που αφορούν την υλοποίηση του Σχεδίου, λαμβάνονται υπόψη τα οικεία Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και τα οικεία Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας και διασφαλίζεται η απαιτούμενη συμβατότητα σύμφωνα με τις απαγορεύσεις, τους περιορισμούς και τα προγράμματα μέτρων των ανωτέρω Σχεδίων έτσι ώστε να μη διαταράσσεται η επίτευξη των στόχων τους.

στ. Οι κατευθύνσεις του Πλαισίου εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των ειδικότερων και αυστηρότερων ρυθμίσεων που τίθενται από κανονιστικές πράξεις προστασίας του περιβάλλοντος, προεδρικά διατάγματα προστατευόμενων περιοχών, κανονιστικές πράξεις χωρικού σχεδιασμού και άλλες ειδικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

ζ. Οι κατευθύνσεις του Πλαισίου εφαρμόζονται υπό την προϋπόθεση της συμβατότητας με τα προβλεπόμενα μέτρα διατήρησης των εγκεκριμένων Εθνικών Σχεδίων Δράσης, για είδη και τύπους οικοτόπων και με τα

αποτελέσματα των Εθνικών Εκθέσεων εφαρμογής των άρθρων 17 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και 12 της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ, όπως αυτά εξειδικεύονται στα κατώτερα επίπεδα σχεδιασμού και αδειοδότησης, στο μέτρο που αυτά προσδιορίζουν περιοχές αυξημένης οικολογικής ευαισθησίας ή κρίσιμες πιέσεις σε εθνικό επίπεδο.

η) Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, αποκλείεται η χωροθέτηση βιομηχανικών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων εφοδιαστικής αλυσίδας εντός:

ηα) Των οριοθετημένων αρχαιολογικών ζωνών προστασίας Α'.

ηβ) Των εγγεγραμμένων στον "Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO" μνημείων, συμπεριλαμβανομένων της κύριας ζώνης προστασίας (Core Zone) και της ζώνης προστασίας πέριξ αυτής (Buffer Zone).

ηγ) Των αισθητικών και προστατευτικών δασών και των αναδασωτέων εκτάσεων.

ηδ) Των διατηρητέων μνημείων της φύσης.

ηε) Των περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως απάτητα βουνά, όπως ορίζεται η Περιοχή Άνευ Δρόμων (ΠΑΔ) με την περιμετρική της ζώνη ενός χιλιομέτρου (ΠΑΔ + ακτίνα 1 χλμ).

ηστ) Των Περιοχών Ramsar.

ηζ) Των Πυρήνων των Εθνικών Δρυμών.

ηθ) Των Μικρών Νησιωτικών Υγροτόπων και των Υγροτόπων Αττικής, σύμφωνα με το άρθρο 54 του ν. 4559/2018.

ηι) Περιοχών ή ζωνών απολύτου προστασίας της φύσης και σε περιοχές ή ζώνες προστασίας της φύσης προστατευόμενων περιοχών που έχουν προκύψει κατ'εφαρμογή των άρθρων 19 και 21 του νόμου 1650/86.

κ) Των απάτητων παραλιών.

θ. Έως την έκδοση των προβλεπόμενων Προεδρικών Διαταγμάτων, εφαρμόζονται οι όροι, οι ζώνες προστασίας και οι επιτρεπόμενες χρήσεις των εγκεκριμένων Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΜ), όπου αυτές υφίστανται. Στις περιπτώσεις όπου δεν έχει θεσπιστεί ειδικό κανονιστικό πλαίσιο προστασίας ούτε υφίσταται εγκεκριμένη ΕΠΜ, εντός των προστατευόμενων περιοχών η εγκατάσταση βιομηχανικών μονάδων ή εγκαταστάσεων εφοδιαστικής αλυσίδας επιτρέπεται μόνο εφόσον προβλέπεται από το ισχύον ειδικό καθεστώς προστασίας και υπό τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις που αυτό θέτει. Επιπλέον, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 4014/2011 (Α' 209) και του άρθρου 9 του ν. 3937/2011 (Α' 60), όπως ισχύουν.

ι) Για τη χωροθέτηση μονάδων μεταποίησης και εγκαταστάσεων εφοδιαστικής αξιολογούνται κατά προτεραιότητα, τόσο από τον υποκείμενο σχεδιασμό όσο και στο στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης τα παρακάτω αναφερόμενα στοιχεία, ώστε για τη χωροθέτηση να τίθενται κατάλληλοι όροι και περιορισμοί για την προστασία του περιβάλλοντος και την βιώσιμη ανάπτυξη της μεταποίησης και της εφοδιαστικής. Συγκεκριμένα συνεκτιμάται η ύπαρξη:

ια) μείζονος σημασίας αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων, αρχαίων μνημείων, χαρακτηρισμένων ή αυτοδικαίως προστατευόμενων, καθώς και χαρακτηρισμένων -σύμφωνα με το αρ. 6 του ν. 4858/2021 - μνημείων μεταγενέστερων του 1830, επιπρόσθετα δε και ζωνών Β' προστασίας αυτών.

ιβ) ζωνών προστασίας Β της πολιτιστικής κληρονομιάς,

ιγ) Τοπίων Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους,

ιδ) μνημείων παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO (γεωπάρκων - γεώτοπων),

ιε) δασών και δασικών εκτάσεων,

ιστ) ζωνών αποκλεισμού Καταφυγίων Άγριας Ζωής (ΚΑΖ),

ιζ) ζωνών αποκλεισμού σε προστατευόμενα τοπία και προστατευόμενους φυσικούς σχηματισμούς, μέχρι την έκδοση των Π.Δ. του άρθρου 21 παρ. 4 του ν. 1650/1986 (Α' 160),

ιη) υδατικών συστημάτων (επιφανειακά και υπόγεια ύδατα με κακή ποιοτική και ποσοτική κατάσταση),

ιθ) περιοχών ευαίσθητων σε νιτρορύπανση,

ιι) περιοχών που προορίζονται για την άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση, σύμφωνα με το άρθρο 7 του π.δ. 51/2007 (Α' 54) (Άρθρο 7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ),

ιαα) υδατικών συστημάτων που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής, συμπεριλαμβανομένων περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα κολύμβησης,

ιιβ) ζωνών πλημμύρας

ιιγ) περιοχών ευαίσθητων στην παρουσία θρεπτικών ουσιών, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευπρόσβλητες ζώνες, και των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευαίσθητες και

ιιδ) περιοχών που σχετίζονται με κινδύνους μεγάλων ατυχημάτων σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. 172058/11-02-2016 (Β' 354).

κ. Για υφιστάμενες ή προτεινόμενες βιομηχανικές εγκαταστάσεις και πόλους που συνδέονται με ορυκτές, κρίσιμες ή στρατηγικές πρώτες ύλες, κατά την έννοια της ενωσιακής νομοθεσίας και ιδίως του Κανονισμού

(ΕΕ) 2024/1252, τα ανωτέρω στοιχεία συνεκτιμώνται σε συνδυασμό με την ανάγκη περιβαλλοντικά συμβατής διατήρησης, αναβάθμισης ή καθετοποίησης των σχετικών δραστηριοτήτων, υπό την προϋπόθεση τήρησης της ενωσιακής και εθνικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας και επιβολής των κατάλληλων όρων και μέτρων προστασίας.

Β. Ειδικότεροι όροι ανά περιβαλλοντικό τομέα:

1. Διαχείριση υδάτων

Για την ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων, ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις:

1.1. Προκειμένου για τη χωροθέτηση νέων βιομηχανικών εγκαταστάσεων, ή εγκαταστάσεων εφοδιαστικής, διασφαλίζεται η συμβατότητα με τα μέτρα, περιορισμούς ή και απαγορεύσεις των εκάστοτε εγκεκριμένων οικείων Σχέδιων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ), με ιδιαίτερη έμφαση από τις υδροβόρες βιομηχανικές δραστηριότητες, καθώς και των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΚΠ).

1.2. Λαμβάνεται υπόψη ο προσδιορισμός και η παρουσίαση των περιοχών που εντάσσονται στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών των εκάστοτε εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών απορροής (ΣΔΛΑΠ). Επίσης, λαμβάνονται υπόψη τα συμπληρωματικά μέτρα ανά ΛΑΠ που έχουν θεσπιστεί, επιπλέον των βασικών μέτρων, με σκοπό την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (άρθρο 4), για τον έλεγχο αντλήσεων, τον τεχνητό εμπλουτισμό, την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων από ΕΕΛ τρίτοβάθμιας επεξεργασίας, ενθαρρύνεται η εγκατάσταση εξοπλισμού εξοικονόμησης νερού/αναβάθμισης εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, προκειμένου τα επεξεργασμένα λύματα να επαναχρησιμοποιούνται είτε στην παραγωγική διαδικασία, είτε για την κάλυψη αρδευτικών αναγκών, ή σε χώρους πράσινου ή/και στη δασοφυτεύση, ιδιαίτερα στις περιοχές που παρουσιάζουν ελλείψεις υδατικών πόρων.

1.3. Τα αποτελέσματα των Χαρτών Επικινδυνότητας, των Χαρτών Κινδύνων Πλημμύρας και τα περιγραφόμενα στο Πρόγραμμα Μέτρων των ΣΔΚΠ λαμβάνονται υπ' όψη από τον κάθε φορέα που προγραμματίζει, αναπτύσσει και υλοποιεί έργα και δραστηριότητες.

1.4. Λαμβάνονται υπόψη τα εκάστοτε ισχύοντα Σχέδια Αντιμετώπισης Φαινομένων Λειψυδρίας και Ξηρασίας ανά Υδατικό Διαμέρισμα. Ελέγχονται οι πάσης φύσεως άδειες εκτέλεσης έργων αξιοποίησης υδατικών πόρων, οι άδειες απόληψης επιφανειακού και υπόγειου ύδατος, αποθήκευσης επιφανειακού νερού, άδειες χρήσης ύδατος, η προστασία σημείων υδροληψίας ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση, σύμφωνα με το εκάστοτε Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών, με βάση τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις και ειδικά νομοθετήματα και σύμφωνα με τη γενικότερη πολιτική διαχείρισης των υδάτων της περιοχής, στο πλαίσιο επίτευξης των περιβαλλοντικών στόχων, δεδομένου ότι τα έργα και οι δραστηριότητες αξιοποίησης υδατικών πόρων που αφορούν σε απολήψεις από επιφανειακά και υπόγεια ύδατα υπόκεινται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση.

1.5. Λαμβάνονται αυστηρά μέτρα για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα οικεία ΣΔΛΑΠ, παράλληλα με την αυστηρή τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας για την ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης.

1.6. Διασφαλίζεται ότι η συνολική πίεση από τις βιομηχανικές δραστηριότητες ή δραστηριότητες εφοδιαστικής είναι συμβατή με την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Ειδικότερα η χωροθέτηση νέων ή η επέκταση βιομηχανικών δραστηριοτήτων ή δραστηριοτήτων εφοδιαστικής πρέπει: α) να προσαρμόζεται στις απαιτήσεις προστασίας των Υπόγειων Υδατικών Συστημάτων (ΥΥΣ) που εντάσσονται στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών ανθρώπινης κατανάλωσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα οικεία ΣΔΛΑΠ της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και β) να προσαρμόζεται στις απαιτήσεις του καθορισμού και οριοθέτησης ζωνών ή/και μέτρων προστασίας σημείων υδροληψίας ύδατος, που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση από υπόγεια υδατικά συστήματα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα οικεία ΣΔΛΑΠ της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

1.7. Η υλοποίηση έργων, δράσεων και δραστηριοτήτων δεν πρέπει να τροποποιεί τα φυσικά χαρακτηριστικά των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων ή να συμβάλλει στη μεταβολή της στάθμης των υπόγειων υδάτων. Σκοπός είναι η αποτροπή της υποβάθμισης της κατάστασης των υδατικών συστημάτων και η επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Σε αντίθετη περίπτωση, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 4.7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

1.8. Εξασφαλίζεται η ορθή λειτουργία των δικτύων νερού ύδρευσης, των υποδομών διαχείρισης λυμάτων και των δικτύων όμβριων υδάτων, με γνώμονα την εξοικονόμηση του νερού στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας.

1.9. Η ανθεκτικότητα των υδάτων ενσωματώνεται σε όλους τους βιομηχανικούς τομείς. Ιδιαίτερα οι μεγάλοι βιομηχανικοί φορείς πρέπει να μειώσουν σταδιακά τη ζήτηση νερού, να ενισχύσουν την αποδοτική χρήση των υδάτων και να βελτιώσουν την επαναχρησιμοποίηση των υδάτων σε όλες τις διαδικασίες παραγωγής.

Προωθείται η ενσωμάτωση τεχνολογιών χωρίς χρήση ύδατος και με χρήση κλειστού κύκλου ύδατος, σε επιλεγμένους βιομηχανικούς συνεργατικούς σχηματισμούς.

1.10. Εφαρμόζονται βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές (ΒΔΤ) για την ελαχιστοποίηση των παραγόμενων υγρών αποβλήτων καθώς και για την συλλογή και επεξεργασία τους. Επίσης, εφαρμόζονται ΒΔΤ που αφορούν την κατανάλωση νερού σε όσες βιομηχανικές δραστηριότητες υπάγονται στην Οδηγία 96/61/ΕΚ και για όσες προβλέπονται σχετικές ΒΔΤ.

1.11. Ως προς τη διαχείριση των υδάτων, ο χωροταξικός σχεδιασμός πρέπει να χρησιμοποιεί όλα τα υφιστάμενα εργαλεία απεικόνισης, ομαδοποιώντας περιβαλλοντικά δεδομένα με δεδομένα που σχετίζονται με τα δίκτυα ύδρευσης και ενέργειας, με στόχο να εντοπίζονται οι καλύτεροι τομείς για τη δημιουργία επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με μεγάλη κατανάλωση νερού και, ταυτόχρονα, να προσελκύσουν επενδυτές για την αποκατάσταση της φύσης και τον εκσυγχρονισμό των δικτύων υδροδότησης με σκοπό τη στήριξη των εν λόγω επιχειρήσεων.

1.12. Εξασφαλίζεται η προστασία των υδατορεμάτων, ανεξαρτήτως των διαστάσεών τους, συνεχούς ή διαλείπουσας ροής, οριοθετημένων ή μη, διευθετημένων ή μη, εντός ή εκτός σχεδίου πόλεως ή οικισμού, εντός ή εκτός δασικής περιοχής, με σκοπό τη διατήρηση της παροχетеυτικότητας των επιφανειακών υδάτων προς τα κατάντη για αποφυγή ή μετριασμό των πλημμυρικών συμβάντων και λιμναζόντων υδάτων.

1.13. Λαμβάνονται υπόψη τα δεδομένα από τους Χάρτες Επικινδυνότητας Πλημμύρας, Χάρτες Κινδύνων Πλημμύρας καθώς και από τα αντίστοιχα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας, για την αποτελεσματική θωράκιση των φυσικών και ανθρωπογενών συστημάτων, που δέχονται σημαντικές πιέσεις, λόγω της κλιματικής αλλαγής.

1.14. Για την αποτροπή ή μείωση της υφαλμύρισης, να αποφεύγονται αντλήσεις των παράκτιων υδροφορέων αλλά και απολήψεις επιφανειακού νερού που εκβάλλει στη θάλασσα.

1.15. Αναφορικά με την άνοδο της θαλάσσιας στάθμης, η προσαρμογή να επικεντρώνεται σε μέτρα οπισθοχώρησης (μετακίνηση όλων των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων και χρήσεων από τις παράκτιες περιοχές που πλήττονται), συμβιβασμού (τροποποίηση των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων και χρήσεων στις παράκτιες περιοχές που πλήττονται) και προστασίας (εφαρμογή σκληρών και ήπιων τεχνικών προστασίας, που ελαχιστοποιούν τις επιπτώσεις που θα επέρχονταν εάν δεν εφαρμόζονταν τα συγκεκριμένα μέτρα προστασίας, κατόπιν ειδικής μελέτης που θα εξετάζει και την καταπόνηση των θεμελιώσεων, λόγω της ανόδου της στάθμης της θάλασσας.

1.16. Διασφαλίζεται ότι η συνολική πίεση από τις βιομηχανικές δραστηριότητες παραμένει σε επίπεδα που είναι συμβατά με την επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος και δεν τίθεται σε κίνδυνο η ικανότητα των θαλάσσιων οικοσυστημάτων να αντιδρούν στις ανθρωπογενείς αλλαγές, ενώ ταυτόχρονα επιτρέπουν και την αειφόρο χρήση των θαλάσσιων αγαθών και υπηρεσιών, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3983/2011 (Α' 144).

1.17. Λαμβάνονται μέτρα για τη διαφύλαξη της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος, τόσο κατά τη διάρκεια εκτέλεσης τεχνικών έργων για την εγκατάσταση βιομηχανικών δραστηριοτήτων, όσο κατά τη λειτουργία τους.

1.18. Λαμβάνεται μέριμνα για την ελαχιστοποίηση των πιθανών εναποθέσεων στο θαλάσσιο περιβάλλον, ώστε να μην υπονομεύεται η ανθεκτικότητα των θαλάσσιων οικοσυστημάτων στις ανθρωπογενείς πιέσεις, διασφαλίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την αειφόρο χρήση των θαλάσσιων αγαθών και υπηρεσιών.

1.19. Λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα αποτροπής των έμμεσων επιβαρύνσεων που επιφέρουν υποβάθμιση της ποιότητας του νερού, καθώς και υδρομορφολογικές αλλοιώσεις που προκαλούνται από παρεμβάσεις στην παράκτια ζώνη, όπως η κατασκευή λιμένων και κυματοθραυστών, η ρύπανση των υδάτων, η ρίψη ακατέργαστων λυμάτων στο θαλάσσιο περιβάλλον κ.λπ.

1.20. Τηρούνται τα προβλεπόμενα, από την Εθνική Στρατηγική για το θαλάσσιο περιβάλλον, μέτρα. Λαμβάνονται υπόψη η Σύμβαση της Βαρκελώνης για την προστασία της Μεσογείου Θαλάσσης από τη ρύπανση, όπως έχει τροποποιηθεί, καθώς και τα σχετικά πρωτόκολλα.

1.21. Αποφεύγεται η χωροθέτηση και κατασκευή λιμένων για την εξυπηρέτηση αναγκών βιομηχανικών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων εφοδιαστικής σε θαλάσσιες περιοχές όπου υπάρχει λιβάδι Ποσειδωνίας.

1.22. Για έργα που πρόκειται να υλοποιηθούν σε παράκτιες περιοχές ή/και πλησίον σπηλαίων, είναι απαραίτητη η υποβολή σχετικού φακέλου στις αρμόδιες Εφορίες Ενάλιων Αρχαιοτήτων και Παλαιοανθρωπολογίας Σπηλαιολογίας.

2. Βιοποικιλότητα - Χλωρίδα - Πανίδα

2.1. Για την προστασία των περιοχών με ειδικό καθεστώς προστασίας (π.χ. Δίκτυο Natura 2000, συνθήκη Ramsar) και κατ' επέκταση των στοιχείων που τις χαρακτηρίζουν (π.χ. είδη χλωρίδας και πανίδας, οικοτόποι,

οικοσυστήματα κ.λπ.), κατά τον σχεδιασμό των έργων και δραστηριοτήτων, που αφορούν την υλοποίηση του Σχεδίου, εφαρμόζονται τα εξής:

2.1.1. Λαμβάνεται υπόψη το πλαίσιο Δράσεων και Προτεραιοτήτων για το Δίκτυο Natura 2000 και τα Σχέδια Διαχείρισης για τις επιτρεπόμενες χρήσεις γης και τις οικονομικές δραστηριότητες στις προστατευόμενες περιοχές, ευθυγραμμίζοντας την τοπική ανάπτυξη με τους στόχους διατήρησης της βιοποικιλότητας.

2.1.2. Κατά τον σχεδιασμό βιομηχανικών εγκαταστάσεων μεγάλης κλίμακας εντός ή πλησίον περιοχών του δικτύου Natura 2000, που δύναται να επηρεάσουν την ακεραιότητα των προστατευόμενων περιοχών και προστατευτών αντικειμένων, λαμβάνονται υπόψη οι προβλέψεις των σεναρίων της Κλιματικής Αλλαγής, ώστε μετά την υλοποίηση των έργων να διασφαλίζεται η ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στους οικοτόπους και στα είδη πανίδας των περιοχών ή, ιδανικά, η βελτίωση της κατάστασης διατήρησής τους. Εξετάζονται εναλλακτικές λύσεις σχεδιασμού, για τη μείωση των παρεμβάσεων και προτείνονται συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση επιπτώσεων, όπως ο κατακερματισμός των βιοτόπων, οι πυρκαγιές και η θανάτωση της διερχόμενης πανίδας.

2.1.3. Κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση των δραστηριοτήτων/έργων τηρείται η διαδικασία δέουσας εκτίμησης, η οποία πρέπει να διεξάγεται σύμφωνα με το πλέον πρόσφατο έγγραφο μεθοδολογικής καθοδήγησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το οποίο είναι η ανακοίνωση 2021/C437/01 σχετικά με την «Εκτίμηση σχεδίων και έργων σε σχέση με τόπους Natura 2000. Μεθοδολογική καθοδήγηση σχετικά με τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 3 και 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους». Αξιοποιείται η διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων των έργων και δραστηριοτήτων που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο εφαρμογής του ΕΧΠ-Β για την αποφυγή ή μείωση των δυσμενών επιπτώσεων σε φυσικές περιοχές, περιοχές του δικτύου Natura 2000.

2.1.4. Λαμβάνονται υπόψη τα χαρακτηριστικά εκάστης περιοχής, ώστε να διαπιστώνεται η οικολογική σημασία της ως προς το αν περιλαμβάνει είδη χλωρίδας ή αποτελεί ενδιαίτημα για είδη πανίδας ιδιαίτερης σημασίας, που τελούν υπό καθεστώς εθνικής και ενωσιακής προστασίας (ενδεικτικά Οδηγίες 92/42/ΕΟΚ, 92/43/ΕΟΚ και 79/409/ΕΟΚ, όπως εκάστοτε ισχύουν).

2.1.5. Λαμβάνονται υπόψη οι εθνικοί στόχοι και οι στόχοι διατήρησης φυσικών τύπων οικοτόπων και ειδών της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ στις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης και Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΕΖΔ/ΤΚΣ) και αντίστοιχα οι στόχοι διατήρησης των ειδών ορνιθοπανίδας της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ στις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) του δικτύου Natura 2000.

2.1.6. Έργα και δραστηριότητες ειδικών μορφών βιομηχανικών δραστηριοτήτων ή δραστηριοτήτων εφοδιαστικής, που ενδέχεται να υλοποιηθούν εντός των περιοχών του δικτύου Natura 2000 δεν πρέπει να προκαλούν αλλαγές σε ζωτικής σημασίας παραμέτρους, οι οποίες καθορίζουν τον τρόπο λειτουργίας της οικείας περιοχής, ούτε να αλλοιώνουν τα προστατευτέα στοιχεία τους, αλλά αντίθετα πρέπει να αποτρέπουν την επιδείνωση τόσο της κατάστασης των υδάτων (όπως ορίζει η Οδηγία 2000/60/ΕΚ) όσο και των ειδών και τύπων οικοτόπων των περιοχών αυτών (όπως ορίζουν οι Οδηγίες 92/43/ΕΚ και 2009/147/ΕΚ). Δραστηριότητες που αφορούν σε περιοχές ενταγμένες στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο Natura 2000 πρέπει να είναι συμβατές με τα εγκεκριμένα σχέδια ανάπτυξης και διαχείρισης, τις εγκεκριμένες Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες (ΕΠΜ), εφόσον υπάρχουν για τις περιοχές αυτές, ή με βάση το ισχύον νομικό πλαίσιο χαρακτηρισμού των Προστατευόμενων Περιοχών.

2.1.7. Εξασφαλίζεται η πρόληψη καταστροφής ή αλλαγής και κατακερματισμού των ενδιαιτημάτων.

2.1.8. Για τη χωροθέτηση μονάδων βιομηχανίας - μεταποίησης και δραστηριοτήτων εφοδιαστικής αξιολογούνται κατά προτεραιότητα, τόσο από τον υποκείμενο σχεδιασμό όσο και στο στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης τα παρακάτω αναφερόμενα στοιχεία, ώστε για τη χωροθέτηση να τίθενται κατάλληλοι όροι και περιορισμοί για την προστασία του περιβάλλοντος και την βιώσιμη ανάπτυξη της μεταποίησης και της εφοδιαστικής. Συγκεκριμένα συνεκτιμάται η ύπαρξη: α) ζωνών προστασίας Β της πολιτιστικής κληρονομιάς, β) Τοπίων Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους, γ) μνημείων παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO (γεωπάρκων - γεωτόπων), δ) δασών και δασικών εκτάσεων, ε) ζωνών αποκλεισμού Καταφυγίων Άγριας Ζωής (ΚΑΖ), στ) ζωνών αποκλεισμού σε προστατευόμενα τοπία και προστατευόμενους φυσικούς σχηματισμούς, ζ) υδατικών συστημάτων (επιφανειακά και υπόγεια ύδατα με κακή ποιοτική και ποσοτική κατάσταση), η) περιοχών ευαίσθητων σε νιτρορύπανση, θ) περιοχών που προορίζονται για την άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση, σύμφωνα με το άρθρο 7 του π.δ. 51/2007 (Άρθρο 7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ), ια) υδατικών συστημάτων που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής, συμπεριλαμβανομένων περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα κολύμβησης, ιβ) περιοχών ευαίσθητων στην παρουσία θρεπτικών ουσιών, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευπρόσβλητες ζώνες, και των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευαίσθητες και ιγ) περιοχών που σχετίζονται με κινδύνους μεγάλων ατυχημάτων σύμφωνα με την υπ'αρ. 172058/11-02-2016 (Β' 354) κοινή υπουργική απόφαση.

2.2. Για τις δασικές εκτάσεις λαμβάνονται υπόψη τα παρακάτω:

2.2.1. Η προστασία του δασικού περιβάλλοντος, η αειφορική διαχείριση και αξιοποίησή του στο πλαίσιο των δασικών νόμων και του δασικού κώδικα σε συνδυασμό με το Ευρωπαϊκό και Κοινοτικό Δίκαιο συντελείται υπό την επίβλεψη της Δασικής Υπηρεσίας, εφαρμόζοντας τη δασική πολιτική αφενός της διατήρησης της οικολογικής σταθερότητας, αφετέρου της δυνατότητας εκμετάλλευσης και παροχής πολλαπλών υπηρεσιών, με γνώμονα πάντα την διαχειριστική του ικανότητα και αντοχή.

2.2.2. Σε ό,τι αφορά στο επιτρεπτό των επεμβάσεων επί εκτάσεων που προστατεύονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, ακολουθούνται τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (Α' 289), ως ισχύει, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 της ως άνω διάταξης. Στις περιοχές που υπάρχει θεωρημένος ή αναρτημένος δασικός χάρτης λαμβάνεται υπόψη ο χαρακτήρας, ή η μορφή που απεικονίζεται στον χάρτη, κατά τα οριζόμενα στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 45 ν. 998/1979.

2.2.3. Οι επεμβάσεις στις εκτάσεις που διέπονται από τις προστατευτικές διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και αφορούν στην ανάπτυξη συγκεκριμένων δραστηριοτήτων, έργων και υποδομών, όπως αυτές περιγράφονται στον ν. 998/1979 ως ισχύει, υπόκεινται στους περιορισμούς και απαγορεύσεις που ορίζουν οι σχετικές διατάξεις, κατόπιν εκδόσεως των εγκριτικών αποφάσεων και υποχρεώσεων που θέτει η παρ. 8 του άρθρου 45 του ως άνω νόμου, τηρουμένων των απαγορεύσεων που ορίζουν ειδικότερες διατάξεις και της επιφύλαξης της παραγράφου 4 του άρθρου 45 του ίδιου νόμου.

2.2.4. Απαγορεύεται η απόθεση άχρηστων υλικών σε παρακείμενες θέσεις, οι οποίες φέρουν δασική βλάστηση, η απόθεσή τους εντός κοιτών ρεμάτων ή χειμάρρων ώστε να προστατεύεται ο υδάτινος χώρος και η παρόχθια δασική βλάστηση.

2.2.5. Λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για την αποτροπή υποβάθμισης και διατάραξης της οικολογικής ισορροπίας του φυσικού περιβάλλοντος και γενικότερα του ευρύτερου δασικού χώρου.

3. Έδαφος - Τοπίο

3.1. Η ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων, υλοποιείται με βάση ολοκληρωμένο σχεδιασμό που δίνει έμφαση τόσο στην επιλογή της κατάλληλης χωροθέτησης των νέων μονάδων μεταποίησης, των νέων κέντρων εφοδιαστικής, αλλά και νέων προβλεπόμενων υποδοχέων (για τους νέους υποδοχής, βάσει μελέτης γεωλογικής καταλληλότητας που θα εκπονείται) όσο και στην κατάλληλη επένδυση του εδάφους με βλάστηση, οι οποίες θα διατυπώνονται και θα ελέγχονται στις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (όπου αυτές απαιτούνται) των επιμέρους μονάδων και κέντρων μεταποίησης και εφοδιαστικής που απαιτούνται κατά τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησής τους. Με τον τρόπο αυτό επιδιώκεται τόσο η προστασία των ευάλωτων εδαφών (χαλαρά εδάφη και εδάφη που έχουν επισημανθεί φαινόμενα διάβρωσης και ερημοποίησης), όσο και η προστασία του εδάφους με τα απαραίτητα μέτρα ευστάθειας, όπως είναι φυτεύσεις με ενδημικά είδη φυτών υψηλής ανθεκτικότητας (προβλέπεται η εφαρμογή των κατάλληλων φυτεύσεων ως η προτιμητέα επιλογή για την προστασία των διαταραγμένων εδαφών, καθώς ταυτόχρονα επιτυγχάνεται τόσο η αναβάθμιση του τοπίου, όσο και η αποκατάσταση της βλάστησης/βιοποικιλότητας).

3.2. Στα κριτήρια χωροθέτησης νέων δραστηριοτήτων, αξιολογούνται θετικά ο περιορισμός της νέας κατανάλωσης γης (land take), η μείωση της σφράγισης των εδαφών (soil sealing), η προτεραιοποίηση της αξιοποίησης ήδη ανεπτυγμένων ή υποβαθμισμένων εκτάσεων (brownfields) έναντι της επέκτασης σε αδόμητες περιοχές, καθώς και η μη υποβάθμιση του τοπίου.

3.3. Για τον περιορισμό των επιπτώσεων στο τοπίο, αποφεύγονται κατά το δυνατόν οι ισχυρές παρεμβάσεις στο φυσικό ανάγλυφο, ενώ, όπου προβλέπονται τέτοιες, προτείνονται τα κατάλληλα μέτρα αποκατάστασης. Οι δράσεις αποκατάστασης του τοπίου μετά την κατασκευή έργων υποδομής να είναι ολοκληρωμένες, ώστε να επιστρέψει κατά το δυνατόν στην προτέρα κατάσταση. Τέτοιες δράσεις αφορούν επαναδιαμόρφωση του αναγλύφου, ώστε να προσιδιάζει στο φυσικό, φυτεύσεις με τρόπο ώστε να λαμβάνεται υπόψη η φυσική χλωρίδα της περιοχής επέμβασης και αντίστοιχες πρακτικές.

3.4. Καταβάλλεται προσπάθεια για την επαναχρησιμοποίηση των χωματογενικών υλικών και τον περιορισμό των εκσκαφών στις απολύτως απαραίτητες. Μετά την ολοκλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών διαμορφώνονται με κατάλληλες κλίσεις, οι επιφάνειες γύρω από τις παρεμβάσεις και γίνονται κατάλληλες φυτεύσεις, ώστε να διασφαλίζεται η ευστάθεια των εδαφών και να λαμβάνει χώρα πλήρης αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος. Ο ορθός προγραμματισμός των εργασιών είναι απαραίτητος, ώστε το μεγαλύτερο μέρος των εργασιών να πραγματοποιείται κατά το δυνατόν τις ξηρές περιόδους του έτους, όταν δεν υφίστανται συχνές βροχοπτώσεις. Οι φυτεύσεις των γυμνών επιφανειών με αυτόχθονα είδη γίνονται αμέσως μετά την τμηματική περαίωση των κατασκευών και όχι μετά του συνόλου των κατασκευών.

3.5. Διασφαλίζεται η απουσία ρύπανσης των εδαφών του περιβάλλοντος χώρου των βιομηχανικών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων μεταποίησης.

3.6. Σχεδιάζονται και υλοποιούνται ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αποκατάστασης εδάφους στις περιοχές εξυγίανσης των Άτυπων Βιομηχανικών Συγκεντρώσεων (ΑΒΣ), όπου έχει υποστεί ρύπανση από παρελθούσα βιομηχανική δραστηριότητα, ιδιαίτερα όταν αυτές βρίσκονται σε αστικές ή ημιαστικές περιοχές, οπότε τίθεται σε κίνδυνο η δημόσια υγεία του πληθυσμού.

3.7. Προωθείται η δημιουργία υποδομών για την επεξεργασία βιομηχανικών αποβλήτων (επικίνδυνων και μη) στους νέους οργανωμένους υποδοχείς βιομηχανικών δραστηριοτήτων ή η

εξυπηρέτησή τους από κατάλληλες αδειοδοτημένες υποδομές εκτός αυτών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία όπως ο ν. 4982/2022 «Ίδρυση, ανάπτυξη, διαχείριση και λειτουργία των Επιχειρηματικών Πάρκων Ενιαίο πλαίσιο ρύθμισης για τους φορείς Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων και άλλες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης» και η κατ' εξουσιοδότησή του πράξεις, ο ν. 4819/2021 «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων - Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ περί αποβλήτων και της Οδηγίας 94/62/ΕΚ περί συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασιών, πλαίσιο οργάνωσης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, διατάξεις για τα πλαστικά προϊόντα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, χωροταξικές - πολεοδομικές, ενεργειακές και συναφείς επείγουσες ρυθμίσεις», η ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/90439/1846/29.09.2021 (Β' 4514) σχετικά με την υγειονομική ταφή αποβλήτων, η Οδηγία 2010/75 περί βιομηχανικών εκπομπών που έχει μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ 36060/1155/Ε.103/13.06.2013 (Β' 1450) καθώς και οι σχετικές Εκτελεστικές Αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τα συμπεράσματα των Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών, ο Εθνικός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ) που εγκρίθηκε με την ΠΥΣ αρ. 39/2020 και το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων, το οποίο εγκρίθηκε με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/124219/1717/13.11.2024 (Β' 6412).

3.8. Η αξιολόγηση νέων βιομηχανικών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων εφοδιαστικής σε παράκτιες περιοχές βασίζεται στην αρχή της προφύλαξης και λαμβάνεται υπόψη η ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών, με σκοπό την αειφόρο διαχείριση και χρήση τους, κατά την οποία λαμβάνονται ταυτόχρονα υπόψη η ευπαθής φύση των παράκτιων οικοσυστημάτων και τοπίων, η προστασία των περιοχών οικολογικού και αισθητικού ενδιαφέροντος, η λογική χρήση των φυσικών πόρων, η ποικιλομορφία των δραστηριοτήτων και χρήσεων, οι αλληλεπιδράσεις τους, ο θαλάσσιος προσανατολισμός ορισμένων δραστηριοτήτων και χρήσεων και ο αντίκτυπός τους στο θαλάσσιο και το χερσαίο τμήμα (Πρωτόκολλο για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παρακτίων ζωνών της Μεσογείου).

3.9. Τηρούνται αυστηρά οι διατάξεις προστασίας αιγιαλού και παραλίας. Ιδιωτικά ακίνητα που παρεμβάλλονται μεταξύ αιγιαλού και δημόσιου δρόμου οφείλουν να παρέχουν ελεύθερη πρόσβαση προς τον αιγιαλό, σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 6 του ν. 5092/2024 «Οροι αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας στις παραθαλάσσιες περιοχές και άλλες διατάξεις» (Α' 33).

3.10. Προωθούνται φιλικές προς το περιβάλλον βιομηχανικές δραστηριότητες (κυρίως μεταποίησης τοπικών αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων) στις νησιωτικές περιοχές. Λαμβάνονται υπόψη, τα ειδικά χαρακτηριστικά του νησιωτικού περιβάλλοντος και η αναγκαιότητα εξασφάλισης της αλληλεπίδρασης μεταξύ των νήσων.

3.11. Σε περιοχές με αγροτικού χαρακτήρα τοπίο, προωθείται η ανάπτυξη δραστηριοτήτων χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος και υψηλής προστιθέμενης αξίας.

4. Χρήσεις γης

4.1. Δίνεται προτεραιότητα στη διατήρηση της ακεραιότητας των παρόχθιων οικοσυστημάτων και τοπίων και της γεωμορφολογίας των παράκτιων περιοχών, σύμφωνα με τις αρχές του Πρωτοκόλλου για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παρακτίων ζωνών της Μεσογείου.

4.2. Κατά τη χωροθέτηση και περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων δραστηριοτήτων, λαμβάνεται υπόψη η αναμενόμενη άνοδος της στάθμης της θάλασσας, οι διαπιστώσεις και προτάσεις των οικείων ΠεΣΠΚΑ και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση και τα πρωτόκολλα της Βαρκελώνης που αφορά τον καθορισμό των παράκτιων ζωνών στις οποίες δεν επιτρέπεται η δόμηση.

4.3. Σε επιβαρυνμένες περιβαλλοντικά περιοχές (έδαφος ή ύδατα) στις οποίες έχει διαπιστωθεί ρύπανση, πριν από κάθε νέα χωρική επέκταση ή εντατικοποίηση, προηγείται περιβαλλοντική εξυγίανση σύμφωνα με την Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την παρακολούθηση και την ανθεκτικότητα του εδάφους (Οδηγία 2025/2360) καθώς και κατά το μέτρο που αυτή απαιτείται από την κείμενη νομοθεσία και βάσει τεκμηριωμένης αξιολόγησης κινδύνου. Σε νέες χωροθετήσεις ή επεκτάσεις, και επιπρόσθετα κατά την περιβαλλοντική

αδειοδότηση εξετάζονται υποχρεωτικά: ισοζύγιο νερού, σωρευτικές επιπτώσεις ανά λεκάνη απορροής, σύνδεση κάθε νέας δραστηριότητας με διαθέσιμη ή αναβαθμιζόμενη εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων και επιβάλλονται ειδικοί όροι για περιοχές με ιστορική πίεση σε υδατικούς αποδέκτες.

4.4. Δίνεται έμφαση στην ισορροπία ανάπτυξη των παραγωγικών τομέων, προκειμένου να υπηρετείται με επάρκεια το μοντέλο της βιώσιμης ανάπτυξης.

4.5. Προϋποθέσεις για ΟΥΜΕΔ

α) Υδατικό ισοζύγιο: Διασφαλίζεται η υδατική επάρκεια κάθε νέου ΟΥΜΕΔ, χωρίς επιβάρυνση υδατικών συστημάτων που βρίσκονται σε κακή ποσοτική ή ποιοτική κατάσταση, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής.

β) Ενεργειακή αυτάρκεια: Ενσωματώνονται εγκαταστάσεις ΑΠΕ για την κάλυψη σημαντικού μέρους των ενεργειακών αναγκών των ΟΥΜΕΔ, με αξιοποίηση στεγών και λοιπών ήδη δομημένων επιφανειών.

γ) Σχεδιάζονται και χωροθετούνται εντός των νέων ΟΥΜΕΔ όλα τα Συστήματα Περιβαλλοντικών Υποδομών που είναι απαραίτητα για τη συλλογή, προσωρινή αποθήκευση και μεταφορά προς διαχείριση των αποβλήτων των μονάδων των ΟΥΜΕΔ, εφόσον δεν υπάρχουν υφιστάμενες δημόσιες ή ιδιωτικές αντίστοιχες υποδομές για τη διαχείρισή τους.

δ) Τοπίο: Κατά τον σχεδιασμό των ΟΥΜΕΔ να γίνεται αξιολόγηση των επιπτώσεων στο τοπίο, ιδίως σε περιοχές υψηλής αισθητικής αξίας ή αυξημένης τουριστικής σημασίας, στο πλαίσιο των κατά νόμο προβλεπόμενων μελετών και διαδικασιών χωρικού σχεδιασμού ή περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

ε) Διενεργείται αξιολόγηση σωρευτικών επιπτώσεων σε επίπεδο λεκάνης απορροής ή ευρύτερης περιοχής, ιδίως όπου συνυπάρχουν τουρισμός, γεωργία και προστατευόμενα οικοσυστήματα, στο πλαίσιο της κατά περίπτωση απαιτούμενης ΣΜΠΕ, ΜΠΕ ή άλλης προβλεπόμενης από την κείμενη νομοθεσία διαδικασίας.

στ) Για τη φάση λειτουργίας των ΟΥΜΕΔ προωθούνται καθαρά οχήματα, ηλεκτροκίνηση, σταθμοί φόρτισης, συστήματα διαχείρισης στόλου και χωρική οργάνωση που μειώνει τις άσκοπες μετακινήσεις.

ζ) Για κάθε νέο οργανωμένο υποδοχέα, Επιχειρηματικό Πάρκο, επέκταση υφιστάμενου υποδοχέα, εγκατάσταση logistics ή μεμονωμένη μεγάλη μονάδα που χωροθετείται εντός, πλησίον ή σε λειτουργική σχέση με προστατευόμενη περιοχή, απαιτείται ειδική δέουσα εκτίμηση. Η εκτίμηση εξετάζει όχι μόνο την άμεση κατάληψη χώρου, αλλά και σωρευτικές επιπτώσεις από οδικά έργα, λιμενικές εγκαταστάσεις, ΑΠΕ, τουριστικές αναπτύξεις, λατομεία, υφιστάμενες βιομηχανικές συγκεντρώσεις και έργα υποδομής.

4.6. Κατά την εξυγίανση των Άτυπων Βιομηχανικών Συγκεντρώσεων προτείνεται μια διαδικασία που βασίζεται στον ν. 4982/2022 και στις κατ' εξουσιοδότησή του πράξεις (στις περιπτώσεις που υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο θεσμικό πλαίσιο του ν. 4982/2022) ή σε άλλη ειδική νομοθεσία, εφόσον υφίσταται, και στη μετατροπή των ΑΒΣ σε οργανωμένους υποδοχείς:

- Καταγραφή των Άτυπων Βιομηχανικών Συγκεντρώσεων (ΑΒΣ) και αξιολόγηση του βαθμού συγκέντρωσης των επιχειρήσεων.

- Ιεράρχηση των ΑΒΣ ανάλογα με τη σημασία τους, την έκτασή τους, τον αριθμό επιχειρήσεων, τις περιβαλλοντικές πιέσεις, και τη δυνατότητα πολεοδομικής οργάνωσης.

- Επιλογή των ΑΒΣ που μπορούν να εξυγιανθούν μέσω ίδρυσης Επιχειρηματικών Πάρκων Εξυγίανσης (ΕΠΕ) ή άλλης μορφής ΟΥΜΕΔ, σύμφωνα με τον ν. 4982/2022.

- Εκπόνηση πολεοδομικής μελέτης του νέου οργανωμένου υποδοχέα σύμφωνα με το σχετικό θεσμικό πλαίσιο του ν. 4982/2022.

- Κατασκευή κοινών υποδομών, όπως οδικό δίκτυο, αποχέτευση, δίκτυα ύδρευσης, μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων, δίκτυα ενέργειας, κοινόχρηστοι χώροι και χώροι πρασίνου.

- Μετεγκατάσταση ή αναδιοργάνωση των επιχειρήσεων όπου απαιτείται.

4.7. Πριν από την πολεοδομική οργάνωση κάθε ΑΒΣ, αποτυπώνονται η υφιστάμενη κατάσταση του εδάφους και των υπόγειων υδάτων, οι υφιστάμενες περιβαλλοντικές πιέσεις, οι κυκλοφοριακές επιβαρύνσεις, οι συγκρούσεις χρήσεων γης, οι ανάγκες περιβαλλοντικής αποκατάστασης σύμφωνα με την Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την παρακολούθηση και την ανθεκτικότητα του εδάφους (Οδηγία 2025/2360), καθώς και οι δυνατότητες μετεγκατάστασης ή αναδιάρθρωσης των εγκατεστημένων δραστηριοτήτων.

4.8. Προκειμένου για την προστασία της Αγροτικής Γης Υψηλής Παραγωγικότητας (ΑΓΥΠ), εξειδικεύονται τα κριτήρια με τα οποία θα καθορίζονται περιοχές προστασίας στις οποίες η προστασία της αγροτικής γης υπερισχύει έναντι της βιομηχανικής ανάπτυξης.

4.9. Οι όποιες επεμβάσεις που σχετίζονται με τη χωροθέτηση βιομηχανικών δραστηριοτήτων ή δραστηριοτήτων εφοδιαστικής, πρέπει, μεταξύ άλλων, να λάβουν υπόψη και την αναγκαιότητα διατήρησης των γεωργικών γαιών, και ιδιαίτερα της Αγροτικής Γης Υψηλής Παραγωγικότητας (ΑΓΥΠ), και την αποφυγή: του κατακερματισμού τους, της αλλαγής χρήσης τους ή της υποβάθμισης των ποιοτικών τους χαρακτηριστικών.

4.10. Προωθείται η ταυτόχρονη ανάπτυξη στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα, όπως ανάπτυξη μεταποιητικών μονάδων στον κλάδο της ελαιοπαραγωγής - συσκευασίας - τυποποίησης.

4.11. Για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας της εφοδιαστικής αλυσίδας, η οποία είναι ζωτικής σημασίας για την εύρυθμη τροφοδοσία και λειτουργία της νησιωτικής αγοράς, δίνεται κατεύθυνση προς τον υποκείμενο σχεδιασμό (ΤΠΣ/ΕΠΣ) για τον καθορισμό των παραγωγικών αυτών ζωνών και τη θεσμοθέτηση περιμετρικών μεταβατικών ζωνών (buffer zones) αποκλεισμού των συγκρουόμενων χρήσεων.

4.12. Λαμβάνεται υπόψη ότι, σύμφωνα με την περί μεταλλείας νομοθεσία, η δραστηριότητα αξιοποίησης ορυκτού πλούτου της Χώρας, θεωρείται ως δημόσιας ωφέλειας και ιδιαιτέρως συμφέρουσα για την Εθνική Οικονομία.

4.13. Λαμβάνονται υπόψη, προκειμένου για την έγκριση νέων χωροθετήσεων η «Απόφαση για τη μείωση της απειλής προσκρούσεως πτηνών» και η «Απόφαση για τη Προστασία των Αεροπορικών Εγκαταστάσεων από τον κίνδυνο της ανάπτυξης κατασκευών - εμποδίων γύρω από αυτές» που έχουν εκδοθεί από την υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας.

4.14. Σε περίπτωση αντικρουόμενων ή ασαφών διατάξεων μεταξύ χωροταξικών πλαισίων ή σχετικά με τη συμβατότητα χωρικών πλαισίων ή επί οποιουδήποτε άλλου ζητήματος σχετικού με χωροταξικά θέματα, τα οποία παραπέμπονται προς γνωμοδότηση από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή από τον αρμόδιο Γενικό Γραμματέα αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο είναι το ΚΕ.ΣΥ.ΧΩ.Θ.Α (ν. 5306/2026, Α'88).

5. Ατμόσφαιρα - Κλίμα

5.1. Οι νέες κατασκευές ενσωματώνουν στον σχεδιασμό τους σύγχρονα συστήματα μειωμένων αερίων εκπομπών, ενώ κατά τη φάση κατασκευής των έργων εφαρμόζονται βέλτιστα τεχνικοοικονομικά συστήματα για την ελαχιστοποίηση της αέριας ρύπανσης από τη χρήση των μηχανημάτων έργου. Ενθάρρυνση χρήσης ενέργειας από πηγές φιλικές προς το περιβάλλον (ενέργεια από ΑΠΕ, φυσικό αέριο και βιομάζα) μέσω της δημιουργίας κατάλληλων υποδομών. Ενθάρρυνση εγκατάστασης συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας και συμπαραγωγής στη βιομηχανία. Να δοθούν κίνητρα για την βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας υφιστάμενων και νέων κτηρίων για τη βιομηχανία και την εφοδιαστική.

5.2. Υποχρεωτική υποκατάσταση των υγρών καυσίμων από φυσικό αέριο, όταν τα καύσιμα χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία βιομηχανικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων στην περιοχή της Αττικής σύμφωνα με τον ν. 2965/2001 (Α' 270).

5.3. Για τη χωροθέτηση ορισμένων βιομηχανιών (κυρίως ξηραντηρίων αγροτικών προϊόντων, θερμοκηπίων, μεταποίησης) σε άμεση γειτνίαση με τα γεωθερμικά πεδία, ενθαρρύνεται η αξιοποίηση της καθαρής ενέργειας των γεωθερμικών πεδίων, απευθείας στην παραγωγική διαδικασία.

5.4. Εφαρμογή αρχών και τεχνικών του βιοκλιματικού σχεδιασμού, ώστε οι τοπικές μικροκλιματικές συνθήκες και το πράσινο να συμβάλλουν κατά το δυνατόν περισσότερο στη ρύθμιση με φυσικό τρόπο των εσωτερικών συνθηκών στα κτίρια. Κατά τον σχεδιασμό λαμβάνονται υπόψη οι κίνδυνοι πλημμύρας, διάβρωσης, δασικών πυρκαγιών και παρατεταμένων περιόδων ξηρασίας, με βάση τα εγκεκριμένα σχέδια διαχείρισης κινδύνων και τα διαθέσιμα κλιματικά δεδομένα. Προβλέπονται, ενδεικτικά, διαπερατές επιφάνειες, φυσική απορροή ομβρίων, πράσινες υποδομές, σκίαση, φυτεύσεις, συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας και υποχρεωτική αξιοποίηση ΑΠΕ για ιδιοκατανάλωση όπου είναι περιβαλλοντικά συμβατό.

5.5. Εφαρμογή, κατά το δυνατόν, Λύσεων Βασισμένων στη Φύση (Nature-based Solutions - NbS), όπως φυσικά συστήματα διαχείρισης ομβρίων, πράσινες υποδομές, φυτεμένες τάφροι διήθησης (bioswales), δεξαμενές καθυστέρησης απορροής, πράσινες στέγες και άλλες τεχνικές που συμβάλλουν στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, στη μείωση της θερμικής νησίδας και στην ενίσχυση της βιοποικιλότητας.

5.6. Μεγιστοποίηση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, με κατάλληλη επιλογή θέσης και διαστασιολόγηση των ανοιγμάτων, μονώσεις υψηλής απόδοσης, μείωση απωλειών στις εισόδους - εξόδους κ.ά. Ενθαρρύνεται η εγκατάσταση ενεργειακών συστημάτων θέρμανσης ή ψύξης χώρων, έξυπνων τεχνολογιών για την αποδοτική διανομή ηλεκτρικής ενέργειας κατά τρόπο βιώσιμο, οικονομικό και ασφαλές, και τον μετριασμό των επιπτώσεων της αυξημένης ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας, λόγω αύξησης των αναγκών ψύξης κατά τους θερινούς μήνες. Διερεύνηση της δυνατότητας αξιοποίησης καινοτόμων μεθόδων μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης κατά τη λειτουργία των κτιρίων, όπως η ανταλλαγή θερμότητας με το έδαφος (γεωκλιματισμός), η «πράσινη» στέγη κ.ά.

5.7. Λήψη μέτρων για την ελαχιστοποίηση των εκπομπών ΑτΘ σε όλες τις φάσεις κατασκευής και λειτουργίας τόσο των μονάδων μεταποίησης και όσο και των κέντρων εφοδιαστικής (κατασκευή, λειτουργία, απεγκατάσταση).

5.8. Περιορισμός των απαιτούμενων θαλάσσιων και οδικών μεταφορών κατά την κατασκευή των κέντρων εφοδιαστικής και των νέων οργανωμένων υποδοχέων στο μέτρο που αυτό είναι εφικτό.

5.9. Κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση των επιμέρους έργων, αξιολογείται η ευπάθειά τους στην κλιματική αλλαγή και όπου απαιτείται να προταθούν κατάλληλα μέτρα μείωσης της ευπάθειας και αύξησης της προσαρμοστικής ικανότητας (βάσει και των προβλεπόμενων στην Οδηγία 2014/52/ΕΕ με την οποία εναρμονίστηκε η Ελληνική νομοθεσία). Επίσης, αξιολογείται η επίτευξη ενίσχυσης της ανθεκτικότητας και περιορισμού της τρωτότητας σε όλους τους τομείς της οικονομίας, του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας, οι επιπτώσεις τους στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και λαμβάνονται μέτρα για τον περιορισμό των εκπομπών ή/και την αύξηση της απορρόφησής τους.

5.10. Προώθηση εθελοντικών συμφωνιών με κλαδικούς φορείς της βιομηχανίας για την υλοποίηση ενεργειών αντιμετώπισης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

6. Ανθρωπογενές περιβάλλον - ανθρώπινη υγεία

Για την προστασία του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας απαιτούνται:

6.1. Εκπόνηση προκαταρκτικών Σχεδίων Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Ανάγκης (ΣΑΚΕΑ) στο στάδιο της ΜΠΕ, για τα έργα που εμπίπτουν στις απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας. Τα ΣΑΚΕΑ πρέπει να καλύπτουν όλες τις φάσεις κατασκευής, λειτουργίας και απεγκατάστασης των έργων.

6.2. Η χωροθέτηση εγκαταστάσεων SEVESO να διασφαλίζει την πρόληψη μεγάλων βιομηχανικών ατυχημάτων που σχετίζονται με επικίνδυνες ουσίες και τη μείωση των επιπτώσεών τους στον άνθρωπο και το περιβάλλον και να αποτρέπεται η πιθανότητα εκδήλωσης αλυσιδωτών επιπτώσεων (domino effects). Σε κάθε περίπτωση να αξιολογούνται σε πρώιμο στάδιο, οι σωρευτικές επιπτώσεις, λαμβανομένων υπόψη όλων των δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται στην περιοχή μελέτης.

6.3. Κατά την εκτίμηση της ευπάθειας της περιοχής για τη χωροθέτηση νέων εγκαταστάσεων που υπάγονται στο καθεστώς SEVESO, να λαμβάνονται υπόψη όχι μόνο πληθυσμιακά κριτήρια και γειτονικές χρήσεις γης, αλλά και οικολογικοί αποδέκτες, όπως περιοχές Natura 2000, θεσμοθετημένες ζώνες προστασίας, υγρότοποι, λίμνες, ποτάμια οικοσυστήματα, οικότοποι προτεραιότητας και κρίσιμα ενδιαιτήματα ειδών, καθώς και πιθανές διαδρομές διάχυσης ρύπανσης μέσω εδάφους ή υδάτων.

6.4. Οι φορείς διαχείρισης των ΟΥΜΕΔ να προβαίνουν σε τακτικό έλεγχο και σχετική έκθεση για την αναφορά επάρκειας των εγκαταστάσεων, υποδομών και δικτύων τους, σύμφωνα με τις προβλέψεις του ν. 4982/2022, ώστε να αξιολογείται η δυνατότητα υποδοχής νέων δραστηριοτήτων και το είδος αυτών, σύμφωνα με τη συχνότητα που προβλέπεται από τον ίδιο νόμο, τον κανονισμό λειτουργίας, τις εγκριτικές πράξεις ή τους περιβαλλοντικούς όρους του υποδοχέα.

6.5. Προώθηση εφαρμογής προτύπων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. EMAS, ISO), ώστε να εξασφαλισθεί η συστηματική εφαρμογή διαδικασιών, που συντελούν στον περιορισμό των επιπτώσεων στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον. Να εφαρμόζονται οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές, ώστε να ελαχιστοποιηθεί η προκαλούμενη περιβαλλοντική όχληση από την παραγωγή κάθε είδους αποβλήτων.

6.6. Τήρηση της νομοθεσίας που αφορά στο ακουστικό περιβάλλον και στις εκπομπές θορύβου κατά τη φάση κατασκευής έργων και δραστηριοτήτων, στο πλαίσιο εφαρμογής του Σχεδίου.

6.7. Συστηματική παρακολούθηση των επιπέδων θορύβου στα όρια της περιοχής ανάπτυξης του εκάστοτε έργου, τόσο κατά τη διάρκεια της κατασκευής όσο και κατά τη διάρκεια της λειτουργίας και εφόσον διαπιστωθούν υπερβάσεις να λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα (π.χ. χρήση κινητών ή σταθερών αντιθορυβικών πετασμάτων κ.λπ.).

6.8. Ο εξωτερικός φωτισμός να σχεδιάζεται σύμφωνα με τις αρχές περιορισμού της φωτορύπανσης, ιδίως σε περιοχές που γειτνιάζουν με προστατευόμενα οικοσυστήματα και μεταναστευτικές διαδρομές της ορνιθοπανίδας.

6.9. Να διασφαλίζεται η ασφαλής οδική και πεζή πρόσβαση σε κάθε βιομηχανική εγκατάσταση.

6.10. Εφαρμογή Συστήματος Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης του Προγράμματος στο πλαίσιο του οποίου προβλέπεται η παρακολούθηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και των καταναλώσεων ηλεκτρικής ενέργειας και των καυσίμων και κατά την κατασκευή νέων μονάδων μεταποίησης και κατά τη λειτουργία υφιστάμενων δραστηριοτήτων αλλά και των νέων εγκαταστάσεων μεταποίησης και εφοδιαστικής εντός και εκτός οργανωμένων υποδοχέων, σύμφωνα με το Παράρτημα II του ν. 4014/2011 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του ν. 4936/2022. Σημαντική κρίνεται η παρακολούθηση της κατανάλωσης καυσίμων σε όλες τις μετακινήσεις φορτίων, οδικές και λιμενικές.

6.11. Εφαρμογή των Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών (ΒΔΤ) που αφορούν τις αέριες εκπομπές σε όσες βιομηχανικές μονάδες εμπίπτουν στην Οδηγία 96/61/ΕΚ (IPPC) και κατ'εφαρμογή των απαιτήσεων της ισχύουσας ελληνικής νομοθεσίας.

7. Πολιτιστική κληρονομιά

Για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς πρέπει:

7.1. Να διασφαλίζεται εκ των προτέρων ότι οι δράσεις του Σχεδίου δεν ενέχουν κινδύνους υποβάθμισης θέσεων και ευρημάτων πολιτιστικού, ιστορικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, αρχαιολογικών χώρων, κινητών και ακίνητων μνημείων, ιστορικών τόπων και του περιβάλλοντός τους. Για το σκοπό αυτό, οι σχετικές μελέτες που απαιτούνται για την υλοποίηση των έργων να υποβάλλονται για προέγκριση από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, σύμφωνα με τις προβλέψεις του ν. 3028/2002 και του ν. 4858/2021, όπως ισχύουν. Να ληφθεί υπόψη ότι όλα τα ακίνητα μνημεία που χρονολογούνται ως το 1830, εμπίπτουν αυτοδικαίως στην κατηγορία των αρχαίων και προστατεύονται από τον νόμο, χωρίς να απαιτείται ειδική διοικητική πράξη χαρακτηρισμού. Οι σχετικές πληροφορίες πρέπει να επικαιροποιούνται και αντλούνται από το Αρχαιολογικό Κτηματολόγιο (www.arxaiologikoktimatologio.gov.gr/), στο οποίο διαρκώς επικαιροποιείται η συστηματική καταγραφή και τεκμηρίωση (αρχαιολογική, διοικητική και γεωχωρική) των ακίνητων μνημείων, αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων και ζωνών προστασίας αυτών.

7.2. Οι αποστάσεις από αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία, ιστορικούς τόπους, αξιόλογα αρχιτεκτονικά σύνολα κ.λπ., ως κριτήρια αποκλεισμού περιοχών για την υποδοχή έργων ή δραστηριοτήτων από την εφαρμογή του Σχεδίου, να εξετάζονται κατά περίπτωση και σε συνδυασμό με την παράμετρο της οπτικής επαφής και της τυχόν υποβάθμισης περιοχών του πολιτιστικού, ιστορικού και αρχαιολογικού περιβάλλοντος, από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, κατά την διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των αντίστοιχων έργων και δραστηριοτήτων. Κατά την διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων, στη ΜΠΕ να εντοπίζονται και αναλύονται πιθανοί κίνδυνοι που αφορούν σε παρακείμενους χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς και να προτείνονται κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα. Επισημαίνεται η ανάγκη διασφάλισης της προστασίας όχι μόνο των ίδιων των μνημείων και ιστορικών τόπων, αλλά και του άμεσου και ευρύτερου περιβάλλοντός τους, σύμφωνα με τις αρχές της ολοκληρωμένης προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς. Ομοίως και τα πολιτιστικά αγαθά προστατευόμενα με προγενέστερη νομοθεσία ως εξαιρέτου φυσικού κάλλους που πλέον υπάγονται στις διατάξεις περί ιστορικού τόπου.

7.3. Απαιτείται ενημέρωση των αρμόδιων εφορειών του Υπουργείου Πολιτισμού, πριν από οποιοδήποτε έργο, ανεξαρτήτως της περιοχής υλοποίησής του, με υποβολή πλήρους φάκελου στην αρμόδια Εφορεία Αρχαιοτήτων, για έλεγχο και γνωμοδότηση. Ειδικότερα:

7.3.1. Διακοπή εργασιών σε περίπτωση εντοπισμού αρχαίων ή μνημείων.

7.3.2. Σε περίπτωση εντοπισμού νεώτερων πολιτιστικών αγαθών ή άλλων παραδοσιακών κατασκευών προϋφιστάμενων των εκάστοτε εκατό (100) τελευταίων ετών, πρέπει να ενημερώνεται άμεσα η αρμόδια ή οι αρμόδιες Υπηρεσίες Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων (ΥΝΜΤΕ), προκειμένου να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες για τη διάσωσή τους.

7.3.3. Δεδομένου ότι σε κάποιες περιοχές (όπως για παράδειγμα στην Ανατολική Μακεδονία - Θράκη) υφίστανται υψηλές συγκεντρώσεις ιστορικών βιομηχανικών κτιρίων, πολλά από τα οποία προστατεύονται από το ΥΠΠΟ, καθώς έχουν χαρακτηριστεί ως νεώτερα μνημεία, να προηγείται της χωροθέτησης χαρτογράφηση των υφιστάμενων ανενεργών ιστορικών κελυφών, προστατευόμενων και μη, με καταγραφή της κατάστασης διατήρησής τους και της υφιστάμενης χρήσης τους, προκειμένου για την αποκατάστασή τους, σύμφωνα με τους διεθνείς χάρτες, νόρμες και αρχές, και την επανάχρησή τους.

7.3.4. Να λαμβάνεται υπόψη, σε περίπτωση χωροθέτησης πληθύνον υφιστάμενου σιδηροδρομικού άξονα ή ύπαρξης ικανού αριθμού ιστορικών κτιρίων σιδηροδρομικών σταθμών, συνοδών κτιρίων και στοιχείων του ιστορικού σιδηροδρομικού δικτύου (μεταλλικών γεφυρών, συρμών κ.λπ.), κάποια από τα οποία είναι χαρακτηρισμένα ως νεώτερα μνημεία, ή προγραμματίζεται (για παράδειγμα από την ΥΝΜΤΕ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης) η επέκταση των χαρακτηρισμών και σε άλλα στοιχεία του ιστορικού σιδηροδρομικού δικτύου. Συνεπώς, στις επί μέρους μελέτες πρέπει να προηγείται συνεννόηση με την αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΠΟ και να λαμβάνονται οι απαραίτητες εγκρίσεις πριν από την υλοποίηση επεμβάσεων σε αυτά.

7.3.5. Αναφορικά με τη χωροθέτηση βιομηχανικών ή βιοτεχνικών πάρκων σε περιοχές εκτός σχεδίου, στις οποίες δύναται να περιλαμβάνονται αξιόλογες προβιομηχανικές κατασκευές, παλαιότερες των εκάστοτε τελευταίων εκατό ετών (π.χ. γεφύρια, νερόμυλοι κ.λπ.) ή αξιόλογα οικιστικά σύνολα (π.χ. εγκαταλελειμμένοι οικισμοί με αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον) και γενικώς νεώτερα πολιτιστικά αγαθά, είναι σκόπιμο να προηγείται μια πλήρης χαρτογράφηση των περιοχών αυτών, με καταγραφή των στοιχείων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον από πλευράς του ΥΠΠΟ, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη στη χωροθέτηση των νέων μονάδων.

7.3.6. Στις περιοχές που εντοπίζονται χαρακτηριστικά συμπλέγματα ιστορικής βιομηχανίας, υπό προϋποθέσεις, μπορούν να λειτουργήσουν ως πόλοι πολιτιστικού και βιομηχανικού τουρισμού, έναντι αντιμετώπισής τους ως αποκλειστικά αναπτυξιακού αποθέματος γης προς επανάχρηση (π.χ. βιομηχανικό τοπίο Πειραιά και

Αγίας Παρασκευής Χαλκίδας, ζώνη Αλιβερίου, ιστορικές μονάδες τοματοβιομηχανίας/κονσερβοποιείες στη Μεσσαριά Σαντορίνης, ιστορικό εργοστάσιο εμαγιέ στην Κέα).

7.3.7. Κάθε έργο διαμόρφωσης ή κατασκευής στις ζώνες αιγιαλού και παραλίας και ιδιαιτέρως τυχόν λιμενικές εγκαταστάσεις, υφιστάμενες ή προγραμματιζόμενες, πρέπει να τύχουν έγκρισης από την Εφορεία Ενάλιων Αρχαιοτήτων αλλά και την Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας.

8. Απόβλητα

8.1. Κατ' εφαρμογή του ν. 4819/2021 (Α' 129), προβλέπεται η ακόλουθη ιεράρχηση όσον αφορά στα απόβλητα: α) πρόληψη, β) προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, γ) ανακύκλωση, δ) άλλου είδους ανάκτηση, όπως ανάκτηση ενέργειας και ε) διάθεση. Σε κάθε περίπτωση λαμβάνονται υπόψη οι γενικές αρχές περί προστασίας του περιβάλλοντος, της προφύλαξης και της αειφορίας, του τεχνικώς εφικτού και της οικονομικής βιωσιμότητας, της προστασίας των πόρων, καθώς και ο συνολικός αντίκτυπος στο περιβάλλον, την ανθρώπινη υγεία, την οικονομία και την κοινωνία, σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 35 του ν.4819/2021.

8.2. Ακολουθούνται οι κατευθύνσεις και ρυθμίσεις του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων.

8.3. Εφαρμόζονται οι απαιτήσεις του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων. Τηρούνται οι απαιτήσεις για τη διαχείριση της συσκευασίας και για την εναλλακτική διαχείριση ρευμάτων ειδικών αποβλήτων (έλαια και λιπαντικά, μπαταρίες, κ.α.).

8.4. Ακολουθούνται οι κατευθύνσεις του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων (Α' 83/2022), στο οποίο περιλαμβάνονται και τα βιομηχανικά απόβλητα, ως προς το στόχο μείωσης της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων κατά την πρωτογενή παραγωγή, την επεξεργασία και τη μεταποίηση, το λιανικό εμπόριο και άλλες μορφές διανομής τροφίμων.

8.5. Η διαχείριση των αποβλήτων εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 30 του ν. 4819/2021 και την Κ.Υ.Α. 36259/1757/2010 (Β' 1312), όπως ισχύουν, με προτεραιότητα στην επαναχρησιμοποίησή τους στην τοποθεσία όπου δημιουργούνται.

8.6. Στον σχεδιασμό και την κατασκευή κτιρίων και έργων υποδομής να ενσωματώνεται ο «έξυπνος σχεδιασμός κτιρίων», τόσο για τα υπό κατασκευή κτίρια όσο και για τα υπό ανακαίνιση, με σκοπό την παράταση της διάρκειας ζωής τους και την προσαρμοστικότητά τους στην κλιματική αλλαγή. Η επιλογή των υλικών που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή ή την ανακαίνιση, να γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τις περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις, τη διευκόλυνση της επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσής τους στο τέλος του κύκλου ζωής τους.

9. Γενικοί όροι

Κατά τον σχεδιασμό των έργων και δράσεων για την υλοποίηση του Σχεδίου, λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

9.1. Η βελτιστοποίηση του σχεδιασμού τους, ώστε να διασφαλίζονται κατά το δυνατόν οι φυσικές διεργασίες, η αποδοτικότητα των φυσικών πόρων, η ισορροπία και η εξέλιξη των οικοσυστημάτων καθώς και η ποικιλομορφία, ιδιαιτερότητα ή μοναδικότητά τους. Στη βελτιστοποίηση, περιλαμβάνονται:

- Κατάλληλη χωροθέτηση βιομηχανικών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων εφοδιαστικής, ελαχιστοποιώντας την κατάληψη φυσικών ή ημιφυσικών εκτάσεων και διατηρώντας τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της αγροτικής γης και ιδιαίτερα εκείνης με υψηλή παραγωγικότητα.

- Μέριμνα για τον περιορισμό κινδύνων και οχλήσεων ως προς το φυσικό περιβάλλον.

- Αποφυγή αλλοιώσεων στα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά των υδάτων.

- Προστασία θαλάσσιου περιβάλλοντος.

- Ενσωμάτωση περιβαλλοντικής καινοτομίας: Στο επίπεδο των παρεμβάσεων στο πλαίσιο του ΕΧΠ-Β, ενθαρρύνεται η ενσωμάτωση τεχνολογιών και μεθόδων καινοτομίας με επωφελές πρόσημο για το περιβάλλον, ιδίως ως προς τις νέες, πράσινες μορφές ενέργειας, την ενεργειακή αποτελεσματικότητα και αυτονομία, την κυκλική χρήση υλικών, ενέργειας και νερού.

- Ενίσχυση της ασφάλειας ως προς την αποφυγή ατυχημάτων με επίπτωση στην ανθρώπινη υγεία και/ή στο περιβάλλον ή/και ελαχιστοποίηση των συνεπειών τους.

- Προστασία της βιοποικιλότητας

9.2. Κάθε δράση οφείλει να συνεκτιμά τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής εφαρμογής. Έμφαση δίνεται στη υφιστάμενη φέρουσα ικανότητά των περιοχών των υποδοχέων σε σχέση με τις επιπρόσθετες επιβαρύνσεις που θα προκύψουν, στους περιορισμούς των υφιστάμενων υποδομών, καθώς και στην υψηλή πλημμυρική επικινδυνότητα του υδρογραφικού δικτύου.

9.3. Δεδομένου ότι ακόμη και η συγκέντρωση δραστηριοτήτων σε οργανωμένους υποδοχείς ενδέχεται να επιφέρει σημαντικές μεταβολές στο τοπικό μικροκλίμα και αύξηση των οχλήσεων (ρύποι, θόρυβος, κυκλοφορι-

ακός φόρτος, διαχείριση αποβλήτων), να σχεδιάζονται νησίδες πρασίνου στο πλαίσιο των χώρων πρασίνου που προβλέπονται από τον ν. 4982/2022 και τον εγκεκριμένο πολεοδομικό σχεδιασμό, και ως βιοκλιματικό φυσικό μέσο μείωσης των αναμενόμενων οχλήσεων αλλά και αντιμετώπισης και ορθής διαχείρισης των προκυπτόντων ομβρίων. Οι νησίδες αυτές δεν συνιστούν αυτοτελή κατηγορία ή πρόσθετο υποχρεωτικό ποσοστό πρασίνου.

9.4. Στις υφιστάμενες μεμονωμένες μονάδες ή ΑΒΣ, να λαμβάνονται μέτρα αντιμετώπισης της όχλησης προς τις όμορες αστικές χρήσεις, όπως η δημιουργία περιμετρικών ζωνών πρασίνου (φυτοφρακτών).

9.5. Να προωθείται η στοχευμένη αναβάθμιση του μεταφορικού και συγκοινωνιακού δικτύου ενώ παράλληλα απαιτείται η διασφάλιση της αντιπλημμυρικής προστασίας των υποδοχέων πριν από οποιαδήποτε μετεγκατάσταση ή ίδρυση νέων δραστηριοτήτων.

9.6. Η χωροθέτηση νέων μονάδων εντός ΟΥΜΕΔ να γίνεται, κατά το δυνατόν, κατά ομοειδείς δραστηριότητες, έτσι ώστε αφενός να διευκολύνονται οι μονάδες αυτές να εγκαταστήσουν από κοινού τα απαιτούμενα συστήματα αντιρρύπανσης, όπου αυτά απαιτούνται, και αφετέρου να μην επέρχονται δυσμενείς περιβαλλοντικές αλληλεπιδράσεις μεταξύ τους.

9.7. Κάθε προτεινόμενη υποδομή να εξετάζεται ως προς την ανθεκτικότητά της σε πιθανή αλλαγή του κλίματος ή εάν απαιτούνται μέτρα προσαρμογής, μετά από αξιολόγηση της τρωτότητας της υποδομής, συνδυάζοντας: α) την ευαισθησία της υποδομής στις πηγές κινδύνου (hazards) και β) την έκθεση της περιοχής όπου θα κατασκευαστεί η υποδομή σε αυτές τις πηγές κινδύνου (hazards), δηλαδή εάν αυτές οι πηγές κινδύνου αναμένεται να εμφανιστούν στην περιοχή της υποδομής στο άμεσο και μακρινό μέλλον με βάση τις κλιματικές προβλέψεις, σε συνδυασμό με άλλους τοπικούς παράγοντες/χαρακτηριστικά της τοποθεσίας, που μπορούν να επηρεάσουν την έκθεση της υποδομής σε αυτούς τους κινδύνους (παρουσία ανθρώπων, μέσων παραγωγής, περιβαλλοντικών υπηρεσιών και φυσικών πόρων, υποδομών ή οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αγαθών σε τόπους που ενδέχεται να επηρεαστούν αρνητικά). Το σύνολο των πηγών κινδύνου (hazards) που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την υποδομή και να εμφανιστούν στη συγκεκριμένη περιοχή να λαμβάνεται υπόψη για να καταστεί δυνατή η επαρκής αναγνώριση των κλιματικά τρωτών σημείων της.

9.8. Προκειμένου για τη σύνδεση των νέων δραστηριοτήτων με το οδικό δίκτυο (κόμβος σύνδεσης, διαμόρφωση κλάδων εισόδου/εξόδου) να συντάσσεται κυκλοφοριακή μελέτη, η οποία θα πρέπει να ελεγχθεί από την αρμόδια Τ.Υ της Περιφέρειας ως προς τις προϋποθέσεις καταλληλότητας θέσεως για έγκριση αυτής (συμβολή άλλων δρόμων, κόμβοι, τεχνικά, άλλη κυκλοφοριακή σύνδεση κ.λπ.).

9.9. Η αρχή της πρόληψης.

9.10. Οι κατευθύνσεις, όροι και περιορισμοί των θεσμοθετημένων γενικών και ειδικών χωροταξικών σχεδίων.

9.11. Δεδομένου ότι η κλιματική αλλαγή επηρεάζει όλες τις παραγωγικές δραστηριότητες, κρίνονται απαραίτητες δράσεις μετριασμού και προσαρμογής, κατόπιν σύνταξης ειδικών μελετών, που θα υποδείξουν τον βαθμό τρωτότητας για τη χωροθέτηση δραστηριοτήτων βιομηχανικών και εφοδιαστικής και κατάρτισης επιχειρησιακών σχεδίων αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών, ανάλογα με τον κλιματικό κίνδυνο.

9.12. Για την κατασκευή οποιουδήποτε έργου, πρέπει προηγουμένως να έχουν χορηγηθεί όλες οι προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία άδειες και εγκρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των εγκρίσεων περιβαλλοντικών όρων.

9.13. Τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος που αναφέρονται στη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ), που συνοδεύει την παρούσα Απόφαση και εξειδικεύουν όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις αυτής, ισχύουν εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τα παραπάνω.

Γ. Σύστημα παρακολούθησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του σχεδίου

1. Το σύστημα παρακολούθησης περιλαμβάνει κατάλληλους δείκτες για την παρακολούθηση των περιβαλλοντικών παραμέτρων, την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, την εξαγωγή συμπερασμάτων ώστε να συμβάλλει στον έλεγχο της αποτελεσματικότητας των μέτρων που ελήφθησαν.

2. Η παρακολούθηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του σχεδίου πραγματοποιείται με ευθύνη της Αρχής Σχεδιασμού και με τη συνεργασία και υποστήριξη κάθε Υπηρεσίας (της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και Περιφέρειας) με αρμοδιότητα παρακολούθησης περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων στον τομέα τους, προκειμένου μεταξύ άλλων να εντοπιστούν εγκαίρως απρόβλεπτες δυσμενείς επιπτώσεις και να ληφθούν τα κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα. Πηγή άντλησης δεδομένων δύναται να είναι επιπροσθέτως ο ΣΕΒ, τα Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων, το Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων κ.λπ. Προγράμματα παρακολούθησης του περιβάλλοντος υλοποιούμενα από τρίτους φορείς δύναται να ενταχθούν στο σύστημα παρακολούθησης προς αποφυγή διπλού ελέγχου. Στην περίπτωση αυτή η παρακολούθηση από πλευράς Αρχής Σχεδιασμού συνίσταται στη λήψη, τήρηση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων που διατίθενται σ' αυτήν από τους ως άνω φορείς.

3. Τα αποτελέσματα της ως άνω παρακολούθησης αποτυπώνονται σε εκθέσεις που εκπονούνται με συχνότητα που επιτρέπει την έγκαιρη λήψη των διορθωτικών μέτρων που τυχόν κριθούν απαραίτητα, και τουλάχιστον ανά πενταετία από το χρόνο έγκρισης του Σχεδίου. Το περιεχόμενο των εκθέσεων αυτών θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

3.1. Η έκθεση παρακολούθησης έχει σκοπό την καταγραφή δεικτών που συνδέονται με τις δράσεις του Σχεδίου και αντιπροσωπεύουν ενδεχόμενες περιβαλλοντικές μεταβολές, όπως οι αναφερόμενοι στη ΣΜΠΕ. Η παρακολούθηση της κατάστασης του περιβάλλοντος μπορεί να υποδείξει τάσεις επιδείνωσης πριν ακόμη λάβουν ανησυχητική μορφή, ενώ επίσης μπορεί να σκιαγραφήσει τις βελτιώσεις που συντελούνται στις περιβαλλοντικές παραμέτρους. Η Αρχή Σχεδιασμού οφείλει να μεριμνά για τη συγκέντρωση των σχετικών πληροφοριών από τους τελικούς αποδέκτες των δράσεων του Σχεδίου. Η έκθεση για κάθε περίοδο μελέτης συντάσσεται, υποβάλλεται και δημοσιοποιείται εντός του πρώτου εξαμήνου της επόμενης περιόδου.

3.2. Η αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης των σχετιζόμενων με το περιβάλλον στόχων του Σχεδίου γίνεται με συγκριτική αποτίμηση των στοιχείων των διαδοχικών εκθέσεων. Σκοπός της σύγκρισης των παραπάνω στοιχείων αποτελεί η ποσοτικοποίηση των περιβαλλοντικών μεταβολών που οφείλονται στο υλοποιηθέν τμήμα του Σχεδίου, η σύγκριση με τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ και τις εξελίξεις στο θεσμικό πλαίσιο για το περιβάλλον, καθώς και η διαπίστωση της αναγκαιότητας ή μη ανάληψης διορθωτικών ενεργειών. Σε περίπτωση διαπίστωσης είτε σημαντικών αποκλίσεων από τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ είτε νέων υποχρεώσεων από το εκάστοτε ισχύον θεσμικό πλαίσιο προστασίας του περιβάλλοντος, προτείνονται κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα.

3.3. Εκτός της συλλογής των πληροφοριών, υφίσταται υποχρέωση της αποθήκευσής τους και δημιουργίας χρονοσειρών δεδομένων, ώστε να είναι εφικτή η διαχρονική παρακολούθηση της κατάστασης του περιβάλλοντος.

4. Στις Περιφέρειες, που στο πλαίσιο της παρακολούθησης είτε των αμιγώς χωρικών σχεδίων είτε των ΠεΣΠΚΑ, έχουν συσταθεί σχετικά παρατηρητήρια, εξετάζεται η δυνατότητα σύνδεσης της παρακολούθησης του ΕΧΠ-Β με αυτά, καθώς και με τους μηχανισμούς παρακολούθησης των Τ.Π.Σ., ώστε να ενισχύονται οι διαβαθμικές και οριζόντιες συνεργασίες.

5. Το Πρόγραμμα Παρακολούθησης και οι παράμετροι παρακολούθησης παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΧΠ-Β

Πίνακας: Δείκτες παρακολούθησης περιβαλλοντικών παραμέτρων

α/α	Περιγραφή Δείκτη	Μέγεθος Παρακολούθησης	Συχνότητα
1	Δείκτης κατάληψης φυσικών εδαφών από δραστηριότητες βιομηχανίας/μεταποίησης/εφοδιαστικής (Β.Μ.Ε)	km ² κάλυψης	Ετήσια
2	Αριθμός και/ή έκταση περιοχών του δικτύου Natura 2000 που καταλαμβάνονται από τη χωροθέτηση των βιομηχανικών και εφοδιαστικών υποδομών	Έκταση (km ² κάλυψης) και αριθμός	Ετήσια
3	Αριθμός και/ή έκταση προστατευόμενων περιοχών που επηρεάζονται	Έκταση (km ² κάλυψης) και αριθμός	Ετήσια
4	Έκταση δασών και δασικών εκτάσεων που καταλαμβάνονται από τη χωροθέτηση των βιομηχανικών και εφοδιαστικών υποδομών.	km ² κάλυψης	Ετήσια
5	Αριθμός προστατευόμενων τοπίων που επηρεάζονται από την υλοποίηση των υποδομών μεταποίησης και εφοδιαστικής.	Έκταση (km ² κάλυψης) και αριθμός	Ετήσια
6	Έκταση της κατάληψης νέων δραστηριοτήτων Β.Μ.Ε. ανά θιγόμενη χρήση γης.	km ² κάλυψης	Ετήσια
7	Αριθμός / μήκος υδατορεμάτων στα οποία γίνονται παρεμβάσεις από έργα Β.Μ.Ε.	Αριθμός και km υδατορεμάτων	Ετήσια
8	Εκτάσεις γεωργικής γης που οικοδομήθηκαν	km ²	Ετήσια

9	Συνολικές εκπομπές αέριων ρύπων από τη μεταποιητική δραστηριότητα και τις μετακινήσεις της εφοδιαστικής δραστηριότητας	t	Ετήσια
10	Συνολικό CO ² ανά τοννοχιλιόμετρο (CO ² /t, km).	t	Ετήσια
11	Ποσοστό μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τις εγκαταστάσεις Β.Μ.Ε. της περιοχής.	Ποσοστό (%) ανά αέριο ρύπο	Ετήσια
12	Εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από τις δραστηριότητες Β.Μ.Ε.	t	Ετήσια
13	Ποσοστό ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας	Ποσοστό (%)	Ετήσια
14	Ποσοστό μείωσης χρήσης πετρελαίου ως καυσίμου	Ποσοστό (%)	Ετήσια
15	Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας	kWh/έτος	Ετήσια
16	Αριθμός εγκαταστάσεων ΒΜΕ που έχουν υλοποιήσει βιοκλιματική αναβάθμιση.	Αριθμός μονάδων	Ετήσια
17	Κυκλοφοριακοί φόρτοι στην περιοχή επιρροής των δραστηριοτήτων Β.Μ.Ε		
18	Αριθμός/Ποσοστό των εγκαταστάσεων Β.Μ.Ε. της περιοχής που διαθέτουν εθελοντικά επικυρωμένη πιστοποίηση για μέτρα σχετικά με το περιβάλλον (π.χ. Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001, EMAS, οικολογικό σήμα της ΕΕ (EU Ecolabel) ή άλλο ισοδύναμο.	Ποσοστό (%) και αριθμός	Ετήσια
19	Ετήσια υδροληψία για ύδρευση εγκαταστάσεων Β.Μ.Ε.	m ³ /έτος	Ετήσια
20	Αριθμός περιστατικών θαλάσσιας ρύπανσης προερχόμενης από χερσαίες υποδομές δραστηριοτήτων Β.Μ.Ε.	Αριθμός	Ετήσια
21	Ποσότητα υγρών βιομηχανικών αποβλήτων εγκαταστάσεων Β.Μ.Ε, των οποίων επεξεργασία γίνεται σε ιδιωτικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων (Ε.Ε.Λ.)	m ³ /έτος	Ετήσια
22	Ποσότητα επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων εγκαταστάσεων Β.Μ.Ε. που διατίθενται για επαναχρησιμοποίηση	m ³ /έτος	Ετήσια
23	Ποσότητα, ανά κωδικό ΕΚΑ, παραγόμενων στερεών αποβλήτων από δραστηριότητες Β.Μ.Ε.	kg/έτος	Ετήσια
24	Ποσότητα, ανά κωδικό ΕΚΑ, παραγόμενων στερεών αποβλήτων από δραστηριότητες Β.Μ.Ε. που ανακυκλώνεται	kg/έτος	Ετήσια
25	Ποσοστό επικινδύνων βιομηχανικών αποβλήτων που οδηγείται σε ασφαλή διάθεση εντός Ελλάδος.	%	Ετήσια
26	Αριθμός περιστατικών ρύπανσης εδάφους προερχόμενης από χερσαίες υποδομές δραστηριοτήτων Β.Μ.Ε.	Αριθμός	Ετήσια
27	Αριθμός και έκταση νέων Οργανωμένων Υποδοχέων (ΟΥΜΕΔ και Επιχειρηματικά Πάρκα (ΕΠ) (συνολικά και ανά Περιφέρεια).	Αριθμός και km ²	Ετήσια
28	Αριθμός επιχειρήσεων που μετεγκαθίστανται από περιοχές ΑΒΣ σε οργανωμένους υποδοχείς.	Αριθμός	Ετήσια
29	Εδάφη (εκτάσεις) Α.Β.Σ. που εξυγιάνθηκαν	km ²	Ετήσια
30	Απασχολούμενοι στη βιομηχανική παραγωγή, μεταποίηση και εφοδιαστική.	Αριθμός	Ετήσια

31	Εργατικά ατυχήματα.	Αριθμός	Ετήσια
32	Επίπεδα θορύβου και αριθμός ατόμων που επηρεάζονται.	Db και αριθμός ατόμων	Ετήσια
33	Απασχολούμενοι στις επιχειρήσεις Έρευνας και Καινοτομίας (Ε και Κ).	Αριθμός	Ετήσια
34	Αριθμός υφιστάμενων βιομηχανικών εγκαταστάσεων που γειτνιάζουν σε οικιστικές περιοχές, μονάδες υγεία, χώρους αθλητισμού και πολιτισμού, σχολικές μονάδες, δομές κοινωνικής φροντίδας κ.λπ.	Αριθμός	Ετήσια
35	Αριθμός νέων βιομηχανικών εγκαταστάσεων που γειτνιάζουν σε οικιστικές περιοχές, μονάδες υγεία, χώρους αθλητισμού και πολιτισμού, σχολικές μονάδες, δομές κοινωνικής φροντίδας κ.λπ.	Αριθμός	Ετήσια
36	Πληθυσμός που βρίσκεται εντός ζωνών SEVESO	Αριθμός	Ετήσια
37	Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία σε εθνικό επίπεδο και ανά περιφέρεια	Αριθμός	Ετήσια
38	Ετήσιο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) από δραστηριότητες βιομηχανίας και ποσοστό σε σχέση με το συνολικό εθνικό ΑΕΠ (άθροισμα όλων των κλάδων)	Ευρώ	Ετήσια
39	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) από λοιπές δραστηριότητες μεταποίησης και ποσοστό σε σχέση με το συνολικό εθνικό ΑΕΠ (άθροισμα όλων των κλάδων)	Ευρώ	Ετήσια
40	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) από δραστηριότητες εφοδιαστικής και ποσοστό σε σχέση με το συνολικό εθνικό ΑΕΠ (άθροισμα όλων των κλάδων)	Ευρώ	Ετήσια
41	Απώλεια/αλλοίωση μη κηρυγμένων ιστορικών κτηρίων λόγω βιομηχανικής/εφοδιαστικής ανάπτυξης»	Αριθμός/έκταση	Ετήσια

Άρθρο Πέμπτο

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 27 Αυγούστου 2026

Οι Υπουργοί

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

Ανάπτυξης

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΜΑΡΙΑ ΕΛΕΝΗ ΣΟΥΚΟΥΛΗ - ΒΙΛΙΑΛΗ

Υφυπουργός Ανάπτυξης

ΛΑΖΑΡΟΣ ΤΣΑΒΔΑΡΙΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
  - Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,30 €.
  - Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
  - Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- A.** Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις → Εγκύκλιοι**.
- B.** Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση
https://eservices.et.gr

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

* 0 4 0 0 7 0 2 2 8 0 8 2 6 0 1 1 2 *